

MANS BĒRNĪBAS STĀSTS

UDK 821.174-93
Ma504

Redaktors **Valdis Rūmnieks**
Maketētājs **Raimonds Ramutis**
Projekta vadītāja **Velga Licīte-Meldere**
Korektore **Ieva Vāvere**
Iespiests **SIA „Dardedze hologrāfija”**

Pirmā vāka noformējumā izmantots Preiļu 1. pamatskolas
7.a klases skolnieces Zanes Rizgas zīmējums

Pēdējā vāka noformējumā izmantots Rīgas Klasiskās ģimnāzijas
8. klases skolnieces Karolīnas Lavrenkovas zīmējums

ISBN 978-9984-829-63-0

© Latviešu valodas aģentūra, 2019

Latviešu valodas aģentūra

Skaistais bērnības stāsts

Daudzus simtus skolēnu Latvijā un pasaulē pulcināja kārtējais Latviešu valodas aģentūras rīkotais konkurss. „Mans bērnības stāsts” mudināja atcerēties interesantākos, negantākos, arī traģiskākos brīžus maza bērna dzīvē. Daži, protams, attēloja visu savu dzīvi, un tas ir labi, jo tautasdziesma teic: *Es aizskāru vienu smilgu, visas līdzī ligojās...* Citi atkal, izstāstījuši kādu notikumu pirmskolas vecumā, stingri norobežojās no bērnībā pastrādātajām negantībām, un tad žūrijai likās, ka daži bērni ir pārāk ātri izauguši.

Varētu teikt, ka šis konkurss iezīmēja visu Latvijas bērnu (un ārzemēs mītošo) kopējo izjūtu modeli. Tas, šķiet, ir šāds. Bērnība ir pats jaukākais dzīves posms, tas pavadīts galvenokārt laukos (arī pilsētniekiem – vasarā un, ciemos dodoties vai vienkārši ekskursijās). Vismīļākie ir vectēvs un vecāmma (laikam viņi var veltīt mazajiem vairāk laika), bieži arī vecāki, brāļi un māsas un pat kaimiņi.

Bērni, dabiski, ir neganti, strādā blēņas uz velna paraušanu un pēc tam dabū sukas. Ļoti daudziem bērniem ir suņi un kaķi, un reizēm nākas pacīnīties ar vecākiem, lai tos dabūtu. Lielai daļai bērnu vismīļākais ēdiens ir pankūkas ar aveņu ievārījumu, kuras cep vecmāmiņa. Daudzi bērni aizraujas ar dziedāšanu, dejošanu, makšķerēšanu, palīdz lauku darbos, arī piedalās tehnikas remontēšanā. Ārkārtīgi spilgtā atmiņā ir pirmā skolas diena, gadās arī pa kuriozām, kad jaunais skolēns nevar atrast savu klasi. Tiek saņots par nākotnes profesiju, savērpjas pārdzīvojumi (skolu un dzīvesvietas maiņa, vecāku šķiršanās, tuvinieku nāve). Daudzo bērniības stāstu vidū žūriju gandarīja pirmie iespaidi par Latvijai nozīmīgiem notikumiem – lāpu gājieni Lāčplēša dienā, svētku salūtu 18. novembrī, Dziesmu un deju svētkiem.

Gadījās arī daži traģiski stāsti, un tos jūs lasīsiet. Reizēm lielākā traģika ir apvaldītībā, kad varam tikai nojaust, kas viss ir noticis iepriekš. Man ļoti iespaidoja stāsts par bērnu, kuram tēvs gājis bojā, pildot valstisku uzdevumu, un tad māte iemāca braukt ar tēva iemīļoto kvadraciklu.

Daudzi konkursa dalībnieki žūrijai bija labi pazīstami, jo piedalījušies iepriekšējos konkursos. Tātad – azarts vairāku gadu garumā! Kaut arī konkurss šoreiz neprasija kādu īpašu māksliniecisku izpaušmi, labi jutām skolēnu pirmās mākslinieciskās spējas (un arī nespējas). Tātad viss – kā dzīvē.

Secinājumi? Nekad nepazaudējiet bērnu sevī! Bērniem ir unikālas spējas visu skatīt vienuviet – reālo un fantastisko, lielo un mazo, brīžam sasaistīt tādus notikumus, parādības un priekšmetus, kas pieaugušam cilvēkam liktos pilnīgi neloģiski un bezjēdzīgi. Bet varbūt tur arī slēpjas skaistums.

Valdis Rūmnieks,
redaktors

Tomass Šalders, Palsmanes pamatskolas 4. klase

Lielā zivs

Kādu dienu mēs ar tēti gājām makšķerēt zivis uz dīķi, Lielo Kaijenieku. Diena bija brīnišķīga. Saulīte spīdēja tieši ūdenī, dīķa vidū peldēja gulbju pāris, kas te grozījās visu vasaru un vaktēja, kad kāds uzciens ar baltmaizi. Pāri, skaji ķerkdamas, lidinājās kaijas. Ko gan tās meklē te, mūsu mazajā ciemā tik tālu no jūras? Dīķī ir arī pāris peldošās saliņas, un pa to krūmiem darbīgi ložņāja man nezināmi putniņi.

Tālumā varēja redzēt citus makšķerņiekus. Mums aiz muguras bija slaidie, baltie bērzi, sastādīti vienā rindā vēl tajos laikos, kad melioratori šo dīķi izraka un iekārtoja. Tētis izmeta makšķeri, un mēs sēdējām un gaidījām, kad piekersies lielā zivs. Gaidījām, ļoti uzmanīgi gaidījām. Gandrīz nesarunājāmies, tikai reizēm paskatījāmies viens uz otru. Un – jā! Pēc kādas pusstundas tēta makšķerei pludiņš pazuda, aukla saspringa. Tētis atspērās un

vilka, ūdenī redzēdams ļoti lielu zivi. Es sajūsmināts paķēru tā saucamo ķeseli, lai zivi vieglāk izceltu krastā. Satraukumā smējos, ka tētis nevar zivi izvilkt. Beigu beigās zivi tomēr dabūjām ķeselē un izvilcām krastā. Tā nu gan bija milzu zivs! Un tik skaista! Pēc brīža tētis aizgāja skatīties otru makšķeri, kas atradās tālāk aiz biežā vītola, bet es paliku sargāt lomu.

Skatījos uz lielo zivi. Viņai bija spīdīgi brūnas zvīņas, tās vizēja kā dimantiņi spožajā gaismā. Zivs spēcīgi sita ar sudraboto asti, kas atspīdēja saules gaismā. Tad viņa pagrieza galvu pret mani. Es ieraudzīju, ka acis viņai mīlīgas un spožas kā sunītim, kas lūdzas, lai palaiž to atpakaļ. Pats nezinu, kā, bet paņēmu ķeseli ar lielo zivi, iebridu krasta ūdenī un palaidu zivi, lai peld. Tā apmeta loku un pazuda tumšajā ūdenī.

Pēc kāda brīža atnāca tētis un prasīja, kur zivs palikusi. Es izstāstīju tētim visu, kā bija. Viņš uz mani skatījās un tad sāka sirsnīgi smieties. Es arī sāku smieties. Mēs smējāmies un smējāmies, diena bija tik spoža, un mana sirds bija saules pilna.

Kaspars Miklašonoks,
Kusas pamatskolas
6. klase

Ir kāda skaista un neparasta zeme uz pasaules. Tā ir piepildīta ar laimi, prieku, mīlestību un sapņiem. Dažreiz ir arī bēdas un skumjas, bet tās ātri pāriet.

Vasarā no rīta skrienu pagalmā ar basām kājām pa rasu. Smaržo zemenes, dūc bites. Uz rozēm dejo taurenīši, bet bizbizmārītei katrs zāles stiebrs ir kā vesels ceļojums. Kad līst lietus, dejoju pa peļķēm kā negudra.

Rudeņos čaukst lapas zem maniem jaunajiem zābaciņiem. Dzeltenas, sarkanas, oranžas – tik skaistas tās ir! Pāri dīķim laižas pīles un kaitina suni. Visi dusmojas uz suni, bet neviens nezina, ka viņš jau nav vainīgs.

Ziemā varu pagaršot lāsteku un sacensties ar kaimiņiem, kurš uzcels lielāku sniegavīru. Vakarā dzeru piparmētru tēju un lasu grāmatu, bet kaķis silda manus sānus.

Pavasaros sniegs kūst un visur strautiņi čurkst. Putni dzied tik skaļi, ka nav iespējams pagulēt.

Uz pasaules ir zeme, kur ar draugiem ir tik jauki, ka no smiekliem jākrīt nost no krēsla.

Tu zini, ka mamma, tētis un māsa tevi mīl visvairāk.

Kā sauc šo zemi? Tā ir mana bērnība.

Daniela Majore,
Ogres sākumskolas 4.c klase

Elīza Daniela Dzene, Āgenskalna sākumskolas 5. klase

Kopš es sevi atceros, mūsu ģimene vienmēr ir bijusi ļoti latviska. [..] Varbūt tāpēc, ka mēs dzīvojam Rīgā un tur daudzi cilvēki nerunāja latviski.

Vecāki stāsta, ka es biju ļoti paklausīgs bērns. Mums ir dažādas ģimenes tradīcijas. Katru gadu Lāčplēša dienā mēs gājām iedegt svečītes pie Rīgas pils mūra. Pavasarī mēs devāmies uz Zooloģisko dārzu. Brīvdienās bieži braucām uz dzīvnieku patversmi vest pastaigā suņus. Tas bija interesanti un vajadzīgi. Daudz laika bērībā es pavadīju arī laukos gan ar manu vislabāko draugu – mammas brāli Edžu –, gan ar vectētiņa māsu Vitu, kura man iemācīja peldēt un braukt ar velosipēdu.

Kamēr dzīvojam Rīgā, paspējām padzīvot trīs dažādās vietās. Mēs bieži braucām ar tramvaju un autobusu. Tur cilvēki runāja krievu valodā, tāpēc man labāk patika vai nu iet ar kājām, vai braukt ar velosipēdu. Reiz, kad mamma mani veda no dārziņa ar velosipēdu, es sēdēju uz bagāžnieka un netišām ierāvu kāju spieķos. Mamma apstājās, pagrieza ratu atpakaļ un izvilka manu kāju. Man ļoti sāpēja, tāpēc es bļāvu, cik varēju. Mamma izsauca ātro palīdzību. Manu kāju ieģipsēja līdz pat augšai. Toreiz mēs dzīvojam piektajā stāvā, tāpēc tētim mani visu laiku bija jānes augšā un lejā. Lai man nebūtu tik bēdīgi, atceros, ka tētis man uzbūvēja milzīgu māju no vecām kartona kastēm.

Tāda ir mana bērība – laimīga un pilna ar interesantiem notikumiem. Arī

abas manas vecvecmamas ir daudz piedzīvojušas savā dzīvē un bērībā. Viņas tika izsūtītas uz Sibīriju, tāpēc es zinu, cik grūti ir gājis cilvēkiem, lai Latvija būtu neatkarīga un mēs varētu justies labi. Es priecājos, ka varu runāt un rakstīt latviešu valodā, nebaidīties un būt lepna par brīvo Latviju.

Dārta Asarīte,

*Valmieras Pārgaujas sākumskolas
4.e klase*

Kad biju mazs, es visu laiku biju smieklīgs. Bieži darīju dažādas nerātnības.

Mana lielā māsa mācīja man rakstīt savu vārdu. Man patika iet bērnudārzā, jo man bija daudz draugu. [..]

Reiz mēs ar māsu gājām no veikala uz mājām. Izdzirdēju, ka kažis kaut kur ņaud. Ieraudzīju kokā mazu kažēnu. Mēs viņu nocēlām, aiznesām mājās un pabarojām. Tā arī viņš palika mūsu kažis.

Kad biju maziņš, vecāki nopirka arī sunīti. Nosaucām viņu par Fero. Man patik dzīvnieciņi.

Kādreiz domāju, kad būšu liels, kļūšu par ugunsdzēsēju.

Kad paaugos, sāku sportot. Tas man ļoti patika! Ar sportošanu nodarbojos joprojām. Aizvien vēl vēlos kļūt arī par ugunsdzēsēju. Domāju, ka sportojot es jau tam gatavojos.

Roberts Linde,

*Kalētu Mūzikas un mākslas pamatskolas
3. klase*

Madara Šidlovská, Āgenskalna sākumskolas 4. klase

Mana bērņība ir tik bagāta ar dažādiem notikumiem, ka gribas to salīdzināt ar lielu, krāsainu skapi.

Visos skapjos parasti ir vienādi plaukti, bet manā bērņības skapī ir daudz lielu un mazu, šauru un platu, krāsainu un interesantu, varbūt arī pelēcīgu plauktu. Visi šie plaukti ir pilni ar dažādām lietām.

Zemākajā plauktā ir mani pirmie dzīves brīži, kuros es vēl neko nesapratu, bet tieši šie pirmie plaukti bija visgaišākie. Varbūt es, tāpat kā visi pārējie bērņi, biju nepaklausīga, bet mani vecāki tomēr mani ļoti stipri mīlēja un vēl joprojām mīl. Šis plaukts ir pilns ar grabulīšiem un mīļvārdiņiem.

Tad gāja laiks, es paaugos, bet vēl joprojām biju maza. Es jau sāku apmeklēt bērņudārzu. Šis plaukts jau atrodas nedaudz augstāk un ir ļoti interesants. Tas ir pilns ar dažādām rotaļlietām, rotaļām, spēlēm, smiekliem un dažām nerātņībām. Tajā ir arī skaistas atmiņas par pirmajiem draugiem.

Pagāja vēl laiks, un es vēl vairāk paaugos. Tad sāku iet skolā. Man nācās atvadīties no saviem vecajiem draugiem un sadraudzēties ar jauniem. Šis plaukts man ir pilns ar grāmatām, burtnīcām un daudzām jautājuma zīmēm. Šeit ir arī daži diplomu un medaļas. Tajā ir arī prieks un smiekli. Šajā plauktā ir arī tumša kaste, kur var atrast dažas pelēkas mantas. Tās labāk neaiztikt.

Tagad es vēl nezinu, kādi būs manas bērņības skapja nākamie plaukti, bet šobrīd tie ir ļoti interesanti. Visu laiku ielieku tajos kaut ko jaunu.

Manam skapim būs vēl daudz, daudz plauktu. Cerams, ka labu, stingru, izturīgu un pilnu ar interesantām, vērtīgām lietām.

Anna Maļecka,
Rīgas Klasiskā ģimnāzijas
4.b klase

Mana bērņība smaržo pēc mammas rokām un šokolādes saldējuma.

Manas bērņības draugi ir Itālijas karogs, jūra un mūzikas nošu komanda.

Vasaras saulīte, rudens krāsainās lapas, ziemas baltā pasaule un dzimšanas diena pavasarī ar zilajām, maigajām vizbulītēm.

Es esmu laimīgs savā bērņībā!

Kristers Gapševičus,
Krāsļavas pamatskolas
2.a klase

Edgars Koževņikovs, Krāslavas pamatskolas 5.b klase

Mana latviešu valodas skolotāja Daina iepazīstināja ar grāmatas par Pepiju Garzeķi galveno varoni Pepiju. Stundā, lasot tekstus, klausoties skolotājas stāstījumu, skatoties filmu par Pepiju, saskatīju daudz līdzību Pepijas dzīvesstāstā ar manējo. Lai cik Pepija justos priecīga, nekad viņu neatstāj skumjas sirdī. [..]

Mani audzināšanā pieņēma Sandra un Jānis, kurus tagad es saucu par mammu un tēti.

Sākumā pie audžuvecākiem dzīvoju nelabprāt, jo nebiju radusi uzturēt sevi kārtībā, nepratu mācīties, bet ar laiku pie tā pieradu. Sapratu, ka tas viss man pašai vajadzīgs.

Man skolā mācīties tagad patīk, piedalos arī dažādos pulciņos, pasākumos. Man visvairāk patīk futbols. Patīk vēl dejot, dziedāt. Man sagādā prieku tas, ka mācos mākslas skolā. Dažkārt jūtos slikti, jo bērni apsmej, ka nemāku izteikt „r” burtu.

Par savu jauno dzīvi varu teikt, ka esmu priecīga. Man ir ģimene – māsa un brāļi, kuri arī ir audžubērni. Man nepatīk, ka istā māsa un brāļi par mani neliekas ne zinis. Es esmu laimīga, jo dzīvoju Latvijā. Man patīk baltās ziemas, siltās vasaras, krāšņie rudenī un auglīgie pavasari. Savai zemei dzimšanas dienā vēlu saules mūžu, bet latviešu tautai mīlēt šo zemi, būt šajā zemē tagad un vienmēr.

Rebeka Sakalauska,
Taurupes pamatskolas
4. klase

[..] **K**ad man bija 2 gadi, es ierāpos dīvanā. Kāds patīkams pārsteigums! Tur stāvēja konfekšu šķīvītis. Sāku čabināt vaļā papīrišus un ēst. Tās bija šokolādes konfektes. Varu iztēloties, kā es ēdu, bakājot saldumus mutē. Mute un liels laukums ap to man esot bijis brūns, kā ar gvaškrāsām noziests! Mamma to ieraudzījusi un sākusī smieties. Protams, arī nofotogrāfējusi mani.

Trešajā dzimšanas dienā es esot pūtusi tortē svecītes un iekritusi ar matiem kūkā. Visi satraukušies, bet labi, ka nekas jauns nenotika.

Pirmais vārdiņš, ko pateicu, bija – mamma.

Kad man bija pieci gadi, tad piedzima brālītis. Es tētim palīdzēju mazgāt brāli. Brāļuks bija tik sīciņš!

Pati piedzimu Priekules slimnīcā, bet brālis Liepājā.

Man ir lielāka māsa. Kad bija jāiet laukā, viņa mani ģērba, un es esot briesmīgi spārdījiesies.

Kādā ziemas dienā, kad bija kārtīgs sniegs, mēs ar tēti pikojāmies. Pēc tam paņēmām ragavas un gājām pie omas. Tētis mani vilka tik ātri, ka sniegs putēja pa gaisu.

Uz omas dīķa arī slidojām. Kad apkritu, tētis mani piecēla. Tad tētis atnesa hokeja nūjas un spēlējām hokeju. Šis sporta veids man patīk. Esmu bijusi divas reizes Rīgā skatīties hokeja maču.

Lielā māsa par mani un brāli ļoti rūpējas. Man patīk vērot fotogrāfiju, kurā viņa mani un brālīti tur klēpī. Kad brālis raudāja, māsa viņu smīdināja. Tad viņš ātri aizmirsā raudāšanu. [..]

Mēs bieži braucām pie omas, jo viņai ir lauku saimniecība, un tur vienmēr ir daudz darba. Arī mūsu mazajām rokām. Es nebaidos no darba. Mana oma pieņem pie sevis bērnus, kuriem nav ģimenes. Mēs visi kopā strādājam un arī spēlējam dažādas spēles.

Es ļoti priecājos, ka dzīvoju Latvijā, ka man ir tik laba ģimene, kurā mēs, bērni, jūtamies laimīgi.

Anna Ločmele,
Kalētu Mūzikas un mākslas pamatskolas
3. klase

Katrina Dubrovska, Pušmucovas pamatskolas 3. klase

Kādu dienu savam tēvocim, kurš dzīvo un strādā Anglijā, lūdzu, vai viņš nevarētu man atsūtīt planšeti.

Tēvocis man ir ļoti labsirdīgs, un ātri vien es biju draugos ar atsūtīto planšeti.

Reiz manās lauku mājās „Stiebrīgos” pa atvērto logu lielajā istabā ielidoja ļoti košs, raibs taurenis. Mēs ar māsu ilgi vērojām, kā viņš planē pa istabu. Bet māsa, būdama mazāka par mani, nesaprata, ka taureni rokās ņemt nevajag.

Darbojos ar planšeti, bet jāskrien glābt taureni. Novietoju klēpj datoru uz galda malas, bet pati zibenīgi devos glābt skaisto taureni. Paslīdēju ar visu planšeti! Mana mīļā planšete gabalu gabalos!

Taureni es izglābu, bet savu jauno klēpj datoru – nē.

Nodomāju, nu, kāpēc? Tad atcerējos, ko teica māte. „Kas viegli nāk, tas ātri aiziet.”

Kellija Liga Kezēna,
Sikšņu pamatskolas
4. klase

Es piedzimu skaistajās Cēsīs, bet dzīvoju Drustos – laukos. Mana bērnība pagāja, klausoties vēja šalkas, Mazās upītes burbuļošanu, darot visus lauku darbus līdz ar vecākiem un izdomājot visādas blēņas ar māsām. [..]

Piektajā dzimšanas dienā man uzdāvināja sunīti vārdā Alfrede, viņš bija balts ar brūniem plankumiem. Vakaros viņš ieleca manā gultā un saritinājās man blakus. Es jutos laimīga un pasargāta. Bet mana bēdīgākā diena bija, kad sunītis nomira. Bet tētis teica, ka tā jau tas laukos ir, ka dzīvnieki nedzīvo ilgi. [..]

Man patīk skatīties videoklipus, kuros bērni dara visādas muļķības. Reiz, kad mamma aizbrauca uz veikalu pēc maizes, mēs ar māsām skatījāmies neatļautos videoklipus. Kad mamma atgriezās, mums jau bija uzlikta atļautā filma pusē, lai mamma domā, ka visu laiku esam skatījušās to.

Bija arī jautri brīži. Vienos Ziemassvētkos mēs ar māsu uzkāpām kalnā, lai pabraukātu ar ragavām, pēkšņi pamanījām, ka neesam paņēmušas līdzī ragavas. Mēs sākām smieties un ripojām no kalna kā sniega bumbas. Vēlāk gājām slidot uz Mazo upīti. Smējāmies un priecājāmies par šo dienu.

Tagad man ir desmit gadu. Jau esmu liela. Bet bērnības notikumi, jautrie, skumjie, interesantie, palaidnīgie, paliek atmiņās un palīdz augt lielai.

Aleksandra Solvita Popoviča,
Cēsu internātpamatskolas-
attīstības centra
4. klase

Es esmu ļoti laimīgs zēns, jo visas vasaras pavadu pie vecmāmiņas un vectētiņa. Tur mani gaida manas mīļās kaķeniņas Pūka un Pārsla, sunītes Bella un Džūlija.

Vasarā laukos ir daudz darāmā. Vecmammai ātrākais palīgs esmu es. Palīdzu gotiņām pārstiept elektrisko ganu, palaistu puķītes, ar stumjamo trimmeri pļauju zāli. Ar vectētiņu uz dīķi eju makšķerēt zivis. Kopā ar mums iet arī kaķeniņas, kuras gaida noķertos asarišus un karūsiņas. Visvairāk man patīk kopā ar vecmammu doties uz auto veikalu, kur es pārku saldumus: cepumus, konfektes, biezpiena sierīņus, čipsus un kraukšķus. Laiks laukos paskrien nemanāmi ātri. Es esmu ļoti priecīgs, jo daudz laika pavadu ārā svaigā gaisā. Ēdu ķiršus, ābolus, plūmes un citas ogas, kuras aug vecmammaš dārzā.

Es gribētu, lai katram bērnam būtu tāda vecmāmiņa un vectētiņš, pie kuriem pavadīt garās vasaras brīvdienas.

Kristiāns Dzalbs,
Krāslavas pamatskolas
2.a klase

[..] **M**ūsu ģimenei patīk ceļot. Kādu dienu mēs aizbraucām uz Koknesi. Man bija divi gadi. Skatoties bildes fotoalbumā, liekas, ka man tur patiešām ir ļoti patīcis. Tur bija mazi briedīši, kurus mēs ar tēti barojām.

Es pirmo reizi redzēju tik daudz dzīvnieku ar ragiem. Vecāki stāstīja, ka es drīz vien piekusu un gribēju uz mājām. Mājupceļā paēdām pusdienas. Taču pēc pusdienām es nemaz vairs nevarēju paiet. Ieraudzīju lielu akmeni un uzgūlos tam virsū. Skats bija tik labs, ka mamma to nofotografēja. Akmens bija gandrīz tik liels, cik es. Izskatījās tā, ka kājas un rokas gandrīz pie zemes. Ja es pati sevi nebūtu redzējusi fotogrāfijā, tad neticētu, ka tā tiešām biju es.

Citu gadu Ziemassvētkos mūsu ģimene devās ceļojumā uz Igauniju. Atceros, ka bija tik daudz eglīšu, gaismiņu un piparkūku! Manā albumā ir daudzas fotogrāfijas no šī ceļojuma. Mēs pastaigājāmies pa Tallinas ielām līdz vēlai naktij. Nakšņojām viesnīcā. Tur man ļoti patika augstie krēsli. Pieaugušie tos sauc par bāra krēsliem. Kad es apsēdos uz tāda krēsla, man likās, ka esmu tik liela kā mamma un tētis. Man patika neskaitāmas reizes kāpt uz krēsla un tad atkal nokāpt. Gadījās, ka es nokritu un sasitu celīti. Taču mana neatlaidība bija tik liela, ka es to atkārtēju atkal un atkal.

Bet jautrākais notikums man saistās ar liftu. Tētis man atļāva nospiegt 9. stāva lifta pogu. Kad lifts apstājās, mēs visi priecīgi izkāpām no tā un devāmies uz savu istabu. Tētis slēdza istabas durvis. Taču tas tētim neizdevās. Durvis nevarēja atslēgt. Izrādījās, ka mēs atradāmies nevis devītajā stāvā, bet sestajā. Liftā

es biju nospiedusi sestā stāva lifta pogu. Smiedamies par šo atgadījumu, mēs devāmies uz savu devīto stāvu.

Šis atgadījums man vienmēr ataust atmiņā, kad ģimenes ceļojumos mēs nakšņojam viesnīcās. Tas bija tik jautri!

Kad šķirstu un skatos savu bērnības albumu, tajā redzu sevi kā mazu knīpu. Tagad ģimenē es jau esmu vecākā māsa, jo man ir divas mīļas mazākās māsiņas dvīnītes. Un tagad manā dzīvē ir tik daudz jauku atgadījumu kopā ar viņām. Bet tas jau ir cits stāsts.

Žanete Stafecka,

Līvānu 1. vidusskolas 2.b klase

[..] **O**pim Antonam bija dārzs, kur ziedēja skaistas puķes, bija augļu krūmi, ābeles. Tur man patika spēlēties ar savām mašīnām. Es palīdzēju apliet puķītes. Vislabāk man garšoja zemenes, kas auga mūsu dārzā. Vēl atceros, ka Opja kaķis Rūdis bija paslēpies skapī. Mēs ar Opi gājām uz spēļu laukumiņu.

Tas bija pie Dzirnau ezeriņa, kur Opis netālu dzīvoja. Viņam visgrūtāk bija sapīt man bizes. Viņš man bieži vārīja zupu ar makaroniem, kas man ļoti garšoja.

Man šķiet, ka mana bērnība bija kā brīnišķīgs sapnis. Tā vēl turpinās.

Marta Elizabete Bilsēna,

*Valmieras Pārgaujas sākumskolas
4.c klase*

Mana vecmāmiņa

Reiz mana vecmāmiņa Marija bija uzadījusi skaistas zeķītes un ļoti mīkstus, siltus dūrainišus. Tie bija tik silti, mīksti, ka atgādināja vecmāmiņas rokas. Dūrainišos vecmāmiņa bija ieadījusi – auseklišus. Vecmāmiņa man pastāstīja, ko šī zīme nozīmē. Man tie ļoti patika.

Kādas pastaigas laikā dūrainiši pazuda. Es raudāju un gribēju iet atpakaļ tos meklēt. Vecmāmiņa neļāva man skumt un bēdāties par nozaudētajiem dūrainišiem. Viņa pa vienu vakaru noadīja man jaunus, skaistus, vēl krāsainākus cimdiņus. Tie bija brūnā krāsā kā mūsu Latvijas zeme, rozā krāsas ziediņi man atgādināja ābelziedus pavasarī.

Es pateicos savai vecmāmiņai Marijai par jauko dāvanu. Viņa ir vismīļākā vecmāmiņa pasaulē! Vecmāmiņa iemācīs mani adīt, es zinu, ka tas nav viegli. Man tik ļoti patīk skatīties, cik ātri kustas adatas viņas rokās, kā top brīnumskaistas lietas gan man, gan maniem mazajiem brālīšiem.

Es ļoti mīlu vecmāmiņu Mariju. Dodi, Dieviņ, vecmāmiņai labu veselību un garu mūžu!

Terēze Agloniete,

*Aglonas Katoļu ģimnāzijas
2. klase*

Roberts Jurkāns, Riebiņu vidusskola, 7 gadi

Kas ir bērniņa?
Tā ir tētis un māmiņa,
Kā arī es un māsiņa.
Tā ir silta mājiņa
Un garšīgs ēdiens galdā.
Tā ir snaudošs kaķis gultā
Un rotaļu lācītis naktī man blakus.
Tā ir māsiņas skanīgie smieklī
Un māmiņas dziesma pirms miega.
Tā ir skaistā puķudobe pie loga
Un tēta stādītā ābele dārzā.
Tā ir mūsu pastaigas parkā
Un jautrās spēles pagalmā.
Tā ir eglītes smarža Ziemassvētkos
Un lielais Jāņu ugunsurs.
Tā ir laimīga bērniņa!

Evelīna Katkeviča,
Pušmucovas pamatskolas
2. klase

Mani sauc Adriana. Es piedzimu
Limbažos. Kad man bija 2 gadi,
sāku iet bērnudārzā. Mācījos rakstīt
savu vārdu, runāt tautasdziesmiņas,
iet rotaļās. No bērnudārza laikiem es
atceros, kā skaitīju dzejoli Māmiņdienā:

*Es uzaugu pie māmiņas
Jaukā rožu dārziņā.
Kad es gāju tautiņās,
Ar rozēm greznojos!*

Kad man bija 3 gadi, mums mājās bija
kaķis vārdā Pelēcītis, ar kuru es dzīvojos.

Kad pārnācu mājās no bērnudārza,
gribēju ar viņu spēlēties, bet viņš saldi
gulēja. Tad, kad viņš gribēja spēlēties ar
mani, es gulēju tikpat saldi. Bija jautri,
kad es viņu liku savos leļļu ratos, un
Pelēcītis gulēja. Mamma prasīja: „Kas tur
guļ?” Es atbildēju: „Kuš! Tur guļ kaķis.”

Kad man bija 4 gadi, es iemācījos
braukt ar riteni. Man palīdzēja vectētiņš.
Viņš sēdēja uz mana riteņa bagāžnieka,
tādā veidā es iemācījos braukt ar riteni.
Es jutos ļoti labi, tomēr pirmajā reizē
iebraucu grāvī. Tas bija ļoti sāpīgi. Pēc
tam es braucu katru dienu, sanāca arvien
labāk un labāk. [..]

Bērnudārzā ar citiem bērniem
sadraudzējos, mācījos lasīt pa
zilbēm. Pašus pirmos burtiņus man
iemācīja vecmāmiņa. Tā pamazām
apguvu lasītprasmi. Viena no manām
iemīļotākajām grāmatām ir „Pirmais
semestris Meloriju torņos”. Es no šīs
grāmatas guvu gudrību – īsti draugi
būs blakus nelaimē. Par šo atziņu esmu
pārliecinājusies pati.

Vēl atminos māmiņas un vecmāmiņas
lasītās vakara pasaciņas.

Es zinu, ka bērniņa neatgriezīsies.
Man ļoti pietrūkst bērniņas. Es nekad
neaizmirsīšu savu bērniņu un savus mīļos
cilvēkus.

Adriana Belova,
Cēsu internātpamatskolas-
attīstības centra
4. klase

[..] **S**kaistākais notikums, kuru es nekad, nekad neaizmirsīšu, ir labākā dāvana pasaulē – suns. Man vienmēr ir patikuši dzīvnieki, un es tik ļoti to sev vēlējos jau no trīs gadu vecuma. Septītajā dzimšanas dienā vecāki mani ļoti iepriecināja, un es līdz asarām biju priecīga un laimīga par mazo, mīļo radībiņu savās rokās, kas uzreiz metās man laizīt seju. Tā līdz šim bija pati burvīgākā diena manā dzīvē.

Bērnība ir jāizdzīvo. Lai cik ļoti gribas pieaugt un dzīvot pieaugušo cilvēku dzīvi, māmiņa saka, lai izbaudu katru mirkli un notikumu. Es skrienu pret vēju, laižot gaisā pūķi. Noplūcu pieneņpūku un pūšu to. Lai lido! Es cepu smilšu kūkas, laižu papīra kuģīti pa upi, lecu peļķēs – lai šļakst!

Kad tad, ja ne tagad – bērnībā?

Nikola Vilcāne,
Ogres sākumskolas
4.c klase

[..] **M**anas lelles – tā ir mana sapņu pasaule! Katrai lellei ir izdomāts vārds. Es iztēlojos, kā lelles staigā, runā, draudzējas cita ar citu, gatavo ēst, kopj māju, dodas dažādos piedzīvojumos un ceļo. Leļļu man ir daudz – piecdesmit astoņas! Vienlaicīgi es spēlējos ar kādām sešām lellēm, pārējās pacietīgi gaida savu spēlēšanās

kārtu. Kad es vēl gāju bērnudārzā un arī 1. klasē, vispirms no rīta es saģērbu un pabaroju savas lellītes. Un tā es darīju katru rītu. Man tiešām lielu prieku sagādā rūpes par savām lellītēm. Mamma gan mani steidzināja, lai visu daru ātrāk, lai nenokavētu skolu, toties tētis pacietīgi mani gaidīja, kamēr es savām lellītēm ģērbu kleitiņas un saķemmēju matiņus. [..]

Pankūku smarža, zemeņu saldā garša, dažādu ziedu burvīgais skaistums un krāšņums, kaķa murrāšana, ezera rāmais miers, vectēva smaidis un vecmāmiņas mīļums – manas bērnības siltie mirkļi, ciemojoties laukos.

Es ar sajūsmu dodos pie vecmāmiņas, jo tur varu izskrieties pa plašo pagalmu, pieiet pie ezera un vērot, kā tajā peld zivtiņas, skraida ūdenszirnekļi un apkārt lido spāres. Es zinu, ka, gaidot mani ar māsu, vecmāmiņa būs izcepusi gardo ābolu pīrāgu, būs smaidīga un priecīga. Dzirdot mašīnas skaņu, vecmāmiņa ikreiz paskatās pa logu, un es ar vislielāko prieku veru mašīnas durvis un skrienu viņai pretī. Mēs viena otru samīļojam. Un pēc tam sākas mūsu laiks – mūsu spēlēšanās laiks. Mēs dziedam, dejojām, spēlējam paslēpes. Mēs vienmēr izdomājam kaut ko interesantu un aizraujošu. Varu pačukstēt – es pat zinu, kur vecmamma slēpj saldumus un vienmēr, vienmēr, prom braucot, vecmāmiņa mums iedod gardās konfektes.

Cik jauki, ka mana bērniņa ir bijusi laimīga. Un vakaros, runājot ar mammu un tēti, es ļoti bieži saku: „Mammu! Tēti! Kā es gribētu būt vēl maziņa...”

Alise Vilcāne,
*Līvānu 1. vidusskolas
2.b klase*

Mans bērniņas stāsts sākās daudz agrāk, nekā es piedzimu. Šis notikums ir ļoti interesants.

Mans vecākais brālis svinēja savu astoto dzimšanas dienu. Atnāca daudz draugu, bija ļoti jautri. Pienāca laiks dāvināt dāvanas. Kad pienāca mammas kārta, brālim vajadzēja uzminēt mīklu par dāvanu. Viņa jautāja: „Kas ir dārgāks par desmit televizoriem un pat par desmit mašīnām?” Un tad viņa vēl piebilda: „Tas tev būs uz visu mūžu un dāvās prieku un emocijas simt reizi vairāk nekā jebkura datorspēle. Šī dāvana jau atrodas šeit, bet vēl nav redzama.”

Sākumā viņš nevarēja uzminēt. Un tad pēkšņi brālis iesaucās: „Mums būs vēl viens bērniņš ģimenē!” Viņš bija ļoti priecīgs.

Laikam tāpēc mana bērniņa ir ļoti jautra, gaiša un saulaina, jo man vienmēr ir pie kā vērsties pēc palīdzības un padoma, parunāt un pasmieties, protams, arī pastrīdēties.

Es ļoti mīlu savu brāli, bet es zinu, ka viņam ir ļoti grūti ar mani. Es zinu, ka ir daudz vieglāk, ja tev ir vecākais brālis, nevis jaunākā māsa.

Alika Tjuļkina,
Rīgas Klasiskā ģimnāzijas 4.b klase

[..] **K**ad biju maza, es mīlēju dzīvniekus. Kamēr visi spēlējās bērnu dārzā, es parasti skatījos uz vistām aiz kaimiņu žoga. Es tās varēju vērot stundām ilgi. Man patika skatīties uz mazajām skudriņām, kā viņas, skraidot pa visām malām, nesa graudiņus un materiālus pūžņa būvei. Kā tās gāja gan iekšā, gan ārā no savām mājām.

Man vēl ļoti patika putni. Es vēroju visparastākos zvirbuļus un vārnas. Kad man bija maize, es tos baroju. Priecājos, kā bars zvirbuļu knābāja manis izbārstītās drupatas.

Ar lielu interesi pētīju ģeogrāfiskās kartes un centos iegaumēt valstu nosaukumus un to galvaspilsētas. Man patika vērot un veikt jaunus atklājumus. Kvēlākā vēlme man bija kļūt par mākslinieci. Bērniņā es ļoti bieži zīmēju. Savus darbus spraudu pie sienas. Es lepojos ar savu talantu un biju laimīga, ka arī citi novērtēja manas spējas.

Toreiz es biju un esmu laimīga, lai arī manā dzīvē ir sācies jauns posms.

Zane Gaidale,
Ogres sākumskolas 6. klase

Elizabete Livkiša, Āgenskalna sākumskolas 6. klase

Mana bērniņa sākās skaistā vietā Jaungulbenes pagastā Gulbīša ciemā. Dzimtas māja atrodas pakalnā, kam apkārt ir vecvectēva stādīts ābeļdārzs. Pavasaros te ir tik skaisti!

Augot lielākai, viss šķita tik krāsains un liels. Sāku izzināt apkārtni un lielo pasauli jau pāris gadu vecumā.

Kādu dienu mans opis aizgāja pie kaimiņa labot traktoru. Man, protams, arī gribējās iet viņam līdzi un palīdzēt, bet omīte mani nepalaida. Es ļoti sadusmojos par to. Pati nolēmu aiziet pie kaimiņiem, nevienam par to nestāstot.

Opis izskatījās pārsteigts, bet priecīgs, jo domāja, ka omīte mani pavadījusi. Es, lūpas sakniebusi, klusēju.

Omīte, nevarēdama mani sasaukt un atrast, meklēja visās vietās – pagalmā, mājās, pagrabā, pat līdz lielajam ceļam aizskrēja.

Viņa bija ļoti satraukusies un nobijusies. Tīkmēr es kopā ar kaimiņu bērniem mierīgi rotaļājos.

Toreiz es vēl biju maza un nesapratu, ka esmu slikti izdarījusi.

Varu tikai droši citiem dot padomu – tā nekad nedariet!

Mīlēsīm savus draugus, bet atcerēsīmies, ka visdārgākais, kas mums ir, ir ģimene un Latvija.

Kristiāna Čakše,
Gulbīša pamatskolas
2. klase

[..] **K**ad biju mazāka, reiz man uzdāvināja šokolādi. Pēc dažām minūtēm nebija šokolādes, man bija ļoti netīra mute, un šokolāde kusa uz mana apģērba. Es bērniībā biju ļoti smieklīga un jautra. Kad gāju uz bērnodārzu, tad vienmēr gribēju būt pirmā, bet biju trešā vai ceturtā. Man bērniība ļoti patīk, jo var blēņoties un trakot. Kad būšu pieaugusi, tad gan nevarēšu to darīt. Tāpēc es vēlētos palikt bērniībā, jo tevi visi sargā un spēlējas ar tevi.

Reiz es arī ticēju zobu fejai, bet tagad nē. Kad brīvdienās agri uzcēlos, pacēlu spilvenu, naudiņas nebija. Tad atnāca mamma ar tēti. Tētis pacēla spilvenu reizē ar manu galvu, mamma naudu palika zem spilvena. Vēlāk viņa man teica: paskaties zem spilvena, vai tev ir naudiņa. Es paskatījos, un no tā laika neticu zobu fejai. Daudzi bērni gan viņām tic. Kādreiz es arī gribēju kļūt par nāru vai feju, bet tādas taču neeksistē! Vismaz Latvijā ne. Toties es aizvien ticu, ka ir tādi cilvēki, kuri izskatās un izturas kā rukši un raganas. Viņi nekārto savu istabu, slikti izturas pret citiem. Viņu gan nav daudz.

Tā, lūk, es dzīvoju savā bērniībā un Latvijā. Man ļoti, ļoti patīk dzīvot Latvijā, jo tā ir mūsu un viņa ir vienīgā, visskaistākā. Es novēlu, lai visiem Latvijas bērniem ir laba bērniība un laimīga dzīve! [..]

Engelīna Brence,
Viļānu vidusskolas 3.b klase

Agija Zeļuka, Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskolas 7. klase

[..] **E**s esmu baltais stārķis, un mani sauc Sokrāts. Tādu vārdu man deva Puduļu māju saimniece Inga. Agros vasaras rītos, kad saulīte lec, viņai patīk klausīties manā klabināšanā. Saimniece iznāk no mājas ar kafijas krūzi rokās un ar mani sasveicinās: „Labrīt, Sokrātī! Kā tev šorīt klājas?” Un tad es klabinu vēl priecīgāk. Saimniece Inga ir ļoti čakla. Nevaru saprast, kā viņa visu paspēj? Rītos agri izslauc savas 64 govis, padzirda teliņus, sakārto piena traukus, pagatavo brokastis, pavada Nauri uz skolu. Tad vēl darbi dārzā, pusdienu gatavošana saimei. Saimniece ik pa laikam mēdz aiziet uz ganībām palūkot, kā piena devējas plūc

zāli. Viņa apgalvo, ka tas viņu nomierina, un tad viņai labas domas domājas. Un vēl arī vakara darbi.

Šajā ģimenē ir arī ļoti stiprs un strādīgs saimnieks Arnis. Viņš palīdz saimniecei kūti un ganībās. Saimnieks ir tas, kuram klausā visi traktori. Viņš arī rūpējas, lai tehnika vienmēr ir kārtībā – katra skrūve, katrs zobrats savā vietā, viss saelļots un ejošs. Saimnieks māca strādāt arī mazo Nauri. Reiz viņš dēlēnam apsolīja kvadraciklu, ja viņš būšot paklausīgs un čakls. Un savu solījumu izpildīja. Nauris par čaklo strādāšanu tika pie sava braucamā, kas ripo un dūc kā milzu kamene, kad Nauris ar to laiž uz ganībām vai apskatīt savu milzīgo akmeni. Šis akmens

atrodas meža malā, un Nauris pavasarī te bija atvedis arī savus klasesbiedrus. Visi mērīja akmeni, cienājās ar mammas Ingas garšīgo sieru un kopā ar tēti Arni iestādīja mazu kastanīti pie mājas. Apsolīja pēc vienpadsmit gadiem atkal atbraukt, lai redzētu, cik liels kastanītis izaudzis.

Saimniekiem ir meita Marita. Viņa jau tāda liela izaugusi, ir ļoti gudra un mācās Rīgā. Uz mājām atbrauc tikai brīvlaikos. Arī viņa ir ļoti čakla un palīdz vecākiem saimniecības darbos. Un es zinu un redzu, ka lielā māsa ļoti mīl Nauri. Un vispār, šajā ģimenē viens otru ļoti mīl, un arī mani! [..]

Vēl esmu pamanījis, ka šajā ģimenē svin svētkus. Īpaši tiek svinēta Māras diena – meitas Maritas vārda diena. Tad pati Māra visos darbos nākot palīgā. Svin arī Lieldienas. Tupot uz sava jumta, es redzu, kā visi čakli uzpoš un izrotā sētu ar koka zaķiem un krāsainām olām. Tad visa saime iet šūpoties uz kaimiņu mājām, kur ir lielas šūpoles. Cik priecīgs Nauris ir tad, kad viņa dzimšanas diena sakrīt ar Lieldienām! Tad svētki ir divkārtīgi, ciemiņu pilna māja, notiek lielā tortes dalīšana un ēšana.

Atceros – bija kādā vasarā tāda diena, kad nevienu no savas ģimenes neredzēju. Tad gan es ļoti nobijos, jo nesapratu, kur visi pēkšņi palikuši? Kāpēc sveši cilvēki nāca barot un slaukt govīs? Nākamās dienas vakarā saimnieki atkal

parādījās. Kā es priecājos! Un, kaklu atliecis, klabināju un klabināju savu sārto un garo knābi. No ģimenes priecīgajām sarunām sapratu, ka viņi bijuši tālā pilsētā Ventspilī atpūtu baudīt. Jā, mana iemīļotā ģimene prot gan čakli strādāt, gan svētkus svinēt, gan atpūsties ceļojot. Nu gluži kā es. [..]

Nauris Puduls,

Riebiņu vidusskolas 4. klase

Pirms astoņiem gadiem, kad Latvijai bija tikai deviņdesmit divi gadi, norisinājās mans senākais no bērnības stāstiem.

Man ir viens gadiņš, es, maza meitenīte ar skrulljainiem matiņiem, guļu rozā ratiņos. Man blakus iet lielais brālis: no malas tik lielīgs, jo viņam ir maza māsiņa. Brālim ir jau trīs gadi, un viņš ir īsts resgalis. Smaidīgs viņš stāv pie maniem meiteņu ratiņiem, grabina koka grabulīti un pūš burbuļus. Man noteikti patīk, jo tas man spilgti palicis atmiņā. Pat mamma to lāgā neatceras. Kad pirmo reizi viņai stāstīju savas atmiņas, māmiņa bija ļoti pārsteigta.

Protams, es vēl baudu bērnību, kur viss ir kā vasarīgā ziedu plāvā. Es jau daudz ko esmu iemācījusies un savu rozā karieti esmu iemainījusi pret rozā skrejriteni. [..]

Estere Felicita Žukovska,

Slokas pamatskolas 4. klase

Veronika Začirinska, Ciblas vidusskolas 4. klase

Mana bērņība ir kā varavīksnes septiņas krāsas – ļoti skaista un neatkārtojama.

Viskošākie un priecīgākie brīži – tā ir **sarkanā** kāsa: dāvanas no Ziemassvētku vecīša, princešu kleita dzimšanas dienas dāvanā, kopīgi svētki ar ģimeni, pirmais ceļojums ar lidmašīnu.

Oranžā krāsa – manas bērņības vis-smieklīgākie mirklji – blēņas ar manu māsu un joku dienas bērņudārzā.

Bija arī skumīgāki brīži – tā ir **dzeltenā** krāsa. Tie ir strīdi ar māsu un draugiem, tās ir nelielas problēmas, kas padara mani bēdīgu.

Zaļā krāsa – tas ir miers blakus mammai. Cik labi ir ieritināties mammai klēpī un klausīties viņas balsī! Nevienš cits tā nelasa pasakas kā mamma. Es tās varēju klausīties stundām ilgi.

Ļoti maigi brīži – **gaišzilā** krāsa. Tas ir puķu pušķis no tēta, tie ir vecāku apskāvienu, mierinājuma un uzmundrinājuma vārdi. Šī man ir ļoti mīļa krāsa.

Zilā krāsa – tie ir nelieli skumju mirkļi ar mazītiņām asarām par nepiepildītām vēlmēm. Ja tās nebūtu, tad es varbūt nemaz nepamanītu, cik spilgta var būt manas varavīksnes sarkanā un oranžā krāsa.

Bet **violetā** – tās ir pavisam nepatīkamas atmiņas – tie ir brīži, kad liekas, ka manas bēdas un skumjas ir tik lielas, ka nevar tās izturēt. Labi, ka tādi brīži man gadās ļoti reti.

Varavīksni mēs vēl noteikti redzēsim debesīs. Bet bērniņa lēnām pāiet, atstājot tikai krāsainas atmiņas.

Sofija Lorence,
Rīgas Klasiskās ģimnāzijas
4.b klase

[..] **V**iss sākās kādā piektdienas rītā, kad mēs kopā ar vecākiem un mazo brāli izlēmām doties uz Latgales pusi.

Viens no lielākajiem pārdzīvojumiem bija kāpšana augstajā Ančupāna skatu tornī. Līdz tam mēs mērojām garu pastaigu pa mežu, nonācām pie augstākās virsotnes. Ieraugot torni, vecāku iedrošināts, kāpu augšā. Jau pie pirmajiem pakāpieniem man parādījās bailes, tomēr kopā mēs tās pieveicām.

Skats bija elpu aizraujošs. Bijām uzkāpuši augstāk par koku galotnēm. Pāri tām varēja saskatīt ceļu, mājas, mašīnas, pļavas un citas lietas tuvākajā un tālākajā apkārtnē. Viss izskatījās tik maziņš, es sajutos kā milzis. Cik skaisti bija Latgales ezeri! Kā zilās asariņas! Tikai tagad es sāku saprast, kādēļ pieaugušie mēdza teikt, ka Latvija ir zaļa un skaista zeme.

Uzņēmuši foto un mērojuši garo ceļu gan ar kājām, gan ar auto, devāmies uz Rēzeknes pusi, gribējās kaut ko apēst, uzņemt jaunus spēkus. Atpakaļceļā devāmies pie radniekiem Balvu pusē. Tur kopā ar draugu Roju lēkājām pa siena ruloniem, šūpojāmies, šļūcām no tiem kā slidkalniņiem. Diena bija galā, un pienāca laiks doties mājās. Uz atvadām abi ar Roju apmainījāmies ar rotaļu mašīnām, un mamma teica, ka tas nozīmē, ka drīz tiksimies atkal.

Šī diena man vēl ilgi paliks atmiņā. Vakarā noguris aizmiglu ar apziņu, ka mana zeme patiešām ir skaista, bet draugi ir nenovērtējama dāvana.

Gustavs Korulis,
Gulbiša pamatskolas 2. klase

Latvijas omas

Kad es biju piecus gadus veca, mamma teica, ka mēs brauksim uz Latviju ciemos pie omām. Tētis teica, ka lidojums būs ilgs un lai es paņemu līdzī savu mīļāko rotaļlietu, krītiņus un krāsojamo grāmatu. Latvijā mūs sagaidīja tēta brālis un veda ciemoties pie Jūrmalas omas. Biju mazliet uztraukusies par tikšanos ar omi, jo nekad nebiju viņu redzējusi. Bet oma bija ļoti mīļa. Viņa paņēma mani rokās un ilgi, ilgi samīļoja. Mana Jūrmalas oma dzīvo tuvu Rīgai, uz kuriem mēs bieži braucām. Rīgā viņa man rādīja dažādas interesantas vietas un bijām arī jaunajā bibliotēkā. Kad gājām pa pilsētu, oma turēja manu roku, lai es nepazustu un man būtu drošāk. Omas roka likās liela un silta. Vēl omai mājās bija divi kaķi. Kaķu vārdi bija jocīgi – Zīlīte un Dūmiņš.

Kad pienāca laiks braukt ciemos pie Liepājas omas, atkal biju uztraukusies. Bet arī Liepājas oma bija ļoti mīļa, un viņa izcepa visgaršīgākās pankūkas pasaulē. Liepājas oma dzīvo netālu no jūras, bija tikai jāiziet cauri parkam. Mēs bieži gājām uz pludmali, kur oma stāstīja, kā mana mamma tur spēlējusies un peldējusies. Vēl oma mani daudz turēja savā klēpī un skaitīja dažādus dzejoļiņus. Man par tiem bija jāsmejas, un omai tas patika.

Abas omas gribēja zināt visu par manu dzīvi Amerikā, kā man iet skolā un ko es

daru brīvajā laikā. Man ļoti, ļoti patika abas Latvijas omas. Man liekas, ka mana pasaule tagad ir kļuvusi lielāka, jo man ir divas omas, kuras mani ļoti, ļoti mīl.

Ella Gulbe,

Nūdžersijas Latviešu skolas 4. klase

[..] **K**ad es biju maziņa, mēs dzīvojām Siguldā, kur es piedzimu. Es jau zināju, ka mēs pārvāksimies, tomēr pienāca pēdējā nakts, kad gulēju šajā mājā. Nākamajā dienā mēs ar mammu un māsu devāmies uz Ogrī – mūsu jaunajām mājām.

Mēs apstājāmies daudzdzīvokļu mājas priekšā un devāmies iekšā. Es nebiju domājusi, ka viss būs jau sakārtots un ka viss būs tik jauki. Man šķita, ka man nepatiks jaunās mājas, jo biju pieradusi dzīvot plašumā un izvērsties, taču šeit tā nevarēja.

Pēc dažām dienām es devos uz savu jauno skolu. Šajā klasē es mācos jau sesto gadu un nespēju noticēt, ka mani ir pieņēmuši. Pirmajās klasītēs biju nedroša, jo nevienu nepazinu. Siguldā man klasē bija viens cilvēks, kuru es pazinu un ar kuru draudzējos. Es ļoti gribētu zināt, kas notiktu, ja nepārvāktos, ja nepazītu savas labākās draudzenes. Vai es būtu tāds cilvēks, kāds esmu tagad? [..]

Tā arī es dzīvoju šeit, Ogrē, un arvien mācos kopā ar tiem klasesbiedriem, ar kuriem kopā sāku mācīties pirmajā

klasē. Protams, ka ir daudz bērnu, kuri ir aizgājuši un atnākuši, taču es nekad neaizmirsīšu šo ārkārtīgi smago un grūto notikumu manā dzīvē.

Marta Mauriņa,
Ogres sākumskolas 6. klase

Mūsu ģimene nodarbojas ar lauksaimniecību, tādēļ es skaidri zinu, ka maizes sākums ir zeme un graudi, bet piens nerodas veikalā.

Kad biju mazāks, man ļoti patika braukt pie omes un vectēva uz laukiem. Tur vienmēr bija ko redzēt un piedzīvot. Ticiet vai ne, bet pēc datora es tur nemaz neilgojos. Mums dienas ritēja, rosoties pa kūti, pa lauku, pa mežu. Vecmāmiņai pagalmā ziedēja krāšņas puķes, bet vectēvs man atklāja daudzās lietas, par kurām man agrāk nebija ne jausmas. Es palīdzēju ravēt un stādīt puķes, vērot ābeles. Reizēm vējš draiskojās to zaros. Tad šķita, ka ābeles uz vēju dusmojās un purināja zarus. Pie omes bija kaķis, kuru man patika ģurcīt un mīlēt, mamma vienmēr bārās par to.

Netālu no omes mājas bija liels ezers, man tur patika stundām ilgi spēlēties un dzīvoties. Es būvēju smilšu pilis. Man patika klausīties, kā vectēvs stāstīja par saviem joku darbiem un piedzīvojumiem mežā. Visvairāk viņi esot spēlējuši indiāņus, rūpušies kokos un slēpušies no iedomātiem ienaidniekiem.

Arī man pašam laukos mēdza gadīties visādas ķibeles. Biju uzrāpies kokā, jo tur auga visskaistākās plūmes. Tikko sniedzos pēc kārotās, tā novēlos zemē ar visu zaru. Kociņš gan palika sakropļots, bet man – saskrāpēts vaigs. Mājās par notikušo ne vārda neteicu. Par saskrāpēto vaigu vecāki īpaši neuztraucās, vai tad nu pirmā reize?

Arvis Ormanis,
*Gulbīša pamatskolas
2. klase*

Mana bērnība sākās Daugavpilī pirms septiņiem gadiem. Tā ir krāsaina kā varavīksne.

Sarkana kā saldā „Laimas” šokolāde.

Oranža, jo pavadu bērnību, dejojot „Hip – hopu”.

Dzeltena kā spoža saule un silta kā pludmales smiltis.

Zaļa kā futbola laukums, uz kura spēlē mans brālis.

Gaiši zila kā debesīs aiz lidmašīnas loga.

Tumši zila, jo ir līdzīga Daugavas ūdenim.

Violeta kā mana skolas mugursoma.

Man ļoti patīk mana bērnības varavīksne. Gribru, lai arī citi bērni pasaulē izkrāso savu bērnību visās varavīksnes krāsās!

Maija Tihonoviča,
Daugavpils 3. vidusskolas 1.b klase

Evija Mieze, Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskolas 7. klase

Kad jau biju piedzimis, mani vecāki izšķīrās, jo nebija vienās domās par manis audzināšanu. Tas raisīja manī lielas bēdas. Bet tas vēl nebija bēdīgākais. Bēdīgākais notika, kad man bija septiņi gadi. Es dzīvoju kopā ar mammu.

Kādu dienu mana mamma pazuda. Vecmamma izsauca policiju. Tā meklēja mammu četras dienas. Biju šausmīgi satraukta. Piektajā dienā mani aizveda pie vienas tantes. Viņa teica, ka mana māmulīņa ir uz mākoņa.

Tad es sāku dzīvot ar tēti, viņa jauno sievu un pusmāsu. Mums kopā klājas labi. Mums kopā ir interesanti.

Annika Ramza,

Ogres sākumskolas 3.g klase

Kad es biju maziņa, es ar ģimeni gāju pa mežu un stādīju priedes. Iedomājies, ka pa mežu soļo septiņi rūķīši un kaut kur mīt Meža māte, kura pieskata mežus.

Kad gāju uz piejūras parku, iztēlojos, it kā esmu sadevusies rokās ar savu draudzeni Pepiju Garzeķi. Mēs rotaļājāmies parkā, un viņai bija divas bitītes un kājās atkal stripainas zeķes.

Mana aizraušanās ir dejošana. Kad dejoju, iztēlojos, ka tur stāv Sprīdītis un pūš stabulītē. Ei, skaties, tur ir lielais Lutaussis, kurš dejo mums līdzi!

Es aizraujos arī ar dziedāšanu. Kad dziedu, liekas, ka man līdzi dzied princese ar skaistu balsi.

1. klasē mēs uzvarējām konkursā „Mans mazais pārgājiens”. Mēs gājām pa Tērvetes dabas parku. Likās, ka varoņi nāk mums līdzi: Lutaussis, Raganiņa, Sprīdītis un Annele.

Braucot uz laukiem, es brīnos, cik skaista ir šī zeme! Kādas pļavas, kādi meži, lauki. Cik skaista Tu esi, mana Latvija!

Rēzija Jakute,

Liepājas Centra sākumskolas 3.d klase

Bieži ciemojos pie vecmāmiņas lauku mājās. Viņa dzīvo netālu no Kuldīgas. Cik skaista ir tās apkārtnē!

Ventas rumba, bērzu birzis, meži ar sēnēm un saldajām ogām.

Es iegūļos zaļajā uzkalniņā un sajūtu mīksto sūnu smaržu. Tā iekrāsojas mana bērniņa.

Mans opis ir zemessargs. Viņš ir tik stiprs un drosmīgs kā Lāčplēsis. Istabā aiz stikla mazā samta kastītē stāv goda ordenis. Vectēvs to bieži aplūko. Es redzu viņa acīs asaras. Vai viņam kas sāp? Nē, tās ir brīvības asaras. Viņš cīnījās barikāžu laikā un guva uzvaru pār ienaidnieku.

Es esmu tik laimīga, ka vectētiņš sagaidīja Latvijas simto dzimšanas dienu ar saviem mīļajiem!

Mana bērniņa ir saules apmirdzēta, ar dzintara rasas pērlēm pārkaisīta. Manas bērnu dienu takas ievijas Latvijas simtgades vainagā, un tās manās atmiņās dzīvos mūžīgi.

Marta Kursinska,

Liepājas Centra sākumskolas 3.d klase

Mana Latvija ir skaista zeme. To es redzu katru dienu. Skaistas ir dziesmas un dejas, skaisti ir cilvēki, īpaši mana mamma.

Mums ar ģimeni ļoti patīk būt dabā, to vērot un arī iesaistīties tās norisēs. Mans tētis ir meža meistars. Viņš mūs ar brāli bieži ņem līdzī uz mežu. Tētis mums daudz ko ir iemācījis par mežu, tā dzīvi.

Pavasaros apsekojam grāvjus un upes, lai pārbaudītu, vai bebri nav uztaisījuši dambjus, tādējādi aizsprostojot ūdens tecēšanu. Aizsprosti traucē zivīm pārvietoties pa upi, kā arī appludina laukus un mežus. Mēs ar ģimeni esam tie, kas šos dambjus nojauc. Vienreiz es redzēju īpaši lielu bebru, paslīdēju un nejauši iekritu ūdenī, pat piesmēlu zābakus. Labi, ka tētis mani saķēra un izcēla. Tad gan ātri devāmies mājās!

Uz mežu bieži braucam pabarot zvērus. Dzīvnieku barību – graudus, zīles, ābolus, burkānus un kartupeļus – saliekam speciālās barotavās. Kādu dienu man izdevās tur ieraudzīt alni. Tas tik bija varens skats!

Deniss Šalders,

Palsmanes pamatskolas 2. klase

Es esmu ļoti laimīgs cilvēks! Es mīlu savu ģimeni, dzīvoju skaistā valstī, ar kuru ļoti lepojos. Es mācos labā skolā. Man ir daudz draugu. Man ir vaļasprieks, ar kuru es aizraujos no visas sirds. Tās ir sporta dejas.

Bet mans stāsts ir arī par to, ka manā dzīvē ne vienmēr viss gāja tik viegli un bezrūpīgi.

Trīs gadu vecumā es ilgi slimoju, un ārsti teica, ka man ir bronhiālā astma. Es slimoju tik ilgi un bieži, ka pat nevarēju iet uz bērnudārzu. Es lietoju inhalatoru, bet pa nakti gulēju, tikai sēžot mammai klēpī.

Mēs ar mammu ļoti ticējām, ka es izārstēšos. Tā arī notika! Man bija nepilni četri gadi, kad vecāki mani aizveda uz balles deju studiju. Es iemīlējos dejās, un mana dzīve sāka piepildīties ar spilgtām krāsām un prieku. No četrus gadu vecuma es sāku piedalīties deju sacensībās un iegūt pirmās vietas. Man vairs nebija laika slinkot. Es deju jau 6 gadus. Man ir vairāk nekā 30 medaļu un 47 kausi. Balles dejas ir ļoti svarīga manas dzīves daļa, mani sapņi un sasniegumi. Es pārvarēju slimību, tāpēc ka ticēju sapnim un cīnījos par to.

Sofija Temirgalijeva,

Rīgas 34. vidusskolas 4. klase

[..] **K**ad pārcēlāmies no Rīgas dzīvot uz Gulbenes novadu, ome man iemācīja daudzus lauku darbus mūsu mājās Tirzas pagastā. Pavasarī ir tik daudz darāmā laukos! Kad zemīte ir apstrādāta, ome man dod darbiņus. Man patīk pašai taisīt mīkstajā zemītē bedrītes un sēt sēkliņas: skābenes, dilles, rukolu,

spinātus un gurķus. Mums Tīrzā ir daudz vagu, un katrai sēkliņu paciņai atrodas vieta savā īstajā vagā. Un vēl man patīk stādīt zemē puķu sīpolus un gaidīt, kas no tiem vasarā izaugs. Ome man vēlāk māca, kā pareizi ravēt, ir gadījies, ka izravēju ārā labo un atstāju nezāli. Ome stāsta, ka ir jāpazīst, kura ir labā un kura sliktā zāle. Vispār ravēšana nav viegla, omei bieži sāp mugura pēc tam, bet ravēšana iemācot pacietību. Kad Tīrzā visi sēšanas darbi ir izdarīti, tad var sākt gaidīt, kas izaugs. Visvairāk es gaidu zemenes. Man Tīrzā ir arī pašai sava ābelīte. Ome to iestādīja, kad es piedzimu, un tikai šajā vasarā mana ābelīte deva ražu. Tie bija garšīgi un sulīgi tumši sarkani āboli. Katru pavasari es pie ābelītes nostājos, lai redzētu, cik ātri es augu. Tomēr ābelīte aug ātrāk par mani.

Daļa no manas ikdienas ir Ušuru ezers. No rītiem mostoties, to redzu pa savu logu, vasarās redzu, kā tas mirguļo ar tūkstoš dimantiem apdāvināts. Īsi pirms pavasara klausījāmies, kā aizsalušais ezers „rājas” un taisa dobjas skaņas. Tas bija brīdī, kad palēnām aizsalušais ūdens sāka kust. Atbalss bija tik varena! Likās, ka dobajā ezera valoda atbalsojas visur – apsnigušajā plāvā, dziļajā mežā un pat mūsu sētā.

Lai arī Ušuru ezers nav starp lielākajiem, manās acīs tas ir varens. Tas ir arī septītais dziļākais ezers Latvijā. Un tā dziļākā vieta atrodas netālu no mūsu

mājām. Mans mazais brālis, kad mācījās runāt, skatoties uz ezeru teica „jūra”, jo tas ir ļoti liels un pretējais krasts sasniedzams tikai ar laivu. Opis gan reiz stāstīja, ka pārpeldējis ezeru, bet opis bija stiprs un labs peldētājs. Opis vairs nav starp mums, bet vienmēr atcerēšos, kā viņš mani ņēma laivā un brauca iekšā ezerā. Uz ezera ir tāds miers un klusums! Tieši pie ezera es iemācījos atšķirt dumpja balsi no citiem putniem.

Varbūt klusuma dēļ šajā pavasarī tieši pretī mūsu mājām par apmešanās vietu uz piecām diennaktīm bija izvēlējušies vairāk nekā simts gulbji un neskaitāmi daudz zosu. Tas bija tik interesanti! Pa dienu putni lidoja savās gaitās pa apkārtni, bet vakarā ap astoņiem viņi atgriezās un laidās tieši uz Ušuru ezeru. Tik skaļš ezers sen nebija bijis. Pat naktī varēja dzirdēt milzīgo putnu klaigāšanu! Bet mēs par to priecājāmies, jo tas bija gaužām nepierasti. Ceram nākamgad pavasarī viņus atkal sagaidīt.

Ar nepacietību gaidu, kad izaugšu liela. Iespējams, tad man jau būs daudz bērniņas stāstu, kurus varēšu apkopot piedzīvojumu grāmatā. Bet katrs piedzīvotais mirklis manā bērniņā liek saprast: visskaistākā zeme un septītais pasaules brīnums man vienmēr būs Latvija.

Gabriela Kostigova,
Gulbīša pamatskolas
2. klase

Svetlana Gabrāne, Laucesas pamatskolas 9. klase

Kādu dienu es biju laukos, kad mana mamma gribēja ierīkot puķu dobi. Man uzreiz ienāca prātā izveidot dobi, kurai ir Latvijas kontūra. Visiem mana ideja iepatikās. Lai dobe būtu skaista vienmēr, mēs izdomājām pavasarī stādīt baltās un sarkanās asteres un tulpes. Vasarā baltās margrietīgas, bet rudenī – krāsainās gladiolas. Tā puķu dobe ir krāšņa visu gadu. Es biju priecīgs par padarīto darbu.

Es esmu pateicīgs, ka dzimu Latvijā!

Kristaps Kravajs,

Rēzeknes 5. vidusskolas 3.a klase

Vislabāk man patīk atrasties pļavā, jo tur smaržo pēc puķēm. Pļavā ganās arī vecmamma kaziņas. Tās reizēm ir jāpieskata, lai neiet dārzā. Man ļoti garšo kazas piens. To es varu izdzert ļoti daudz.

Pa pļavu es skrienu kopā ar savu māsiņu Tīnu un Rodžeru. Rodžers ir mans suns. Viņam patīk spēlēt ķerenes. Es skrienu ļoti ātri, bet viņš mani vienmēr noķer.

Kad esam piekusuši, mēs apguļamies zālē pie cerītiem un vērojam debesis. Tajās mēs varam ieraudzīt dažādus zvērus.

Laukos es palīdzu mammai dārza darbos – ravēju nezāles, laistu zemenes. Man ļoti garšo zemenes. Tās es ēdu turpat dārzā. Dobēs mīlojos ar saldajiem zirņiem.

Manos laukos ir plaši meži un pļavas. Vectēvs pļauj zāli ar traktoru. Tā vienmēr jauki smaržo. Mēs ar Rodžeru lēkājām pa siena ruļļiem. Tas ir ļoti jautri.

Daniels Matiņšņecs,

Palsmanes pamatskolas

3. klase

Kādu dienu es braucu ar ģimeni uz Ventspili. Brauciens bija vienreizējs. Mēs bijām visi kopā – ar mammu, tēti un brāli. Ventspilī es redzēju daudz interesantu un savādu govju skulptūru. Man visvairāk patika ceļotājgovs. Patika lielie, skaistie parki ar milža mantām, kuras viņš ir pazaudējis. Tur bija cepure, zābaks, poga, ķemme, grāmata, kamols. Braucām ar mazu vilcienu, kuru sauc par bānīti. Sliedes pavisam sikas. Vagoni bija kā mazas mājiņas. Pēc tam visi aizgājām uz baseinu un džakuzi. Jauki bija nošļūkt pa trubām un iekrist ūdenī. Gājām uz jūru peldēties un salasījām daudz skaistu akmeņu vecmāmiņai. Pēc tam mēs gājām uz lielo torni. Ar binokli ieraudzījām lielu, vecu kuģi. Iegājām kuģi un visu apskatījām. Netālu no kuģa stāvēja liela jūrnieku gov. Tur bija milzīga enkuru kolekcija.

Tā bija vienreizēja, burvīga ekskursija. Visa ģimene bija kopā.

Aldis Vaivods-Šulte,

Ilūkstes Raiņa vidusskolas

4.c klase

Vasara ir silts un saulains laiks, bērniības zelta laiks, ko pavadīju, skrienot pa kādu no pļavām Rīgas apkaimē, kur vakaros saklausāmi sienāžu koncertmēģinājumi, sēžot pie kāda no Rīgas ezeriem, kur, makšķerējot un ļaujoties siltiem vēja pieskārieniem, piemirstas ikdienas rūpes.

Bieži staigājām pa mežu, un, kad vienreiz ieraudzījām lapsu ar lapsēniem, uzreiz iestājās kapa klusums. Tā nu bija sagadījies, ka vējš pūta uz mūsu pusi, tāpēc lapsa neapzināti pienāca vien pāris metru tuvumā. Pēkšņi vējš mainīja virzienu, lapsa uzlēca gaisā un sekundes simtdaļā ar visiem lapsēniem nozuda krūmāju un nezāļu aizsegā. Mēs visi izbijāmies, sirds pukstēja kā negudra. Dziļa ieelpa... un varējām priecāties par piedzīvoto.

Krists Ustics,

*Rīgas Sanatorijas internātpamatskolas
9.a klase*

Tas notika tad, kad man bija četri gadi. Mājās bija skaista, liela un kupla eglīte, kuru krāšņu darīja spīdīgās, apaļās bumbiņas un garās, vizuļojošās virtenes. Kad atgriezāmies mājās no pilsētas, devāmies iekšā mājās. Kad ēdieni uz galda bija salikti, kāds piezvanīja pie durvīm. Visi bija aizņemti, tāpēc tikai man atlika iet un atslēgt durvis. Es ieraudzīju durvīs

iespiestu Ziemassvētku vecīša cepuri. Ātri aizvēru durvis un palūkojos gan pa labi, gan pa kreisi – nevienu nepamanīju! Uzvilku vējjaku un aizgāju palūkoties ap mājas stūriem un pat tālāk. No cepures zaudētāja ne miņas, ne ziņas. Pat suns nerēja! Es pie sevis domāju – nu gan! Pazvana pie durvīm un aizmūk! Pazīņoju to māšai, un mēs ar māsu šo ziņu pateicām arī māmiņai, bet viņa tikai smaidīja. Gribējām to pateikt arī tētim, bet viņu, izmeklējoties pa visu māju, tā arī neatradām.

Šis bija tikai viens mazs Ziemassvētku notikums, kurš beidzās lieliski. Kā gan to var aizmirst!

Patrīcija Ivanova,

*Balvu pamatskolas
4.c klase*

Pašlaik man ir tikai 9 gadi, bet es jau četrus gadus mācos spēlēt akordeonu. Man tas ļoti patīk. Vecāki man nopirka sintezatoru. Kad mājās ir svētki, es uzstājos – spēlēju un dziedu. Es esmu ļoti pateicīga saviem vecākiem par to, ka varu darīt to, kas man patīk.

Man ir paveicies, ka esmu piedzimis laikā, kad ir telefoni, planšetdatori, internets. Es varu ceļot virtuāli. Es mācos ģeogrāfiju, rakstu īsziņas draugiem. Tas ir jauki, ka var vairāk uzzināt par vietu, kur tu vēlies aizbraukt. Rudens brīvdienās es un vecāki braucām ekskursijā uz Igauniju.

Apmeklējām dažādas skaistas vietas. Biju rotaļlietu muzejā un ieraudzīju, ar ko spēlējās mana vecmāmiņa un vecāki. Saprotu, ka mana bērniņa ir saulaināka un bagātāka, vislabākā.

Es lepojos ar to, ka piedzimu visskaistākajā vietā – Ilūkstes novadā. Tikai Ilūkstē es jūtos vislabāk. Šeit dzīvo mani vecāki un vecvecāki. Cik jauki, ka brīvajā laikā var aizskriet pie vecmāmiņas uz dārzu, sajūst saulītes glāstus, vēja apskāvienus un ziedu smaržu! Izgaršot vecmāmiņas gatavoto liepziedu tēju un smaržīgās pankūkas.

Šis brīnišķīgais laiks – mana bērniņa!

Arina Formanicka,
Ilūkstes Raiņa vidusskolas
3.c klase

Es piedzimu saulainā sestdienā. Mamma, tētis un abas vecmāmiņas par mani rūpējās un mani lutināja. Ziemassvētkos, kad vecmāmiņa uzlika rūķa cepuri, es biju ļoti dusmīgs un rādīju savu mazo dūrīti. Visiem likās smieklīgs mazais, niknais Sandijs.

Kad mammai vajadzēja doties uz darbu, es sāku apmeklēt bērnodārzu. Tur man bija daudz jaunu draugu. Ziemassvētku izrādēs tēloju ezīti un pelīti. Kad bērnodārzā mācījos pēdējo gadu, mēs aizlidojām uz Angliju, lai dzīvotu tur. Tad es pirmo reizi lidoju ar lidmašīnu, un tas bija bailīgi, bet interesanti.

Pirmajā dienā Anglijas skoliņā es raudāju, jo biju sabijies. Visi bērni man nāca klāt, gribēja iepazīties, bet es neko nesapratu. Pēc tam ar visiem sadraudzējos un iemācījos angļu valodu.

Anglijā man ļoti patika, bet priecājos, ka atgriezāties Latvijā. Jo te ir vecmāmiņas, tuvinieki un draugi. Te ir manas mājas un mani Ziemassvētki.

Sandijs Peipiņš,
Slokas pamatskolas 4. klase

[..] **K**ad man bija pieci gadi, mamma darbā es ieraudzīju podiņā mazu ozolu stādiņu. Man to iedeva, un es vectēva dārzā to iestādīju. Kad tuvojās ziema, mēs ar vectēvu savācām egles zarus, lai apsegtu un pasargātu ozolu no sala. Ozola stādiņš veiksmīgi pārziemoja. Nākamās trīs vasaras ozols paaugās tikai par dažiem centimetriem, un es raizējjos, vai viņš vispār izaugs vai paliks tik maziņš. Manas raizes bija veltas, jo šovasar ozols krietni paaugās. Tagad vectēva dārzā aug skaists ozoliņš.

Tas aug kopā ar mani. Man liekas, ka ozols arī vēro manu dzīvi un ir pateicīgs par to, ka es viņu iestādīju un rūpējos par viņu. Koki arī ir dzīvi, tādi kā mēs. Ļoti ceru, ka kādreiz to sauks par Latvijas dižāko ozolu!

Ēdgars Mažeika,
Daugavpils 3. vidusskolas
4.c klase

Envija Skumbaņa, Preiļu 1. pamatskolas 5.b klase

[..] **T**ajā laikā gāju bērnudārzā, bet man nebija tur draugu. Daļu dienas es bieži pavadīju manu vecāku darbā, kurā es dzīvojos kopā ar strādniekiem, nevis bērniem. Es vēl atceros, kā taisīju dāvanas strādniekiem no papīra, vēl sniegpulkstenīšus dažreiz pavasaros viņiem dāvināju. Tajā laikā es nesarunājos ar bērniem, bet tikai ar pieaugušajiem.

Mana bērnība bija priecīga, taču vecāki uzskata, ka bēdīga, tāpēc ka es pavadīju laiku nevis ar bērniem, bet ar pieaugušajiem.

Arī tagad daudzi cilvēki – skolotāji, ārsti, arī mani vecāki – uzskata, ka esmu pārāk nopietns savos trīspadsmit gados. Taču es par to nesatraucos, jo varbūt tie nopietnie, patstāvīgie jaunieši ir vajadzīgi manai zemei Latvijai.

Šons Ričards Šmits,
Lēdmanes pamatskolas 7. klase

Mēs ar vectēvu bijām tik labi viens pret otru. Vienmēr, kad es gāju ciemos pie vectēva, viņam bija kāds kārumš man. Visbiežāk viņš pirka šokolādes konfektes ar vafeli „Vēsma”. Tāpat arī bija dažādi augļi, ar ko mani uzciemat un iedot līdzī uz mājām.

Es atceros, kā vectēvs mani bieži ņēma klēpī un šūpoja. Viņam patika, ka es atnesu savas mīkstās mantiņas – lāciņšus, suniņšus, zaķiņšus –, jo tad vectēvs kopā ar mani spēlējās. Viņam ļoti patika noslēpt mīksto mantu sev aiz muguras vai zem segas, un tad viņš lika man meklēt. Tas bija tik jautri!

Bija interesanti ar vectēvu iet uz mežu sēņot. Viņš man mācīja atšķirt ēdamās sēnes no neēdamajām. Kaut arī es biju vēl pavisam maza, es vienmēr gāju palīgā vectēvam sagatavot malku ziemai. Tētis un brālis pienesa klāt blūkus, un vectēvs tos skaldīja, bet mēs ar māsu likām saskaldītās pagales grēdās.

Mēs kopīgi strādājām arī vasarnīcā, es mācījos ravēt nezāles un atšķirt ēdamos augus, ogas un dārzeņus. [..]

Mīļais vectēvs stundu pirms aiziešanas bija atstājis man savu mobilo telefonu un lielu apelsīnu. Viņš manai omītei piedodināja, ka tas esot tikai Lauriņai. [..]

Atmiņas par vectēvu šobrīd ir pašas labākās. Žēl, ka viņš vairs nevar man dot savus padomus. Viņam bija liela dzīves

pieredze, viņš daudz ko zināja. Vēl tagad, pēc četriem gadiem, es nevaru noticēt, ka vectēva nav. Es palīdzu sakopt vectēva kapiņus un nesu ziedus. Ja vectēvs būtu dzīvs, viņa dēļ es varētu vēl daudz ko izdarīt.

Laura Lorita Buševica,
Pļaviņu novada ģimnāzijas
4.b klase

Vienu dienu pa ceļu skrēja suns. Ieskatoties sunim acīs, es pamanīju skumjas un vientulību. Es pasauca tēti, un mēs izlēmām šim sunim palīdzēt. Tā kā mēs nezinājām, kur atrodas dzīvnieku patversme, mēs viņu iecēlām mašīnas bagāžniekā un aizvedām pie sevis uz mājām. Mums pašiem mājās ir suns, tāpēc nācās atvesto suni atstāt pa nakti garāžā. Man bija ļoti skumji, ka viņam bija jāpaliek vienam. Nākamajā dienā mēs pabarojām suni un aizvedām uz patversmi. Sunim ļoti paveicās, jo saimnieks viņu ātri atrada un aizveda uz mājām. Šis mirklis mani darīja ļoti laimīgu.

Mans kvēlākais sapnis, lai Latvijā nebūtu cilvēku, kas pamet savus dzīvniekus. Lai šiem četrkājainajiem draugiem būtu ģimene, mājās un mīlestība.

Liza Nebogatiņa,
Rīgas Klasiskās ģimnāzijas
5.c klase

[..] **L**ēnām Ieva pieslējās kājās, piegāja pie grāmatu plaukta un rūpīgi pa vairākām grāmatām sāka ņemt tās ārā. Kad visas bija saudzīgi noliktas uz grīdas, Ieva pati apsēdās starp tām un paņēma pirmo grāmatu savās rokās. Meitene pārbrauca ar pirkstiem pāri nosaukumam „Ronja – laupītāja meita” un pasmaidīja. Tā esot bijusi pirmā grāmata, ko viņa patiesi iemīlējusi.

Ieva ielika grāmatu kastē un paņēma „Tikšanās laikā”, pašķirstot pāris lapaspušu, to nolika un ķērās pie nākamās – „Ozola grāmatas”. Grāmatas cita pēc citas tika ņemtas un liktas kastēs. Par dažām bija vairāk atmiņu, par dažām – mazāk. Ieva jau tuvojās pēdējām grāmatām, un tad negaidot viņa to ieraudzīja. Meitenei aizsītās elpa un sariesās acis asaras. Viņa klusībā pie sevis pasmējās, atceroties šo grāmatu. Ieva to bija lasījusi pirms četriem gadiem, bet likās, ka tikai vakar viņa sēdēja savas gultas stūrī pie spožas lampas un centās nepamodināt savu mammu. Viņa piespieda grāmatu sev pie krūtīm un nopūtās, atcerēdamās vakaru, kad lasīja to.

Ieva nočukstēja: „Pieci pirksti.” Atvēra pirmo lapaspusi, tad istaba izgaisa, tagad viņa atradās vilcienā kopā ar Lauru un viņas vecākiem. No malas vēroja, kā Laura pieceļas un gatavojas iet prom, lai brauktu ar kuģi, nevis ar vilcienu. Ievas

acis pārskrēja pār burtiem minūtēs, bet likās, ka viņa kopā ar Lauru stundām ilgi garlaikojas vai baidās.

Tas brīdis, kad Ieva attapās, ka viņa nav kopā ar grāmatu varoņiem, bija tad, kad viņi nonāca uz perona, tikko atgriezušies Latvijā. Uz grāmatas lapām uzpilēja asaras. Ieva bija sākusī raudāt. Viņa pati īsti nezināja, kādēļ. Vai no prieka, ka viņi beidzot ir atgriezušies mājās? Vai arī no bēdām, saprotot to, cik tas ir bijis smagi – lielu daļu savas dzīves pavadīt Sibīrijā?

Ieva aiztaisīja grāmatu un, atspiedusies pret sienu, raudāja tieši tāpat kā pirms četriem gadiem, kad pirmoreiz vērusies šīs grāmatas lapās. Pēc kāda mirkļa viņa ar roku noslaucīja asaras un atvēra grāmatu. Mīma un Papus Ievai atgādināja viņas vecvecākus. Un interesanti bija tas, ka Ievas vecvecāku mājas arī sauc „Avoti” un viņiem arī reiz bija suns Ripsis, gluži kā grāmatā.

Ievas acis skrēja pār burtiem, un viņa smaidīja, ilgojoties pēc pagātnes, kad viss bija daudz vienkāršāk. Tad viņa nonāca pie nodaļas „Mamma plēš glāzes”, un viņas acis iemirdzējās. Viņa ļoti labi atcerējās, kas notika.

Lauras mamma tika sadusmota, sāka mētāt glāzes un liet ārā „Rīgas ceriņus”. Lauras tētis un viņa labākais draugs Francis mēģināja viņu nomierināt. Viņi abi sarunāja nākamajā dienā izvākt

mēslus no „Avotu” lielās istabas. Lauras mamma nomierinājās, jo viņa vēlējās, lai „Avoti” būtu tādi kā viņas bērnībā – pirms Sibīrijas.

Ievai vēl joprojām šķita, ka viņa ir turpat – kopā ar visiem grāmatas varoņiem. Viņai Franča idejas likās interesantas. Visvairāk patika, ka Francis izdomāja mēslus no „Avotu” lielās istabas vilkt ārā lielā bleķa vannā, pie kuras piesieta gara sieviešu bomeļa zeķe.

Ieva kopā ar Lauru pie durvju stenderes noklausījās Franča un tēta sarunu par to, ka sumpurņi ierīkojuši lielajā istabā cūku aizgaldu un tur sūdi krājušies gadiem. Kad vajadzēja izmēzt vienu istabas stūri, meitenes izdzirdēja runas par aizliegto literatūru. Arī līdz Ievas ausīm nonāca pazīstami vārdi: Blaumanis, Poruks, Rainis.

Tad, kad Ieva lasīja, kā Laura kreņķējās par cūku vircas un mēslu sabojāto mantojumu – sapeļējušajām grāmatām –, viņa kļuva tikpat nelaimīga, cik nelaimīga bija Laura, tad, kad Lauras tētis dabūja darbu, Ieva priecājās kopā

ar viņiem, un tad, kad Laura saostījās benzīnu un apreiba, Ieva jutās apreibusi kopā ar viņu.

Ieva tik tikko bija sākusī lasīt nākamo nodaļu, kad pēkšņi kāds atvēra istabas durvis un sauca viņas vārdu.

„Ak, to tu sauc par mantu krāmēšanu?” pret durvīm atspiedusies, jautāja Ievas mamma.

„Es tikai nedaudz pārskrēju pāri...” Ievas attaisnojums aprāvās, ieraugot, ka ir pagājusi stunda.

Ievas mamma žilbinoši pasmaidīja un aizvēra durvis. Ieva vēl vienu reizi pavērās uz grāmatas zeltaino vāku, ielika to kastē un ķērās pie nākamajām. Tā arī pagāja Ievas diena, liekot priekšmetus kastēs un ilgojoties atmiņās.

Kad pienāca vakars un Ieva izslēdza gaismu un apgūlās, pārdomāja to, ka viņai nekad nav bijis jādzīvo kā Lauras vecākiem un viņu ģimenei, viņai nekad nav bijis jācieš bads, viņa nekad nav bijusi izsūtīta. Ieva ar smaidu sejā lēnām ieslīdēja sapnī, un tajā viņai atkal bija pieci gadi, un gluži kā Laura viņa skraidīja apkārt pa „Avotiem” kopā ar suni vārdā Ripsis.

Paula Skadiņa,
*Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskolas
9. klase*

Roberts Frīdenbergs, Ogresgala pamatskolas 5. klase

Mana bērība pagāja Kanādā, kur nodzīvoju četrus gadus. Spilgti atceros savu pirmo lidojumu lidmašīnā. Man bija bail, bet mamma turēja manu roku un mierināja. Bieži nāk prātā redzētais un piedzīvotais Kanādā, arī franču valoda, kuru nupat sāku apgūt padziļināti Liepājā. No tā laika atmiņā ir krāšņie dabas skati, meži un ūdeņi. Un zvaigznes! Cik lielas un spožas tur bija zvaigznes! Kaimiņos dzīvoja jauka, mīlīga sieviete – madame Solange. Viņa par mani rūpējās kā par savu miesīgu bērnu. Madame bija arī mazs, mīļš sunītis vārdā Patū. Bieži gājām pastaigā ar sunīti un priecājāmies par tik daudzām vāverēm priežu zaros un arī uz zemes.

Tagad esmu Latvijā, Dunikā, bet bieži domās aizstaigāju bērības notikumos Kanādā. Šķiet, ka bērības atmiņas ir mīļākās.

Eva Saulīte,

Sikšņu pamatskolas 8. klase

[..] **M**an un mātai audžumamma visu mūsu agro bērību bija katru minūti klāt. Mēs bijām patiesi mīlētas. Viņa naktis negulēja un braukāja ar mums pa slimnīcām, jo ne man, ne mātai nebija veselība gana stipra. Audžumamma dabūja manu māsu laukā no ratiņkrēsla un nostādīja uz pašas kājām, par ko mēs esam pateicīgas. Pat mūsu brāļi palīdzēja mammai un sēdēja

ar mums, kamēr mamma strādāja, un tas bija ļoti mīļi. Brāļiem pat īsti savas bērības nebija, viņi auklēja mūs, kamēr draugi pagalmā spēlēja futbolu. Bērībā man un mātai tika dots vislabākais, ko konkrētajā situācijā varēja dot – kleitas, mantiņas un rotas. Mums nekad nekā netrūka, ja vajadzēja bērnudārzā vai skolā apmaksāt ekskursiju, audžumamma uzreiz to darīja. Katru vasaru mēs pavadījām kopā vasarnīcā Saulkrastos, kur bērības atmiņas jo īpaši siltas un gaišas.

Es cīnu to, ko viņa ir darījusi mūsu labā. Mana ģimene ir labākā pasaulē, un es nekad un nevienam neatļaušu viņu pazemot. Cieniet savus mīļos un tos, kuri ir blakus ne tikai gaišos un saulainos brīžos, bet arī grūtā laika posmā! Ģimenē jūtos vajadzīga, mīlēta un lutināta. Es vienmēr būšu pateicīga Dieviņam par to, ka mana dzīve ir izveidojusies pozitīvi, ka varu augt, pilnveidoties un attīstīties pēc savām spējām un vajadzībām. Kaut dažkārt audžumamma spēj arī mani nokaitināt, es apzinos, ka viņa uztraucas un pārdzīvo par mani un manu māsu, kas nu jau ir pilngadīga.

Vēlētos kaut mēs viens otru un cits citu nesāpinātu vai vismaz mazāk sāpinātu nekā līdz šim, kaut mēs citus mīlētu tikpat ļoti, cik sevi.

Nadežda Sidorova,

*Rīgas Sanatorijas internātpamatskolas
9.a klase*

[..] **S**avas dzīves pirmos gadus es aizvadīju pašā Rīgas malā – Daugavgrīvā pie jūras. Tur gandrīz katra vasaras diena pagāja pludmalē, skraidot un plunčājoties ūdenī, vērojot tālumā kuģus, ejot pa grūti pārvaramo molu līdz bācai. Ziemā ar ragaviņām braucu no kāpas vai pastaigājos pa apkaimi, minot pēdu iekš pēdas; man patika vārtīties sniegā un lūkoties sniegpārslu dejās virs degungala. Bērnodārzā patika apmeklēt tautas dejas, kas diemžēl vēlāk gan apnika, un pārstāju uz tām doties.

Bērnodārzu apmeklēju Bolderājā. Lai arī tas bija Rīgas nomalē un pavisam parasts, tas man joprojām šķiet pats labākais. No divu gadu vecuma līdz pat dārziņa absolvēšanai mana audzinātāja bija Sveta – ļoti mīļa un stingra, bet taisnīga. Bērnodārzā man bija draugi: Gatis, Ronalds, Toms, Paula un Rebeka. Dienas pagāja ļoti ātri un interesanti, tikai gulēt pusdienas laiku gan negribējās, kā jau daudziem bērniem.

Man ļoti gribējās ātrāk sākt mācības skolā. Bet, kad sākās skolas laiki, smagi vilos, gribēju atpakaļ uz bezrūpīgo bērniības zemi – bērnodārzu.

Markuss Priekulis,
*Rīgas Sanatorijas
internātpamatskolas
7.b klase*

Vasara ir mans mīļākais gadalaiks, jo 19. jūnijā man ir dzimšanas diena. Parasti šai dienā uz laukiem atbrauc mani draugi. Mēs labi pavadām laiku, spēlējām dažādas spēles. Visvairāk man patīk peldēt un lēkt ūdenī. Virs dīķa ir lecamaukla, kuru uztaisīja mans tētis. Tas tik ir piedzīvojums! Mēs lecam dīķī no trīs metru augstuma. Pie dīķa ir pirts. Vectēvs to izkurina, un mums ir iespēja sasildīties.

Dīķī dzīvo līdakas, līņi, karūsas un citas zivis. Vectēvs iemācīja mani ķert vēžus. Es protu uzlikt vēžu slazdus. Tā tik bija laime, kad kādu dienu izdevās noķert veselu spaini vēžu!

Mums laukos ir ļoti daudz augļu koku un ogulāju. Starp tiem ir bišu stropi. Kad man bija tikai pieci gadi, vectēvs mani paņēma līdzī pie bitēm. Mēs pienācām pie vienas no bišu mājiņām, un es ieraudzīju ļoti daudz bišu. Viena no tām man iedzēla. Es iekliedzos: „Ai, ai, ai! Man sāp!” Vectēvs ļoti satraucās, jo mana plauksta sapampa. Atnāca vecmāmiņa un pielika pie rokas zemes pikuci. Man uzreiz palika vieglāk. Tad vēl vecmāmiņa sagatavoja sīpolu kompresi. No tā laika es ļoti baidos no bitēm un lapsenēm. Bet tas mani neattur braukt uz laukiem. Tur ir visgaršīgākie āboli un plūmes, skaistākās pļavas un smaržīgākās puķes. Es vēlos dzīvot tikai laukos, jo tur ir iespēja vislabāk pavadīt savu brīvo laiku. Es esmu

pateicīgs vectēvam un vecmāmiņai, ka viņi iemācīja man dažādus lauku darbus. Laukos ir labi visos gadalaikos. Pavasarī var lēkt līdzī vardēm pa peļķēm, vasarā – apgulties siena pļavā, rudenī – izvārtīties pa krāsaino lapu paklāju, bet ziemā – braukt ragavās no augstākā kalna. Vai tas nav jauki?

Vitālijs Radzevičs,
*Ilūkstes Raiņa vidusskolas
3.c klase*

[..] **P**asakas bija viena no mazajām laimītēm, kas piepildīja manu bērniību. Kas zina, kur es būtu un kas es būtu bez latviešu tautas pasakās lasītajām atziņām! Katru vakaru, no plaukta izņemdams kādu grāmatu, tētis steidzās mums ar mūsu lasīt vakara pasaku. Klausoties par trejdeviņiem kalniem, dižo Gaiziņu, likteņupi Gauju, man radās aizvien lielāka vēlme doties un atrasties pie dabas.

Vasarās ārpus Rīgas varēju dzīvoties svaigā gaisā. Katru rītu basām kājām skriet pa rasainu zāli. Bez elpas noskrieties Latvijas skaistajos mežos. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc es nevēlētos pamest Latviju. Zelta rudens Siguldā, dzeltenie rapšu lauki, meža svaigais gaiss un sēņu smarža. Daba vienmēr man ir bijusi un būs tuva.

Mani nepamet doma – ja katrā Latvijas ģimenē ikvienam bērnam būtu iespēja pavadīt savu bērniību kā man – tēta lasīto pasaku ieskautā burvībā, piepildītās vasarās pie Latvijas dabas –, Latvija būtu dižāka, ar ģimenes vērtībām bagātāka.

Kristīne Dorila,
*Rīgas 49. vidusskolas
9.b klase*

Reiz, kad man bija 10 gadu, kaimiņš piedāvāja īstu darbu un samaksu. Cēlāmiem agri, lai jau ap astoņiem būtu uz lauka. Tā kā darbs bija vasarā, es priecājos par sauli, rīta rasu un putnu dziesmām. Mans opis brauca pa lauku ar traktoru, bet mūsu uzdevums bija nolasīt akmeņus no tīrumiem un likt tos traktora piekabē. Akmeņi tik dažādi gan krāsas, gan formas, gan lieluma ziņā. Lauka malā, kur lasījām akmeņus, atradās dīķis, kurā tad nu mēs ik pa laikam atveldzējāmies. Mans brālis Uldis iespieda pirkstu starp akmeņiem. Bija gan sāpes, asinis un asaras. Es nopelnīju naudiņu un ātri aizmirsās garās darba dienas.

Par savu pirmo darba algu nopirku mobilo telefonu, kas man labi kalpo vēl šodien.

Jānis Aldzers,
*Sikšņu pamatskolas
7. klase*

Līga Irbīte, Madlienas vidusskolas 1. klase

Kad man bija četri gadi, mūsu ģimene pārvācās uz Mazirbi. Mums piederēja maza, vienstāvēga mājiņa pie Mazirbes mācītājmuižas, kuras dārzs bija vienots ar mežu. Dabas burvība piesātināja gaisu, ko elpojām, katrs tauriņš un putna dziesmiņa bija tādi kā pasakās. Es un visa radība – mēs bijām viens pilnīgs veselums.

Rīti Mazirbes mācītājmuižā sākās ar svētbrīdi baznīcā. Mazirbes dievnams vēl joprojām man šķiet īpašs. Aiz tā ir mazs dīķītis, kur kurkst vardenes, taciņas šķērso skudras un ķirzakas, taču pretim baznīcai ir kapsēta, kur aprakts guļot vilkacis. Uz kapsētu lūkojos bijībā, nekad nevarēdama ieiet tajā dziļāk par pāris soļiem. Arī vakaros notika svētbrīži. Mājupceļā acis pacēlās augšup, kur zaigoja zvaigžņu kolonijas. Debesis vienmēr bija skaidras. Zvaigznēs reiz redzēju Dāvidu ganām aitiņas. Varbūt es to izdomāju savā bērna prātā, taču manā atmiņā tas ir palicis līdz šai dienai. No mazotnes esmu pieradusi būt viena. Vecākiem bija daudz kā darāma, citu bērnu tur nebija, un man pašai bija sevi jāizklaidē, taču es nezināju, ko nozīmē garlaikoties, justies vientuļi. Dienas pagāja, sasaucoties ar vanagiem, ķerot vardenes un spēlējoties grants kaudzē.

Vasarās bieži braucām uz pludmali – peldējāmies, cēlām smilšu pilis un būvējām mazas koku zaru mājiņas.

Rudenī lēcu lapu kaudzēs. Ziemā spēlējās sniegā, mācījos atpazīt dzīvnieku pēdiņas, kas vijās cauri dārzam. Tā no gadalaika uz gadalaiku rītēja mani agrie bērnības gadi Mazirbē. Visai drīz mēs pārcēlāmies uz Kolku. Man bija jāiet bērnudārzā un vēlāk skolā. Kolkā sadraudzējos ar citiem bērniem, guvu pirmo pieredzi steidzīgajā skolēna dzīvē. Vēlāk pārvācāmies uz Talsiem – manu dzimto pilsētu. Talsos dzīvoju vēl aizvien. Te es iepazinu savu lielo mīlestību čellu. Es nezinu, kāda mana dzīve būtu šobrīd, ja mana bērnība nebūtu bijusi tieši šāda. Vai čells mani būtu atradis?

Aizbraucot uz Mazirbi šodien, mani pārņem neizsakāma siltuma sajūta. Šķiet, ka zālei un kokiem pietrūkst, putni dzied skaļāk un lietūs līst stiprāk. Katru vakaru tīrumā pie meža vēl joprojām iznāk stirnas un brieži, atlido dzērves, sienāži spēlē savas vijolītes un vardenes vienojas dziesmā. Viss ir tieši tāpat kā bija bērnībā.

Rebeka Kostanda,
Talsu Kristīgās vidusskolas
8. klase

Mana ģimene un citi zvēri

[..] **T**rešajā dzimšanas dienā man uzdāvināja pirmos mājdzīvniekus – kāmišus, baltu un melnu. Kāmiši bija raženi, viņiem piedzima 16 bērni, pusi mēs atdevām zoodārzam, pusi – zooveikalam. Pēc gada mani kāmiši aizbēga, es par to pārdzīvoju, bet pēc laika man nopirka pundurtrusi. Viņš dzīvoja pie omes, viņu sauca Ļepata. Šis trusis man bija kā bērns, mēs gājām kopā ārā, ēdām burkānus un darījām citas mīļas lietas.

Sestajā dzimšanas dienā es tiku pie diviem papagaiļiem – Zuzes un Zizi. Tie bija forši, bija pieraduši lidot pa māju brīvībā. Katru reizi, kad mēs viņus izlaidām ārā, mamma gāja ieslēgties uz vannasistabu, jo viņai bija no putniņiem bail. [..]

Kad man palika divpadsmit gadu, mans senais sapnis beidzot piepildījās, es dabūju suni. Tas bija patiens prieks ar asarām. Suns ir mans labākais draugs, viņš jūt, kad esmu bēdīga, un atnāk un uzlabo manu garastāvokli, viņš arī kož, pat līdz asinīm, bet es viņam piedodu, jo zinu, ka viņš tikai spēlējas.

Šobrīd man ir četrpadsmit gadu un mana dzīve nav gluži tāda, kādu es vēlētos, tāpēc dažreiz es atveru acis un iztēlojos, ka viss ir kā agrāk – mana ģimene ir kopā un mēs pavadām laiku

kopā. Kad es atveru acis un saprotu, ka tā nav, man dažreiz nobirst kāda asara, bet es nevienam par to nesaku, jo saprotu, ka tas nemainīs pilnīgi neko.

Kristīne Vonoga,

*Taurupes pamatskolas Mazozolu filiālēs
8. klase*

Mums ir liela un draudzīga ģimene. Man ir 5 māsas un 2 brāļi.

Kad es biju maza, mēs ar mammu gājām sēņot un ogot. Es atceros žāvētas baraviku virtenes pie krāsns, tad ziemā māmiņa cepa pīrāgus ar sēnēm. Vecmāmiņa gatavoja sēņu mērci, bet mazas, marinētas baraviciņas bija uz galda svētku reizē.

Lelles man bija arī paštaisītas, mamma šuva tām apģērbu. Viņa izmantoja gan samtu, gan mežģīnes, gan kokvilnu. Kā spilgtu notikumu atceros vienu lelli ar gaiši dzelteniem matiem, kura taisīja acis vaļā un ciet.

Tēvs to atveda no Rīgas un nolika man blakus gultā. Tai bija skaista apakšveļa un zaļa zīda kleita. No rīta pamostoties, es ieraudzīju sev blakus aizmigušu „meitenīti” un iesaucos: „Kas tā par svešu, mazu meitenīti manā gultā?”

Anna Macuka,

*Laucesas pamatskolas
7. klase*

Dženijai jauns piedzīvojums bija bērnodārza gaitu sākšanās. Grupiņā nepazīstami bērni un svešas tantes. Tā veidojās pirmā draudzība ar Alisi, Noru, Uģi un Selīnu, iepazīšanās ar audzinātāju un auklīti. Laiks pagāja ātri spēlēs un rotaļās. Kad meitene bija iemācījusies pīt bizītes un sasiet kurpju aukliņas, viņa iepriecināja ziņa – jāsāk iet skolā.

Atkal jaunums! Tā kā Dženija bija pieradusi darīt to, ko grib, un nedarīt to, ko negrib, tad sākumā iejusties skolas dzīvē bija grūti. Viņa bieži niķojās, raudāja un slēpās zem sola. Vēlāk viņa saprata, ka tā neko panākt nevar, un sāka iejusties skolā.

Mainījās apstākļi, Dženija ar ģimeni pārcēlās dzīvot uz Ventspili, bet pēc pusgada – uz Angliju. Viņa tur vēl nebija pieradusi, varbūt tāpēc meitenei likās, ka viņai tur nepatīk.

Pēc pusgada – atgriešanās dzimtenē Latvijā. Atkal savā pirmajā skolā, kopā ar saviem klasesbiedriem un draugiem. Kopā ar saviem draugiem Dženija jūtas ļoti laimīga. Viņa priecājas, ka viņai ir tik mīļi, labi un saprotoši klasesbiedri un viņa atkal var dzīvot Latvijā.

Kas ir šī meitene?! Domāju, ka sapratāt – tā esmu es.

Dženija Brūvele,
Pūņu pamatskolas
6. klase

Es dzīvoju mazā pilsētiņā ziemeļaustrumu Minesotā. Manā pilsētā ir divi latvieši – mamma un es. Tāpēc mēs braucam gandrīz četras stundas uz latviešu skolu sestdienās un četrpadsmit stundas uz Garezera vasaras nometni.

Garezers ir viena no manām vismīļākajām vietām pasaulē. Mēs tur ejam mācīties, peldēties un spēlēties. Manas vismīļākās lietas, ko darīt, ir keramika, rotkalšana un volejbols.

Keramikā mēs varam izveidot, izcept, gleznot un paņemt uz mājām, ko vien mēs taisām. Es parasti uztaisu dažas bļodas.

Rotkalšanā mēs taisām rotas no vara. Kad būšu vidusskolā, es drīkstēšu taisīt rotas no sudraba. Es parasti uztaisu kaut kādu aproci. Man patīk izveidot skaistas lietas.

Volejbolā mēs skrienam, mācāmies likumus un spēlējam volejboju.

Brīvajā laikā man patīk runāties un spēlēties ar manām draudzenēm.

Man Latvija ir ļoti svarīga. Es katru vasaru esmu gājusi un arī turpmāk iešu uz Garezeru. Man tur ir draudzenes no Floridas, Kalifornijas, Kanādas, Beļģijas un pat Latvijas. Tās draudzības ir dažas no manām stiprākajām draudzībām.

Anna Donatelle,
Mineapoles un Sentpolas Latviešu skolas
8. klase

Elīza Ločmele, Umurgas pamatskolas 7. klase

Es dzīvoju Kundziņsalā. Tā ir vieta, kuru tikai retais zina. Man tur ļoti patīk. Kā gan citādi? Tās taču ir manas mājas! Kundziņsalā esmu daudz iemācījusies – braukt ar riteni, izzināt visas ieliņas un taciņas, atrast ceļu mājup.

Tā ir jauka sala ar savām īpašībām. Kādu dienu es staigāju gar pašu robežu pie Daugavas krasta un atradu sev slēpni. Es turp devos ļoti bieži. Iztēlojos, ka esmu spiedze un ar binokli skatījos, kas notiek ostā.

Katrā Latvijas dzimšanas dienā mēs ar ģimeni braucām pa Daugavu ar laivu. Es izbaudīju vēju, kas pūta man sejā. Es nekad neaizmirsīšu brīvdienas, ko tur pavadīju. Katra iela man atgādina ko savu, piemēram, Skolas iela – veco skolu un uzrakstu „Kundziņsala – starp ūdeni, debesīm un zemi”.

Katru rītu tur čivina putni. Ja agri pieceļas, klusi izejot ārā, var sastapt kādu lapsu vai stirnu, vai kādu citu dzīvnieku. Ziemā mums ir diķis, kur spēlēt hokeju.

Es esmu priecīga par vietu, kur uzaugu, un man ir gods sacīt cilvēkiem, no kurienes es esmu. Kundziņsala ir pirmais, kas ienāk galvā, kad runa ir par tuvu vietu, mājām, ģimeni un savu stāstu.

Es ļoti mīlu savu dzimteni, savas mājas, Latviju un ģimeni.

Anete Gaura,
*Pamatskolas „Rīdze”
6.b klase*

Manai bērnībai ir kastaņbrūnas acis, linu krāsas mati, viņa nēsā kleitiņas, bet kājām patīk baudīt vasaras rāsas pērles.

Viņa rotaļājas ar lellēm un tikko lasītām zīlēm. Manai bērnībai garšo sārtas meža zemenes, kas rūpīgi uzvilktas uz zāles stiebra, un vecmāmiņas ceptas pankūkas ar melleņu garšu.

Manai bērnībai patīk pļavas ziedu smarža, tā paņem puķu pušķus rokās un steidz tos dāvināt māmiņai. Krāšņā rudens laikā tā staigā pa meža takām, baudot sēņu prieku, bet purva mīkstajos spilvenos lasa izbirušās dzērveņu krelles. Ziemā kopā ar tēti un māsu ceļ sniegavīru, tādu lielu un varenu, staltāku par mani pašu.

Mana bērnība agros rītos dzird priecīgās putnu balsis, bet vēlos vakaros iemieg pie sienāžu dziesmām. Katru dienu viņa dzird pienīgu raibaļu saucienu, pa lielceļu braucošu automašīnu skaņas, tālumā suņu rejas.

Viņai blakus dzīvo draudzene, un abas kopā ik dienu pavada jautrās un izdomātās rotaļās.

Kad māmiņa un tētis ir darbā, tad manas bērnības domām ļoti, ļoti gribas, lai viņi būtu ar mani.

Laura Baško,
*Preiju 1. pamatskolas
7.a klase*

Sajutu satraukumu. Kājas un rokas trīcēja. Acis miglojās smalkā lietūs dēļ.

Skatījos un gaidīju savu kārtu, kad varēšu iziet uz lielās Deju svētku skatuves un nodejot deju, ko gatavojām piecus gadus.

Mūzikas pirmajām taktīm skanot, aizmirsu deju, bet paskatījos uz savu partneri un sapratu, ka viss būs kārtībā. Tad deja nodejota. Noskrienam nost. Pēc tam izjutu to, ko jau sen nebiju jutusi – es veidoju savu valsti. Deja šo valsti cels uz augšu, un tieši es varu to dejoj.

Zināju, ka ar nepacietību gaidīšu nākamos Deju svētkus. Atceros, ka visur, kur vien paskatījos, bija tērpu maiši. Teltis smaržoja pēc matu lakas, bija tik daudz lentīšu un pastalu kājās. Tas ir tā vērts!

Televīzijas pārraidē no deju laukuma ieraudzīju sevi un pasmaidīju. Kaut ātrāk paietu tie pieci gadi, lai atkal visu varētu izjust!

Krista Jodžonaite,
Pamatskolas „Rīdze” 6.b klase

E jot ar omi uz Garezeru, kur ūdens vienmēr siltāks nekā upē, mani uzrunāja par gadu jaunāka meitene, kuru es jau dažas reizes biju redzējusi. Viņa pieskrēja pie manis un teica: „Mani sauc Kristiāna, gribi draudzēties?”

Es biju pārsteigta, bet iejaucās mana ome un teica: „Jā, viņa ar lielāko prieku būs tava draudzene!”

Tā mēs kļuvām draudzenes. Pēc īsa brīža viņa mani iepazīstināja ar vēl vienu meiteni, kura man vienmēr bija dzīvojusi kaimiņos, bet mēs abas bijām pārāk kautrīgas, lai uzsāktu sarunu.

Šo meiteni sauca Nadīna. Un tā es divu dienu laikā biju pilnībā izmainījusi savu dzīvi. Meitenes man ļāva saprast, kas ir draudzība.

Alise Zoltnere,
Pamatskolas „Rīdze”
9.a klase

Mans trešais rudens atnāca ar bagātu ābolu ražu. Senās ābeles, kuras stādījis mans vecvecvectēvs, līksmojās rudens saulītē. Tā kā nebija ne lietus, ne miglas, arī āboli mirdzēja saules staros. Tie bija tik koši sarkani!

Mēs ar omi gājām tos lasīt. Tik skaisti tie smaržoja! Tā vien gribējās kādā kraukšķīgā sārtvaidzī iekosties! Bet

nē! Ome teica, ka jāpadara darbiņš – jānolasa āboli, tad drīkstēs ēst. Nu labi! Cītīgāk palīdzēšu, drīzāk tikšu pie kārotā garduma.

Kad grozi pilni, jānes uz pagrabu. Vēl nespējot grozu pacelt, es nesu pa diviem, trim āboliem. Satraukums ļoti liels – ka tik nenokrīt! Pagrabā nedrīkstēs likt sadauzītos un netīros. Vēl bija jāpalīdz salikt kastēs, tad beidzot skrējiens uz dārzu pēc noskatītā ābola. Grauzot to, iedomājos: „Re, kā es satiekos ar savu vecvecvectēvu!”

Vēl viens rudens. To es nemaz negaidīju. Nemaz. Es centos par to nedomāt, pievērsos mājas darbiņiem un jaukajam laikam. Bet tas pienāca. Rudens, kad bija jāsāk iet bērnudārzā.

Mēs ar mammu sagatavojām krāšņu gladiolu pušķi. Košās puķes tik ļoti atgādināja vasaru, mīlo, labo vasariņu, kad nebija jādomā par nezināmo un jauniem pienākumiem.

Ienākot bērnudārzā, ieraudzīju audzinātājas. Uz paklāja rotaļājās bērni. Man acīs sariesās asaras. Tik ļoti gribējās mājās! No prāta neizgāja doma – kurš baros visticamāk? Tas taču mans galvenais ikdienas pienākums!

Pirmā bērnudārza diena bija īsa, drīz varējām braukt mājās. Tik labi!

Dienas pagāja ātri, tikpat ātri, cik koku zeltainās lapas pārvērtās brūnās un nokrita. Es pieradu pie jaunā dienas režīma, iepazīnu grupiņas biedrus un

atradu savu labāko draugu. Mēs tādi esam joprojām.

Visīpašākais rudens atnāca 2017. gadā ar konkursa „Sējējs” balvas pasniegšanu mūsu ģimenei. Svinīgajam pasākumam gatavojāmies laikus – šuvām jaunus, saskaņotus tērpus visai ģimenei: tētim, mammai, mazajai mātai un man.

13. oktobrī, grezni saposušies un nedaudz uztraukušies, devāmies uz Rīgu, kur Kultūras pilī „Ziemeļblāzma” notika svinīgā apbalvošanas ceremonija. Lai arī necerējām, ka būsīm starp balvu saņēmējiem, pārsteigums bija liels, kad tikām aicināti saņemt veicināšanas balvu nominācijā „Ģimene lauku sētā”. Mūsu rokās nonāca diploms un mazā „Sējēja” statuļa. Jutāmies aizkustināti!

Svētku noskaņa turpinājās, fotografējoties kopā ar Valsts prezidentu un viņa kundzi. Un kur tad vēl milzīgā torte un fotosesija!

Mājās devāmies ar lepnumu, ka esam starp labākajiem saimniekiem Latvijā. Ja padomā, tā arī ir – katra mazais darbiņš stiprina mūsu ģimenes saimniecību tāpat, kā daudzas saimniecības kopā veido stipru un bagātu Latviju.

Zane Puriņa,
*Zaļenieku komerciālās un
amatnieku vidusskolas
5. klase*

Reiz uz Rīgu atbrauca ziloni, kurus es ļoti mīlu, un Rīgas cirkū bija izrāde. Kopā ar ģimeni mēs uz to aizgājām. Pēc izrādes es gribēju nofotografēties ar ziloni, un man atļāva. Tad dresētājs palīdzēja man apsēsties uz zilona un mani nofotografēja. Bet pēc tam zilonis man palīdzēja ar snūki nolaisties zemē. Es biju septītajās debesīs.

Vai jūs zināt, ka Jūrmalā ir Tarzānparks? Man ir 10 gadu, un es beidzot varu kāpelēt pa visām trasēm – no zaļās līdz melnajai. Vienreiz es uzkāpu visaugstākajā trasē – melnajā. Es kāpu, kāpu, bet maršruta vidū iestrēgu, un mani izglāba glābējs. Es esmu viņam ļoti pateicīgs.

Jau piecus gadus es mācos skolā, un visus piecus gadus es sēžu ar meiteni, kuru sauc Valērija. Tas ir ļoti romantiski?! Es drīzāk teiktu, ka ļoti jautri, jo es ar viņu visus piecus gadus plāpāju! Starp citu, arī mācību stundās, un skolotāji uz mums dusmojas, bet mēs tik smejamies.

Mana bērnība ir tik garšīga kā ābolu smalkmaizīte, kuru es lēnītēm kodīšu vēl vismaz piecus vai sešus gadījumus.

Arije Lemans (Arye Lerman),
*Rīgas 34. vidusskolas
5.b klase*

Anna Stremjanova, Aglonas Katoļu ģimnāzijas 1. klase

Toreiz man bija 5-7 gadi, es dzīvoju ar mammu, tēti un vecāko brāli Edgaru. Brālis jau strādāja, viņa darbs nebija viegls, katru mēnesi viņš lidoja uz Angliju. Vai zināt, cik ir grūti, ja cilvēks, kuru tu mīli no visas sirds un kurš ir visa tava dzīve, aizlido prom? Es tikai gribēju, lai mans brālis būtu kopā ar mums. Katrs lidojums man bija kā murgs. Es raudāju katru dienu, domāju par viņu. Viņš bija man kā mamma un tētis kopā.

Manā dzimšanas dienā, kad man palika 10 gadu, es saņēmu vēstuli, kur bija rakstīts: „No Mērijas Popinsas.” Es nevarēju saprast, kas tas ir. Es piecēlos no gultas un ieraudzīju dāvanu. Katra gulta, katrs plaukts bija pilns ar dāvanām. Man dzīvē nekad to nebija bijis tik daudz! Mājās neviena nebija, tāpēc es gribēju iziet ārā un paskatīties, vai kāda tur nav. Velkot kurpes, es pamanīju pie durvīm atvērtu lietussargu. „Varbūt tā ir mana Mērija Popinsa?” es pati neticēju saviem vārdiem. Es

ātri izgāju no mājas. Manās acīs parādījās prieks. „Mans brālis!” es kļiedzu pa visu māju. Šī dzimšanas diena nebija parasta, tā bija visdārgākā manā mūžā.

Tikai ar brāli man saistās viskošākie mirkļi no bērnības. Visas manas problēmas viņš centās atrisināt pats. Es atceros, ka reiz es appludināju visu dzīvokli, un mans brālis pats visu nokārtoja. Visu laiku viņš man palīdzēja un aizstāvēja. Viņš bija mans varonis. Tādos brīžos es sapratu, ka nav neviena cilvēka, kurš būtu dārgāks, mīļāks, labsirdīgāks par ģimenes locekli.

Es lepojos ar savu brāli. Viņš ir kā Mērija Popinsa, ticiet man, tikai viņš lido nevis ar lietussargu, bet ar lidmašīnu. Arī tagad, kad viņam jau ir 31 gads, sava ģimene un meita Viktorija, es viņu ļoti gaidu. Un viņš plāno atgriezties dzimtenē!

Dana Zaharova,
Kauguru vidusskolas
8.b klase

Bija agra pēcpusdiena, un mana vecmāmiņa pasauca mani un otru vecmāmiņu ogot. Man īpaši nebija izvēles, jo vienu mājās mani neatstātu. Lauku ceļš bija putekļains, man likās bezgalīgi garš, un es nevienu vien reizi atgādināju vecmāmiņām, ka tā ir viņu lielā kļūda neļaut braukt man ar divriteni, ka es jau esmu piekūsis un ka ogas es tāpat negribu lasīt. Te lauku celiņš atdūrās pret avenājiem aizaugušu meža pļaviņu. Esam

klāt! Manu acu skatu, protams, vispirms saistīja ne jau sārtās ogas, bet izgāzts koks, kura lejasdaļa slējās augšup. „Vai es varu uzkāpt tajā kokā?” bija mans pirmais jautājums. „Neredzi, cik augstu gaisā slienās tā stumbrs! Labāk ķeries klāt ogām!” aicināja vecmāmiņa. Kaut ko jau es ielasīju arī spainītī, vairāk gan saldās ogas iekrita manā mutē, tomēr doma par to, ka jāiekaro arī šis koks, kļuva arvien uzmācīgāka. Negribu lielīties, bet nebija tāda koka 20 metru attālumā no manām mājām, kurā es nebūtu uzkāpis. „Šis stumbrs nebija nekas. Tas nevar būt grūts kāpiens.” Beidzot arī vecmāmiņām mana dīkšana apnika, un es tiku palaists nosacītā brīvībā. Mani vairs neuztrauca ne lipīgās plaukstas, ne aveņu sulā noķēpātie vaigi, ne asajā zālē nobrāztās kājas, es taisnā ceļā devos pretī mērķim un veikli kā vāverēns biju augšā. Pirms manas vecmāmiņas atrada sevī spēkus pasmieties par mani un to, kā es tagad redzēju visu pļavu, divi kļiedzieni bija dzirdami droši vien pat Ventspilī. Tie bija: „Skat, kur es esmu!” un „Palīgā!” Es neatceros, kā tas notika, un arī vecmāmiņas nebija pamanījušas, bet nu es atkal biju tepat, avenēs.

Mājupceļš vairs nebija tik svarīgs, galvenais, ka ir bijis kārtējais jaukais piedzīvojums.

Leons Stankevičs,
Rīgas 34. vidusskolas
12.b klase

Dagmāra Brūvele "Miltu lietus", Pūņu pamatskolas 7. klase

Man ir 16 gadu, bet mana bērnība nav beigusies, jo kādreiz es gribu paspēlēties ar rotaļlietām, palasīt grāmatu ar spilgtiem attēliem, nedarīt mājas darbus, skatīties multfilmas, pavadīt laiku ar vecmāmiņu, veidot figūriņas no plastilīna, likt gleznas ar pužļiem un barot gulbjus ar maizi.

Manas pirmās rotaļlietas – lelle un ponijs. Man bija daudz apģērbu lellei un soma, kurā es viņu nēsāju. Dzimšanas dienā man uzdāvināja lielu lelles māju ar skaistām istabiņām un mēbelēm. Tā bija tik liela, ka tur dzīvoja visas manas lellītes un rotaļu dzīvnieki.

Visu vasaru es pavadīju pie vecmāmiņām. Es atceros garšīgās pankūkas, saldējumu un bērnu laukumu, kur staigāju.

Es atceros savu pirmo izlaidumu bērnudārzā. Skaista, zila kleita. Māmiņām sagatavojām koncertu „Pasakas varoņi”. Es biju Malvīne. Pēc tam mēs palaidām debesīs gaisa balonus. Mēs gribējām ātrāk iet skolā, lai mācītos, bet mēs nedomājām, ka būs grūti, jo bērnība ir vislabākais laiks mūsu dzīvē.

Veronika Leščova,
*Rīgas 65. vidusskolas
10.a klase*

Mana mīlākā vieta bija vasarnīca Saulkrastos, kur es pavadīju katru vasaru. Gandrīz visas labās atmiņas ir saistītas ar to. Tur man bija labākie draugi, ar kuriem mēs

izklaidējāmies, kā gribējām. Katra diena mums bija jauns piedzīvojums. Tas bija neaizmirstami un jautri. Vienu dienu mēs gājām ogot, nākamajā dienā mēs sēņojām, meklējām upes ieteku, peldot piepūšamajā laivā, būvējām mūsu slepeno māju ar dārzu mežā un sūtījām vēstules ar jūraspastu. Kad mums gribējās svētkus, bet Līgo vakars jau bija pagājis, mēs paši izdomājām un organizējām to. Tā mums radās Laimes diena, kad visiem bija obligāti jāpulcējas kopā un jābrauc uz kādu vietu, kur mēs vēl nebijām bijuši, vai Picas diena, kad mēs gatavojām visdažādākās picas un ēdām tās piknikā pie jūras. Katriem svētkiem mēs nopietni gatavojāmies: izdomājām konkursus, ēdienus, taisījām balvas, veidojām uzstāšanās scenāriju. Mums pat bija deju un dziesmu grupa „Black and White”.

Vēl mums patika ceļot. Mēs varējām atrast kādu mums vēl nezināmu ceļu un aiziet uz visu dienu, lai uzzinātu, uz kuriem tas ved. Tā vienu reizi vecākiem bija jābrauc pēc mums uz Siguldu, kur mēs aizbraucām ar divriteņiem ziņkārības dēļ.

Ar laiku viss mainījās: man parādījās jauni draugi, jaunas intereses, es vairs nebūvēju mājiņas mežā, nerakstīju pasakas un nekāpu kokos. Nē, mana dzīve tagad nav skumjāka, tā vienkārši ir citāda, bet bērnība palikusi spilgtās un ar prieku pilnās atmiņās.

Viktorija Gračova,
Rīgas 65. vidusskolas 11.a klase

Kad es biju maza, es izteicu vēlēšanos – Jaunajā gadā sastapt Ziemassvētku vecīti. Vēstulē es uzrakstīju, ka to es vēlos visvairāk. Mamma gan teica, ka tas nav iespējams, jo viņš dzīvo ļoti tālu – ledainā valstībā ziemeļos. Ja viņš atnāks pie mums uz Latviju, tad viņš no siltuma izkusīs, jo šeit nav tik auksti, bet es turpināju ticēt savam sapnim un gaidīju viņu. Kad beidzot pienāca Jaunais gads, es visu dienu pavadīju pie loga ar ledus gabaliņu rokās gadījumā, ja vecītis sāktu kust, tad iedotu to viņam. Bieži gan nācās skriet uz virtuvi, lai paņemtu jaunu ledus gabaliņu. Tajā dienā es noguru un ļoti vēlējos gulēt, bet man tik ļoti negribējās palaist garām mirkli, kad viņš ieradīsies. Kad mamma ienāca istabā, viņa mani pamodināja un teica, lai palūkojos ārā pa logu. Redzētajam neticēju. Pie manas mājas stāvēja Ziemassvētku vecītis lielā, sarkanā mētelī, krāsainā cepurē. Viņam bija bieza, gara bārda, kurā slēpās daudzas mazas sniegpārslīņas. Viņš man sacīja: „Tava ticība un vēlme bija tik stipra, ka es nespēju neizpildīt tavu vēlēšanos. Es atnācu, lai uzdāvinātu tev smaidu un redzētu laimi tavās acīs. Vēstulē tu rakstīji, ka vēlies saņemt Ziemassvētkos tikai vienu tikšanos ar mani, bet es vēlos tev pasniegt ko īpašu.”

Viņš man uzdāvināja kuloniņu, kurā bija rakstīts: „Nekad nebeidz sapņot.” Es līdz pat šai dienai glabāju šo kuloniņu

kā atmiņu par šo lielo manas dzīves notikumu. Šis atmiņas paliks manā sirdī visu mūžu.

Kristina Mavričeva,
Rīgas 65. vidusskolas
11.a klase

Kad man palika viens gads, tad visi manā dzimšanas dienā līksmoja un smējās, bet dāvanas vajā es netaisīju, jo biju aizņemta, spēlējoties ar bumbu. Bet mans tētis ar savu brāli taisīja vajā dāvanas, tikai es nelikos ne zinis.

Pienāca ziema, un diķis aizsala. Mans mīļākais brālēns Tomass mani vizināja pa sasalušo ledu ar ragavām. Bet tētis spēlēja hokeju ar draugiem, un viņi uzvarēja. Es biju tik priecīga, sāku lēkāt.

Kad mana mamma bija stāvoklī, es biju ļoti priecīga, jo domāju, ka man būs ļoti jautri ar mazu māsiņu. Pēc pāris mēnešiem mammai piedzima divi puikas, un viņi bija dvīņi, kurus nosauca par Hariju un Henriju.

Kad pārbraucām mājās, mēs uzzinājām, ka mūsu kaķim Mikamikai piedzimuši seši kaķēni. Kaķēni bija ļoti mīļīgi, bet viens bija īpašs, un mamma ar tēti ļāva man viņam dot vārdu. Un es viņu nosaucu par Spainīti, jo viņš visu laiku kāpa iekšā spainī. Mēs to dienu nosvinējām ar picu, bet mani mazie brāji – ar pienu.

Kad gatavojos iet gulēt, mamma ar tēti man lasīja pasakas un dziedāja dziesmas. Un, kad mamma ar tēti bija aizgājuši prom, tad es gāju gulēt pie saviem mazajiem brāļiem. Bet, kad tētis nāca pārbaudīt, vai guļam, un redzēja, ka es guļu blakus brāļiem, viņš mani aiznesa atpakaļ uz manu gultu, bet es atkal aizgāju blakus brāļiem gulēt, jo es viņus ļoti mīlēju un negribēju, lai viņi kādreiz pazustu.

Tādas ir manas vismīlākās bērnības atmiņas. Nu jau es esmu liela, bet bērnības laiks nekur nepazūd.

Elva Freimane,
Skrundas vidusskolas 5.a klase

[..] **T**aisos kopā ar mammu iet uz bērnudārzu, vēl tikai jāpaēd un jāsaģērbjas. Tā iesākas mana piedzīvojumu pilnā diena.

Esmu bērnudārzā un ar draugiem smejos līdz asarām. Vēl mēs ejam laukā un priecājamies, un šļūcam pa virvi.

Diendusas stunda. Es guļu un sapņoju ļoti interesantus un skaistus sapņiņus. Kad mamma atbrauc pakaļ, es saprotu, ka vēl šī priekpilnā diena nav beigusies.

Pienāk vakars. Kopā ar mammu un visiem pārējiem mīļajiem ģimenes locekļiem skatos televizoru. Es apskauju mammu un saku, ka viņu ļoti mīlu. Un tad mēs ejam gulēt. Es turpinu sapņot skaistus un labus sapņiņus.

Atkal rīts. Sestdiena. Es palīdzu mīļajam tētim mājas darbos. Ļoti priecīgi pavadu šo dienu. Priecīgs dzīvoju šajā pasaulē, jo prieka pilna katra diena. [..]

Kad pie mums ciemojas mans krusttēvs un krustmāte, es pieskatu savu brālēnu. Man tolaik ir seši gadi, brālēnam – viens gadiņš. Krusttēvs mani apskauj un krustmāte ar. Es sajūtos tā kā eņģelis, kas ir apskāvienu pilns. [..]

Aigars Rutks,
Ogresgala pamatskolas 7. klase

Bērnībā es dzīvoju skaistās lauku mājās Piltenē. Aiz mājas bija liels, sekls novadgrāvis. Tajā bija dzidrs ūdens un daudz akmentiņu. Reiz mēs ar māsīcām spēlējām paslēpes. Man bija jāslēpjas, un es izdomāju paslēpties aiz koka. Visi mani sāka meklēt. Bet tad man paslīdēja kāja, un es ripoju, ripoju, līdz – ieslīdēju grāvī. Es sāku kliegt. Tad atskrēja manas māsīcas un palīdzēja man tikt ārā no grāvja. Pēc tam mājās atgriezās mamma un tētis. Es sākumā viņiem neko negribēju teikt, bet māsīcas jau pastāstīja. Tad mani vecāki pateica, ka pie grāvja vairs nedrīkstu iet, un uzlika man mājas arestu. Manas sajūtas bija briesmīgas, jo drēbes bija slapjas, man bija auksti, un vēl vecāki dusmīgi. Pēc kāda laika viss bija atkal labi.

Kristians Anrijs Baikovskis,
Sikšņu pamatskolas 6. klase

Mana bērniņa man saistās ar lauku māju kādā skaistā Latvijas novadā – Kurzemē. Šajā mājā dzīvo mana omamma un opaps.

Viņi ir tie cilvēki, ar kuriem kopā mēs ar māsu pavadījām katru dienu, kad mamma ar tēti bija darbā. Visos darbos mūs ņēma līdzī. Omamma ar opapu taisīja govīm aploku, manu māsu turēja pie rokas, bet mani – uz rokas, jo biju mazāka.

Kad sākās manas bērnu darba gaitas, biju bēdīga, ka mani vairs nevedīs pie vecvecākiem. Taču bēdājos veltīgi – vasaras turpināju pavadīt lauku mājās. Protams, darba netrūka.

Mans pirmais darbiņš, ko šeit iemācījies, bija cāliņu barošana, jo citiem darbiem vēl biju pārāk maza. Protams, neiztika bez nepatīkšanām. Atceros, ka vistas man knāba, kad lasīju olas. Tas bija sāpīgi. [..]

Spilgti atmiņā palikušas siena vākšanas talkas, kurās mums palīgā nāca arī kaimiņi. [..]

Kad lija lietus, es bieži aizskrēju uz siena zārdu, ielīdu tajā, paslēpos no lietus un pārdomāju, ko es esmu izdarījusi un ko neesmu. [..] Atmiņā palicis arī lielais lopbarības biešu lauks, kurš bija jāravē. Patīk vai nepatīk – darbs ir jāpadara.

Man patīk praktiski darboties, ļoti aktīvi iesaistos sportā un labprāt dziedu. Par visu to esmu pateicīga vecākiem,

manai omammai un opapam, kurus es ļoti mīlu. [..]

Selīna Zēlesa (Zēles),
Pūņu pamatskolas
6. klase

[..] **P**irmais dzīvnieks, ar ko sastapos, bija vecāsmātes kaķis Menda, bet divu gadu vecumā man bija pašai savs – rāmais kaķis Semurs, kurš pašlaik diemžēl ir aizgājis aizsaulē. Cik daudz jauku brīžu pavadīju kopā ar Semuru! Ar viņu kopā es uzaugu. Atminos, kā minka Lieldienās, man visur sekodams pa pēdām, palīdzēja meklēt Lieldienu olas, ko bija paslēpis tētis. Arī Ziemassvētkos viņš bija kopā ar mani. Vienmēr, paslēpies zem eglītes, Semurs tupēja un gaidīja izdevīgu brīdi, lai mūs pārsteigtu ar pēkšņu lēcieni. Jāatzīst, ka viņam tas izdevās.

Viens no smieklīgākajiem gadījumiem, pēc vecāsmātes domām, bija vistu kāju mazgāšana. Vistas noķērusi, nesu tās uz bļodu, kur parasti krājām lietus ūdeni, noskaloju tām kājas un pēc tam neļāvu staigāt pa smiltīm, lai nenovārtītos atkal. Par vistām ļoti rūpējies, bet viņas tikpat ļoti rūpējās arī par mani – katru rītu es varēju apēst vienu laimīgo vistu olu. Kad es biju laukos, visi varēja vērot neredzētu skatu – meiteni, kas ir vistu bara vadone, jo visas divdesmit skrēja man nopakaļ – kur es, tur vistas. Vecmamma smējās,

ka man drīz būs arī naktis jāpavada kopā ar vistām laktā. Sākoties skolas gaitām, uz laukiem braucu retāk un vairāk laika pavadīju savās mājās Rūjienā.

Tā kā māja ir pilsētas nomalē, mani vienmēr iepriecina dzīvnieki, kas nāk uz mūsu pagalmu. Stirnas ir biežākie viesi, reizēm to cienīgi pārstaigā stārķu ģimene, bet pavisam zaglīgi un viltīgi pa pagalmu dažreiz rosās jenoti un caunas. Arī pašlaik šķūņa pažobelē uz dzīvi ir apmetusies cauna, un itin bieži redzu, kā nozib tās aste vai spīdīgās actiņas.

Viena no manām mīļākajām nodarbēm bērībā bija makšķerēšana. Pirmā pieredze tika iegūta jau septiņu gadu vecumā. Neko daudz neizmakšķerēju, taču iemācījos, kā ūdenī iemest pludiņu un kā apieties ar makškeri, ko vecāmāte sauca par bada pātāgu. Lielākais pašizvilktais loms bija 40 cm gara karpa, kuru dīķī noķēru pēc vairāku stundu gaidīšanas. Toreiz dīķī bijām plkst. 4.00 no rīta. Joprojām atceros, ka torīt nebiju pietiekami saģērbusies, jo nezināju, ka vasaras rītos var būt tik auksts, tāpēc nosalu, vecāsmātes vārdiem runājot, kā prusaks. Makšķerēšana mums nav visas ģimenes nodarbe, mēs ar tēti vienmēr esam bijuši lielākie makšķerēšanas entuziasti, kamēr mamma ar brāli gaida mūsu izvilktos lomus. [..]

Samanta Romane,
Rūjienas vidusskolas
8.b klase

Mans rīts sākās ar to, ka mīļā mamma un mīļais tētis bija man salikuši drēbītes. Tur bija gaiši zili džinsi ar koši, koši dzeltenu krekliņu, un tam visam pa virsu bija tāda silta un skaista rozā jaciņa.

Tad es pavārtījos pa savu gultiņu, pēc kādām 10 minūtēm izkāpu no tās, apģērbos un gāju lejā uz virtuvi. Tur es satiku savu mammu un tēti, es viņus stipri, stipri samīļoju. Pēc tam es paēdu brokastis. Brokastis bija garšīgas pankūkas ar zemenēm un vēl citām ogām.

Kad brokastis bija paēstas, tad es ar savu vecāko māsu un brālēnu gāju istabā daudzīties. Tad pēkšņi istabā ienāca mana mīļā mamma un mīļais tētis. Viņi teica, ka jāiet laukā pie mazajiem trusišiem. Mēs izgājām laukā, tur pagalmā bija daudz mazu cālišu un trusišu. Mēs visi bijām tādā sajūsmā un lielā, lielā priekā. Mans mīļais tētis mūs visus nofotografēja.

Mana mamma ar omi teica, ka jāiet meklēt krāšņās Lieldienu olas, ko mēs vakar vakarā krāsojām. Pagāja pusstunda, stunda, un visas olas bija atrastas. Gājām iekšā un ripinājām olas, kāvāmies ar olām, kamēr visas bija apēstas.

Visi mierīgi sēdējām un tad ieraudzījām pa logu Lieldienu zaķi. Mēs uzreiz skrējām laukā pie zaķa. Viņš iedeва jaukas dāvanas un mūs samīļoja. [..]

Elīza Heidemane,
Skrundas vidusskolas
5.a klase

Zenta Marija Rinmane, Druvas vidusskolas 8. klase

[..] **V**islabāk atceros jaukos vasaras brīvlaikus. Man nebija draugu, nezinu, kāpēc, bet vienmēr biju viena.

Omei parasti palīdzēju ravēt un laistīt dārzus. Viņa mācīja man apgūt prasmes ēdiena gatavošanā: mīcīt mīklu, pareizi griezt dārzeņus, iejaukt pankūkas. Zinu, kad mīca mīklu, jādodomā labas domas, lai pīrādziņi un ēdiens būtu garšīgs.

Kad sāku mācīties pirmajā klasē, mājas darbus veicu kopā ar tēti. Viņš vienmēr palīdzēja, jo mamma aizbrauca uz ārzemēm, un mēs ar tēti kādu laiku bijām vieni. [..]

Bieži kopā ar tēti braucām atpūsties. Vislabāk atceros, ka brīvdienās devāmies uz Ventspili. Tur reizēm pavadījām pat divas interesantas un aizraujošas dienas: gulējām teltī, kūrām ugunsroku, staigājām pa krastmalu. Aukstais ūdens apskaloja mūsu kājas, bet saulīte tās atkal sasildīja. Guļot jūrmalas smiltīs, varēja dzirdēt jūras viļņu šalkoņu kā skaistu melodiju. Reiz atradām interesantu pudeli, kurā bija iebērtas dažādu krāsu smiltis – tumši brūnas, melnas un baltas. Man vēl joprojām ir tā pudele, kas atgādina man šīs jaukās dienas, kad biju kopā ar tēti. [..]

Tajā laikā tētis brīvos brīžos šad tad spēlēja peintbolu. Braucu, lai vērotu, kā tas notiek.

Komandas biedram bija mazs sunītis. Kamēr viņi spēlēja, es ar to rotaļājos. Kad beidzās viens spēles periods, vienmēr gāju laukumā un salasīju īpašās krāsu bumbiņas, ar ko šauj spēlē. Tās nebija pārspridzinātas. Lai pārbaudītu, kāda krāsa bumbiņā bija, lecu tai virsū ar abām kājām. Krāsa izšļakstījās uz manām kājām un kurpītēm. Tas bija ļoti jautri, sākumā mani tētis rāja, bet pēc tam pats piedroījās jautrajai nodarbei. Mēs no sirds izsmējāmies, jo rezultātā ne tikai manas kurpes bija krāsainas, bet arī tēta zābaki.

Kad mamma atbrauca mājās no Anglijas, man jau bija 8 gadi, bet pēc vasaras brīvlaika aizbraucu kopā ar viņu uz ārzemēm, kur mācījos gandrīz divus gadus. Tad pēc ilgām pārdomām atbraucām atpakaļ, jo gribējām mājās. Bija nedaudz grūti atkal dzīvot Latvijā, jo biju jau pieradusi pie Anglijas, angļu valodas un pelēkās, drūmās un lietainās ikdienas. Mācīties atkal Latvijā palīdzēja privātskolotājs, jo pati netīku galā ar veicamo. Centos un citīgi mācījos, jo man ļoti patīk mācīties.

Nu jau esmu jaunie, bet mans bērnības stāsts joprojām silda manu sirsniņu. Cik labi, ka esmu mājās – manā Dzimtenē, manā Latvijā!

Olīvija Patrīcija Jermakova,
Šķības pamatskolas
9. klase

Mana bērniņa atver acis un ieklausās trokšņos. Tā ātri izlien no gultas un tipina uz virtuvi. Bērniņas acis satiek mājinieku skatienus, un telpu piepilda smaidi, gaišums un sirds siltums. Mana bērniņa nemierīgi skatās ārā pa logu un ātrāk vēlas sajūst rudens vēja pūsmu.

Tā izskrien ārā smagos gumijas zābakos un skriešus metas uz dārza pusi, to nespēj apturēt neviens. Bērniņa aizelsusies noguļas zālē un uz brīdi tai ir vienalga, cik kukaiņu varētu iepīties tās zeltainajos matos. Tā aizver acis un saplūst ar vēju. Mana bērniņa smaida platu smaidu ar mazītiņiem, sniega baltiem piena zobiem. Sarkanais deguns spīd blāvajā saulē, un čalas neapstājas. Bērniņa jautri dodas darbos, un enerģija neizsīkst.

Tā pieradina neskaitāmus gliemežus, mazās vardītes un pat bļodā izpeldina mīlīgu krupi, taču bērniņai no draugiem drīz būs jāšķiras, lai viņi atkal varētu izjust brīvību. Mana bērniņa skrien, skrien un vēlreiz skrien.

Ienākot mājās, tā ķeras pie kakao un vecvecāku gatavota ābolu pīrāga. Darba dienās mana bērniņa sanes plīša lācīšus, kaķīšus, sunīšus un citus zvērus istabā, un sākas nebeidzamā fantāziju pasaule, nebeidzami stāsti. Tā grib rūpēties par ikkatru, bet tai nepietiek laika, 24 stundas ir par maz, ja vēl daļu no tām „jāiznieko” miegam.

Mana bērniņa visus mīlēja, mīl un mīlēs. Mīlestības un bezrūpības piepildīts laiks, bet nu jāatgriežas realitātē, kur savi pienākumi un problēmas. Kā gribētos satikt sevi bērniņā un pateikt: „Nesteidzies augt, bet izbaudi katru mirkli!”

Aleksa Ārmāne,
Ogresgala pamatskolas
8. klase

Dziesmu un deju svētki

Skolotāji skubināja un mudināja mūs sniegt labāko. „Tu to spēsī!” viņi teica. Mēs nedrīkstējām nevarēt. Lielais stadions, milzīgās lampas, košie prožektorī, Latvijas sarkanbaltsarkanie karogi, un tam visam pa vidu... es. Vai tas nav traki? Tik maza, taču liela savā kopības izjūtā. Es tiešām jutu, kā augu stiprāka un savu Latviju stiprāku daru. Spēcīgajā lietū, slapjām postalām kājās, satraukto skolotāju steigā un bērnu drūzmā manā sirdī iestājās skaists un pārlicināts miers. Tā māju izjūta, esot kopā ar savu tautu. Man kā bērnam daudzie Latvijas karogi, rīta agrie treniņi un ikviens smaids nozīmēja tik daudz! Cilvēku drūzma, diskusijas. Un tas viss vienā valodā. Valodā, kuru man mamma un tētis mācīja. Valodā, kurā es pateicu savu pirmo vārdiņu. Valodā, kura man ir tik mīļa un tuva. Latviešu valodā. Es nekad neaizmirsīšu to brīdi, kad skanēja Latvijas

himna. Tā bija vislabākā izjūta. Cilvēki stāvēja kājās un dziedāja, nevienam nevajadzēja apspriest politiku vai citas tēmas, kuras nozog cilvēkiem smaidus un sašķel kopības izjūtu. Pat mobilie telefoni tika uz brīdi aizmirsti, jo cilvēki komunicēja cits ar citu reālajā pasaulē, nevis tiešsaistē. Un viņi bija laimīgi.

Jā, es biju maza un varbūt daudz ko nesapratu, bet ar maza bērna acīm es visu vēroju, palūkojos debesīs un klusi, bet pārliecinoši nočukstēju: „Dievs, paldies, ka svētī Latviju!”

Nikija Paula Šauriņa,
*Baldones vidusskolas
8.a klase*

Mans lielākais bērnības sapnis vienmēr ir bijusi jāšana. Jau no mazām bērnu dienām es vienmēr esmu vēlējusies būt jātniece ar savu zirdziņu, par ko rūpēties un ko samīļot. Mana mamma un tētis man ir iemācījuši būt atbildīgai. Rūpēties par savu dzīvnieku, prast viņu nosargāt un uzturēt. Atceros, kā vienmēr sev esmu teikusi: „Linda, tu dzīvoši pilsētas nomalē, un tev būs zirgs vārdā Tillija!” Tas bija un arvien vēl ir mans mazais dzīves mērķis, ko es apzinīgi ik pa laiciņam sev atgādinu. Vēl arvien zirgi man ir kaut kas ļoti īpašs. Tas ir dzīvnieks, kurš man dod spēku. Vienmēr,

redzot zirgu, man sejā parādās smaidis un es sāku domāt par jāšanu, par savu sapni: „Kāpēc tu vēl neesi to īstenojusi? Ko tu gaidi?”

Tad, kad man palika desmit gadu, es sapratu, ka es ilgāk vairs nevaru gaidīt, un prasīju mammai un tētim aizbraukt izjādē ar zirgu. Kādas trīs reizes divu gadu laikā tiku pasēdēt zirga mugurā. Es jutos tik labi! Es sapratu, ka es to darīšu. Es vēlējos jāt vēl un vēl, un vēl.

Tad man palika divpadsmit gadu. [..]

Brīnumainā kārtā pietika tikai ar vienu vai divām runāšanas un lūgšanās reizēm, līdz mamma un tētis piekrita mani laist uz jāšanas treniņiem. Patiesībā no tās dienas sākās mana jāšanas karjera.

Mēs aizbraucām uz noskatīto stalli, kur mūs sagaidīja ļoti viesmīlīga un laipna sieviete. Tagad viņa ir mana trenere. Manu zirgu sauc Šokolāde. Jāatzīst, ka esmu tikusi jau diezgan tālu, jo jau mācos lēkšot.

Mani vairs neattur ātrums. Ik reizi, uzkāpjot zirga mugurā, es jutos labi. Es it kā noslēdzos no ār pasaules. Man jāšana palīdz atpūsties un dod enerģiju. Paldies ikvienam, ka es tagad daru to, kas jau no bērnības ir un vienmēr būs mans sapnis.

Linda Kukute,
*Jelgavas 3. sākumskolas
6.a klase*

Ikreiz, kad pār kāda lūpām skan vārds bērniņa, manā acu priekšā at aust tūkstošiem atmiņu, kuras ļauj man atcerēties dzīves pirmos gadus. Es redzu ne vien labo, bet arī sēpīgo. Un šīs skumjās domas, kaut tās ir daļa no manas bērniņas, es vēlos aizmirst. [..]

Ikreiz, kad mums bija brīvdienas vai parastās nedēļas nogalēs, mēs braucām uz laukiem. Pagrieziens pa kreisi, un mēs iebraucām pagalmā. Kreisajā pusē – ķiršu koki, varens ozols, klēts, siltumnīca, vecie zirgu rati, malkas šķūnis un pļava. Labajā pusē – kūts, siena šķūnis, aka, ogu krūmi, siltumnīca, smilšu kaste...

Ome vienmēr sagaidīja pie durvīm. Reizēm arī Jāņonkulis piecēlās no gultas. Nē, viņš nebija slims, vienkārši ļoti slinks. Pirms došanās uz laukiem par to bija jāpaziņo. Tad ome cepa pīrāgus, vārīja zupu vai gatavoja kādu citu ēdienu. Ak, cik ļoti man garšoja viņas mērces! Patiesībā man garšoja viss, ko viņa gatavoja. Mūs vienmēr sagaidīja suņi. Viņi laizīja sejas un smaidīja, rādot zobus. Pavisam bija septiņi vai astoņi suņi. [..]

Jāņos gājām pirtī. Visapkārt tvaiki, un, kad uzlēja ūdeni uz karstajiem akmeņiem, aizrāvās elpa. Ēdām pašu gatavoto sieru, iznesām no mājas televizoru un skatījāmies filmu „Limuzīns Jāņu nakts

krāsā”, iededzām vislielāko, visskaistāko un visredzamāko ugunsкуру. [..]

Tad, septiņu gadu vecumā, sekoja manas bērniņas vai pat dzīves sēpīgākie mēneši. Mana mamma jau ilgu laiku slimoja. Viņai bija atklāts galvas audzējs. Mēs braucām no laukiem, un viņai palika slikti. Galvā bija plīsis asinsvads. Es redzēju, ka kaut kas nav labi, bet viņa tikai smaidīja. Atbraucot mājās, mēs aizgājām gulēt. Ar mūsu naktī pamodāmies, un ātrā palīdzība jau bija atbraukusi. Ceļš uz Rīgu bija pēdējā reize, kad viņa atvēra acis.

Divus mēnešus katrās brīvdienās vai pēc bērnu dārza mēs braucām uz Austrumu slimnīcu. Mūs iegēriba slimnīcas halātos, uzlika cepures un elpošanas maskas. Reanimāciju ar ārpasauli savienoja lielas, biezas dzelzs durvis. Tad lēnām vērās durvis, un mēs gājām...[..]

Palātā dežūrēja medmāsa. Mamma gulēja pie loga. Visapkārt mammai bija vadi, sistēmas, elpošanas aparāti... Viņa dzirdēja, ko mēs sakām, bet pati nespēja ne atvērt acis, ne parunāt. Tētis uzdeva jautājumus, un mamma atbildēja, saspiežot roku. Jā – viens rokas spiediens, nē – divi. Daudzi domāja, ka mēs ar mūsu neko nesaprotam, bet mēs vienkārši negribējām raudāt, lai mammai nesāpētu. [..]

Pēc dažām dienām tētis mums pateica, ka mammas vairs nav. Tā arī beidzās mana bērnība. Strauji mainījās manas vērtības, un es sapratu, ka vienā mirklī var atgadīties kas prātam neaptverams, ka jebkurā brīdī var pazaudēt visu. [..]

Es gribu atgriezties bērnībā, kad viss šķita pasakaini skaists, kad bija laiks apbrīnot katru rasas pērli pļavā, kad bija prieks par katru svaigo pavasara ziediņu, katru dzeltenu tauriņu, kurš solīja saulainu laiku.

Bērnība ir mana sirds, un mana sirds ir bērnība. Es turu to sev cieši klāt.

Arita Mieze,

*Cēsu internātpamatskolas-
attīstības centra
8. klase*

[..] **M**ana bērnība sākās skaistā rudens dienā. Es biju kā maziņš velniņš – ļoti nepaklausīga un nemierīga. Visi citi, kas mani redzēja, domāja, ka esmu maziņš eņģelītis. Ar laiku, iepazīnuši mani tuvāk, saprata, ka man tikai palaidnības prātā. Tā kā biju palaidne, bieži raudāju un taisīju tračus, tāpēc likās, ka pat daudzi bērni no manis baidījās.

Bērnudārza laiks – skaļš un asarains mirklis. Man nepatika iet bērnudārzā, tāpēc ikreiz, kad vajadzēja iet uz bērnudārzu, kļiedzu, raudāju un visādi citādi izrādījos. Dažreiz man atļāva palikt mājās pie vecvecākiem. Tās bija manas jaukākās dienas. Man patika, ka par mani rūpējās vecvecāki, brāļi un māsa. Viņi man mācīja lasīt, rakstīt, rēķināt, zīmēt. Kopā ar viņiem bija interesanti.

Bērnībā es biju maza ceļotāja un liela saldumu ēdāja. Es dzīvoju daudzās Latvijas pilsētās, jo bieži ciemojos pie saviem radniekiem. Tā bērnībā iepazinu lielu daļu Latvijas un zināju daudzas vietas, kur varētu aizbraukt.

Klusākais mirklis bija mana pirmā skolas diena. Biju noslēgta sevī, jo viss man likās tik svešs un nezināms. 1. klasē es ne ar vienu nedraudzējos, no visiem baidījos, jo nezināju, kā sadraudzēties. Ļoti priecājos, ja kāds no klasesbiedriem uzsāka sarunu pirmais. Bija jāpaiet ilgam laikam, lai ar kādu saraudzētos. Pierastu. Uzticētos. Nebaidītos.

Kā jūtos tagad? Domāju par savu bērnību. Mirklī – mirguļojoši stikla gabaliņi. Spilgti. Neaizmirstami. Noslēpumaini. Tāda bija mana bērnība.

Sofija Jermakoviča,
*Ogresgala pamatskolas
8. klase*

Evelina Irbīte, Madlienas vidusskolas 6. klase

[..] **V**ienas no manām agrākajām atmiņām ir par to, kā mēs ar vecākiem braucām uz Ragaciema tirgu pēc zivīm. Tā kā tajā laikā mēs dzīvojām Mežaparkā, tad bija jābrauc cauri visai Rīgai, un tas nenotika ļoti bieži. Atceros arī, cik garšīgas bija zivis no Ragaciema tirgus. Parasti neviens nevarēja sagaidīt, kamēr mēs atbraucam mājās, un sāka ēst kūpinātās zivis jau pa ceļam.

Vēl man atmiņā ļoti spilgti palicis ceļojums uz Cermatu Šveicē. Mans tētis kādu rītu, kad mēs jau bijām Šveicē, bet citā pilsētā, izdomāja, ka vajag aizbraukt vienas dienas ceļojumā uz Cermatu. Tā ir pilsēta, kas atrodas kalnos un no kuras var redzēt augstākās Šveices kalnu virsotnes. Šajā pilsētā ir arī vilciens, kas brauc augšā līdz 3089 m virs jūras līmeņa. Kad mēs uzbraucām augšā, izrādījās, ka tur atrodas viesnīca, un mani vecāki nolēma tur palikt vienu nakti, taču tas bija traks piedzīvojums. No sākuma viss bija labi, bet neilgi pirms gulētiešanas mums visiem kļuva slikti. Es aizmiglu pēc brīža, bet mani vecāki visu nakti mocījās ar „kalnu” jeb „augstuma” slimību. No rīta mēs ar pirmo vilcienu braucām lejā uz ciematu, un visiem kļuva labāk.

Bērnībā mamma ar mani katru nedēļu apmeklēja Rīgas Nacionālo zooloģisko dārzu. Mamma bija nopirkusi abonementu, un mēs tur varējām iet uz Zoodārzu, kad vien gribējām. Reiz es

pie pelikāniem pabāzu pirkstu un viens pelikāns man gandrīz ieknāba pirkstā. Visuāli neko daudz vairāk neatceros, bet katru reizi, kad atkal esmu Zoodārzā, zemapziņā jūtu, ka šī vieta, smaržas un visi dzīvnieki atgādina kaut ko ļoti jauku un mīļu no bērnības. [..]

Rebeka Lilienfelde,
Majoru vidusskolas
8.b klase

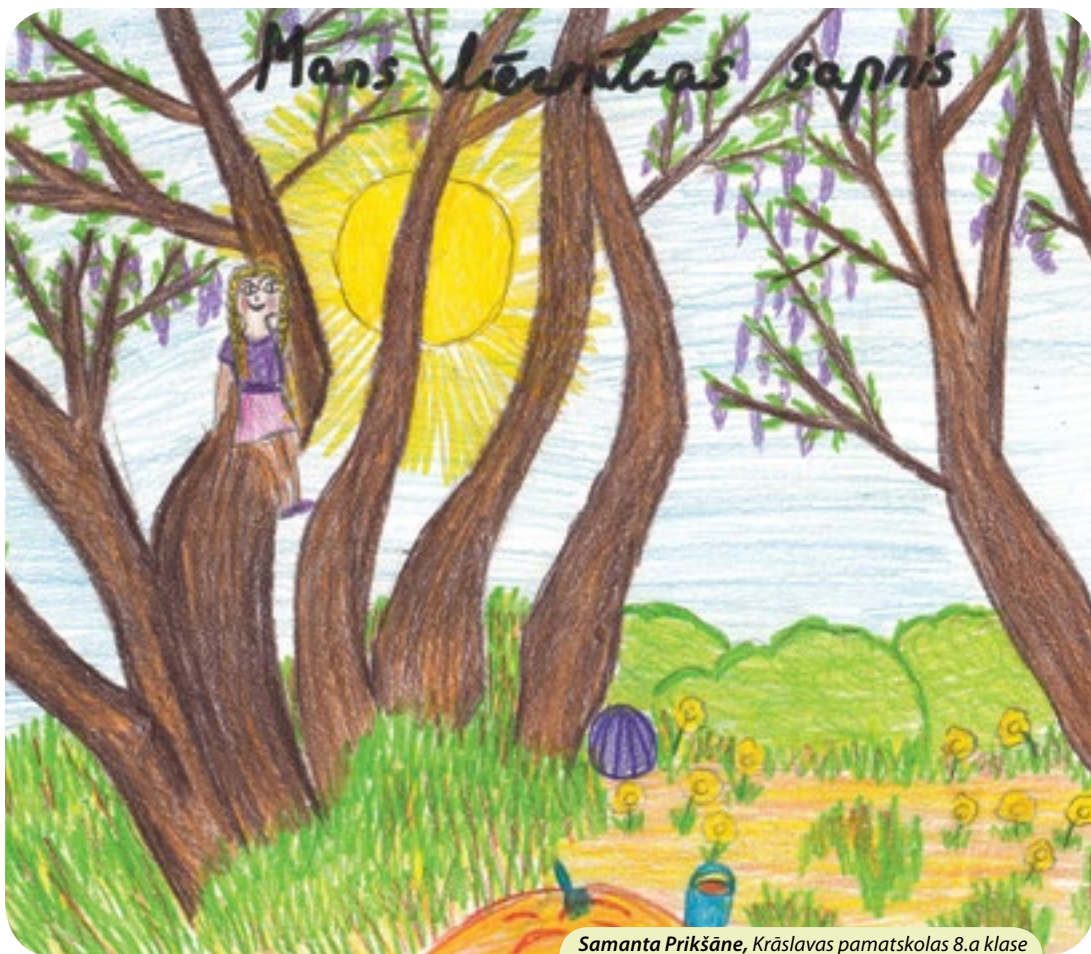

[..] **N**eko sliktu no savas bērnības neatceros. Kad biju maza, man patika ziema un sniegs, bet nepatika vasara. Tagad vēl joprojām man patīk ziema un sniegs, bet vasara tagad man patīk labāk, jo tajā ir brīvlaiks.

Reiz bijām aizbraukuši uz Ūdens parku. Atceros, ka biju burbuļvannā. Kamēr mamma pagrieza muguru, es iegāzos ūdenī, kas bija dziļāks par mani. Paldies Dievam, mamma mani izglāba! Iespējams, tādēļ man tik ļoti nepatīk ūdens. [..]

Bija bēdas, prieki, smieklī un mīlestība, ko deva ģimene, kuru es ļoti mīlu un mīlēšu līdz dzīves beigām.

Anete Andersone,
Skrundas vidusskolas
5.a klase

Samanta Prikšāne, Krāslavas pamatskolas 8.a klase

Sonakt redzēju dīvainu sapni. Spēlēju domino, bet ierasto punktiņu vietā bija dažādi zīmējumi. Es jaucos pa kauliņiem, meklēju īstos, bet tā arī neatradu. [..] Kādus kauliņus es izvēlētos?

Vilku pirmo domino kauliņu. Uz tā uzzīmēts mežs. Jā. Mežu es vienmēr apbrīnoju, aiziet uz mežu man bija lielākais prieks. Ļoti patika sēņot. Parasti gāju kopā ar mammu. Stundām ilgi varēju vērot dabu, klausīties putnu dziesmās un piedzīvot maģiskus brīžus.

Viss likās tik brīnumains. Saule tikko uzaususi. Uz sūnām vēl rīta rasa, un zirnekļu tīkli vizuļoja saulē visās iespējamajās krāsās. Pasaka, vai ne?

Pacēlu otru domino kauliņu. Lācis. Jā, atcerējos to dienu, kad ar mammu un tēti biju sēņot. Noliecos, pacēlu sūnas un griezu sēni. Tā bija pamatīga baravika, kuru mamma man parādīja. Kad pacēlu galvu, aiz koka ieraudzīju lielu, brūnu lāci. Tas sakustējās un likās, ka nāca uz mūsu pusi. Bailēs metos vispirms pie mammas, drīz pienāca arī tētis. Viņš lika izturēties klušu. Lēnām un bez liekām kustībām devāmies uz mašīnu. Vēlāk uzzināju, ka tas bijis mazs lācēns. Bet man toreiz likās – milzīgs lācis.

Nākamais domino kauliņš ar pili. Kopā ar ģimeni daudz ceļojām pa Latviju. Atcerējos, ka ļoti, ļoti patika bruņinieku bruņas un zobeni. Iztēlojos, ka tas noteikti bija kāds spēcīgs un stalts kareivis, kas tādas bruņas nēsāja. Reizēm iztēlojos, ka tas kareivis esmu es pats. Un par to ļoti priecājos. Kad nokļuvām kādā pilī, tur gidi stāstīja, ka katrai pilij esot savs spoks un palikt pa nakti pilī neesot droši – spoki traucējot gulēt. Tad nu mana iztēle ņēma pār mani virsroku. Es tik dzīvi tos spokus iztēlojos, ka pašam palika bail. Pa īstam bail.

Domās cēlu nākamo domino kauliņu. Jūra. Tā bija brīnišķīga vasaras nakts, kad palikām nakšņot pie jūras. Ilgi vēroju saulrietu un klausījos jūras šalkoņā. Tik

ilgi, kamēr nemanot iemigu. Tā bija visjaukākā nakts. Nākamā diena bija ļoti silta. Mēs peldējāmies, lēkājām pa viļņiem. Daudz smējāmies. Stundām ilgi pastaigājāmies gar jūru. Man ļoti patika, kā smiltis kņudināja manas basās pēdas. Vecmamma lasīja dzintarus. Kad apsēdāmies uz brītiņu, lai apēstu savas līdzpaņemtas sviestmaizes, paliku bešā. Atlidoja kaija un nozaga manu maizīti. Un atkal smieklī. Par mani. Par kaiju. Par dienu, kas bija tik neaprakstāmi skaista.

Rokā nākamais domino kauliņš. Uz tā uzzīmēts suns. Cik sevi atceros, mums vienmēr mājās bijuši suņi. Reina palikusi atmiņā visvairāk, jo viņa bija mans mīļākais suns. Nodzīvoja ilgi un bija ļoti uzticama un jauka. Viņa bija kārtīga mājas sargātāja. Man nekad nebija bail palikt mājās vienam, ja blakus tik uzticams suns.

Pēdējais domino kauliņš. Ar kaķi. Mikiņš bija ļoti skaists, bet nemīlēja, ka viņu auklē un ņem klēpī. Viņš bija īpašs kaķis, visiem nemaz neuzticējās. Katru dienu Mikiņš mani gaidīja mājās, spēlējās un gulēja blakus.

Tie bija tikai daži notikumi no manas dzīves. No bērnības, no sapņa? Nezinu. Pēc manām domām, es vēl esmu bērnībā, negribu to palaist projām. [..]

Henriks Garokalns,
Ogresgala pamatskolas
9. klase

Marta Jenaua, Preiļu 1. pamatskolas 6.c klase

Manai bērņibai mati sapīti divās rotaļīgās bizītēs, kurām galā iesietas krāsainas lentes. Tai acis kā pogas – lielas un mirdzošas.

Tā pavadīta iztēles pasaulē – ar grāmatām, spēlēm un sapņiem. Atceroties, kā klīdu pa mežiem, kā izdzīvoju stāstus un pasakas, kā caur logu vēroju sniegpārslas kritam, sirdī pamostas kluss un nemanāms prieks.

Kad kopā ar lāčiem un lupatu lellēm noslēpos no citu acīm, varēja sākties rotaļu un brīnumu laiks.

Pie vecmāmiņas mani vienmēr sagaidīja ar mīlestību cepti pīrādziņi un ābolu ķīselis, kas šķīta labāks par visām konfektēm.

Manai bērņibai mugurā bija tikai košākās kleitas, bet galvā – ziedu vainadziņš. Mana bērņība melnu krāsu nepazīna, tai viss bija varavīksnē tīts.

Vienalga, saule, lietūs vai sniegpuenis, vienmēr viņa atrada, par ko priecāties un par ko pasapņot.

Skaista šī bērņība bija, tikai žēl, ka tik ātri pavadīta. Viņa atstāja mani vienu uz lielā dzīves ceļa – lai tālāk pati eju. Tagad viss citādi šķiet. Tā, kā pasauli redzēja bērņības acis, redzēt vairs nespēs neviens.

Dagnija Novicka,
*Jaunpiebalgas vidusskolas
7. klase*

[..] **M**ēs ar vectēvu bijām ļoti labi draugi. Viņš man iemācīja gatavot lietas gan no metāla, gan no koka. Viņš bija ļoti mīļš un gudrs cilvēks, kurš man daudz ko stāstīja un mācīja par dzimto novadu, par Latviju. Pateicoties viņam, esmu iemīlējis to vietu, novadu, kurā esmu dzimis un audzis. Esmu pateicīgs viņam par sirdsgudrību, mīlestību. Tieši viņš man iemācīja, ka jā rūpējas un jā sakopj savas mājas pagalms un apkārtni. Darot to rūpīgi un ar prieku, būšu spēris savu pirmo soli pretim Latvijai, darišu to skaistāku un labāku.

Katru vasaru pie manis atbrauca brālēns. Abi esam vienaudži, mums ir daudz kopīgu interešu. Mums patika peldēties Sargavas ezerā un spēlēt rotaļas zaļajās piemājas pļavās. Abi kopā vairāk iepazīnām, cik vienreizēji skaista un neatkārojama ir mūsu dzimtenes daba. Kopā ar brālēna tēvu apmeklējām arī skaistākās vietas gan Krāslavā, gan Daugavpilī.

Skolas gaitas uzsākot, baidījos, ka skolas plašajos gaitēnos apmaldīšos un neatradīšu savu klasi. Par laimi, tas nenotika. Man patīk mācīties skolā, katru dienu uzzināt ko jaunu par Latvijas valsts vēstures līkločiem, par Latvijas tīro un neskarto dabu, par cilvēkiem, kuri dzīvo Latvijā.

Rihards Indrikovs,
*Izvaltas pamatskolas
7. klase*

[..] **L**ielākā bērniņas daļa pagāja kopā ar tēti, staigājot pa mežiem. Tētis bija mežsargs. Kopā ar viņu cēlos agri no rīta, lai varētu veikt pirmo apgaitu. Fiksējām pilnīgi visu. Mazākās dzīvnieku pēdas, putnu rīta čivināšanu un katra koka mizas rakstu. Pazinu mežu kā savu kabatu. Mežā laiks paskrēja vēja spārniem, un, kad attapos, jau bija mijkrēslis.

Dienas beigās devāmies turpat uz netālo Mazo Juglu. Tētim vienmēr mašīnā bija divi maksķeru kāti. Mums vienmēr uzsmaidīja veiksmē, jo ikreiz sanāca izvilkt lielo lomu. [..]

Mamma nodarbojās ar mežu atjaunošanu un attīstību. Strādāja kokaudzētavā. Tur es iemācījos rūpēties par augiem un redzēju, kā no vienas mazas sēkliņas izaug stalta priede. [..] Bieži braucu uz kokaudzētavu, kad biju slims. Kad aizbraucu, visas grūtības aizmirsās. Mani interesēja lielie traktori un milzīgās siltumnīcas ar kociņu stādiem.

Ļoti patika meža tehnikas mašīnas, varēju ložņāt pa tām, kamēr strādnieki atpūšas. Riepas tām bija lielākas par mani pašu, bet līdz kabīnes durvīm knapi, knapi aizsniegties. Dažreiz sanāca gūt nobrāzumus, bet tas jau tik pie lietas piederēja, kā mana vecāmamma teica: „Līdz kāzām sadzīs!” [..]

Tagad, atceroties bērniņu, rodas nostalgiska izjūta. Man nebija vajadzīgs ne internets, ne dators vai televizors, lai labi

pavadītu laiku. Dienas pagāja nemanot. Staigājot pa mežiem un laukiem. Žēl, ka tagad bērniņā varu atgriezties tikai savās atmiņās.

Kristaps Kašs,
Ogresgala pamatskolas
9. klase

Reiz pie manis ciemos atnāca draudzene. Mēs kopā ar manu brāli sēdējām mūsu istabā un spēlējām galda spēles. Vecāku mājās nebija.

Pēkšņi mēs sadzirdējām negaidītu skaņu. Sapratām, ka tas ir putns.

Viņš bija ielidojis mūsu balkonā. Brālis domāja, ka tā ir zilīte. Es aizgāju paskatīties un ieraudzīju papagaili. Tas bija neliels papagailēns, vēl bērns, pie tam ļoti nobijies.

Es paņemu maizes šķēli un mēģināju viņu pabarot. Putniņš neēda, tikai apsēdās uz maizes. Es ienesu viņu istabā.

Drīz ieradās mājās mamma un tētis. Es ilgi lūdzos, līdz viņi atļāva man papagailīti paturēt. Tā viņš palika pie mums. Mēs nosaucām viņu par Koko.

Pie mums viņš diemžēl ilgi nedzīvoja, tikai mēnesi. Kādu dienu viņš no balkona devās prom. Laikam atcerējās savas īstās mājas. Aizlidoja tikpat negaidīti, kā bija atlidojis.

Es viņu ļoti mīlēju.

Rebeka Ronīte,
Rīgas Zolitūdes ģimnāzijas
7.a klase

[..] **E**s bērņibā dzīvoju laukos ar mammu un tēti. Tā bija jautra dzīve. Laukos bija daudz gotiņu, kazu un citu dzīvnieku. Reiz vienā saulainā dienā es pamodos, mamma un tētis vēl gulēja, bet es gāju laukā pavērot skaisto dabu un dzīvnieciņus, kuri ēda zāli.

Man bija kāda slepena būdiņa kokā. Es tajā kāpu, kad biju bēdīgs vai sadusmojies uz mammu. Mamma ar tēti katru reizi, kad gāju uz savu būdiņu, nevarēja mani atrast, jo tā bija labi paslēpta.

Tad, kad kāpu koka būdiņā, es pamanīju ko neredzētu. Tas bija pelēks, četrkājains plēsoņa, kas rūca. Vilks! Nez, ko viņš darīja mūsu dārzā?

Tad viņš virzījās uz mājas pusi. Mamma bija izgājusi ārā. Es skaļi blāvu: „Mammu, mammu, uzmanies! Tur ir vilks!” Mamma sadzina ātri dzīvnieciņus fermā un pati bēga istabā. Kad mamma iebēga, es vēroju, ko plēsīgais vilks darīs. Par laimi, man koka būdiņā bija instrumenti, ar kuriem es metu vilkam.

Vilks sāka kaut un aizbēga atpakaļ uz mežu, un laukā kādu laiku nenāca. Labi, ka viss beidzās laimīgi, jo tagad jau eju 7. klasē, un vilks nav sētā vairs rādījies.

Sandijs Mazuro,

Skrundas vidusskolas 7.b klase

[..] **K**ādi mums tik piedzīvojumi nav bijuši ar vecākajiem brāļiem! Esam gan blēņas darījuši,

gan viens otru aizstāvējuši nedarbos un sīkos pārkāpumos. Kā jau visi bērņi, esam pazaudējuši mantas, veikalā par vienu santīmu „apšmaukuši” pārdevēju, saplēsuši mammas mīļāko vāzi utt. Brāļi bija, ir un būs mans stiprais balsts, kuri iemācīja, ka var uz visām negācijām paskatīties ar smaidu, sliktajā atrast kaut ko pozitīvu. Viņi vienmēr mācēja mani uzmundrināt. Vēl kā gaiša atmiņa no bērņības ir mūsu ik svētdienas gājieni uz baznīcu. Skolā darbojos dramatiskajā kolektīvā – arī tur man patika izdzīvot laimīgas lomas – būt karalienei, princesei, sapņot par skaistu un pārticīgu dzīvi.

Tomēr visdziļāk atmiņā iespiežas tie skumjie brīži – mūsu vecāki bieži dzēra, nerūpējās par mums. Kad paaugāmies, iemācījāmies parūpēties gan paši par sevi, gan arī par mūsmāju dzīvnieciņiem. Mazotnē ļoti sāpēja vecāku strīdi, nesaskaņas, viņu dzīvesveids. Skolas biedri smējās par mani, meitenes ignorēja.

Tomēr mācēju pierādīt, ka neesmu „ar zīmogu pierē”, līdz ar to mainījās skolas biedru attieksme, sadraudzējāmies. [..]

Lai arī kādi maniem vecākiem piemīt netikumi, viņi vienmēr būs man vismīļākie, vislabākie, jo viņi man dāvāja dzīvību. Esmu pieradusi cīnīties ar grūtībām, pratīšu atrast savu dzīves ceļu un sasniegt mērķus.

Līga Aksenova,

Taurupes pamatskolas

9. klase

Kā ir būt aktierim?

Reiz kādā parastā dienā Zooloģiskajā dārzā manai mammai piezvanīja rakstniece, ar kuru es iepazinās laikā, kad uzņēma filmu par manu vectēvu. Viņa jautāja, vai es nevēlos doties uz provēm, jo meklēja meiteni galvenajai lomai filmā „Bille”. Mamma šaubījās, taču, tā kā es gribēju pamēģināt, viņa galu galā piekrita.

Kad mēs ar mammu ieradāmies Rīgas kinostudijā, tur jau gaidīja vairāki duči meiteņu. Kad pienāca mana kāрта, es ar vēl dažiem bērniem iegāju plašā telpā. Tur sēdēja daži pieaugušie. Mums lika zīmēt, runāt, spēlēt spēles un darīt sazin ko vēl ne.

Pēc kāda laika, kad es jau biju aizmirsusi par visu kino padarīšanu, atnāca ziņa, kurā bija rakstīts, ka mani gaida Vārnu ielā 6, kur tiks filmēts tīzeris. Tīzeris ir neliels reklāmas rullītis, ko gatavo, vēl pirms sākt īsto filmēšanu. Es tiku uzņemta!

Kad es ierados filmēšanas laukumā, mani sagaidīja sliktas ziņas – jāmaina frizūra! Ne jau vienkārši jānogriež mati, bet tie jāsaīsina degungala augstumā! Es raudāju. Taču galu galā tas bija tā vērts, un varēja uzņemt īsto filmu.

Sākās garais filmas uzņemšanas process. Man bija jāstrādā no rīta līdz vakaram gandrīz visu vasaru un vēl septembrī. Tiesa, darbs bija grūts, taču

ir arī ainas, kurās piedalīties bija diezgan jautri. Bija jauki doties pie dabas kopā ar citiem bērniem un ēst saldējumu.

2018. gada aprīlī filma piedzīvoja pirmizrādi, bet ar to viss nebeidzās. Vēl tagad mēs ar filmas radošo komandu braucam uz kinoteātriem, kafējnīcām un citām iestādēm, jo „Billi” rāda visur.

Bet kāpēc es jums to stāstu? Es jūtos gandarīta par to, ka man tika mainīta frizūra un ka es izturēju par spīti tam, ka brīžiem bija grūti. Tagad es zinu – būt aktierim nav viegli.

Rūta Kronberga,
Jelgavas 3. sākumskolas
5.d klase

Bieži aizdomājos par jautājumu, kas vada un nosaka mūsu dzīvi, likteņus. Kāpēc viens pa dzīvi var diet un iet augstu paceltu galvu, citam nākas pārvarēt dažādas grūtības, bet kādam dzīve apraujas, tā īsti neizdzīvota.

Manas šai pasaulē atvēlētās dzīves pirmo gadu līkne virzījās lejup. Biju nevajadzīgs, lieks, atstāts novārtā – māte mani pameta trīs mēnešu vecumā, tēvs bija nezināms. Dzīvoju pie vecmamma. Kad paaugos, man nebija draugu, biju pilnīgi viens pats, jo neviens jau negrib draudzēties ar tādu, kam nav vecāku, jaunu mantu, modernu drēbju.

Es arī neko nemācēju, biju „uzaudzējis” sev apkārt cietu čaulu, norobežojies no visiem. Skolā aizstāvoties, bieži nodarīju pāri citiem, slikti mācījies. Biju ļoti vienaldzīgs – ja jau nevienam neinteresē mana dzīve, tad arī man nav vērts par to cīnīties.

Kad dzīves līkne bija tuvu kritiskajam bezdibenim, notika sava veida brīnums – pavisam nejauši nokļuvu pie mammas Sandras un tēta Jāņa. Man bija 10 gadu, kad mani pirmo reizi atveda uz Taurupi. Tur sapratu, ka ir vērts dzīvot. Sākumā šajā ģimenē pavadīju trīs dienas, man tur iepatikās, iepazīnos ar jaunajiem brāļiem un māsām, kuriem arī bija līdzīgs liktenis ar manējo. Viņi mani neatstūma, pieņēma tādu, kāds toreiz biju, uzreiz iedraudzējās. Vasarā pārcēlos uz jaunajām mājām, septembrī sāku iet Taurupes pamatskolas 4. klasē.

Skolā satīku jaunus draugus. Pirmais gads bija ļoti grūts, nekā nemācēju. Mamma katru vakaru man palīdzēja tikt galā ar mājas darbiem, mācīja matemātiku, lasījām kopā grāmatas, apguvām citus priekšmetus. Manas sekmes ātri vien uzlabojās, atguvu dzīvesprieku, iepatikās strādāt. Tagad bieži braucu ciemos pie omes, palīdzu viņai. Viņa savulaik mani izglāba no bērnu nama, esmu viņas parādnieks, toreiz nemācēju to novērtēt.

Jaunajā ģimenē esmu daudz ko iemācījies no tēta. Lai gan citreiz liekas, kam man to visu mācīties, dzīvē

to nevajadzēs. Nē, esmu sapratis, ka vajadzēs. Ziemā ejam ar tēti uz mežu zāgēt malku, vedam mājās, skaldām, mazie krāmē. Zāģējam krūmus gar ceļa malu, lai sakoptāks ceļš, lai gan citiem, gan pašiem labāk izbaukt. Sīkākos zarus dedzinām, lielākie noder malkai. Tētis mūs iemācīja arī mūrēt, kā arī citas saimniecībā noderīgās lietas.

Mamma ir stingra un radina pie kārtības, to arī esmu iemācījies, protu taisīt ēst, mazgāt un kārtot māju. Mammai ļoti patīk puķes, tāpēc mājas pagalmā mēs taisām dobes. Dažreiz jau apņik ravēt un laistīt dobes, bet tās skaisti izskatās. Jāiepriecina mamma.

Es ļoti lepojos ar saviem tagadējiem vecākiem, jo viņiem patiesi rūp mans liktenis. Viņi no sirds priecājas par maniem panākumiem un pārdzīvo par neveiksmēm. Mani vecāki ir paši labākie. To sakām ne tikai mēs – pieci ģimenes bērni –, bet arī apkārtējie. Ne velti mamma 2015. gadā „Latvijas Iepnuma” nominācijā „**Ģimene**” saņēma balvu. Dāvājot ģimenes izjūtu, viņa cenšas ģimenē izaudzināt atbildīgas personības, kas prot cienīt sevi un citus, kā arī spēj pamanīt to, ka līdzcilvēkiem nepieciešama palīdzība.

Andris Jakovļevs,
Taurupes pamatskolas
7. klase

Alise Evelīna Toča, Salaspils 1. vidusskolas 6.c klase

[..] **P**ēc ilgām jo ilgām sarunām, pētīšanas un meklēšanas nolēmām, ka mums mājās pietrūkst kādas dvēselītes. Tajā pašā vakarā interneta mājaslapā paskatījāmies, kur var nopirkt mūsu izvēlētās šķirnes kucēnu. Jā! Tieši viens bija Valmierā. Kāda laimīga sagādīšanās – audzētāja kopā ar, iespējams, mūsu suni

brauca no izstādes cauri Rīgai. Sarunājām satikties. Kā ieraudzījām mazo, melno prieka kunkulīti, kurš nepārtraukti luncināja ašteli un skraidīja mums apkārt, un paspēja pat ierausties klēpī, vairs nespējām no tā atvadīties. Nolēmām, ka pirsim un pēc nedēļas brauksim pakaļ. Visu nedēļu katru mīļu brīdi gaidīju to vienu īpašo dienu.

Vārds sunītei jau bija, un mēs to nemainījām. Es vēl tagad skaidri atceros, kā Marisa mierīgi gulēja man klēpi mājupceļā no Valmieras un ar uzticības pilnām acīm vērās manī. Nu viņa jau pie mums ir piecus gadus, un ne es, ne arī mana mamma, kura suni nemaz, nemaz negribēja, vairs nevaram iedomāties citādu dzīvi. Arī visi mūsu radnieki Marisēnu iemīlojuši.

Viņa pati no mums neatstājas ne soli. Ja dodamies jūrā peldēties, viņa – līdzī. Kaut arī cenšamies neļaut peldēt tik dziļi, jo augumā mazajai sunītei lielos viļņus pārvarēt nav viegli, tas to nebūt neattur. Kad ejam kopā pastaigāties, es būtu tā arī raitā solī gājusi uz priekšu, pat uz skaisto, zaļo, tikko izplaukušo lapiņu pusi nepaskatījusies, vai neievērotu smalkās, rasā samirkušās sniegpulkstenītes, ja mans suns nebūtu apstājies. Droši vien arī pastaigas uz mežu nebūtu tik krāšņas, ja viņa nesaostu kāda meža dzīvnieka pēdas un mēs tām nesekotu. Viņa man parāda pavisam citu Latvijas pusi, kuru es nebūtu pamanījusi. Ziemā, brienot pa sniegu, no dziļajām kupenām laukā rēgojas tikai ausu gali. Tik dziļas un baltas kupenas ir tikai Latvijā. Vasaras agro rītu pastaigās, ja mans suns nepaceltu galvu augšup un nesaspicētu ausis, es nebūtu sadzirdējusi skanīgos lakstīgalu treļļus.

Marisa arvien ar lielu prieku sagaida, pārnākot mājās. Vai neesam bijuši nedēļu, dienu vai desmit minūtes. Kad aizbraucam

projām no Latvijas, ir vēl lielāks prieks atgriezties, jo zinām, ka mūs mājās gaida mūsu vismīļākais draugs.

Elizabete Puzule,
privātā pamatskolas „Gaismas tilts 97”
8. klase

[..] **G**āju bērnudārzā, ko sauca par „Liepziediņu”, tur bija jaukas audzinātājas, varēja tēlot kaķi un pielīst tuvāk audzinātājam, bet, kad bija jāmacās rakstīt cipari, man negāja. Cipars seši – es to vilku kā ābolu ar ķeksīti, bet audzinātājas lika rakstīt atkal, pat nelaida spēlēties ar mantām un citiem bērniem. [..]

Visbailīgākā, sāpīgākā un mazliet smieklīgākā diena bija, kad no koka augstuma pārbijos un, lecot nost, uzlēcu ar kreiso kāju uz celma, un salauzu to. Tad, kad es sāku bļaut no sāpēm, draugs aizbēga, bet māsīca aizgāja pasaukt vecmammu. Mani ienesa istabā un lika aukstas un slapjas kompreses, lai tik traki nesāpētu. Kad vecāmāte zvanīja mammai un stāstīja visu notikušo, mana mamma sarunā smējās par to, bet, kad atbrauca, aizveda mani uz Kuldīgas slimnīcu, lai uzņemtu rentgenu. Pēc rentgena man uzlika ģipsi, un līdz ar to es sāku braukt ar ratiņkrēslu pa mājām, un es nevarēju iet uz bērnudārzu kādus piecus mēnešus.

Kristers Kristis Rudzoga,
Skrundas vidusskolas 7.b klase

Viens no maniem labākajiem draugiem bija vecmāmiņa. Kad biju maziņa, mana mīļā vecmāmiņa auklēja mani caurām dienām, nēsāja uz rokām un vakaros stāstīja nakts pasaciņas. Vislabāk no visām dzirdētajām man patika „Sarkangalvīte un vilks”. To es varēju klausīties katru vakaru pirms gulētiešanas. Tieši viņa spēja attēlot ikvienu šīs pasaciņas varoni, katra tēla gaitas. Īpaši palika atmiņā, kā rādīja vilku. Neticami baidījies, jo tas nepavisam nebija jauks. Kļiedzu: „Tikai ne vilku!” Paķēru segu, pabāzu galvu zem tās un, apķerot vecmāmiņu, nelīdu laukā. Viņa bija silta, viņas rokas manu ķermeni glāstīja, vārdi nomierināja.

Pagāja pāris gadu, turpināju braukt pie viņas. Mani nomāca un uztrauca daudz domu, jo patiesībā man bija grūti kādam uzticēties. Viņa bija mans elks, uzklaustot, ļaujot izstāstīt visu, kas mani nomāca.

Ja tagad būtu iespēja, vēlētos apķert un pateikt mīļos vārdus par to, ka Dievs man bija devis tādu dārgumu. Uzskatu, ka katrs no mums gribētu izjust šo siltuma sajūtu, bērībā ienākot pa durvīm, skrienot viesistabā un apķerot vecmāmiņu. [..]

Anna Marija Austruma,
Majoru vidusskolas
9.a klase

[..] **P**ie omes centos iegriezties katru otro vakaru, lai palīdzētu kūti. Tur atradās govjs, ja pareizi atceros, viņas vārds bija Gauja. Mani maziņu uzjautrināja tas vārds. Kurš izdomāja, ka govi jānokrista upes vārdā?

Gauja bija mana draudzene. Vienmēr, kad ome viņu slauca, pirms tam, protams, piedāvājot man, lai gan es bijos un katru reizi laipni atteicu. Es tikmēr sagādāju dažas lopbarības bietes un sagriezu, pasniedzot Gaujai kā desertu un pateicību par viņas pienu.

Vēl omes sētā bija aveņu krūmāji, lai gan par tiem vairāk priecājās mana vecākā māsa. Bija rabarberi, ķirši un garšīgi āboli. Un vīnogas! Kā es priecājos, kad ome pateica, ka tās beidzot ir gatavas ēšanai! Pēc piecām minūtēm jau biju piestūķējusi pilnu muti, kas omi ļoti uzjautrināja. [..]

Otras omes māja atradās ārpus centra, un tur bija daudz lielāks plašums. Tur dzīvoja mana ome un kādreiz dzīvoja arī mans opis, kura nu vairs nav šeit, bet nu viņš guļ kapos. Skaidri atceros, ka mēs ar māsu abas nesām viņam tikko noplūktas pļavu puķes. Pirmo reizi es jautāju mātai, kāpēc mēs to darām. Māsa vienkārši teica, ka opim tās bijušas mīļākās puķes. No tās reizes ar prieku to darīju arvien biežāk.

Vismīļākā vieta man toreiz noteikti bija lielais dīķis un varenais ķiršu koks. Vēl joprojām atceros to reizi, kad māsa

man palīdzēja tajā uzrāpties. Man galvā bija dzeltens pieneņu vainags, tas izcēlās uz skaisto, balto ķiršu ziedu fona.

Arī šajās mājās ar prieku palīdzēju dzīvniekiem. Ar savām mazajām rokām krāmēju sienu vai zāli, tagad jau to daru ar siena dakšu. Mamma bieži vien devās pastaigā pa mežu, lai suņi varētu izskrieties. Es, protams, pievienojos.

Pavasārī vienmēr pavērās skaists skats, jo aiz mājas atradās ābeļdārzi. Mājām tajā laikā bija it kā uzklāts tāds kā gaiši rozā palags, apsedzot zaļo zāli. Blakus aplokā govis staigājot izskatījās pēc maziem, baltiem mākonīšiem. [..]

Anete Bumbiere,
Skrundas vidusskolas
9.a klase

[..] **N**ākamajā dienā bija jādodas uz bērnudārzu. Biju nolēmusi, ka to neuzskatīšu kā kaut ko sliktu, bet man tiešām nepatika mācīties. Lielāko daļu apgūstamās vielas jau zināju, tāpēc bieži kļuva garlaicīgi. Bērnudārzs atradās nelielā dzīvojamai ēkai līdzīgā celtnē un bija ļoti mājīgs. Kā jau katru dienu mums ap pieciem vakarā pakaļ atbrauca mamma. Kad nonācām Rīgas ielā, tētis jau brauca garām uz motocikla. Mēs pārsēdāmies

tēta motocikla aizmugurē. Viņš mūs pa nelielo ieliņu vizināja līkločos, kamēr mēs ar māsu smējāmies.

Nonākušās mājās, abas bijām tik piekusušas. Tā gandrīz katru dienu mēs izklaidējāmies un mācījāmies, līdz pienāca vasara. Siltā saule sildīja peldētājus un kausēja uz ielām lieto piķi. Tā modināja putnus – gan lielus, gan mazus, rādīja ceļu caur meža brikšņiem un kaltēja nelaistītos ziedus. Vasaras ziedu krūmu saldā smarža reibināja galvas kā lieliem, tā maziem. [..]

Pagāja vēl vairākas prieka un bēdu pilnas nedēļas. Mēs aizbraucām peldēties uz jūru un pastaigāties Mežaparkā. Augusts jau tuvojās beigām, bet mēs ar māsu tvērām katru pēdējo izdevību izbaudīt vasaru. Tēta komandējums vairs nebija aiz kalniem, bet tas nevienu neapturēja no prieku baudīšanas.

Tad kādā ne tik saulainā rītā manam tētim bija jādodas komandējumā. Viņš atvadījās no manas mammas un noskūpstīja mani ar māsu uz vaiga. Izejot pa durvīm, viņš vēl pēdējo reizi atvadījās un aizbrauca... To, ka tā būs pēdējā reize, kad viņu redzēšu, neparedzēja neviens.

Evija Čerņiša,
Berģu Mūzikas un mākslas pamatskolas
7.b klase

Elizabete Anna Blauberģa, Olaines 1. vidusskolas 4.d klase

Reiz mana ģimene sēdēja pie virtuves galda, un, gaidīdamas, kamēr uzvārās tēja, mana mamma un tante sāka plāpāt par dažādiem notikumiem. Vispirms sarunā neieklausījos. Bet tad izdzirdēju sarunu par trušiem. Un es uzreiz iedomājos sevi. Es esmu maziņa, daudzi saka, ka esmu mīlīgs bērns. Mans tētis dažreiz saka, ka esmu bailīga kā trusis, jo no daudz kā baidos. [..] Tāpat kā trušiem man patīk paskrieties pa āru un dažreiz pagrauzt burkānus.

Kad pārlicinājos, ka esmu līdzīga trusim, es iesaucos, ka esmu trusis. Iesaucos skaļi,

lai viņas skaidri varētu saprast. No sākuma abas skatījās uz mani ar lielām acīm. Laikam viņas sabijās no mana pēkšņā izsauciena. Bet tad viņas piekrita. Tāpat kā es, mamma un tante saskatīja līdzības man un trusim. [..]

Līdz pat šodienai ģimene, tuvi draugi sauc mani par trusīti. Es pie tā esmu tik ļoti pieradusi, ka dažreiz pat neatsaucos uz īsto vārdu. Kaut tik es neaizmirstu savu īsto vārdu!

Astra Zakalovska,
Lapmežciema pamatskolas 9. klase

Ir saulaina vasaras diena. Te pēkšņi sākas auglīgs, ražīgs lietus, bet debesīs uzplaisnī koša jo koša varavīksne. Savu bērniību gribu salīdzināt ar šo septiņkrāsu varavīksni.

Savus pirmos dzīves gadus kopā ar vecāko māsu pavadīju bezrūpīgā un jautrā ģimenē, kurā pirmajā vietā bija izklaides, uzdzīve, ballītes. Mainījās mammas draugi, nomainījās mūsu ikdiena – mūžīgs izsalkums, bailes nebūt par traucēkli, nelīst acīs, tāpēc ļoti daudz dzīvojamies ārā. **Sarkanā** varavīksnes krāsa man asociējas ar kaunu, nemieru, bailēm.

Violeta bija mammas ikdiena. Reibinoši kā ceriņi smirdēja alkohols, izcēlās zilumi par nenodarītām un nodarītām blēņām, sāpes par netaisnību.

Oranžā krāsā bija smiltis mūsu smilškastē, kur mēs ar māsu mīlējām pavadīt ilgas stundas – tur bija mašīnas, pilis, alas, tur bija sapņi. Tur varēja aizmirst par izsalkumu, netīrām un slapjām drēbēm.

Gaiši zila kā debesis, kur dzīvo Dievs. Par Dievu un ticības lietām uzzināju svētdienas skoliņā. Man bija tur, augšā, savs sargeņģelis, kuram ticēju un cerēju uz brīnumu. Un tas notika...

Dzeltenā – saulītes un laimes krāsa – ienāca manā bērniībā, kad mani un māsu paņēma īstā ģimenē. Par savu tagadējo ģimeni ar lepnumu varu teikt, ka tā ir īsta latviešu goda ģimene, kaut gan tā nav tradicionālajiem standartiem atbilstoša. Mēs ģimenē pašlaik esam pieci

bērni, katrs ar atšķirīgu pagātni, ar savu raksturiņu, nākam no dažādām vietām – katrs ar savu smago dzīvesstāstu. Mūsu tagadējie vecāki mūs audzina kā vienotu saimi, tāpēc mēs visi esam kā īsti brāļi un māsas, bet Sandru un Jāni mēs nesaucam citādi kā par mammu un tēti.

Esmu ticis uz **zaļa** zara un varu būt laimīgs, ka man tagad ir tēvs un māte, kas par mums visiem stāv un krīt, mīl kā neviens. Viņi palīdz tiem bērniem, kuriem nav kur palikt. Mēs nākam no dažādām ģimenēm, bet visiem mums ir viena mamma un tētis. Visus mūs mīl, lutina, apģērbj un pabaro. Mājās mums katram ir savi pienākumi un uzdevumi. Mēs ļoti cenšamies iepriecināt un gandarīt savus vecākus, labi mīcāmies, atklājam savus talantus dažādos pašdarbības pulciņos. Katru reizi, kad pasakām paldies, viņu acis iemirdzas. Mēs pateicamies par visu, ko vecāki dara mūsu labā. Viņi saprot, ka mākam novērtēt darbu un to, ka viņi mums – dzīves pabērniem – deva ģimenes un mājas sajūtu.

Zila – cerību krāsa. Mēs ļoti labi zinām un saprotam, ka vislabāk ir augt ģimenē, nevis bērnu namā, jau tagad mēs apzināmies, ka paši lielajā dzīvē nerīkosimies tā, kā mūsu „īstie” vecāki. Pārdomu brīžos mamma atzīst, ka dzīvē visādi gājis. [...] Bieži vecāki mums atgādina: „Jūs neesat vainīgi, ka tā noticis, dzīve ir skarba. Ir jābūt stipriem!”

Nauris Ivanovs,
Taurupes pamatskolas 9. klase

[..] **S**avu bērniņu pavadīju pārsvarā pie vecmāmiņas. Vecmāmiņa dzīvoja nelielā mājiņā, kura bija ļoti veca, taču vienmēr, kad atrados tur, mani pārņēma tā sajūta, ka es tur esmu gaidīta un mīlēta.

Māja atradās pie Ventas. Vasarā gāju peldēties gandrīz katru dienu. Mani nevarēja dabūt ārā no ūdens, man ļoti patika peldēties.

Kādā saulainā vasaras dienā, kad biju pie vecmāmiņas, es izdomāju paslēpties papardēs. Šķita, ka tas būs jautri un vecmāmiņa mani meklēs. Viņa meklēja un sauca mani, bet es sēdēju tur un nenācu ārā; vairs neatceros, kas notika manā mazajā galviņā. Vecmāmiņa zvanīja manam tētim un teica, ka esmu pazudusi. Kad tētis atbrauca, es iznācu no papardēm un, kā saka, dabūju pa ādu.

Bērnam būt ir labākais laiks mūsu dzīvē. Mēs nekad nepiekuštam, varam skriet un dauzīties, izmēģināt tik daudz ko jaunu. Mūs neviens nenosodīs, ja izdarīsim kaut ko sliktu vai nepiedienīgu, jo mēs taču esam tikai bērni.

Marta Ieva Gulbe,
Skrundas vidusskolas 9.a klase

[..] **2**012. gada siltajā vasarā kopā ar ģimeni devāmies uz Serbiju un izbraucām cauri Lietuvai, Polijai, Slovēnijai un Ungārijai. Es redzēju daudz skaistu vietu, iespaidīgu kalnu un

dažnedažādus brīnumus, bet visspilgtāk man atmiņā palika alas Slovēnijā.

Šīs alas bija ļoti lielas un iespaidīgas. Viena ala man likās kā liela pazemes valstība, kur, nokļūstot no grupas, bija viegli apmaldīties. Tur viss bija no smiltīm, daudzas ejas bija ļoti tumšas un biedējošas. Otrā alā dažādās ejās un zālēs bija ledus. Es neticēju, ka šī ala ir īsta, jo tā bija tik iespaidīga un neticama kā no filmām. Alā esošie ledus gabali žilbināja man acis, un viss, ko es vēlējos izdarīt, bija tiem visiem pieskarties. Ala bija ļoti skaisti izgaismota, kas lielos ledus gabalus padarīja vēl iespaidīgākus.

Ceļojuma laikā es piedzīvoju viskarstāko gaisa temperatūru manā mūžā +42 grādus. Man tā šķita par traku.

Aiga Straziņa,
*Berģu Mūzikas un mākslas pamatskolas
7.a klase*

Sen, kad es vēl biju apmēram sešus gadus veca, man bija citas prioritātes, kuru sarakstā nebūt nebija klasiskā mūzika.

Man ar mammu, brāli un manas mammas draudzenes ģimeni bija tradīcija – četras reizes gadā braucām uz Lenesona koncertu. Tajā izpildīja klasisko mūziku. Uz skatuves apkārt skraidīja, kā man toreiz likās, liels lempis Lenesons.

Lenesons bija balts tēls neglītā uzvalkā, ar milzīgu galvu un lielām acīm. Bērniem, toreiz maniem vienaudžiem, viņš patika, bet es neatceros, ka pat tad būtu bijusi par to sajūsmināta. Mans brālis, kuram tajā laikā bija mazāk par trim gadiem, koncerta laiku parasti izmantoja, lai pagulētu, bet es, cenšoties sēdēt mierīgi, situ savu pēdu pa grīdu mūzikas ritmā. Pat ja man nepatika simfoniskā orķestra mūzika, pēc koncerta mūs sagaidīja kāds cits rituāls – tradīcija.

Katru reizi, kad es biju spiesta braukt uz kārtējo priekšnesumu, pēc tam sekoja iešana uz Vecrīgas restorānu „Pankūkas”. Mūsu ģimenes piesēdās pie galda. Visi pasūtījām pārsvarā plānās vai bieziņa pankūkas, pārrunājām koncertā redzēto un dzirdēto. Es parasti šajās sarunās neiesaistījos, nemaz negribēju braukt uz koncertiem, bet pankūku dēļ varēju to pārciest.

Laura Stīpniece,

*Berģu Mūzikas un mākslas pamatskolas
7.a klase*

[..] **A**usa pavisam parasts sestdienas rīts. Es pamodos, jo spožā ik rīta saule man iespīdēja acīs. Izkāpu no savas baltās, mīļmantīgām piekravātās gultiņas un devos uz virtuvi. Tētis atkal bija pagatavojis gardas, smaržīgas brokastis. Pēc brokastīm mamma ar tētis svinīgi man paziņoja:

„Pauļuk, tev decembrī būs brālītis!” Es biju sajūsmināta. Ar mammu devos uz savu istabu šķirot drēbes un mantiņas. Mamma rokās paņēma manu tā laika mīļāko kleitiņu un sacīja: „Nu tā, Pauliņ, šo kleitiņu tagad atdosim draudzenītei.” Es biju ļoti izbrīnīta un teicu: „Nē, mamma, atdosim brālītim!” Mamma tikai pasmaidīja un sacīja: „Bet, Paula, puīši kleitas nevelk!” Tikai tad es aptvēru, ka brālis būs puisītis. Skaistā, rozā kleitiņa nonāca manas lellītes Lollas mugurā, kurai skaistā kleitiņa ļoti piestāvēja.

Šis atgadījums man prātā ir palicis ļoti spožs, jo, tagad to atceroties, tik neaptverami, ka tolaik nesapratu – brālis nozīmē puisītis. Šodien to atceroties kopā ar mammu, varam tikai pasmieties.

Paula Lea Luce,

*Berģu Mūzikas un mākslas pamatskolas
7.a klase*

Luīze Sīle, Ziemeļvalstu ģimnāzijas 2.b klase

Jelizaveta Morozova, Daugavpils 15. vidusskolas 2.a klase

Es apmeklēju Rīgas 160. pirmskolas izglītības iestādi Juglā, bērnudārzā bija ļoti tuvu manām mājām, man tas ļoti patika, jo nevajadzēja ļoti agri mosties. Siltās vasaras dienās uz bērnudārzu varējām braukt ar velosipēdu, skrejriteni vai iet kājām.

Pirmā diena bērnudārzā man ļoti nepatika, jo es ļoti negribēju visu dienu palikt bez mammas, pie svešām tantēm (skolotājām), ar svešiem bērniem. Ļoti raudāju, niķojos, kad mamma mani pirmo reizi gribēja ievest bērnudārzā. Es ļoti stipri ieķēros mammas kleitā un teicu, ka šeit es nekādā gadījumā negribu palikt. Ieraudzīju savu jauno audzinātāju Olgu, viņa man parādīja grupiņu un manu skapīti, ar skaistu oranžas krāsas taureni uz durvīm. Audzinātāja mani paņēma uz rokām, bet es sapratu, ka mamma tomēr brauks prom, un tas ir audzinātājas viltīgais gājiens, tāpēc es ļoti stipri spēru un situ audzinātājai, kļiedzu, ārdījos, lai tikai atbrīvotos un nokļūtu mammas apskāvienos.

Man bērnudārzā ļoti nepatika gulēt diendusu, bet aizmigt bija neiespējami, šķita, ka miega stunda velkas veselu mūžību. Es biju laimīgākais cilvēks uz pasaules, kad mamma ļāva diendusu negulēt. [..]

Bija „dārziņā” arī kas labs. Man ļoti patika, dažādi pasākumi, piemēram, Ziemassvētku svinēšana, Māmiņas diena, Lieldienu pasākumi, kad mēs gatavojām priekšnesumus un gaidījām savus vecākus, lai viņus iepriecinātu. Katri svētki bija skaisti un īpaši. Pēdējā bērnudārza dienā es biju ļoti priecīga – gribēju iet uz skolu. Beidzot tā diena bija pienākusi!

Vēl tagad es ļoti labi atceros gan savu pirmo, gan pēdējo dienu bērnudārzā. Tagad, domājot par bērnudārzu, atceroties visu, kas tur ir noticis, es tik ļoti gribu atgriezties tur, patiesi izbaudīt to laiku, nevis apsolīt visām skolotājām, ka skolā būs daudz labāk, ka es nekad negribēšu atpakaļ. Tik jauki tagad atcerēties, kā mēs gājām uz pagalmu peldēties slidenā akmens

baseinā, kā mēs ar zāli krāsojām ķieģeļus nojumēs, lai tie nebūtu balti, bet gan zaļi. Tagad es būtu paklausīgs bērns, vienmēr klausītu audzinātājas, neblēģotos tik ļoti. Es būtu izbaudījusi patiesi ikkatru pusdienas laiku, kad vajadzēja gulēt diendusu, būtu izbaudījusi ikkatru mirkli bērnudārzā, jo tagad es saprotu, ka tas patiesi bija brīnišķīgs laiks.

Samanta Druka-Jaunzeme,
*Berģu Mūzikas un mākslas pamatskolas
7. a klase*

Mans 11. novembris

[..] **E**s, maza bērnudārzniece, turēdamās tētim pie rokas, eju lāpu gājienā. Atceros, ka dega simtiem lāpu ar spožu, zaigu uguni. Jau tad apzinājos, ka tā nav parasta pastaiga ar draugiem. Lāpu liesmās jūtams kas stiprs, dvēselisks un tuvs. Liesmas sarunājas ar vēju. Tās stāsta savas zaigās, skaistās uguns mērķi. Liesmu mēles ar spriganajām dzirkstelēm nes vēsti debesīm.

Mēs plūstam kopā ar uguns upi, un man šķiet, ka sārta dzeltenā liesma aizgaiņā ne tikai tumsu, bet arī daudzas nesvarīgas domas. Šobrīd spēju domāt tikai par lāpas liesmu un vēja deju, spēju tikai just to īpašo, man vēl neizprotamo noskaņojumu, kas virmo man visapkārt.

Pēc kāda laika visas lāpu liesmas satek vienā lielā uguns upē. Tā jau nav tāda uguns upe, kas visu aprij un nes tikai nelaimi. Tā ir svinīga. Tā iedveš mieru. Mēs plūstam līdzī skaistajai uguns upei, nemaz nemanot, ka laiks izslīd mums no pirkstiem, it kā tas būtu smalks dzijas pavediens, kuru kāds tin lielā kamolā.

Cilvēki – tādi kā klusāki, staltāki, mierīgāki un nosvērtāki. Tie lāpu straumē iet cieši blakus cits citam, un liekas, ka tie saplūst vienā veselumā kāda mērķa labad. Kaut kas viņus vieno.

Lāpu gājienā piedalās tik daudz cilvēku, ka man, mazajam ķīparam, nesot

savu, manuprāt, īpašo, stalto lāpu, bail aizdedzināt kādam matus. Tās tik būtu šausmas!

Starp pieaugušo cilvēku augumiem daudz nekā neredzu, taču tas nav svarīgi! Man ir svarīgi piedalīties! Manā mazajā sirsniņā deg maza, lepna uguntiņa par sevi, par tēti, par Latviju.

Drīz vien visu uguns upi pāršalc mūzikas skaņas. Dzirdama mežraga zemā dūkšana, dažas spalģās trompetes, arī stiprās vīriešu un skanīgās sieviešu balsis. Mūzikas burvība pārņem manu sirdi un rada pacilātības izjūtu apkārtējos.

Skatam paveras lāpu ugunis ieskaulais Lāčplēša pieminēklis, kura pakājē dzied koris un spēlē pūtēju orķestris, un tad... nāk ilgi gaidītais brīdis. Sāk skanēt Latvijas galvenā dziesma – himna. Un es, maza meitene, dziedu līdzī pilnā balsī.

Ilze Eizengrauda,
Jelgavas 3. sākumskolas
6.c klase

Puiši kaimiņi – tas nozīmēja pa dzīvokli šaudīties ar rotaļlietu pistolēm, filmēt filmiņas, ārā pagalmā būvēt koka mājiņas, braukt ar velosipēdiem caur visu ciemu un par visu smieties gardiem smieklīem.

Mēs bijām nešķirami. Katru agro rītu satikāmies manā pagalmā un prātojām, kādas blēņas mēs šodien sastrādāsim. Ar vienu no zēniem dzīvoju vienā dzīvoklū

mājā, bet otrs – blakus sētā. Vienmēr sētā bija izdauzīts caurums, jo mēs vēlējāmies tās savienot. Strādnieki vienmēr to aiztaisīja ciet, bet mēs atkal izdauzijām caurumu. Kopā meklējām lielas kartona kastes, kurās ielīdām un vēlāmies no neliela pakalna lejā līdz sētai – kurš pirmais? Atceros, ka vecāki filmēja mūs un gardi smējās. Tā kā mēs jau esam izauguši, īsti vairs nenodarbojamies ar nedarbiem, bet vienmēr atradīsim, ko darīt, lai arī kāds laiks aiz loga būtu.

Tīna Sarmule,
Berģu Mūzikas un mākslas
pamatskolas
7.a klase

Es piedzimu kā dāvana
Valentīna dienā.
Pieaugu kā rasa saulainā rītā.
Man māmuja un tēvs drīz
kā nakts un diena šķīrās.
Mana sirsniņa plīsa,
un rasa un asaras šķīda.

Bet drīz pēc garas atpūtas mans tēvs
Ar domām tikās.
Tēvs saprata, ka viņam galvenā –
es un viņa mīļā.

Elizabete Krista Lasmane,
privātās vidusskolas „Patnis”
5.a klase

[..] **V**isiem bērniem patīk dzīvnieki, un es nebiju izņēmums. Bērnbā es ļoti mīlēju savu kaķi Murku, bet, neskatoties uz savu bezgalīgo mīlestību pret kaķi, es tomēr atļāvos nelielas blēņas, piemēram, staipīt dzīvnieku aiz astes, kad viņš ēd, vai ietīt viņu segā un spēlēt „meitas–mammās”. Murka, man par lielu pārsteigumu, pacieta manas blēņas, tomēr vienu reizi es samaksāju par staipīšanu aiz astes un nabaga dzīvnieka ģurcišanu ar rētu uz kreisā vaiga. Tagad saprotu, ka pati biju vainīga.

Vēl bija tik daudz interesanta. Iedomājieties, meitenei 10 gadu, bet viņa kaut kāda muļķīga, pat nezināma iemesla dēļ grib iekarot Latvijas varenāko koku – dižo ozolu. Iekaroja? Jā! Bet beigās – kritiens uz pieres, sasista lūpa, milzīgs puns, kur nu vēl sasitumi uz ķermeņa. Otrreiz to atkātot nevēlos. [..]

Es biju aktīvs bērns, visur gribēju paspēt un piedalīties. 2017. gads man bija īpašs, jo es piedalījos konkursā „Mana Satversme”, zīmēju veltījumu Latvijai 100 gados. Es ieguvu 1.vietu. Nevarat iedomāties manas izjūtas, kuras tobrīd mani pārņēma. Prieks, mulsums, izbrīns, pateicība? Viss reizē. Bet pēc tam tikšanās Rīgā ar mūsu valsts ievērojamākajiem cilvēkiem, fotografēšanās, apbalvošana. Es ceru, ka nākotnē būs vēl tik daudz interesanta un aizraujoša.

Anastasija Ivanova,
Līvānu 2.vidusskolas 7. klase

Laila Liene Jucīte, Salas vidusskolas 5.a klase

[..] **B**rīnišķīgākās atmiņas man ir saistītas ar dejošanu un Deju svētkiem. Mani pirmie deju svētki bija X Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki. Man bija pieci gadi, un es jau trešo gadu deju tautas deju ansamblī „Dzirkstelīte”, kur dejuju vēl joprojām. Mēģinājumi notika divas reizes nedēļā, uz kuriem bieži vien man negribējās iet, taču, kad aizgāju, domas mainījās, un viss kļuva labi, jo tika aizmirsta ikdiena.

Otrajos Deju svētkos 2015. gadā mēs dejojām gan lielajā Daugavas stadionā, gan Mežaparka estrādē noslēguma koncertā. Bija ļoti interesanta pirmā pieredze dejojot uz lielā laukuma reizē ar vēl daudziem kolektīviem. Sākumā man bija bail, jo neviens nezināja, kur stāvēt, un laukums bija patiešām ļoti liels un plašs. Vēl grūtāk orientēties bija koncerta laikā, kad visiem bija vienādi tērpi un, uznākot uz laukuma, savējie jāmeklē pēc sejam.

Karstajās mēģinājuma dienās dejojot bija grūti, tomēr ugunsdzēsēji mūs iepriecināja un mazajā futbola laukumā visus apšļakstīja ar lielo ūdens strūklu. [..]

Tagad mēs gatavojamies 2020. gada skolēnu svētkiem, jo aiz skaistajiem rakstiem un dejām slēpjas milzīgs vairāku gadu darbs. Tie man būs jau ceturtie svētki, jo trešie bija šajā vasarā – Vispārējie latviešu dziesmu un deju svētki. Lielajos svētkos mēs iepazīnām jaunos, izpalīdzīgus un atraktīvus pieaugušos

kolektīvus, ar kuriem kopā bijām visu svētku nedēļu.

Man ļoti patīk dejojot, tāpēc es ceru, ka piedalīšos vēl daudzos deju svētkos, jo tajos var iegūt jaunus draugus no citiem kolektīviem, kā arī var iemācīties saliedēties ar citiem cilvēkiem, ne tikai ar sev pazīstamajiem.

Rēzija Ābeļkalne,

*Berģu Mūzikas un mākslas pamatskolas
7.a klase*

[..] **K**ad man bija četri gadi, es pirmo reizi aizbraucu uz Angliju. Man likās, ka braukšu uz pasaku un šokolādes zemi, jo mamma teica, ka tur dzīvo īsta karaliene. Es biju ļoti laimīga un nevarēju sagaidīt, kad braukšu. Bet tas, kas mani tur gaidīja, bija daudz citādāks nekā domāju. Man mamma pateica, ka mēs te tagad dzīvosim. Man bija jāiet bērnudārzā. Es tur nevienu nepazinu, es pat nezināju viņu valodu! Es sev jautāju, kā dabūšu draugus? Bet jauki bija, ka man Anglijā piedzima mazā māsa! Un tad es sapratu, ka angļu draugus man vairs nevajag. Tomēr pēc laika man bija arī angļu draugi, un bērnudārza audzinātājas mācījās ar mani runāt latviski.

Es Anglijā nodzīvoju divus gadus, tad atbraucu atpakaļ uz Latviju. Esmu atkal mājās!

Danija Barone,

Lapmežciema pamatskolas 5. klase

Manas dzīves mirkļu dienasgrāmata

[..] 2008. gada saulaina septembra diena. Mamma mani ved uz savu darbavietu – bērnudārzu, kur man arī ir jāpaliek visu dienu. Tur ir silti un patīkami, arī laipnas audzinātājas. Bet pats labākais – tur ir gaiši zaļš skapītis, kas ir pilns ar rotaļmantiņām. Es jūtos kā septītājās debesīs!

Tur man rodas draugi. Mēs ejam pastaigās uz netālo mežiņu. Klausāmies, kā tas, klusi šalkdams, mums stāsta koku pasakas. Apbrīnojam sniegbalto gulbju pāri, kas peld meža ezeriņā. Meklējam zaķus, taču ziemžēl neatrodam nevienu.

2009. gada drūma novembra diena. Esam atbraukuši uz Latgali, kur dzīvo tēta vecāki. Visi ir melnās drānās ģērbti, staigā klusi, nodurtām galvām, asarainām un skumjām acīm. Mūžībā aizgājis mājas saimnieks – mans vectētiņš, tēta tēvs. Jautrs, sabiedrīks, strādīgs cilvēks – tā stāsta vecmāmiņa.

2011. gada 26. septembris. Esmu ļoti, ļoti priecīga, jo mamma mājās pārved mazo māsiņu Junoru, ar kuru, kā es ceru, varēšu spēlēties. Bet vēlāk saprotu, ka mana bezrūpīgā bērnība ir beigusies, jo tagad vecāku mīlestība jādala ar māsu. Pirmajos mēnešos viņa ir tik trausla un nevarīga, ka par spēlēm nav ko domāt.

2014. gada silts un dubļains februāris. Man ir skumji, jo atvados no Rīgas, no pirmās skolas un draugiem. Vecāki izlemj no pilsētas pārbraukt uz Latgali, uz tēva dzimtajām mājām, kur vecmāmiņa ir palikusi viena pati. Viņi grib dzīvot laukos, mamma vēlas audzēt trušus – mīkstus, pūkainus dzīvnieciņus, tētis – izveidot savu uzņēmumu, kurā labotu mašīnas

un būtu pats sev saimnieks. Es viņus nesaprotu, jo Rīgas omīte stāsta, cik te, Latvijas galvaspilsētā, ir labi un daudz iespēju gan vecākiem, gan mums, bērniem, cik Latgalē ir slikta dzīve – trūkst darbavietu, mazas algas, bērniem maz izklaides un brīvā laika pavadīšanas iespēju, daudzi aizbrauc prom meklēt labāku dzīvi.

2014. gada 6. novembris. Mūsu ģimenē atkal priecīgs brīdis. Mums, abām māsiņām, pievienojas brālis Patriks. Tagad tētis nav vienīgais vīrietis mūsu mājās. Mazais brālītis ir sārts, apaļš un mīksts kā mūsu trusiši, kurus es un Junora barojam un uzmanām, lai neaizbēg. Esmu iemācījusies dalīties ar mammas un tēta mīlestību.

2018. gada siltais, bet drūmais rudens. Esmu priecīga. Man ir liela un draudzīga ģimene. Es mīlu skaļo, bet mīlīgo brālīti, uzbāzīgo, bet gudro māsiņu. Vakaros mani joprojām apskauj tēta stiprās rokas, galvu noglāsta un

samiļo mammas maigās rokas. Mana gudrā un strādīgā vecmāmiņa palīdz ar padomu vajadzīgajā brīdī. Es paņemu savu iemīļoto bērnu dienu rotaļlietu – plīša vilku, kas mani sargā vēl šodien un atgādina par saulainajiem bērniības mirkljiem, un smaidu. Esmu laimīga.

Aurēlija Aleksa Puļa,
Pušmucovas pamatskolas
7. klase

[..] **V**iens no spilgtākajiem manas bērniības stāstiem ir saistīts ar patiku pret automašīnām. Atceros, kā priecājos par mazajiem mašīnu modelīšiem, kuri izskatījās kā īstas mašīnas. Man patika modelišus kolekcionēt un ar tiem spēlēties. Veidoju pilsētas, kur katram modelītim bija sava vieta.

Par mašīnu remontu es uzzināju no opja. Atceros, kā bieži stāvēju klāt un vēroju, kā opis remontē mašīnas. Man tas patika. Es padevu atslēgas un skrūvītes, par to jutos lepns. Dažreiz opis man iedeva kādu latiņu par padarīto darbiņu. Naudiņu es krāju, nevis tērēju naškos.

Ļoti liels prieks man bija par mašīnu, kura bija gluži kā īsta. Šo mašīnu man uzdāvināja tētis ar mammu. Atceros, kā es sēdēju auto un braucu, man atlika tikai piespiest gāzes pedāli, ielikt ātrumā un doties ceļojumā pa pagalmu.

Kaimiņu bērni bija ļoti pārsteigti, kad ieraudzīja, kā es vizinos. Tā kā manā auto bija vieta arī blakussēdētājam, tad es biju šoferis, bet kaimiņu puikas – navigatori. Tā mēs braucām, līdz izlādējās akumulators.

Nākamais braucamais bija „kvadrītis”. Arī tā man ir ļoti mīļa bērniības atmiņa. Kvadracikls man bija zaļos armijas toņos. Ar „kvadrīti” es pirmoreiz izbaudīju ātrumu un arī asaras. Atceros, kā tētis atnāca mani filmēt, un man ar „kvadrīti” bija jārāda, ko māku.

Tad nu arī parādīju tādu triku, ka mans braucamais bija uz sāniem un pašam pilna mute ar smiltīm. Trikus biju taisījis arī agrāk, un tie man bija izdevušies.

Ar „kvadrīti” vēl dabūja pavizināties arī mans brālis, un tad mēs rīkojām sacīkstes, kurš ātrāk izbrauks trasī.

[..] Protams, ar kvadraciklu brauca arī kaimiņu puikas, kas mašīnu dēļ bija kļuvuši man lieli draugi. Nu jau vairākus gadus ar kvadraciklu vizinās tēta drauga bērni.

Rakstot bija prieks atgriezties bērniības atmiņās un pasmieties par savām neveiksmēm. Atcerēties draugus, mazo brāli un daudz no kopā piedzīvotā. Lai katram būtu tik saulaina bērniība kā man!

Kristiāns Rēders,
Skrundas vidusskolas
9.a klase

Es skrienu pa pļavu ar basām, ūdens un ziedputekšņu notraipītām kājelēm kopā ar suņiem Duksi un Džeri, Lāci un Gadžu. Skrienu uz māju, pa ceļam ieelpojot un rokās satverot svaigo lauku gaisu. Skrienu pie omes, ielecu viņai klēpī un izdzeru glāzi tikko slaukta piena. Es skrienu pie tēta un mammas, un māsas. Tētim iedodu roku, mammai – siltu buču uz kreisā vaiga, bet mā sai paraustu bizi un ātri aizslēpjos aiz tēta. Skrienu un neveikli paklūpu aiz brāļu rotaļlietām. Es skrienu līdz upītei, ieskatos nedaudz aizaugušajā ūdenī un raugos atspulgā savā, debesīs zilās un saulītē, dzeltenā kā pienenes galviņa.

Svarīgākais manā bērnībā ir bijusi ģimene, mīlestība, ko man tā sniegusi. Manas ģimenes mīlestība ir viss skaistais un vienkāršais. Buča, pasaka vai miega dziesmiņa pirms gulētiešanas, svētku svinēšana kopā, klusas, siltas naktis siena šķūnī un prieks sirdī, kad redzēju, kā tētis vakarā atbrauc no darba. Pats lielākais, svarīgākais un sirdī paliekošākais ir kopā pavadītais laiks.

Atceros, kā ar brāli ziemā izdomājām no sniega uzcelt māju, un tad mēs to cēlām visu dienu. Nākamajā rītā pēc aukstas un bargas nakts mūsu māja bija sasalusi tik ļoti, ka, tuvojoties pavasarim, tā izkusa pati pēdējā.

Vecmāmiņa manā bērnībā ir ļoti svarīgs un mīļš cilvēks. Reizēm ziemā bija jauki klausīties viņas skolas un dzīves

interesantākos notikumus. Dažreiz viņa tā aizrāvās ar stāstiem, ka mēs ar māsu aizmigām uz krēsla pie krāsns, kurā bija vēl kāda neizdegusi, koši oranža ogle. [..]

Šīs visas skaistās atmiņas es cenšos ļoti sargāt un ceru nekad neaizmirst.

Hedvīga Mize,
*Cēsu internātpamatskolas-
attīstības centra 7. klase*

[..] **A**tceros, kā 7 gadu vecumā iestādīju savu pirmo koku. Tā bija maza eglīte, kas tagad aug pie manas mājas, skaista un stalta. Tas bija tāds maģisks mirklis. Sajūta, kā pieskaries mitrajai zemei un stādi savu koku, kas nākotnē dalīsies skaistumā visos Latvijas gadalaikos, ir neaprstāma. [..]

Mana bērnība ir arī brīvība. Skriet ar basām kājām pa pļavu, kur aug aboliņš, kumelītes, pīpenes un daudzi citi pļavu ziedi. Gribas atgriezties šajos skaistajos brīžos. [..]

Man patika makšķerēt pie mūsu mājas dīķa, tiesa, savu sazvejoto lomu atdevu kaķiem, jo man ļoti patika rūpēties par viņiem. Atceros, kā no lielās centības pārāk ilgi pasēdēju saulītē. Mana mugura bija kļuvusi sarkana kā tomāts, āda tā sūrstēja! Bet tagad atceros to ar smaidu uz lūpām.

Atmiņā palicis, kā svinējām Jāņus. Mēs bijām paņēmušas vecu dziesmu grāmatu un dziedājām pie ugunskura, kur

kvēloja sarkanas ogles, dedzinājām pērnā gada vainadziņus, un liesma dejoja virs tiem. Tajā brīdī jutos tik spēcīga, lepna par sevi, bet galvenokārt laimīga.

[..] Es joprojām esmu bērns, un mans bērnības stāsts ir kā bezgalīgs sapnis.

Viktorija Oša,

*Cēsu internātpamatskolas-
attīstības centra 9. klase*

Jauki dzīvot laukos

Ir skaists, saulains vasaras rīts. Ārā spīd spoža saule, lido raibi tauriņi. Mājas pagalmu pieskandina putnu balsis. Pūkainie mākoņi atgādina saldo, baltu cukurvati. Man priekšā jauna diena ar saviem piedzīvojumiem.

Es esmu siena pļavā, un man ir daudz enerģijas un prieka. Kā maza skudriņa gribu pieaugušajiem palīdzēt. Bet kur mans grābeklis? Nekur nav manāms. Man atļauj braukt traktorā, bet tas ātri apnīk.

Man gribas uz mājām. Ar basām kājām eju pa nopļautu pļavu, siens baksta pēdas. Nonāku pie neliela dīķīša. „Zaļās zemes zilā acs,” es nodomāju un ieraugu, ka tajā peld mazas zivtiņas. Bet vienreiz redzēju divus gulbjus. Tie bija tik balti kā kumelišu ziedi.

[..] Pienācis vakars. Pieklusušas visas dabas skaņas, tikai koku zaros šalc lēns vējš. „Cik skaists šodien saulriets!” nodomāju.

Jauki dzīvot Latvijas laukos, kur daba ir tik krāšņa kā kļavas lapas rudenī, kā vēsi vēji pavasaros, kā tīrs, balts linu palags ar pārslu zīmējumiem ziemā.

Sanija Grebūne,

Bejas pamatskolas 6. klase

[..] **S**ī vieta ir pie mana vectētiņa Mūsas upes krastā. Kas gan būtu mana bērnība bez spēlēm ar suņiem, ūdens priekiem upē, dubļu kūkām, Jāņu ugunscura un saldo ābolu ābeļu dārza?

Kad man apritēja pirmais gads, vectētiņš iestādīja mazu egles stādiņu. Šī egle tur ir augusi un vērojusi katru mirkli, katru manu uzaugšanas posmu. Un nu tā no maza stādiņa ir pārvērtusies par lielu, kuplu egli.

Šis nieka zemes pleķītis, kur visa ģimene svētkos satiekas un kopā pavada laiku, ir tik jauks!

Iespējams, ja nebūtu šīs zemītes, mani uzskati par dabu, ģimeni un kopā būšanu būtu citādi. Es esmu priecīga, ka esmu bērnību pavadījusi dabas ieskauda. Šī vieta ir mana māju izjūta, manas bērnības atmiņas un vieta, kur jūtos droši. Vieta, kur atgriezties. Mana laimīgās bērnības zeme.

Madara Šņickovska,

*Berģu Mūzikas un mākslas pamatskolas
7.b klase*

Undine Marija Voino, Salas vidusskolas 7. klase

Atceros ne vienu vien atgadījumu un piedzīvojumu no dienām, kad bija maziņa. Visspilgtākās atmiņas saistās ar plašo un lielo pļavu. Tā bija kā cita pasaule, kurā ar māsu un draugiem veidojām savas mītnes, spēlējām dažādas spēles. Daļā, kur pļava veidojās no mazākiem un lielākiem pauguriem, kas bija apauguši ar dažādiem krūmiem un sūnām, bija pašas interesantākās štābu vietas. Nelielie smilšu kalni veidoja tādu kā tiltu pāri lāmām, kuras ziemās sasala un varējām slidināties pa dzidro ledus kārtu.

Šī pļava man bijusi arī kā laba skola. Tur es iemācījos braukt ar riteni. Atceros, kā reiz gribēju palielīties draugiem, cik ātri māku to darīt. Par nelaimi, riepā aizķērās aiz gumijas, kas bija izlīdusi no smilšainās zemes, un es nokritu. Nobrāzumi un pušumi nepazuda mēnesi. Toties vairs nebraucu pārgalvīgi.

Esmu sastapusi arī daudz viesu – ežus, lapsas, zaķus, stirnas. Reiz ar savu suni Bandžo staigājām pa pļavu. Viņš bija labs mednieks. Vienmēr gāja, savu melno purnu pielicis pie zemes, meklēdams kādu alu. Es ļoti gribēju noķert peli, par kuru rūpēties. Mēs ar suni labi sadarbojāmies, mēdzām pazust peļu medībās stundām ilgi. Šī nodarbe

bija ļoti sarežģīta, man tā prasīja daudz laika un bieži sagādāja vilšanos. Tomēr man piemita liela apņemšanās, un abi ar Bandžo noķērām divas pelēcītes, kuras aiznesu uz mājām un vēlāk palaidu atpakaļ brīvībā.

Reiz, lāmās un peļķēs noķertajām vardītēm ierīkoju varžu fermu. Iekārtoju tām dzīves vietu lielā spainī. Ar laiku, protams, sapratu, ka jānes vārdes atpakaļ uz viņu īstajām mājām.

Šī pļava ir kā mūsu ģimenes simbols, te mēs esam pavadījuši lielu daļu laika – gājuši pastaigās, kas satuvināja mūs, karstās vasaras dienās peldējušies. Tētis vienmēr izdomāja interesantas spēles ar lēkšanu un skriešanu. Katru gadu pļava mums dāvina puķes, ko plūcam Jāņu vainagiem.

Viena no mīļākajām vietām, kur mēdzām iet, bija liels kalns, kas sakrauts no akmeņiem. Parasti augšā Rūķi mums bija atstājuši interesantas lietas – dažādus saldumus, reizēm kādu blociņu vai aprocīti. Augot lielākai un esot vecākajai mātai, jau zināju, ka tie Rūķi ir mamma un tētis, bet vienmēr spēlēju līdzi, lai mātai būtu prieks. [..]

Ance Grīvalde,
privātās pamatskolas „Gaismas tilts 97”
9. klase

[..] **M**an bija pieci gadiņi, kad pirmo reizi devos ciemos pie dzīvnieciņiem, kurus vairākkārt aplūkoju grāmatās, redzēju multfilmās, samīļoju rokās kā rotaļlietas. Vai es biju priecīga? Protams! Sajūsma bija milzīga. Visu nakti sapņoju par to, ka redzēšu daudz dažādu dzīvnieku: lielas žirafes, pūkainus lācīšus, strīpainas zebras, raibus putnus. Tieši tāds viņus tolaik iedomājos. Es viņus tik ļoti mīlēju. Mājās man bija liela enciklopēdija par jūras iemītniekiem, putniem, savvaļas dzīvniekiem. Tik bieži ar interesi aplūkoju attēlus un uzdevu jautājumus vecākiem, jo pati raiti lasīt vēl nemācēju.

Beidzot pienāca mirklis, kad vecāki pirka biļetes un es stāvēju pie ieejas. Stāvot pie vārtiem, redzēju, ka turpat ir pirmais dzīvnieciņš – mazs jūras ronītis. Viņš bija tik maziņš – bērniņš. Tā kā bija saulaina diena, mazulis gulēja uz sauszemes, ar viņu bija vēl divi roņi, laikam mamma un tētis, un arī tie spēlējās. Man gribējās pieskriet klāt un viņus samīļot, taču vecāki teica: „Uz dzīvniekiem jāskatās, viņus nedrīkst mīļot.” Tas mani, protams, apbēdināja, taču tikpat ātri skumjas izzuda.

Tajā dienā man likās, ka visinteresantākie, visneparastākie un noslēpumainākie dzīvnieki bija kamieļi, putni – flamingo un milzīgais kaķis – lūsis. Par viņiem es zināju tikai no pasakām un multfilmām, un tagad redzēt viņus dzīvē bija tik jauki.

Vislielākā vēlēšanās bija redzēt manu mīļāko dzīvnieku – lācīti, lācēnu, lāci. Es atminos, cik uzmanīgi skatījos uz balto lāci. Man likās, ka viņš redz tikai mani, māj ar ķepu, pat kaut ko bubina. Es gribēju, lai šis mirklis nekad nebeidzas... [..]

Milēna Kaštaljana,
Līvānu 2.vidusskolas 7. klase

Visskaistākais, kas manā dzīvē ir bijis un joprojām pastāv, tā ir mana bērniņa, kuru es pavadu skaisti gleznainajā, klusajā Pierīgas ciematīnā Langstiņos, mana tēva vecmāmiņas mājās, kurām apkārt sētai auga četras senču liepas, varenas un skaistas. Divas dārzu aizsargāja no Langstiņu ezera puses vējiem, viena no ziemeļu vēja, ceturtā auga tuvu mājai, savus zarus nolikusi uz mājas jumta, it kā sargādama šīs mājas mieru un klusumu.

[..] Ezermalā pie vārtiņiem mums aug kastaņa – stalta un ražena. Katru pavasari tā uzzied ar skaistām, baltām ziedu svecēm, bet rudenī ziedu kausiņi kļūst par zaijiem, spurainiem bumbulīšiem. Atmiņu zibsnis – vienreiz, kad vējš sašūpoja zarus, tie paukšķēdami novēlās zemē un pārplīsa, izvēlās mazi brūni kastaņi, atstājot zemē divus spurainus kausiņus. „Kastanis jāliek kabatā, tā siltums un apaļums sargās no visām bēdām,” kā tagad dzirdu savas omes vārdus. Kopš tā laika man vienmēr kabatas pilnas ar kastaņiem.

Dzimteni tāpat kā ģimeni nevar izvēlēties. Tā ir vienīgā vieta, kur cilvēks var justies kā mājās, uztvert dabas patieso skaistumu un izprast savas tautas ilgas un centienus. Manuprāt, svarīgākais un vērtīgākais, ko mums vajag, ir ticība. Tas ir visgrūtākais – noticēt tam, ka mēs varam Latvijai labu darīt un iet uz priekšu. Katru gadu Lāčplēša dienā mana ģimene dodas uz krastmalu, lai noliktu svecītes.

[..] Es zinu, ka bērnības smarža mani pavadīs visos dzīves ceļos un neceļos, priekos un bēdās, jo tā ir Latvijas un manas ģimenes, un māju smarža.

Evelīna Česka,

*Berģu Mūzikas un mākslas pamatskolas
8. klase*

[..] **B**ērnībā esmu bijusi, cik vien sevi atceros, ļoti aktīva. Patika dažādas nodarbes, protams, arī blēņas. Agrāk mēs dzīvojām divistabu dzīvoklī, un vietas pieciem cilvēkiem bija maz, tāpēc vasaras brīvlaikā visa ģimene kopā braucām pie mīļās, sirsnīgās vecmāmiņas, mana tēta mamma. Atceros, ka viņai ļoti patika bērni. Viņa vienmēr mūs labprāt gan pieskatīja, gan arī mācīja dziedāt un iepazīt skaisto Latvijas dabu.

Tad, kad pienāca rudens, mēs arī braucām pie vecmāmiņas palīdzēt rakt kartupeļus. Rudens kartupeļu talkas vēl joprojām atceros ar prieku un

gandarījumu. To man deva lieliskā kopā būšanas sajūta. Talkā piedalījās mana krustmāte, mamma, tētis un citi radnieki. Talcinieku bija daudz. Tas deva iespējas mums, bērniem, sarīkot nelielu koncertu. Mēs, mana māsa, brālis, māsiņa un, protams, vecmāmiņa, apsēdāmies zirga ratos un dziedājām gan latviešu, gan latgaliešu tautasdziesmas. Sarīkot nelielu koncertu bija tik jautri un interesanti! Dziedāšana mums deva prieka izjūtu, arī darbs veicās ātrāk.

[..] Atceros, kā bērnībā pirmo reizi sāku muzicēt. Virtuvē paņēmu vienu katlu, uzliku to uz galvas, bet otro paņēmu rokās, situ pa to ar karoti, dziedādama kādu dziesmu.

Šobrīd dziedu folkloras ansablī. Esmu apguvusi prasmi dziedāt gan latviešu, gan latgaliešu tautasdziesmas, arī vadīt rotaļas. Šogad esmu piedalījies Dziesmu un deju svētkos. Ar folkloras ansambli dziedu dažādos pasākumos gan mūsu pagastā, gan citos novada pagastos. Skolā dejuju tautas dejas. Vēl dziedu skolas kori un lauku kapelā mūzikas skolā. Varu droši teikt, ka dziesma un mūzika pavada mani ne tikai svētku reizēs, bet arī ikdienas gaitās.

[..] Ļoti priecājos, ka piedzimu tieši Latvijā, ka te ir tik skaisti ezeri, meži. Un te ir mana ģimene, mana skola, mana valsts.

Ženija Nikolaičenko,
Izvaltas pamatskolas 7. klase

[..] **A**r brāļiem un māsām bieži veidoju mājas no segām. Mēs savas istabas pārveidojām par jaunām mājām, un mums tas patika. Vienmēr sacentāmiem savā starpā, kam sanāks vislabākā māja.

Ar savu vecāko māsu bieži kaut ko kopā mācījāmies. Mums ļoti patika dejot un dziedāt, dažreiz sasaucām visu ģimeni un pašas mājās veidojām savus koncertus. Visiem tie patika. Mēs vēl joprojām kopā uzdziedam dažas dziesmas, ko bērnībā mēdzām dziedāt.

[..] Karstajās dienās ar ģimeni devos uz ezeru, kur mēs lieliski pavadījām laiku. Mēs ūdenī spēlējām pašizdomātas spēles, kuras šķita ļoti interesantas un aizraujošas. Vecāki ezerā man mācīja peldēt. Sākumā es nemācēju, bet pēc kāda laika iemācījos peldēt un peldējos kopā ar saviem vecākiem. [..]

Annija Klipa,
Misas vidusskolas
7. klase

Atceros ne vienu vien atgadījumu un piedzīvojumu no dienām, kad biju maziņa. Visspilgtākie saistās ar plašo un lielo pļavu, kas aicinoši gaida, man paveroties pa mājas logiem. Tur iestaigāti skaisti celiņi, pa kuriem jau no bērnības dienām esmu klaiņojusi.

[..] Šī pļava man bijusi arī kā laba skola. Tur es iemācījos braukt ar riteni. Atceros,

kā reiz gribēju palieļties draugiem, cik ātri māku to darīt. Par nelaimi, riepā aizķērās aiz gumijas, kas bija izlīdusi no smilšainās zemes, un es nokritu. Nobrāzumi un pušumi nepazuda mēnesi.

Esmu sastapusi arī daudz viesu: ežus, lapsas, zaķus, stirnas. Reiz ar savu suni Bandžo staigājām pa pļavu. Viņš bija labs mednieks. Vienmēr gāja, savu melno purnu pielicis pie zemes, meklēdams kādu alu. Es ļoti gribēju noķert peli, par kuru rūpēties. Mēs ar suni labi sadarbojāmies, mēdzām pazust peļu medībās stundām ilgi. Šī nodarbe bija ļoti sarežģīta, man tā prasīja daudz laika un bieži sagādāja vilšanos. Tomēr man piemita liela apņemšanās, un abi ar Bandžo noķērām divas pelēcītes, kuras aiznesu uz mājām un vēlāk palaidu atpakaļ brīvībā.

[..] Viena no mīļākajām vietām, kur mēdzām iet, bija liels kalns, kas sakrauts no akmeņiem. Parasti augšā Rūķi mums bija atstājuši interesantas lietas: dažādus saldumus, reizēm kādu blociņu vai aprocīti. Augot lielākai un esot vecākajai mātai, jau zināju, ka tie Rūķi ir mamma un tētis, bet vienmēr spēlēju līdzi, lai mātai būtu prieks. Parasti saldumi tika apēsti atpakaļceļā. Tomēr viena no dāvanām man kļuva īpaši nozīmīga un saglabājusies līdz pat šai dienai. Tā ir rūtiņu klade ar pļavas laumiņu. [..]

Vecajā kladē atrodami dzejoļi, pasakas, dziesmas, daži smieklīgi zīmējumi, pasākumu un interesantu

notikumu apraksti. Daudz kas saistīts ar pļavu: „Skaisti ziedi pļavā zied. Tie bij visi manējie. Skaistos ziedos pļavā guļos, pilnas acis ziedu birst”, „Maza, maza ābelīte ar maziem āboliem, divus man, divus tev, divus mazai pelītei.” [..]

Ance Grīvalde,
privātās pamatskolas „Gaismas tilts 97”
9. klase

[..] **S**krienu pa pļavu un redzu taureņus, spēlējot ķerenes. Vējiņš dzenā koku lapas, un brālis ar draugiem spēlē futbolu. Jūtos tik labi un viegli. Kājas ieslīd zaļajā zālītē, un mati plīvo vējā.

Ienākusi istabā, aizķeros aiz brāļa sporta somas. Dusmās kliežu un uzkāpju uz Mura astes. Muris dusmīgs saceļ spalvas un neapmierināts uzlec uz palodzes. Sēžu pie galda un ēdu pankūkas ar vecvecmāmiņas vārīto zemeņu ievārījumu. [..] Brālis ieskrien istabā un, nenomazgājis rokas, sniedzas pēc pankūkas, bet es viņam aizrādu ar dusmīgu skatienu.

Pēc brokastīm atkal dodos šūpoties. Tur pavadu lielāko dienas daļu, jo šūpoles ļauj uz brīdi iztēloties lidojumu un piekļūt tuvāk debesīm. Pēkšņi redzu vecvecmāmiņu sēžam pie mājas uz soliņa. Es apsēžos blakus, jo viņas skatiens paradās vēl neizstāstīts notikums. Vecvecmāmiņa stāsta, ka reiz viņai kāds centies atņemt dzimteni, mežu un debesis. Es izbrīnā sastingstu. Vai tiešām var būt,

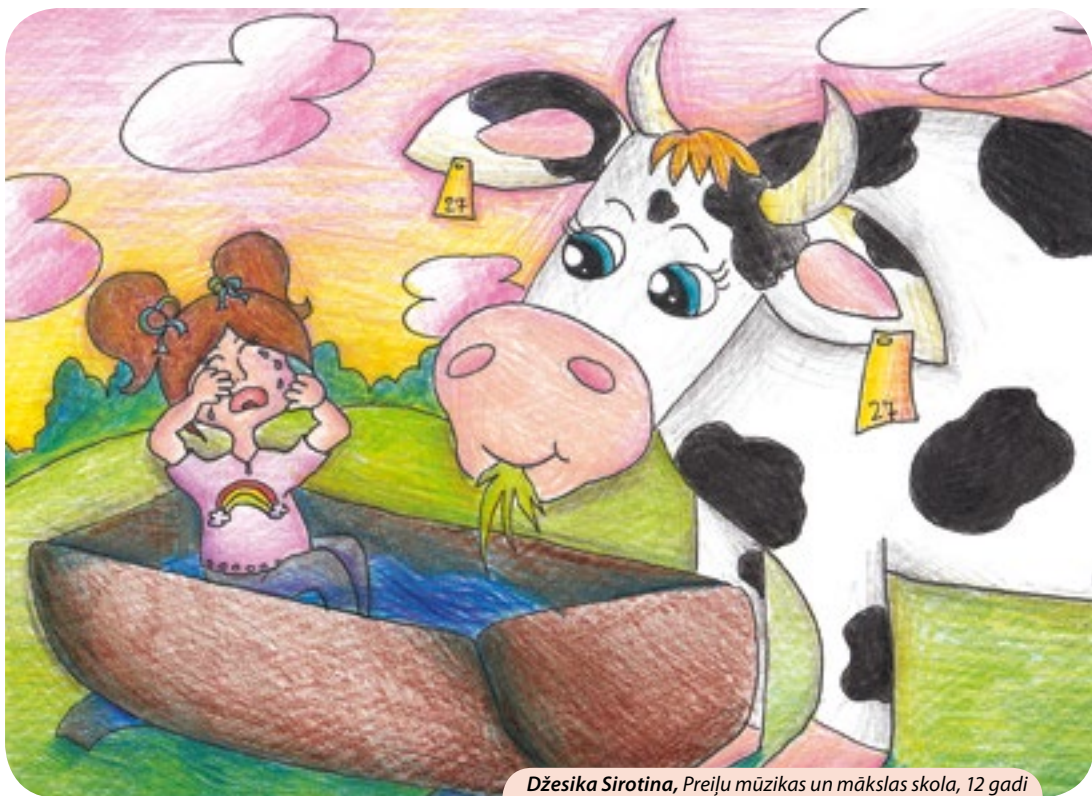
ka ir iespējams atņemt mežu un debesis? Vecvecmāmiņa vienmēr teica – novērtē, meitiņ, to, kas tev ir dots – dzimto zemi – Latviju, tās debesis un tumši zaļos mežus. Es tos godāju un esmu pateicīga, ka varu dzīvot zem Latvijas zilajām debesīm un ar vecvecmāmiņas zaļo mežu.

Pienāk vakars. Laiks dziesmām, pasakām un dzejoļiem. Ar brāli iekārtojamos zem segas. Vecvecmāmiņa stāsta pasaku par trīs māsām. Brālis blakus jau iemidzis. Muris jau kādu laiciņu murrādams guļ. Es vienīgā gribu zināt pasakas beigas. Tās vienmēr beidzas laimīgi. No dzejoļiem mācos, ka nekas nav neiespējams. Klausoties vecvecmāmiņas dziesmās, apjaušu cilvēku drosmi un mīlestību pret Latviju. Kad vecvecmāmiņa sāk dziedāt, arī es aizmiegu un iegrimstu sapņu valstībā.

Tagad vecvecmāmiņas vairs nav, viņa aizgājusi zilajās debesīs, taču ļoti bieži dzirdu viņas balsi. Un arī māja aizaugusi ar zāli, tomēr atmiņā vienmēr tā pankūku smarža, vecvecmāmiņas laipnās acis un Mura dusmīgais skatiens. Es vēl tagad nezinu, vai Muris man piedevis par to negadījumu.

Katru gadu 11. novembrī un vecvecmāmiņas dzimšanas dienā ar vecākiem iededzam svecītes. Skatos, cik skaisti un mierīgi izdeg vecvecmāmiņas svecīte. Tā atgādina spožo zvaigznīti pie debesīm. [..]

Adriāna Turlaja,
Salas vidusskolas 8.b klase

Džesika Sirotna, Preiļu mūzikas un mākslas skola, 12 gadi

[..] **V**iss sākās ar to, ka man četrus gadus vecāki uzdāvināja mazu, zaļu spēļu ķerru. Es par šo dāvanu biju ļoti priecīga, jo man patika lasīt koku lapas un zīles, bet man nebija, kur tās ielikt. Tāpēc uzreiz, kad saņēmu dāvanu, es skrēju pie lielā, resnā ozola vākt vecās ozolzīles. Uz dzimšanas dienu bija atbraukusi arī mana labākā draudzene Kate. Viņai ļoti patika plūkt puķes, tāpēc es izvēru visas savas salasītās zīles, un mēs devāmies uz

dārzu. Noplūcām visas puķes, kas ziedēja dārzā. Ķerra bija gandrīz pilna ar puķēm, bet Kate ieraudzīja kaimiņu dārzā ziedošas tulpes. Nemanot aizbraucām uz kaimiņu dārzu un pavadijām tur kādu laiku. Plūcām tulpes, hiacintes un arī pienenes. Tagad domāju – labi, ka kaimiņi nebija mājās. Ar pilnu ķerru atgriezāmies mājās. Gājām pie mammas un teicām: „Lūdzu, tas tev!” Mamma bija šokā. Viņa paskatījās dārzā un saprata, ka tur nav vairs nevienas puķītes. [..]

Tagad man ir daudz pienākumu, daudz mājas darbu un arī daudz atbildības. Es gribētu visu laiku dzīvot bērniībā.

Anda Dedze,
*Talsu Kristīgās vidusskolas
8.a klase*

[..] **E**s augu un turpināju iet bērnu-dārzā. Sākām iet Vecumnieku baznīcā, pirms tam kalpojām Slokas draudzē. Svētdienās man nepatika braukt uz baznīcu, pavisam nepatika, bet ar laiku es iemācījos pieņemt Dievu un saprast visas nianšes. Šobrīd esmu ieinteresēta kristietībā.

[..] Mamma ar tēti mani lutināja. Vienīgais, kā man ļoti pietrūka, tas bija tētis, krīzes laikā viņš brauca piepelnīties uz Angliju.

Kad man bija 6 gadi, piedzima mana mazā māsa Marta, tieši 3 dienas pirms Ziemassvētkiem, bet 2013. gada novembrī satiku savu mazāko māsu Mariju.

Es zinu, ka man dažreiz gribas uz viņām uzbļaut, bet, ja vien kāds zinātu, cik ļoti es viņas mīlu. Tētis un mamma vienmēr mani ir atbalstījuši, mīlējuši un lutinājuši. Es viņus mīlu no visas sirds.

Manai kaķenei jau ir 11 gadi, tā ar mani jau ir no 3 gadu vecuma.

Es nekad neaizmirsīšu šīs bērniības labās, sliktās un brīnišķīgās atmiņas.

Anastasija Paula,
Misas vidusskolas 8. klase

Ir klāt ilgi gaidītais vasaras brīvlaiks. Mēs ar ģimeni un savu suni garausaino Dambo dodamies uz laukiem Jumpravas pusē.

[..] Kādu dienu Dambo dārzā sāk rakt kartupeļus, jo viņš laikam domā, ka tās ir bumbiņas, kuras es viņam varētu mest, lai viņu trenētu. Viņa mīkstaistais purniņš ir kļuvis gluži melns, jo zeme vēl ir mitra no vakardienas spēcīgā lietus. Dambo skrien man klāt, priecīgs lec virsū ar savām slapjajām ķepām. Nu arī es esmu kļuvis slapjš un netīrs.

[..] Ieraugot Dambo nedarbus, kļuvu skumīgs, jo domāju, ka vecmāmiņa būs bēdīga par izraktajiem bumbuļiem. Bet vecmāmiņa tikai pasmaida par suņuka nedarbu un nosaka: „Būs jāēd jaunie kartupeļi.” Vakarā Dambo priecīgs luncina asti pie galda, un mēs visi pie lielā galda ēdam smaržīgos, jaunus kartupeļus.

Vasaras pie vecmāmiņas man ar Dambo ir ļautru notikumu pilnas. Suņuks ir tik laimīgs, skrienot pa plašajiem laukiem, lecot uz siena ķīpām vai rejot uz tām, ka arī es nevaru būt bēdīgs. Es zinu, ka nākamgad kopā ar Dambo piedzīvošu vēl daudz jaunu notikumu.

Daniels Mednis,
*Berģu Mūzikas un mākslas pamatskolas
5.a klase*

[..] **N**eviena cita nav. Tikai debesis, ūdens, protams, es pati un Meris. Brīžiem pat aizmirstu, ka atnācām divatā, jo tikpat kā vispār viņu neredzu, tikai to, kā kaut kas brūngani ruds aizzib te tur, te šeit. Šajās tikšanās reizēs mums domas nesaskan, viņa ar savām lielajām, neizpratnes pilnajām suņa acīm skatās mani un prāto, kāda gan jēga viņai bija te nākt un tikai lēnām tenterēt, tad – vēl jo labāk! – piesēst uz akmens. Nu tik tiešām, kāpēc viņa kopā ar mani nevarētu mēģināt noķert to stirnu, kuru man neizdevās panākt vakar, aizvakar un jau pagājušajā rudenī, kāpēc nemēģināt uzrakt tikko saostu kurmi, kurš patiesībā ir jau sen prom? Tāds ir tas mūsu interešu konflikts, bet nu ar katru kopā būšanas gadu arvien vairāk mācāmies ar to sadzīvot un netraucēt viena otrai.

[..] Šallē slēpjot vaigus no aukstā vēja, pēkšņi pamanu, cik sārti rozā iekrāsojušās debesis. Tik rozā, ka gribētos aizķeksēt karoti un pagaršot kā tādu debesmannā. Vairs nav vēsi, gar kājām sajūtu kukaiņu rosību, netālu dzirdamas šļakatas un spiedzieni. Esmu atgriezies vasarā – nevis iepriekšējā, bet kādā jau diezgan aizmirstā.

Kamēr ar ģimeni nebijām pārvākušies, dzīvojām vienā pagalmā ar omi. Lai gan arī tagad esam turpat netālu, viss šķiet pavisam citādāk. Līdz pat šai dienai esmu

bijusi pārāk kautrīga, lai iedraudzētos un atrastu sev kādu draugu kaimiņu vidū, tāpēc nereti devos ciemos uz otru pagalma galu. Kādu vakaru mēs abas satikāmies pa vidu pagalmam – šķībajā lapenē, ko saucam par „bungalo”. Ome bija uztaisījusi debesmannā (kā vienmēr lielākajā no bleķa bļodām), un manu dienu vairs nekas nespēja padarīt labāku. Mēs abas, dīvanā ieslīkušas, sēdējām un, svaigi pļautas zāles apburtas, kāru muti ēdām. Šādi un līdzīgi pagāja ne viena vien vasaras un ne tikai vasaras pievakare. Atmiņā atraisās kopīga tomātu laistīšana, soliņa krāsošana, pužļu likšana, kad biju slima ziemās, un vēl tik daudz smaidu, smieklu, ķīķināšanas.

[..] Vējš ir aprimies, un pretējā krasta raibo koku rinda ūdenī atstarojas kā spogulī, nu jau saule tūliņ būs galīgi nozudusi. Es saucu Meri, arī viņa ar putainu muti piekrīt tam, ka vajadzētu iet, kamēr vēl gaišs. Suns jau saprot, ka mājās vēl neiesim, vēl izmetīsim likumiņu. Viņai vajadzētu būt mājās. Pa trepēm līdz durvīm Meris kā vienmēr uzskrien pirmais, pēc neilga brīža arī es, nedaudz aizsūsusies, esmu uzkāpusi. Man pat nav jāklauvē – tik mīļais un siltais smaids jau mani gaida.

Grēta Marija Grebže,
*privātās pamatskolas
„Gaismas tilts 97”
9. klase*

[..] **V**iens notikums manu bērniņu sašķēla kā akmens logu, un loga lauskas krita visur. Tā jutos es. Man ļoti mīļš, tuvs cilvēks aizgāja uz visiem laikiem, mana vecmāmiņa, man bija tikai seši gadi. Atceros, ka gulēju un dzirdēju šņukstus, es piecēlos, devos uz vecmāmiņas istabu. Uz viņas gultas sēdēja mana mamma, mammas māsa un mammas māsas vīrs.

Tā pagāja dienas, un es vēl gremdējos atmiņās par vecmammu. Es pārkāpu sev pāri, tai drūmajai Justīnei, es sapratu, ka vecmamma nevēlējās, lai skumstu, viņa vēlējās mani laimīgu. [..]

Vasarās kopā ar draugiem pagalmā spēlējām paslēpes, ķerenes, daudz, daudz spēļu, līdz pat krēslai. Mums nebija problēmu, mēs bijām bezrūpīgi. Visvairāk man patika, ka brālēni nakšņoja pie manis. [..]

Ziemassvētki vienmēr ir bijuši mani mīļākie svētki. Mēs vienmēr sanākam kopā un izbaudām ģimeniskumu. Vienmēr atceros, kā radnieki teica, ka viņiem, skatoties uz egli, nāk prātā dzejoļi, tas vienmēr lika man pasmaidīt. Atceros, kā ar brālēniem gaidījām dāvanas, bet tagad saprotu, ka dāvanas nav galvenais, bet gan kopā sanākšana ir tas jaukākais.

Justīne Diena,
Misas vidusskolas
8. klase

[..] **M**an bija četri gadi, kad negaidīti istabā uz grīdas sēdēja mazs sunītis. Aiz bailēm nesapratu, ka šis smalkais radījums kļūs par manu labāko draugu. Krita pirmā sniegpārslīņa, pirmie Ziemassvētki. Ak, cik jauki bija laisties lejā pa Divkalniņu, mētāties ar sniega pikām, celt sniegavīrus! Cik jauki bija izjust prieku, izjust mirkli un ļaut vaju brīžiem, kuri ilgs mūžīgi!

Svētki bija vieni no maniem mīļākajiem piedzīvojumiem. Katrus Ziemassvētkus, katras Lieldienas un pat katru izkritušo zobīņu es atceros kā vakardienu. Es rakstīju vēstules Lieldienu zaķim, Salavecim un Zobu fejai, es biju aizrāvusies, un es vēlos smaidīt, iedomājoties par manu prieku, ko izjutu, izliekot savas domas uz papīra un ieliekot zeķē vai paliekot zem spilvena. [..]

Es atceros savus bērnodārza draugus un spēles, ko spēlējām. Mums ar draugiem bija tik jautri – katras ballītes, katri svētki, kas kopā svinēti, ir neaizmirstami. Es ilgojos pēc tādiem laikiem. Jau maziņa es spēlēju tenisu, dziedāju, biju kopā ar draugiem, ģimeni, izklaidējos, spēlējoties ar lellēm, sapņoju par to, ka es būšu jātniece, kad izaugšu. Sapņoju daudz par neiespējamo, un tas man palīdzēja izaugt. [..]

Līva Bogdanoviča,
Iecavas vidusskolas
8. klase

[..] Šajās mājās dzīvo man mīļi, tuvi cilvēki – Māris un Lilija, kas savās mājās pajumti ir devuši daudziem nelaimīgiem dzīvniekiem. Mans stāstītājums būs par cilvēku upurēšanos, iejūtību, labsirdību. Tas būs stāsts par to labo un skaisto, ko es no savas bērnu dienu pasaules saglabāšu uz visu mūžu. Nezinu, vai es spēšu palīdzēt tik daudziem dzīvnieciņiem, bet zinu, ka garām slimam, ievainotam nepaiešu nevienam. To nu es esmu skaidri sapratis, esot „Bērziņos“.

[..] Tās ir manas krustmātes un viņas vīra, arī manas bērniņas, un viņu pieņemto suņu un kaķu mājas, un man ļoti gribas par šiem cilvēkiem pastāstīt citiem, jo pat iegādāties īpašumu laukos viņi nolēma, lai viņu četrkājainajiem mīļuljiem būtu savas mājas, kurās valdītu miers, laime un prieks. Varbūt arī man kādreiz būs savas mājas, tad es gribētu tur veidot tādu mieru, kāds ir „Bērziņu” mājās.

Šobrīd „Bērziņos” dzīvo 4 suņi un 6 kaķi. Tie visi kādreiz ir bijuši dzīves pabērni, saimnieku pamesti, bez pajumtes, ēdiena un cilvēka mīlestības, spīdzināti, sisti. Vienīgi Peksis ir kādreiz pašu noskatītais suns, kas paņemts Māra dzimšanas dienā. Visi pārējie ir paņemti līdzjūtības dēļ, jo kādā noteiktā brīdī tiem bija ļoti nepieciešama cilvēka palīdzība. Tā savas mīļās mājas, pateicoties Mārim ar Liliju, ir atradis skaistulis Reksis, kādreiz

lauku mājās īrnieku badā atstātais suns, Kate – Dzelzavas ceļmalā ieraudzītā nelaimīgā suņu meitene, Džeris – meža malā pacelts bezspēkā sajimušais suns un atvests mājās, kurš ticis pēc tam operēts, vēl tagad kājā ir ārsta liktie dzelži, kas satur sadragāto kaulu. Ome izstāsta arī par izglābtajiem kaķu bērniem: karalieni Pērli, kādreizējo Valmieras dzīvnieku patversmes iemītnieci, noslēpumaino acu īpašnieku Tomu, atrastu Garkalnes mežos, kautrīgo Lūsi, jauno runcīti, kas šobrīd dod savu „pieci” no mākoņu maliņas, sportisko Simbi, kam braukts pakāj uz Aizkraukli, jo kāds vīrietis mazo kaķēnu aizsviedis ar ķelli pa gaisu un gandrīz izsitis aci, bailīgo Tīnu, atrastu kā mazu kaķēniņu pirmajā sniegā, draiskuli Grētu, piemestu kastē pie dzīvokļa durvīm Cesvainē, un vīrišķīgo Vinniju.

[..] Man patīk, ka „Bērziņu” dzīvniekiem saimnieki ir devuši arī uzvārdus. Tas liekas tik smieklīgi, jautri, tāda kā rotaļa, kā spēle. Ja kaķi kaut ko apgāž, izvelk puķes no vāzes vai izdara kādu postu, tad var dzirdēt – nāc nu šurp, Tom Dzirnaviņ, kas to izdarīja, Simbi Zivtiņ. Katram mīlulim uzvārds ir citādāks. Ir gan Bērziņš, gan Vanags, gan Strauts, gan Lācīte u.c. Kad to dzirdu, vienmēr man jāsmaida. Viesojoties pie Lilijas un Māra, gribas pajurcīt lielo kažoku īpašniekus runčus, ar suņiem izskrieties pa plašo pagalmu. [..]

Lilija ir skolotāja Cesvaines vidusskolā, un arī savus audzēkņus viņa rosina rūpēties par dzīvniekiem, būt atbildīgiem par mājās paņemtajiem, nepaiet garām ceļmalā slimajiem, organizējusi skolā tikšanos ar vērstiem, palīdzējusi vairākiem suņiem un kaķiem atrast jaunus saimniekus (kuriem neizdevās, tos paņēma pie sevis), par savu un citu saziemojoto naudu izmaksātas sterilizācijas, vēl šobrīd viņa brauc un baro divus svešus suņus. [..]

Mana ome saka, paldies Dievam, ka arī Māris ir tikpat labs un žēlsirdīgs, katru vakaru ejot stundu garā pastaigā ar suņiem, rūpējoties par tiem, vedot pie ārstiem. Ne jau visi vīrieši uz to būtu spējīgi. Suņi un kaķi drīkst iet istabā, kad vien vēlas, bet telpas mājās vienmēr tiek turētas tīras. Nekad nevarētu pateikt, ka mīluļu saime ir tik liela. Arī man Māris ir īpašs. Viņš ļauj vasarā braukt ar traktorīti un plaut zāli, rudenī vest varenās lapu kaudzes. Viņam patīk stāstīt par veciem priekšmetiem, kas atrasti „Bērziņos”, – vācu ķiveri, pakaviem, vērpjamo ratiņu, gāzmaskas metāla somu u.c.

Nav daudz tādu cilvēku, kas reizē paspēj būt gan labi sava darba darītāji, gan spēj vēl palīdzēt tik daudziem nelaimīgajiem. Pilnīgi neticami! Atbrauciet uz „Bērziņiem”, pasmelieties spēku un vēlēšanos palīdzēt četrkājainajiem! [..]

Lai bērniības dienu „Bērziņos” gūtā mīlestība pavada mani visu mūžu!

Mārtiņš Markuss Ozoliņš,
Cesvaines vidusskolas
6. klase

[..] **J**au agrā bērniībā mana vislielākā aizraušanās bija dziedāšana. 3 gadu vecumā es sāku apmeklēt dziedāšanas nodarbības savā bērnodrāzē. Es ļoti spilgti atceros savu pirmo uzstāšanos uz lielās skatuves. Man bija 3 gadi, es dziedāju dziesmu „Šitādi rāgi taurenim” uz lielās Talsu Tautas nama skatuves. Es atceros, ka biju ļoti uztraukusies, jo pirmo reizi kāpu uz lielās skatuves, bet tajā reizē es nodziedāju ļoti labi. Arī mana dziedāšanas skolotāja un vecāki bija priecīgi un lepnī. Tas bija tikai sākums manai dziedāšanas karjerai. Bērniībā es piedalījos daudzos dziedāšanas konkursos, piemēram, vokālistu konkursā „Cālis”, kur es guvu labus panākumus. Vēl joprojām apmeklēju dziedāšanas nodarbības un piedalos konkursos.

[..] Es esmu pateicīga gan Dievam, gan saviem vecākiem par tik brīnišķīgu bērniību. Ja es tagad spētu ceļot laikā, tad es noteikti gribētu atgriezties savā bērniībā un piedzīvot to atkal un atkal.

Henrieta Hincenberga,
Talsu Kristīgās vidusskolas
9. klase

Dārta Roze, Liepājas centra sākumskolas 3.d klase

Valsts svētki

[..] **K**ad man bija 4 gadi, es atceros, kā es ar vectēvu un vecmammu devāmies uz milzīgu un skaistu pilsētu. Mēs bijām atbraukuši uz vietu, kur bija simtiem, ja ne pat tūkstošiem cilvēku. Kad es vecmammai jautāju, kur mēs esam, viņa atbildēja: „Mēs esam tur, kur cilvēki ir sanākuši, lai svinētu valsts un tautas dzimšanas dienu.” Es klusēju un palūkojos

debesīs. Es redzēju, kā zvaigznes spīdēja kā mazi dimanta gabaliņi. Es atceros, kā es sēdēju uz vectēva pleciem un skatījos, kā debesīs laistās oranžas, dzeltenas, baltas, zaļas un zilas krāsas.

[..] Šo notikumu es atcerēšos vienmēr kā to nakti, kad es sapratu, ka esmu latvietis.

Ingars Jēkabsons,
*Mālpils novada vidusskolas
7. klase*

Mans bērņības stāsts sākās 2006. gadā Iļģuciemā, un tas joprojām turpinās. Ne visi notikumi palikuši atmiņā. Visspilgtāk atceros 1. septembri, kad uzsāku mācības Iļģuciema vidusskolā.

[..] Uz skolu devos kopā ar mammu un tēti. Jutos priecīga, ka uzzināšu daudz jauna. Brīžiem likās, ka spētu pacelties gaisā. Vecāki arī bija lieliskā noskaņojumā – viņu pirmā meita uzsāk skolas gaitas. [..]

Kad iegājām skolas teritorijā, manu uzmanību piesaistīja Latvijas valsts karogs. Tas bija milzīgs. Sarkanbalt-sarkanais karogs lepnī šūpojās vēja ritmā. Tikpat lepna, uzsākot skolas gaitas, jutos arī es. Uz brīdi atcerējos vecāku stāstīto par cilvēkiem, kas cīnījās par Latviju. Es arī biju pašpārliecināta un enerģijas pilna. Man šķita, ka arī es būšu tas cilvēks, ar kuru reiz leposies mana dzimtene – Latvija.

Skolas durvis bija atvērtas, un dežurantes, kuras stāvēja pie tām, laipni sagaidīja ikvienu ienācēju. Devāmies augšup pa kāpnēm, kas bija glīti izrotātas ar bērzu zariņiem. Logu rūtis greznoja laimīgu skolēnu sejiņas. Šos rotājumus kāds bija rūpīgi izgriezis, lai sagādātu mums prieku.

3. stāvā viena kabineta durvis bija atvērtas. Vecāki, kas stāvēja pie tām, aicināja piebiedroties tos vecākus un bērņus, kas tikai nāca pa gaiteni. Pārsteigums bija brīdī, kad uzzināju, ka mācīšos vienā klasē ar savu labāko draudzeni Kristiānu un ka varēsim sēdēt kopā. Pirmajā skolas dienā notika divas klases stundas un iepazīšanās spēles. Atceros, ka dziedājām dziesmiņu, kuras laikā pēc katras nodziedātās rindas bija jānosauc savs vārds. Todien mācību stundas mums vadīja skolotājas Ināra Matveja un Aija Staģe. Pēc iepazīšanās mūsu klasē ienāca 12. klase, paņēma katru pie rokas un aizveda uz 1. septembra līniju, kura notika laukumā pie stadiona.

[..] Mans bērņības stāsts joprojām turpinās Iļģuciemā, kurā kādreiz ir dzīvojis komponists Raimonds Pauls un rakstnieks Zigmunds Skujiņš. Te reiz atradās Baltā muiža, kurā vasarās atpūtās Latvijā slaveni cilvēki, piemēram, LU profesors Pauls Jurevičs un dzejnieks Viktors Eglītis. Lepnās dzīvojamās ēkas vairs nav, no ozolu alejas saglabājušies vien daži koki. Bet Nordeķu muižas parks vēl aizvien priecē tos, kas vēlas atpūsties dabā. Ir jāmīl vieta, ko saucu par mājām, jāciena to cilvēku darbs, kas mūs māca un audzina.

Beatrise Ivanovska,
Iļģuciema vidusskolas
6.b klase

[..] **T**ētis trešajā un ceturtajā manas dzīves vasarā nestrādāja, tāpēc es dzīvoju galvenokārt ar viņu. Pirmdienās biju mājās, mācījos gan lasīt, gan skaitīt, tad otrdienās mēs gatavojāmies braukt uz dārzu un tur nakšņot. [..]

[..] Pie durvīm bija ceriņu un flokšu krūmi, kas ziedēja ļoti ilgi. Šaurās durvis vērās vajā ar slēdzeni un lēni. Stāvs bruģītis pie ieejas neļāva kājām paslidēt, un pa labi atradās košs, milzīgs, dzeltens krūms. Tālāk rindā koši flokšu krūmi un mana mīļā rozīte, kuru man tirgū uzdāvināja kāda jauka pārdevēja. Šī roze vēl joprojām aug šajā dārzā, jo tā nesadega. Pa labi siltumnīca ar gurķiem un tomātiem, kurā man nekad nepatika atrasties, jo tur allaž bija pārāk karsti. Tālāk vagas ar zemenēm un kartupeļiem. Pa labi atrodas mana ābele. To iestādīja, kad es piedzimu, un tā vēl joprojām dod ābolus.

Vakaros mēs paņēmām divus krēslus un sēdāmies zem kuplā koka. Tētis stāstīja man dažādas pasakas, daudzas izdomāja uz vietas, bet tas neko nemainīja, man tās tāpat patika. Mājas priekšā bija divi ķiršu krūmi, apstādīti ar daudzām puķēm. Malā pāris mucu – viena mazāka, otra lielāka. Man ļoti patika pumpēt ūdeni no pazemes, kaut gan tas bija grūti un vajadzēja spēku. Tieši blakus – tāda īpaša ierīce, uz kuras cepām svētdienās, kad mamma atbrauca pie mums. Aiz mājas

trešā muca un malkas skaldīšanas vieta. [..]

Un māja! Mēs paši to krāsojām – tā bija skaistā debeszilā krāsā ar dažiem baltiem zīmējumiem kreisajā sienā. Tos es pati zīmēju. Pie durvīm iestādījām maijrozīšu dobi, kurai pa vidu auga plūme, taču tā ātri saslima un nedeava ogas. Atverot durvis un skatoties pa kreisi, redzējām pagaru telpu. Tā bija mūsu veranda un ēstuve, galā galds, uz kura varēja atrast visu, ko vien vari un nevari iedomāties. Atceros, kā vienu vakaru man sagribējās uztaisīt salātus, tāpēc es tumsā izskrēju ārā, saplūcu redīsus, tomātus, gurķus un salātlapas. Zināju to, ka nav jau tik garšīgi, taču es centos. Pretī verandai atradās kambaris kā ledusskapis, nebūtu tā, nekādus ēdienus nevarētu turēt šajā mājā. Atverot otrās baltās durvis, var redzēt virtuvīti ar krāsni tajā. Šī krāsns bija ļoti svarīga man, tā vienmēr gādāja siltumu naktīs, kad bija auksti, un uz plīts gatavojām tik garšīgus ēdienu ar īpašu garšu, kuru es nekur un nekad vairs neesmu sajutusi. Virtuves galā bija pagarinājums, kas neatradās uz zemes, bet nedaudz virs tās. Manai gultai apkārt bija uzlikti balti aizkari no mana iepriekšējā dzīvokļa, un kalendārs no 2009. gada, kuru mēs nemainījām. Tēta pusei blakus skapītis ar svecēm uz tā, bieži vien uz avīzes uzliktas žāvēties piparmētru lapas.

Ja kāds pilsētnieks atbrauktu uz šo dārzu, viņš nesaprastu to, ko es jūtu, te noritēja mana agrā bērnība, un to man neaizmirst. Diemžēl tās ir tikai atmiņas, un vairs šo dārzu es neredzēju. Pirms diviem gadiem, Lieldienās, mums piezvanīja, ka mūsu mājiņa deg. Kāds bija ielauzies un aizmidzis ar iedegtu cigareti. Kas noticis, tas noticis, un neko mainīt nevar, bet man joprojām ir atmiņas, atmiņas par manu pirmo, silto un mājīgo Latviju, kas paliks manā sirdī uz mūžu.

Laura Strode,
*privātās pamatskolas „Gaismas tilts 97”
7. klase*

[..] **M**ana bērnība smaržo pēc svaigi pļautas zāles un vecmāmiņas sasiētā dzeltenā siera rituļa, ko viņa vārīja lielā katlā, un baltie piena garaiņi piepildīja virtuvi ar vārīta piena smaržu. Visvairāk man patika turēt marli pie spaiņa malām, jo citādi viss dārgums sakritīs spainī, un uzbērt ķimeņu blusiņas un skatīties, kā lēnām izkūst sviesta pikucis siera masā. Tad vecmāmiņa sasēja lielu rituli, izmīcīja plakanu un uzcēla akmeni virsū: es skatījos, kā straumīte pazūd un paliek tikai pilītes, kuras lēnām pakšķ, līdz apstājas. Tad steidzos ziņot, ka siers vairs netek un var ēst.

[..] Mājas darbiņi labāk veicās, kad tos darīju kopā ar vecmāmiņu. Pat visgarākās

kartupeļu vagas ravēšana bija jautra, jo vecmāmiņai vienmēr bija stāsts par to, kā viņa brida pa dziļu sniegu līdz fermai slaukt govīs, kā strādāja pienotavā, kā iepazinās ar vectētiņu un to, kādas blēņas bērnībā darīja mans tētis.

Kad pienāca vakars, man ļoti patika klausīties, kā mana vecmāmiņa lasīja pasaku. Es vienmēr ierāpos viņas gultā un liku lasīt, un smējos, kad vecmāmiņa, no dienas darbiem piekususi, lasīja divainus vārdus un brilles nošluka uz viena sāna. Kad viņa piemiga, es uzmodināju un liku lasīt atkal un atkal, līdz aizmigu pati. Es gulēju saldi, jo zināju, ka mana vecmāmiņa sargā manu miedziņu. Naktīs, kad viņa uzmodās, jo no smagā darba sāpēja rokas vai kājas, es zināju un jutu, ka kāds mani apsedz ar sedziņu, ja tā ir nokritis, vai arī jutu, ka kāds vēro manu miedziņu, tur uz gultas maliņas sēdēja vecmāmiņa un baidījās iztraucēt gulētāju.

[..] Pirms divarpus gadiem mūsu mīļā vecmāmiņa aizceļoja uz mākoņa maliņu. Viņa sagaidīja piedzimstam manu mazo māsiņu, piedalījās krustībās un tad savā 80. dzimšanas dienā devās uz debesīm. Drīz māsiņai būs trīs gadiņi un plašā pasaules izzināšana tikai tagad sāksies caur spēlēm un grāmatām, ar vecmāmiņas lakatos ietītām lellēm un mūsu stāstiem un bildēm par to, ka bija vecmāmiņa...

Ieva Birzāka,
Līvānu 1. vidusskolas 5.b klase

[..] **E**s piedzimu šajā burvīgajā tēvzemē. Lai gan tā ir maza, tās skaistums ir neaprakstāms. Šeit ir viss! Zaji meži, plaši lauki un zila jūra, un godīgi cilvēki, un zinātkāri bērni. [..]

Un, protams, katrai valstij ir sava valoda. Latvijai ir latviešu valoda. Šī valoda ir viena no grūtākajām pasaulē, bet, tā kā es piedzimu Latvijā, man tā šķiet viegla, jo tā rit manās asinīs. Latviešu valoda nebūt nav visā Latvijā vienāda. Mans tētis ir nācis no Latgales, tāpat kā mani vecvecāki un mana vecvecmamma, un viņi visi runā latgaliski. Skolā man ļoti patīk valodu stundas, it īpaši latviešu valodas, jo rakstīšanas process jeb domu raksti man sagādā prieku, patīk arī literatūra, jo man patīk lasīt grāmatas, visvairāk piedzīvojumu un fantastikas romānus. Iemācījos alfabētu jau trīs gados, bet lasīt četros gados. Priecājos, ka es piedzimu šajā krāšņajā zemē ar šo burvīgo valodu!

Kad biju maziņa, es ne tikai ātri un citīgi mācījos, bet arī ceļoju un izbaudīju jaunas iespējas. Taču mana sestā dzimšanas diena ir palikusi atmiņā vēl šobaltdien. Šajos svētkos vecāki mani aizveda uz Franciju, Disnejlendu. Tur bija tik jautri! Dažādas atrakcijas, spēles, un pārsteigumi. Aizlidojot uz vietu, kur visi sapņi piepildās, bija aizraujoši, jo es arī satiku savas māsiņas itālietes. [..]

Kad es biju maziņa, mēs ar ģimeni daudz ceļojām ne tikai uz ārzemēm, bet arī pa Latviju. Esmu bijusi parkos, pilīs,

mežos, jūrmalās, atrakcijās, dažādās pilsētās, taču vistuvākā man ir Ludza, jo tur dzīvo mana vecmamma. Viņa dzīvo laukos. Man ir ļoti mīļa Latgale svaigā gaisa, dzīvnieku un paņiņu, un dabas ainavu dēļ. Es braucu uz Ludzu, lai atpūstos un palīdzētu omītei darbos. No Rīgas līdz Ludzai ir četru stundu brauciens, tāpēc mēs braucam retāk, bet uz ilgāku laiku. Man patīk pavadīt laiku laukos. Kad esmu Latgalē, palīdzu aprūpēt lopus. Man ļoti patīk kazas, un es eju pie kaimiņiem tās vērot un pacienāt ar maizi. Latgale ir daļa no manis.

[..] Ģimenē vairs neesmu vienīgais bērns, jo tagad ir arī brālis Patriks. Viņam ir tikai četri gadi. Reizēm abi strīdamies, bet pēc dažām minūtēm jau esam salabuši. Mans brālis, salīdzinot ar mani, ātrāk iemācījās skaitīt nekā lasīt. Es tagad zinu par savu tēvzemi Latviju un tās valodu daudz vairāk, jo mums skolā pasniedz vēstures stundas, kur es, meklējot informāciju, uzzinu senču stāstus un to, cik bagāta Latvija ir savā krāšņumā. Savukārt manam brālim tas vēl miņlā tīts. [..]

Ziemā man ļoti patīk slēpot. Ziemā ir viens no maniem mīļākajiem laikiem, jo ir vēss un var saģērbties silti un ērti, var taisīt sniegavīrus, pikoties ar draugiem, braukt slēpot un svinēt Ziemassvētkus. Vasarā es nodarbojos ar jāšanu uz mana zirga Leksusa. Leksuss ir brūns, jauks maza auguma zirdziņš. [..]

Dzīvod Latvijā, runāt mūsu skanīgajā valodā un izdzīvot emocijas, ko dzīve uzdāvina, ir sapnis, un par to pasaku paldies.

Alise Noela Patmalniece,
*Mārupes vidusskolas
6.a klase*

Es savu bērnību vēl turpinu izbaudīt, lai gan drīz jau būšu pieaudzis. Iespējams, kad būšu lielāks, stāstīšu pavisam citu bērnības stāstu, bet vienmēr un visu laiku manas mīļākās atmiņas būs par manu rotaļu lācīti Kuīti. Viņu man uzdāvināja mana tante tad, kad man bija tikai viens gadiņš. Viņam ir gaiši brūna spalva, ogļu melnas acis, balts purniņš un arī pēdas. Agrāk, kad vēl nevarēju tik labi runāt, saucu viņu par Ku, bet vēlāk viņš mūsu ģimenē kļuva par Kuīti. [..]

Kuītis piedalījās visā mūsu mājas dzīvē – gan Ziemassvētku svinēšanā, gan tika vizināts pa pagalmu ar ragaviņām, gan uzcieņāts ar gardumiem. Manuprāt, lācēns bija ļoti pārsteigts par eglīti mūsu mājās: „Kā? Jūs ienesāt mežu istabā?” Lai gan Kuītis nevarēja piedalīties ne eglītes rotāšanā, ne gardumu cepšanā, viņš vienmēr saņēma savu dāvaniņu un savu speciālo piparkūku. Kad es biju mazs, man Ziemassvētku dāvanas šķita īsts, neizprotams brīnums. Tas bija ļoti satraucošs un priecīgs mirklis, kad

dzirdējām klauvējienu pie durvīm. Tajā nekad neaizmirsu padalīties ar savu lāčuku.

[..] Kādi tik piedzīvojumi neraisījās manā iztēlē! Kuītis nebija tikai mīkstā mantiņa, bet iedomu pasaulē īsts lācis, kurš dzīvoja mežā kopā ar citiem zvēriem: mežacūku ģimeni, zaķu saimi un lapsu Annu. Kas tik nebija Kuītis – meža sargs, meža ārsts un pat detektīvs. Viņš īpaši nikns bija pret tiem cilvēkiem, kas brauca uz mežu atpūsties un sēņot, bet nesavāca aiz sevis atkritumus. Zaķis visbiežāk pirmais pamanīja piegružotājus, tad viņš skrēja ar šo ziņu pie Kuīša, kas, nikni rūkdams, nāca pie šiem blēžiem un lika visu salasīt atpakaļ savos maisos un vest uz izgāztuvi. Man šķiet, ka tieši no Kuīša es mācījos rūpēties par Latvijas dabu un tīru vidi. Kuītis arī strādāja par meža dakteri, un viņa biežākie pacienti bija mežacūku māte ar saviem sivēniem, kuriem bieži bija apsāpējies vēders.

Šie stāsti vijas cauri visai manai bērnībai līdz pat šim brīdim. Baldonē mazs meža gabaliņš, uz kuru bieži braucām sēņot, tika nosaukts mūsu ģimenē par Kuīša mežu. Man prieks, ka šis mežs ir skaists, tīrs, ar mīkstām, zaļām sūnām. Kuītis visu Latviju vēl nav iepazinis, bet gan pietiekami daudz, lai novērtētu tās skaistumu. [..]

Kalvis Lazdiņš,
*privātās pamatskolas „Gaismas tilts 97”
8. klase*

[..] **B**ērnība visvairāk asociējas ar vasaru. Kad joņojām uz upīti ķert kurkuļus, zivis un vēl visdažādākos zvērus un, tad šķita, ka esam labākie makšķernieki. Mājās visbiežāk pārnācām nomirkuši, izsalkuši un basām kājām, jo, protams, lielāks talants taču bija kurkuļus ķert ar tiem mazajiem gumijas zābacīņiem. Kur ir tie laiki, kad bijām šefpavāri savā smilšu kastē, kad šokolādes cepumus cepām saulē? Tieši vasaras vakaros ar kaimiņu bērniem rīkojām riteņbraukšanas sacīkstes, kad pēda nesen vēl tikai spēja aizskart pedāļus, veidojām ciemata futbola čempionātu. Nekad nevarēju saprast, kāpēc rāpāmies pāri svešu ļaužu žogiem pēc vēl zaļajiem un skābajiem āboliem, ja nu tepat, mājas dārzā, auga skaistāki un saldāki augļi. Vecākiem katru vasaru nācās pakal skriet ar apsējiem un plāksteriem, jo nemācējām bez kritieniem, tie vēl tagad atstājuši rētas uz mūsu kājām. [..]

Pēc piedzīvojumu pilnās vasaras vienmēr nāca rudens. Liekas pēc katra gadalaika būtu jāpaliek nopietnākiem un apzinīgākiem, bet tas laikam nav par mūsu bērniību. Vēsais laiks mūs nekad nespēja apturēt. Kāpēc šajā rudenī vairs nespēlējam paslēpes lielajās kļavu lapu kaudzēs, kad beigās izskatījāmies kā putnubiedēkļi, aplipuši ar sūnām, salmiem un vēl visdažādākajiem dabas dārgumiem? Pēc paslēpēm sekoja ripošana no kalna.

Galva vienmēr bija smilšu pilna, jo vainīgi kurmja rakumi, kas pa ceļam gadījušies. Šajā gadalaikā spēlējām ozolziļu kaujas. [..]

Ziema – viens no mīļākajiem bērniības gadalaikiem. Kurš gan ziemā nebija sevi iztēlojis par arhitektu un celtnieku, lai būvētu grandiozas sniega mājas, kuras dienas galā nu jau pavisam bija sabrukušas. Ziemā bijām arī snaiperi, kuriem pat trīs pāru cimdu bija par maz, kuriem deguns vienmēr sarkans un kāju pirksti nejūtīgi. Kur pazuda tās ziemas, kad varēja iegūt tālākās šļūkšanas karaļa titulu? Pēc kārtīgām sniega procedūrām vienmēr parādījās iesnas un klepus, un, tad, protams, uzdarbojās mūsu prasmes ārstēšanā. Kāds pēkšņi kļuva par ģimenes ārstu, kāds par veterinārārstu. Cik labi, ka mēs vēl nepazinām tādu profesiju kā ķirurgs! Bet vispopulārākās zāles tāpat vienmēr bija lāstekas.

Pavasaris atstājis no bērniības atmiņā tās dienas, kad mājās bijām vieni, kad brālis bija apsargs, kad mums parādījās talants dziedāšanā un dejošanā, kad nu vēl pēkšņi sapratām, ka esam nejauši apguvuši didžeja kursus. Starp citu lelles nebija diezgan aktuālas, labāk mums interesēja modelēšana ar mammas apģērbu un vizāžista prasmes ar kosmētiku. Pēc katras ballītes bijām arī labi apkopēji. Reti kad vecāki nojauta iepriekš notikušo. Nodevējas vienmēr bija sasisto mantu lauskas miskastē. Kur

tie laiki, kad šūpojāmieš tēta būvētajās šūpolēs, kad izjutām dažu sekunžu laikā putna lidojumu un tad vēlāk tādu kā akmens kritienu? Kāpēc pavasarī tās mazliet aizsalušās peļķes jeb mūsu saucamos „kraukšķus” mēs vairs nemīdām kā agrāk?

Esmu laimīga, jo man ir piedzīvojumu bagāta pagātne. Vārdiem neizsakāmi pateicos vecākiem, brālim un māšai par to, ka viņi padarīja un padarīs manu ikdienu īpašu. Mammai un tētim vienmēr būšu maziņa, brālim trausla, bet māšai mūžīgi uzticamais draugs. No bērnības es neskaitāmas reizes guvu pamācības un pozitīvas emocijas. Es zinu, ka nekad neaizmirsīšu savas mājas, jo tieši te man vienmēr šķitīs skaistākās siseņu dziesmas un putna čivināšana, maigākie viņi, siltākais vējš, mīkstākie dubļi un saldākie āboli, jo tas viss man liek atcerēties bērnības sulīgo garšu.

Lāsma Repeje,
Aglonas vidusskolas
9. klase

[..] **M**ana bērnība – mammas un tēta mīlestība. Ak, cik mīļi no rīta tiku modināta! Samījota un saposta devos uz bērnudārzu. Tētis, saņēmis manu roku savā, pavadīja uz dārziņu, tad uz skolu. Nemaz negribējās palaist roku vajā, jo tāda drošības izjūta

mani bija pārņēmusi. Gribējās to just visas dienas garumā.

Mana bērnība – pirmais velosipēds, nobrāztie ceļgali un kaimiņu Reksis. Asaras uz vaiga par nobrāzto ceļgalu. Bet tas taču līdz nākamās dienas rītam aizmirstas! Izberzējusi mazās ačeles, pieskrienu pie loga – saulīte! „Urā, varēsim turpināt mācīties braukt ar velosipēdu! Tēti, tēti, laid jau vajā! Es braucu! Es jau iemācījos!”

Kaimiņu Reksis spēlējoties ieķeras man biksēs, bet es to nesaprotu. Asaras rit un rit pa vaigu. Bet skaļi raudāt – nē! To nedrīkst! Es taču esmu stipra! Tā iemācīja tētis. Reksi, liecies mierā! Ej un izstāsti tagad manai mammai par caurumu biksēs. [..]

Mana bērnība – ciemošanās pie lauku babiņas. Cik tur ir skaisti! Kāds klusums! Pagalmā vari sastapt gan skudru, gan gliemezīti, gan bizbzmārīti, kas nolaižas uz plaukstas, un vakarā pat ezis atnāk ciemos padzerties pienu no Dukša bļodiņas.

Mana bērnība ir arī Latvija, tās pilsētas, pļavas un lauki. Sarkanbaltsarkanais karogs un himna. Mamma vienmēr mācīja cienīt savu dzimteni Latviju, ģimeni un cilvēkus. [..]

Mana bērnība – es, māsa, mamma un tētis. Mana bērnība – salda kā zemene!

Ieva Surgunte,
Jersikas pamatskolas
7. klase

Inese Vitkovska, Taurupes pamatskolas 4. klase

Mana dzīve laukos

[..] **V**iss sākās brīdī, kad es ieradus laukos. Izlēcu no mašīnas ar atplestu muti un jutos brīvs kā putns debesīs. Ieskrienot lielā, brūnā, tumšā kūtī, sabijos. Tur bija milzīga četrkājaina radība. Izskrēju no kūts, bļāvu pilnā rīklē: „Palīgā!” Tante sabijās no manas kliegšanas un vaicāja: „Kas nu, puisīt?” Parāvu tanti aiz rokas un vilku uz kūti. Tante ar smīniņu

acīs teica: „Tā taču gotiņa!” Es biju ļoti ieinteresēts, tāpēc man tūlīt rādīja, kā tad ar gotiņu apieties.

Bija pagājusi nedēļa, ko pavadīju, dzīvodams laukos. Izgājis no mājas, paņēmu savu rotaļu mašīnīti un spēlējos. Braucot garām virtuves logam, manas acis pārsteigumā iemirdzējās, jo ieraudzīju cukurtrauku. Nevienam neredzot, to „aizņēmos”. Mani pieķēra, ēdot cukuru, bet

es, mazais gudrinieks, iebāzu cukurtrauku savas mašīnas bagāžniekā un braucu, ko kājas nes. Nokļuvu pie kaimiņiem, un viņi pārsteigti zvanīja manai tantei un nodeva mani viņas rokās. Kad beidzot biju mājās, par to kopīgi pasmējāmies. [..]

Ingus Purmals,
Jersikas pamatskolas
7. klase

[..] **M**ana bērnība visvairāk saistās ar lielu notikumu – mazās māsiņas piedzimšanu. Kad gāju sākumskolā, es ļoti, ļoti gribēju mazu māsiņu. Es lūdzu Dievu, lai viņš ir tik labs un dāvina manai ģimenei mazu, mīlīgu māsiņu. Pagāja ilgs laiks, bet es gaidīju un nezaudēju cerību, pat ar savu labāko draudzeni runāju par to, ka patiešām vēlos mazu māsiņu savā dzīvē. Brīdī, kad es to vismazāk gaidīju, mana mamma paziņoja, ka man būs maza māsiņa! Es no sākuma nesapratu, vai sapņoju vai arī ne, jo nespēju noticēt tam, ka mana lūgšana ir piepildījies. [..]

Ir jau pagājis laiks, un māsa, lielais špidzbuks, ir izaugusi. Sadarījusi dažādas lietas – gan labas, gan sliktas. Nu jau māsa iet 1. klasē, un nav vairs tas mazais bumbulītis, kas bija pirms 7 gadiem, nu jau mums mājās staigā liela meitene. Tas liekas tik dīvaini, ka māsa jau ir izaugusi tik liela un drīz būs patstāvīga, liela dāma. Ar māsu es dažreiz parunāju par lietām,

kuras es nevienam citam nestāstu, jo es mācai ļoti uzticos. Māsa mani vienmēr atbalsta, varbūt arī nesaprot, bet tēlo, ka saprot. Esmu pateicīga visiem – gan Dievam, gan ģimenei –, ka man ir maza māsiņa.

[..] Kādreiz, kad dzīvojām deviņstāvu mājā, devītajā stāvā zibens laikā man patika sēdēt pie loga un vērot, kur jūrā sper zibens. Katru reizi, kad Liepājā bija zibens, es atrados pie palodzes, un visas gaismas manā istabā bija izslēgtas. Visspilgtāk atceros vienu reizi, kad bija zibens, un es to vēroju kopā ar mammu, abas sēdējām pie palodzes un skatījāmies, kur piķa melnā tumsā parādījās zibens bultas. Sēžot un gaidot nākamo zibens bultu, es rokās turēju krelles, kas piederēja mammai, bet viņa tās vairs nevilka. Starp citu, man tās vēl joprojām ir, jo māsa tās paņēma un sāka spēlēties kā ar savām krellēm. Kad sēdējām ar mammu pie palodzes, biju gandrīz vai ielīdusi mammas klēpī, jo man bija bail, lai gan ļoti patika vērot zibens bultas. Vērojot laikapstākļus, sarunājāmies ar mammu. Es uzdevu dažādus jautājumus mammai, piemēram, *Kāpēc ir zibens? Kas notiek debesīs, kad tiek šautas ārā tādas spēcīgas elektrības bultas?* Zibens vērošana bija kā tradīcija, jo katru reizi, kad bija zibens, es istabā izslēdzu gaismu un vēroju zibens bultas. [..]

Endija Zemīte,
Liepājas Raiņa 6. vidusskolas 9.c klase

[..] **E**s bieži pavadīju laiku pie vecmāmiņas. Mēs ķērām zivis rudajam kaķim, ravējām dārzu. Kad darbu pabeidzām, kopā ar vēju uz riteņiem traucām piedzīvojumu meklējumos.

Kad nebiju pie vecmāmiņas, kopā ar māsu gleznojām šedevrus vai taisījām lielas mājas no segām. Palīdzējām mammai gatavot gardu zupu vai uzkopt māju. Uzkopjot māju, es biju galvenā putekļu slaucītāja mūsu mājā.

Mūsu ģimene daudz laika pavadīja kopā. Katru gadu mums bija tradīcija braukt uz Rīgu 18. novembrī un svinēt Latvijas jubileju. Šie burvīgie vakari ir neaizmirstami! Visvairāk atmiņā palicis pirmais brauciens. Rīga bija apbrīnojami skaista. Tumsā spīdēja neparasti violeta un rozā krāsa, koki un ziedi rotāti ar gaismiņām. Brīnišķīgs salūts. Tas bija maģiskākais un lieliskākais salūts pasaulē!

Šajos skaistajos mirkļos man blakus vienmēr bija mani mīlie un dārgie cilvēki – mani vecāki: mamma un tētis. Viņi man dāvāja dzīvību un brīnišķīgu bērnību. Man ir arī lieliska vecākā māsa. Viņa ir pati labākā māsa pasaulē. Mēs daudz spēlējāmies kopā, un māsa man palīdzēja un palīdz, ja es ko nesaprotu. Bez šo mīļo, saprotošo cilvēku atbalsta mana bērnība nebūtu tik krāsaina un bezrūpīga. [..]

Aļesja Kovaļova,

*Valmieras Pārgaujas sākumskolas
6.a klase*

[..] **S**aules pielietajā pagalmā es spēlējos smilšukastē un cepu smilšu kūkas. Cik priecīga es biju, kad manā improvizētajā kafējnīcā ieradās pirmie pircēji. Mamma mēģināja man ieskaidrot, ka katru manis cepto kūku ir apēdusi, tomēr mani nebija tik viegli apmuļķot! Lai cik maza es biju, tomēr zināju, ka manas kūkas ir taisītas no smiltīm, bet smiltis ēst nedrīkst!

Atceros, kā es mācījos peldēt. Manas acis bija pilnas ar ezera ūdeni un mazliet ar izmisuma asarām. Man labāk patika vienkārši sēdēt uz laipas un mērcēt savas mazās pēdiņas siltajā ūdenī. Taču, ja tām klāt pieķērās kāda dēle, tad es daudz nepārdzīvoju, bet devos pie tēta, lai dēle tiktu noņemta. Bērnībā daudz makšķerēju. Kopā ar māšicu kāpām laivā, bet nebraucām nekur tālu, tikai dažus metrus no laipas, un ķērām zivis. Dažreiz tās nomakšķerējām tiešām lielas (bērna izpratnē), ne tikai kaķiem dodamās. Tad mēs bijām laimīgas un devāmies lielīties ar lielo lomu.

[..] Bērnība ir kā pasaku pasaule, kurā es vēlos atgriezties vēl un vēl. Katrs pārdzīvotais mirklis raisa manī tikai jaukas un siltas emocijas. Es ļoti ceru, ka nebēdnība un mazais bērns manī nekad nepazudīs, tomēr es vienmēr ar prieku varēšu atcerēties brīžus, kas man mācīja būt čaklai, labsirdīgai un drosmīgai.

Elmira Botore-Tumova,

Aglonas vidusskolas 9. klase

[..] **S**limnīcā es nonācu ziemā. Neko daudz neatceros no ārstēšanas procesa un procedūrām. Bet spilgti atceros palātā pavadīto laiku, atceros sajūtas un emocijas. Bija jauki!

Slimnīcā mums četras reizes nedēļā bija radošās darbnīcas. Pie mums nāca sievietes (joprojām nezinu – brīvprātīgās, studentes vai kādi citi cilvēki; labi un gaiši cilvēki) un pavadīja ar mums kopā brīvo laiku. Palīdzēja taisīt piparkūkas, dekorējām tās ar glazūru, gatavojām sev skaistas krelles. Mums dāvināja magnētus.

Brīvajā laikā es zīmēju, krāsoju un lasīju enciklopēdijas. Tā es kļuvu nopietna, nosvērta, bet tajā pat laikā sapņaina un romantiska. Kā jūs domājat, cik reižu es noskatījos multiplikācijas filmu „Šreks”? Es pati nezinu! Daudz, ļoti daudz. Vēl tagad šī filmiņa man asociējas ar slimnīcu, ar skaistām un ar skumjām atmiņām.

Slimnīcā es nosvinēju arī savu piekto dzimšanas dienu. Citas tādas dzimšanas dienas nebūs! Ar mani kopā bija vistuvākie, vismīļākie radi.

Tagad, pēc gadiem, es regulāri braucu pārbaudīties. Man viss ir kārtībā!

Tomēr iekšēji esmu mainījies. Manī ir daudz enerģijas! Es gribu visiem pateikt *paldies!* Man viss patīk savā dzīvē!

Esmu laimīga, ka piedzimu Latvijā. Esmu pateicīga, ka slimnīcā rūpējās

ne tikai par manu fizisko veselību, bet arī iepriecināja, izklaidēja un pozitīvi uzlādēja. Esmu laimīga, ka man ir mana ģimene.

Es ceru nākotnē šo pozitīvo enerģiju nest tālāk un dalīties ar citiem cilvēkiem. Zinu, ka būšu ārste! Palīdzēšu cilvēkiem, tāpat kā palīdzēja man. Es būšu laba ārste, jo mīlu cilvēkus.

Polina Kovaļčuka,
Olaines 2. vidusskolas
7.a klase

[..] **M**anai bērnībai patīk šūpoties un izbaudīt silto vēja dvasu, kas maigi glauda matus. Viņai patīk sēņot un sajūst meža smaržu. Ziemā degungalā tai spīd mirdzošas sniega pārslas. Viņa jūt, kā tās skar sartos vaigus, bet tāpat no rītiem viņas seju rotā mazs smaids.

Mana bērnība silda manu sirdi. Kā gribētos tajā atgriezties! Bet šobrīd es skatos uz nākotni, saprotot, ka dzīvoju brīvā valstī – Latvijā, es zinu, ka man vēl būs daudz piedzīvojumu un atmiņu, ko atcerēties. [..]

Mērija Keita Sprukte,
Lēdmanes pamatskolas
7. klase

[..] **K**ad man bija tikai pieci un manai mānai septiņi gadi, mēs pavadījām ziemas brīvdienas pie vecmāmiņas. Tas bija Garkalnē. Ziemā visiem kokiem lapas sen jau bija nobirušas, tikai egles slējās zaļas un tumšas apkārt mājai. Un nevienas zilās egles!

Abas ar māsu kādu dienu devāmies ciemos pie jaunajiem kaimiņiem. Mūs sagaidīja kāda sieviete ar savu dēlu. Zēns bija mūsu vecumā, un mēs priecājāmies par jauno draugu.

Visi kopā nolēmām, ka pasaulei jākļūst skaistāka. Mēs ielīdām vectēva garāžā, jo tur bija daudz interesantu lietu. Pamanījām krāsu bundžas, un es izvēlējos visskaistāko krāsu – gaiši zilo! Paņēmām arī otu un skrējām uz mežu. Ak, vai! Mēs nevarējām attaisīt krāsu bundžu. Jaunais draugs mums varonīgi palīdzēja. Viņš aizskrēja uz savu māju un atnesa kādu dzelzs instrumentu, un izdauzīja bundžai robu.

Mēs priecājāmies, krāsojām egli, priecājāmies un priecājamies. Viss mūsu apgērbs bija netīrs. Vecāki dusmojās.

Lai gan mēs vairs nekad neesam satikušas un runājušas ar šo zēnu, draudzība un kopīgi piedzīvojumi mūs saista uz mūžu.

Zilā egle kopš tās ziemas kļūva par mūsu slepeno tikšanās vietu. Zilā egle bija zila gan ziemā, gan vasarā. [..]

Anželika Budo,

Olaines 2. vidusskolas 7.a klase

[..] **E**s jums gribu pastāstīt šo stāstu, jo Tas man saistās ar bērniņu.

[..] Pēc vēl vienas mašīnā pavadītas stundas, redzu jau pazīstamo apkārtni. Koku aleju, savu mīļo bērzu un pie bērza pastkastīti ar uzrakstu „Vītolkalns”. [..]

Durvis atver manas māsas krustmāte. Pa tām man pretī veļas smaržu mākonis. Ai, kā man pietrūka šīs smaržas! Uz pirkstu galiem, klusām aizteku uz virtuvi. Cik labi smaržo! Smaržo pēc bērniņas dārzeņu zupas, pēc klusuma, sirsniņas un noslēpuma. [..]

Pienāk pusdienlaiks. Ēdam debešķīgo dārzeņu zupu. Līdz ar pirmo karoti atceros visus bērniņas atgadījumus, kas notikuši šeit Madonā, Vītolkalnā. Kamēr ēdu, izbaudu klusumu un zupas karošu „dziesmu” tajā.

Pēc pusdienām mēs ar draudzeni Madaru aizlavāmies uz mūsu slepeno vietu. Aiz dzidrā dīķa, aiz pirts, aiz batuta, aiz egles pie grāvja, kurā reiz ziemā es ielūzu ledū, labi, ka Madara bija blakus un man palīdzēja izrāpties laukā. Atceros, ka tad mamma bija uztraukusies un lika man ilgi sēdēt pie kamīna. [..]

Madara atrod lielu nogāzušos koku. Rāpjamies augšā un lejā. Sacenšamies, kura pirmā augstāk uzrāpsies. Līdz vienā brīdī es uzrāpjos tik augstu, ka nevaru tikt lejā. Ķepurojoties lejup, saplēšu savas mīļākās bikses. Esmu ļoti, ļoti bēdīga. Bet drīz bēdas vairojas,

klāt ir arī uztraukums, jo saprotam, ka esam apmaldījušās. Beidzam sekot noslēpumainajām dzīvnieku taciņām un uz labu laimi pagriežamies pa labi, tad tikai ejam taisni uz priekšu. Līdz nonākam pie grāvja. Nezinām, kā tikt pāri. Lauzām galvas kādu brīdi, līdz blakus ieraugām bebru aizsprostu. Nu labi, iesim pa to pāri.

[..] Nespēju vairs paskriet, bet saņemu pēdējos spēkus un tomēr skrienu līdz nākamajam grāvim. Madara tenterē līdzī. Šis grāvis tāds neliels. Atsperos kā zaķis un... grāvī iekšā! Ak! Es saslapinu abas kājas. Nu gan slapja diena. Beidzot es ieraugu mums pazīstamo jumtu. Mājas, mīļās mājas! [..]

Līva Blūma,
sākumskolas „Taurenītis”
5. klase

[..] **P**avasari pagāja jautri un silti. Pienāca vasara, un es nevarēju vien sagaidīt Līgo dienu. Vienmēr atceros, kā Līgo vakarā kurinājām ugunskuru un pinām pīpeņu vainagus. Vienīgā neveiksme bija tāda, ka daudreiz Līgo vakaros lija lietus un tos nācās pavadīt mājā. Bet man nebija iebildumu, ja varēju palikt kopā ar ģimeni un draugiem.

Rudens atnāca ļoti ātri, un bija jāpalīdz novākt raža dārzā. Rudeņos bija

kārtīgi jāpastrādā, lai, ziemei sākoties, nebūtu jāuztraucas par neizdarītajiem darbiem. Man patika palīdzēt vecākiem lauku darbos. Visvairāk man patika apkopt lopīņus, jo maziņi viņi bija tik mīļīgi.

Rudens pagāja, un pienāca ziema. Saģērbusies biežā kombinezonā, gāju būvēt sniega pilis. Man patika ziema, jo viss bija balts un tik skaists. Ziemā es ar prieku gaidīju Ziemassvētkus. Man atmiņā Ziemassvētki paliks vienmēr, jo tie bija tik krāšņi. Biju maza un man garšoja saldumi, tāpēc Ziemassvētkos uz galda vienmēr bija piparkūkas, mandarīni un šokolādes konfektes. Parasti piparkūkas cepu es pati, tādēļ tās bieži vien piedega, un mana mamma saprata, ka labāk man nedaudz palīdzēt.

Bērnībā man Ziemassvētku laiks šķita visbrīnišķīgākais laiks, bet tagad tās ir tikai brīvas dienas. Jaunais gads man saistījās ar salūtu un miegu, jo pēc salūta vienmēr aizgāju gulēt.

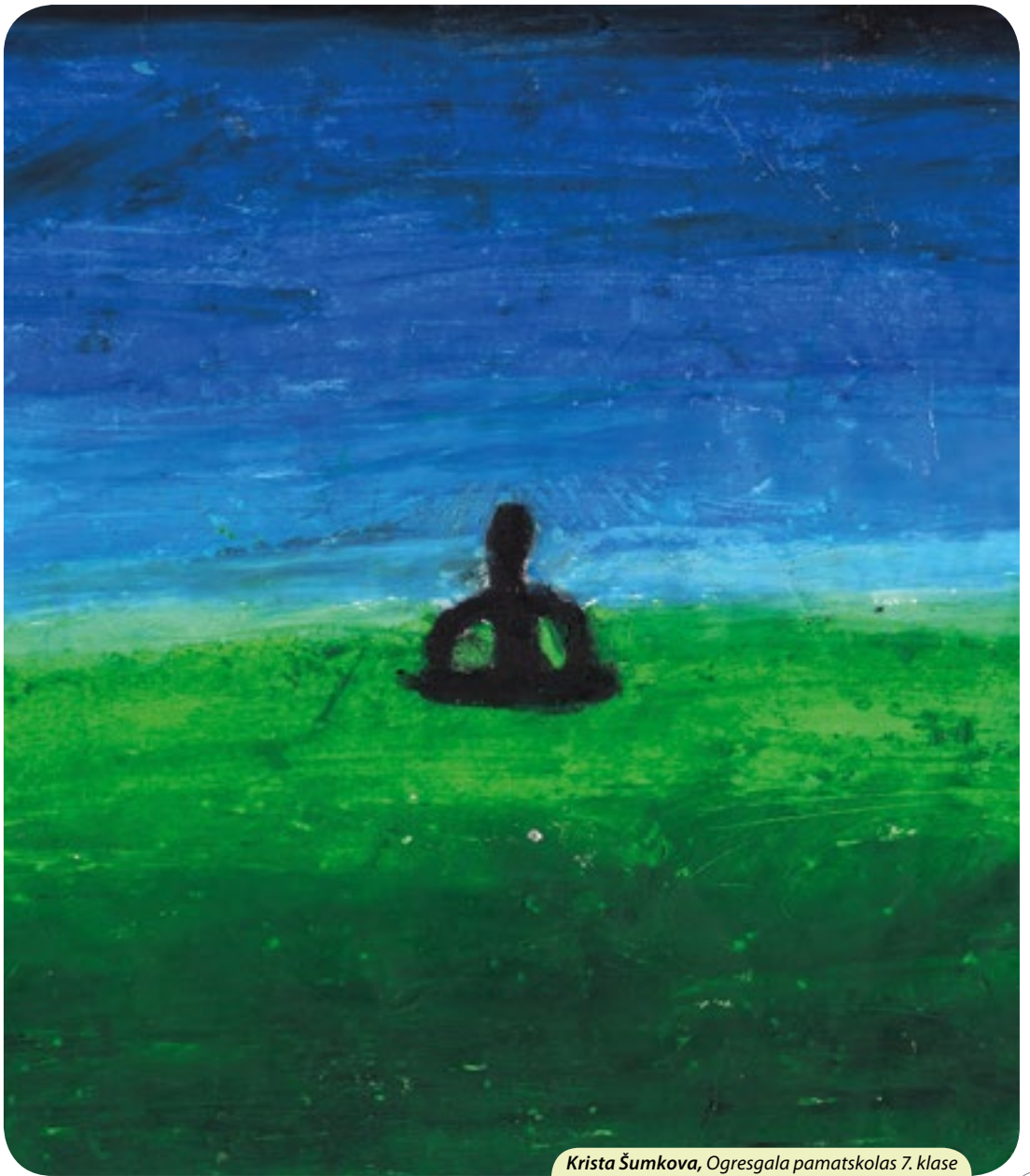
Atkal klāt pavasaris, daba atmostas. Manam mūžam klāt vēl viens gads.

[..] Vislielākais prieks ir par to, ka mana dzīve rit Latvijā. Nemaz nebūtu vēlējusies, lai tas notiek kur citur.

Līga Belova,
Gulbenes novada valsts ģimnāzijas
7. klase

Mārtiņš Ozols, Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskolas 3. klase

Krista Šumkova, Ogresgala pamatskolas 7. klase

Mans bērnības stāsts sākās 2007. gadā Londonā. Vecāki man deva vārdu Čārlzs, bet ģimenē mani sauc mīļvārdiņā Čārlijs. Piedzimu ģimenē, kurā mamma ir latviete, bet tētis – anglis. Vienmēr tiku audzināts ar cieņu un mīlestību pret abām kultūrām. Mamma man jau no agras bērnības lasīja grāmatas latviešu valodā un dziedāja dziesmiņas latviski. Savukārt tētis mani iepazīstināja ar angļu kultūru un literatūru.

[..] Mūsu ģimenes aizraušanās ir ceļošana. Cik vien sevi atceros, katru gadu vairākas reizes esam ceļojoši pa dažādām valstīm gan Eiropā, gan vēl tālāk. Interesantākais piedzīvojums bija, kad Spānijā, guļot teltī pa nakti, sacēlās vētra un lija stiprs lietus. Nakts vidū vecāki pamodās un saprata, ka mūsu teltij cauri tek upe. Viņi mēģināja, cik vien ātri var, vākt kopā lietas, kas bija teltī. Vienīgais, kas turpināja gulēt uz matrača upes vidū, bija es.

Mana ģimene ir mana vislielākā bagātība. Esmu ļoti laimīgs, ka piedzimu tieši šajā ģimenē. Man ir vislabākais tētis pasaulē! Mans tētis Džeims ir ļoti gudrs. Viņš ļoti daudz laika pavada kopā ar mani, lasot grāmatas un vedot mani uz parkiem un citām izklaides vietām. Mana mamma Sandra ir visjautrākā mūsu ģimenē. Viņai vienmēr patīk organizēt ballītes un visādas citas jautrības. Man ļoti patīk spēlēties ar savu brāli Džeiku. Cik vien es

sevi atceros, brālis vienmēr ir bijis mans draugs, lai gan arī esam strīdējušies. Es jūtos ļoti labi savā ģimenē, jo zinu, ka mani mīl, un es mīlu savus vecākus un brāli ļoti, ļoti.

Tagad jau sešus gadus dzīvoju Latvijā, un manas bērnības atmiņas vairāk ir saistītas ar Valmieru un draugiem šeit. Mani labākie draugi ir Matīss un Augusts. Man ļoti patīk dzīvot Valmierā, jo te ir īpaša brīvība. Vasaras te ir pašas skaistākās ar Gaujas upi netālu no mūsu mājām. Rudens šeit ir pats krāsainākais ar tik daudziem mežiem, kur ar mammu braucam lasīt sēnes. Ziemas te ir pašas baltākās un jautrākās, jo bieži varam braukt slēpot un dzīvoties pa kalnu. Pavasaris te ir vissmarzīgākais ar dabas pamošanos pēc ziemas un gājputnu atgriešanos. Šeit, skaistajā Latvijā, es pavadu savu dzīves gaišāko laiku – bērnību!

Čārlzs Džons Grenjers,
Valmieras Pārgaujas sākumskolas
5.a klase

[..] **M**an bija 6 gadi, un šajā laikā man dzija rēta. Mani bija sakodis suns, bet likās, ka tikai sīkums, un es centos neraudāt. Man citi visu laiku teica, ka „līdz kāzām sadzīs”. [..]

Bērnībā es daudz laika pavadīju kopā ar vectēvu Arni. Viņš atklāja, ka mūsu šķūnim pil jumts un vajag to sataisīt,

jo citādi būtu slapja malka un ar tādu malku grūti iegūt siltumu. Tāpēc mēs abi to labojām. [..] Es biju ļoti enerģisks un vēlējies viņam palīdzēt. Kāpu uz jumta, vēroju, padevu naglas, un skats no turienes bija brīnišķīgs. Bija karsta saule, bet darbs bija jāpabeidz. Apsēdos un skatījos uz kviešu lauku, kā vējā plīvoja vārpas. Tas izskatījās, kā jūra viļņotos. Tad paprasīju, vai varētu pamēģināt naglot jumtu. Vectēvs man iedeva āmuru un pieturēja naglu, un es situ to iekšā. Tā pagāja diena, un beigās mēs pabeidzām. Paldies Dievam, ar manu rētu viss bija kārtībā. [..]

Mareks Bahs,

*Naukšēnu novada vidusskolas
6. klase*

[..] **B**ērnībā biju priekšniece visiem. Kāpēc? Biju priekšniece, lai man piedotu visus nedarbus. Atceros, biju kaimiņu pagalmā un vēroju, kā draudzene apglabā mirušu taureni. Pēc tam es izdomāju, ka arī gribu kādu apglabāt. Atnākot mājās, gāju pie dīķa un saķēru ūdensmērītājus sietiņā. Tā radās ūdensmērītāju kapi manā smilškastē. [..] Bija laiki, kad ielaidu istabā slapju, dubļos izvārtījušos suni, kurš skaisti slīdēja pa tikko izmazgātu, mirdzošu grīdu. Manas acis spīdēja kā zvaigznes, un smaids bija tik ļoti liels, taču mamma bija pilnīgi gar zemi, kad to visu ieraudzīja.

Atceros, ka bērnībā ēdu tikai ceptus kartupeļus. Vienā brīdī es steidzos pa kāpnēm augšup ar cepto kartupeļu šķīvi rokās, nepaspēju pat ieelpot, kad jau sēdēju uz pirmā pakāpiena, un visi mani kartupeļi gulēja izstiepušies visā kāpņu garumā. Prieks un laime par sevi!

Bērnībā parasti draudzējos ar kaimiņu bērniem. Mūsu draudzība bija tikpat stipra kā akmens. Ar kritiņiem, kuri bija izpeldināti visās varavīksnes krāsās, mēs zīmējām visinteresantākos ceļus. Pa tiem mēs braucām gan ar skrituļslidām, gan riteņiem. Mēs bijām kā liela ģimene – mamma, tētis, daudz meitu un dēlu. Dažreiz vakari bija tik skaisti, ka sēdējām ceļmalā un vērojām saulrietu. Visas piedzīvotās emocijas un piepildītie sapņi vēl joprojām dzīvo manā sirdī. [..]

Vislielākais prieks un bēdas reizē bija tad, kad atsitu savus zobus pret gultas malu, lēkājot pa to. Tajā brīdī priecājos, jo visapkārt gultā mētājās mani zobi tā kā ļoti lielas sniegpārslīņas; pašai smiekli nāca, taču raudāju, jo man negaršoja asinis un sāpēja zods. Bieži bēdājos par to, ka ļoti agri jāceļas uz bērnudārzu. Kopumā biju ļoti laimīga, lai arī kam gāju cauri, vienmēr skatījos uz pozitīvo pusi. Skatījos tur, kur spīdēja saule, jo to es vienmēr mīlēju. Ļoti mīlēju mammīti un vēl joprojām mīlu, bez viņas es nevarēju dzīvot. Mamma – mans sargengēlis.

Milinda Austere,

Iecavas vidusskolas 8.a klase

Krista Gabriela Roba, Druvas vidusskolas 12. klase

[..] **M**an dzimšanas diena ir decembrī. Tas bija laiks, kad katru rītu skrēju pie loga skatīties, vai nav beidzot uzsnidzis pirmais pūkainais sniedziņš. Es tad skaidri zināju, ka tuvojas mani svētki. Ja ilgu laiku decembrī nesniga sniedziņš, man šķita, pazudīs mana dzimšanas diena, visiem būs,

bet man nebūs. Tad, kad sāka virpuļot pirmās sniegpārslīgas, es ļoti priecājos, jo man būs dzimšanas diena! Protams, es kā visi bērni, ļoti gaidīju Ziemassvētkus, bet visvairāk Ziemassvētku vecīti ar smago dāvanu maisu. [..] Es pirms Ziemassvētkiem lūdzu vecākus savā vārdā uzrakstīt vēstuli uz tālo

Lapzemi, ko vienmēr aiznesa lapsa. Taču pats galvenais – mans „lūgums” vienmēr tika nolikts zem eglītes. [..]

Es bieži mēdzu iejusties kādas pasaku princeses lomā. Man ļoti patika pasaka par Ērkšķrozīti, Salātlapiņu un Sniegbaltīti. Sevišķi princeses, kurām bija kuplas kleitas un skaisti, gari mati. Ļoti daudzām pasaku princesēm ir ziedu vainadziņi, tādēļ es no margrietīņām pinu vainadziņus un sasēju ar lielu, rozā lenti.

[..] Man bērnībā ļoti patika lasīt zemenes, kaplēt dārzu un rušināties siltā zemē. Brūnā krāsa mani nomierina. Vecmamma saka: „Iebāz rokas zemē, jutīsi, kāds miers no tās nāk!”

Undīne Marija Voīno,
Salas vidusskolas
7. klase

Mana bērnības rotaļlieta

Ar lollīti Lollīti iepazīnāties bērnu dārzā, kad man bija četri gadiņi. Viņa sēdēja un novēroja, kā bērni spēlējās ar citām rotaļlietām, un gaidīja, kad paņems arī viņu paspēlēties. Ārā ejot, visi ņēma kādu mantiņu. Lollīti neviens neņēma, jo visiem viņa bija parasta nevajadzīga rotaļlieta. Ārpus bērnudārza man bija daudz citu mantu, taču, atnākot uz bērnudārzu, es spēlējos tikai ar Lollīti, un es viņas acīs saskatīju prieku un pateicību. Bet tad, kad bija pienācis laiks doties mājās, es neparko negribēju Lollīti

atstāt vienu, jo zināju, ka viņa skums bez manis un baidīsies. Es iemilēju viņu, un man viņa bija ļoti mīļa. [..]

Mēs ar Lollīti dārziņā bijām nospēlējušās gadu. Bija pienācis vasaras brīvlaiks, un es taču nevarēju atstāt Lollīti vienu. Es biju iedomājusies, ka varēšu pajautāt mammai, vai es drīkstu Lollīti ņemt uz mājām, bet tas viss patiesībā nebija tik viegli. No sākuma bija jāprasa atļauja audzinātājam. Audzinātāja atļāva, bet ar vienu nosacījumu, ka Lollītei ir jāatgriežas bērnudārzā uzreiz, kad beigsies vasaras brīvlaiks. Protams, es biju ar mieru un piekritu. Galu galā Lollītes acīs atkal redzēju prieku. [..]

Es vienmēr zināju, ka Lollītei piemita burvju spēks un ka viņa tiešām ar mani sarunājās. Laika gaitā mēs ar Lollīti ļoti stipri sadraudzējāmies – tik stipri, ka nepamanījām, kā paskrēja vairāki gadi. Man Lollīte bija pati labākā draudzene. Es vairs nespēju atcerēties tos mirkļus, kad manos piedzīvojumos nepiedalītos viņa. [..]

Skaitīju dienas līdz bērnudārza izlaidumam, jo bija pienācis laiks skolas gaitām. Tik ļoti gaidīju, ka aizmirsu par Lollīti. [..] Vienreiz dzīvē notiek šis pārejas vecums, kad rotaļlietu vietā mums ir telefoni rokās. Vienmēr Lollīte bija man līdzās, pat tad, ja man ģimenē viss nebija, kā vajag. [..]

Samanta Jostiņa,
Iecavas vidusskolas 7.a klase

Bērņība – tāds brīnumains, pasakains laiks. [...] Atceros visas blēņas! Bez tām bērņībā nevienu mirkli nevarēju nodzīvot, jo man blakus vienmēr bija brālis un dvīņu māsa. [...]

Vienlaikus varējām būt gan konditori, gan mehāniķi, gan pārdevēji un ārsti, jo enerģijas pietika it visam.

Cik tuva man bija tehnika! Mēs bijām mehāniķi, kas veidoja pašizdomātas mašīnas, kuru vadītājs vienmēr bija asprātīgais brālis, bet mēs ar māsu pasažieres, kas kļiedza pilnā balsī no bailēm un vēlāk skrēja mājās raudādama, jo viņš nebija labākais šoferis. Katru reizi ietiecās kādā kokā un salauza traušo koka mašīnu ar trīs riteņiem. Visi ciemata ļaudis zināja, ja kaut kas noticis, tad noteikti vainīgie bija tie trīs Repeļu bērņi.

Es nekad neaizmirsīšu braucienu no kalna, kad pirmo reizi devos ar divriteni un ietiecās tieši tēta mašīnas aizmugurē. Kā par brīnumu, man tikai bija milzīgs puns pieres vidū, bet mašīna gan cieta no sitiena. Mašīnai – izsists lukturis un atstāti nospiedumi no manas cietās bērņa pieres.

Varēju stundām ilgi vāļāties vecāku sētajos zirņu laukos. Visu dienu ar brāli un māsu atradāmies tajos. Vecāki jāva, jo zināja, būsīm paēduši un vienmēr atgriezīsimies, jo apniks spēlēt paslēpes un paliks bail no pašizdomātiem mošķīšiem un raganām. [...]

Vasarā bieži kopā ar ģimeni braucām pie vecmāmiņas ciemos, jo viņa palolos, samīļos, piedos un kaudzēm daudz saldumu nopirks. Braucu ar vecmāmiņu uz gadatirgiem un pirkām mazus siventņus. No rītiem viņa agrāk cēlās, lai saceptu manas mīļākās pankūkas. Pie vecmammās bija omulīgi, brīnumaini, bet, kad pienāca nakts, pār maniem vaigiem krita lielas asaru lāses, jo pietrūka mammās apskāvienu un tēta mīļo vārdu. Bez tā es nevarēju, man vajadzēja just vecāku siltumu, tad es jutos kā maza princesīte mīkstā spalvu spilvenā.

Mana bērņība tik ātri pazuda mākoņu gubās! Viss ir tā izmainījies! Man un māsai vairāk nav vajadzīgas saldumu, rotaļlietu kaudzes. Brālis mans vienīgais „supermens” un izcilākais autovadītājs, jau izaudzis, tas varenais bērņs, kas traucēja brālim braukt, nozāģēts. Lielais, agrāk artais lauks jau aizaudzis ar krūmājiem, sarkanais velosipēds kļuvis par mazu, vecmāmiņa, labāko pankūku cepēja, aizgājusi uz debesu pasauli. Tas viss mūžam glabāsies manas sirds dziļumos.

Gribas pārvērsties par to nepaklausīgo, maziņo meiteni, kurai plāni bija lielāki nekā pati, kurai acis vienmēr dega kā spožas saulītes, kuras apskāvienā varēja noslīkt katrs pieaugušais un saņemt simtiem sauju mīlestības.

Laila Repele,

Aglonas vidusskolas

9. klase

No savas bērņības neatceros daudz, bet nekad neaizmirsīšu vienu ļoti īpašu kociņu.

Man vienmēr paticis manas mājas pagalms, jo tas atgādina bērņību. Skaistās ābeles, bumbieri, dārzs ar zemenēm un zirņiem. Blakus pagalmam plaša pļava ar dīķi. Tomēr vienmēr pirmais, ko atceros no mazotnes, ir bērzs.

Kādu dienu mani vecāki ievēroja, ka mājas dārzā, komposta kaudzē, bija ieaudzis mazs bērziņš. Tas ātri auga un kuploja, un kļuva man par labu draugu. Pēc vecāku stāstītā, jau, ratiņos guļot, es iemigu, skatoties tā lapu ņirboņā un klausoties, kā šalc vējš.

Es pamazām augu kopā ar viņu, spēlējos blakus smilšu kastē. Kamēr bērziņš līgojās vējā, es šūpojos šūpolēs. Es varēju pastāstīt visus savus noslēpumus, jo zināju, ka viņš tos nevienam neatklās.

Vienmēr uzskatīju viņu par skaistāko koku uz pasaules. Nevienā gadalaikā tas nezaudēja savu skaistumu. Vasarā lapas tam bija tumši zaļā krāsā, rudenī zeltainas, un pat ziemā vispār bez lapām viņš izskatījās ļoti stalts, nopietns un ar nelielu sniega kārtiņu apsegts. Baidījos, ka bērziņam ir auksti, bet viņam nebija, jo, paskatoties uz viņu, man pašai kļuva siltāk.

Koks man bija tik ļoti mīļš arī tāpēc, ka nedaudz atgādināja mani. Dažreiz ieraudzīju viņā spītību, kad viņš negribēja šūpoties vējā. Arī es bērņībā biju spītīga. Kad pastaigājoties ģimene bija

man priekšā par pāris soliņiem, uzreiz apstājos un kļiedzu, lai viņi nāk atpakaļ. Bērzs bija bezbailīgs, viņš nekad nebija nobijies ārā gulēt viens tumsā, un viņam pat lapa nepakustējās, kad suns bērziņu nobiedēja. Es to mēģinu no viņa mācīties un pārvarēt visas savas bailes.

Kādu dienu notika tas, par ko es iedomāties nevarēju. Es neticēju, ka tāda diena varētu pienākt. Mazais bērziņš, kas tagad jau bija krietni paaudzies, bija jānozāģē, jo viņš bija ... pārāk garš. Es daudz neatceros no tās dienas, jo būdu un nelaimes sajūtas bijušas par daudz stipras, atceros tikai to, ka viņš stāvēja rāms un nekustējās. Es jutu viņa sāpes un jutos tik nelaimīga, jo nespēju viņam palīdzēt. Es nejutu no viņa nekādas pretestības, viņš vairs nebija ne priecīgs, ne dusmīgs, ne spītīgs. Redzēju arī bērzā tikai bēdas.

Bija grūti pierast. Izejot ārā, redzu tikai šūpoles un smilšu kasti. Vienmēr vēl šodien kaut kā pietrūkst. Pietrūkst nevis tikai koka, bet arī drauga. Un tagad skaidri zinu, ka nekad nezāģēšu kokus, jo katrā ir kaut kas īpašs.

Tagad, kad mežā ieraugu bērzu, atceros par manu bērziņu. Viņš man vienmēr paliks sirdī. Lai kādos pasaules ceļos es iešu, draugus neaizmirsīšu.

Bērzs Latviju man saista ar skaistumu un krāšņumu, un mīļumu.

Marta Grinvalde,
privātās pamatskolas „Gaismas tilts 97”
7. klase

[..] **S**kolotājas balss pārtrauca klusumu: „Iesim ciemos uz skolas muzeju!” Atverot muzeja durvis, nokļuvām pagātnē. Vecas tintes pudelītes, fotoaparāti, fotogrāfijas, senas rotaļlietas, soli, skolas piederumi... Muzejā ir īpatnēja smarža. To izplata senās lietas. No fotogrāfijām manī lūkojās bijušie skolas direktori, pulciņš smaidīgu bērnu, meitenes baltos priekšautos. Interesanti! Katram cilvēkam ir savs dzīvesstāsts. Galds, izšūts galdauts un māla vāze ar ieplēstu osiņu, balti aizkariņi ar uzrakstu – „Nāc mazgāties, no ūdens nebaidies!” Man ienāca prātā doma, vai arī mana vecmamma un vecvecmamma tā sēdējušas skolas solā kā es? Man patika muzejs, bet domas par pagātni nelaida vajā pat tad, kad stunda beidzās. [..]

„Vai arī tu gāji šajā skolā?” es jautāju vecmammai. „Jā, es pabeidzu šo skolu. Arī es, tāpat kā tu, pavadīju savu bērnību šeit, Salā. Es gāju šajā skolā un nevarēju noticēt, ka pēc daudziem gadiem te mācīsies arī mani bērni un mazbērni,” vecmamma stāstīja. „Vai vari pastāstīt par laiku, kad es biju maza, par manu bērnību?” vaicāju vecmammai. „Protams!” vecmamma piekrita. „Tu piedzimi sava onkuļa Anda astoņpadsmitajā dzimšanas dienā! Tu biji viņam kā dāvana!” „Oho, jauki!” es biju pārsteigta. Vecmamma turpināja: „Tad, kad tevi pirmo reizi atveda mājās, tava māsiņa Linda bija ļoti

priecīga, taču sašutusi, kāpēc tu nerunā, nespēlējies! Tad mēs viņai stāstījām, ka mazuļi nerunā. Tu sāki staigāt un runāt viena gada vecumā. Mēs visi bijām ļoti laimīgi!” [..]

Veroties ārā pa logu, nodomāju: „Uz muzeju gan gribētu aiziet vēlreiz. Neliek mieru vecais skolas sols, kurā varbūt kādreiz senos laikos sēdējusi mana vecvecmamma...”

Amanda Bazajeva,
Salas vidusskolas
7. klase

[..] **A**pkārt virmoja siltums no kamīna, kurā tikko iemetu malkas pagalītes. Dzirksteles sprakšķēja kā mazas zvaigznītes tumšās debesīs. Vecmāmiņa vēl saiņoja pēdējas dāvanas. Tas viņai padevās sevišķi labi, vienmēr bija tik gaumīgi un skaisti sasiets, ka negribējās to visu saplēst un sabojāt. Sveces sadedzinātas visā mājā, valdīja maigums un omulība. Virtuvē rosījāmies gan tikai mēs divi, taču vienmēr bija tāda sajūta, ka aši, bet kaut kā nemanāmi kāds pieliek klāt arī savu roku. Varbūt tie bija rūķīši?

Rīta pusē devāmies medībās pēc galvenās nama rotas šajā laikā – svētku eglītes. Jā, tas gan man dikti patika! Izstaigāju un noskatīju visas kuplās un zaļās dāmas. Reiz pat bija tā, ka apjuku un nevarēju izvēlēties, un tad nu sanāca,

ka ar visu varu pārlicības pilna uzstāju – jāņem divas! Protams, nepaņēmām, par ko biju dziļi noskumusi. Šodien domāju: „Paldies, ka Jāvām eglītei paaugties un nobriest citam gadam vai citu priekam.” [..] Kad, jau ilgu laiku stāvējuši mežā, sākām just nogurumu, vectēvs man atgādināja: „Nu izvēlies taču vienu!” Par laimi, šoreiz man nebija tik sarežģīti. Pēkšņi pamanīju vienu brangu, dūšīgu eglīti. Vectēvs uzsmaidīja, pasmēja, un tad nu arī to dabūju. [..]

Kad pašā Ziemassvētku vakarā viss bija jau sagatavots – eglīte krāšņi izpušķota arī ar diviem manis taisītajiem puzuriem, cepetis izcepts, svecītes sadegtas, latvju dziesmu un spēļu grāmatas sanestas un dāvaniņas zem egles saliktas – , man vectēvs paziņoja, ka viņš steidzīgi aizskries uz veikalu pēc marinētiem gurķīšiem. Tieši marinētiem gurķīšiem! To viņš sacīja katru gadu. Šoreiz jau šķita aizdomīgi, bet nu labi – nodomāju, ja vajag gurķus, tad vajag. Citiem taču garšo! Pēc īsa brīža kāds skaji klauvē pie durvīm. Man, protams, jau lielai, septiņgadīgai meitenītei bija skaidrs, kas ieradies. Jā, Ziemassvētku vecītis iesoļo pa durvīm un piesēž. Es jau dodos pie vecīša, kad atkal dzirdu klauzdienu. Šoreiz pat tādu brašāku. Kas par brīnumu! Ieradies vēl viens! Es gan drīzāk teiktu – rūķis burvis. Tā nodomāju, jo zābaki viņam zaļi un spīci, ar tādu kā izliekumu uz augšu, zem

kura karājās zvaniņš, kas visu vakaru skanēja. Mētelis bija reibinoši zils ar spožām sudraba zvaigznītēm. Vienīgi cepure bija kā īstam Ziemassvētku vecītim – sarkanā klasika ar balto bumbuli! Abi vecīši sāka tā jocīgi uzvesties, jeb, kā es viņiem teicu, – ko ta jūs te ampelējaties! Biju divtik priecīga, taču tas man radīja pārdomas. Vai tad Ziemassvētku vecītis nav tikai viens?

Pēc dzejolišu runāšanas un dāvanu dalīšanas abi devās citās gaitās. Viņiem ejot prom, dzirdēju, kā mana vecmāmiņa ieminējās par to, cik savādi sagadījies, ka Imants ieradās kā otrais. Es zināju, kas ir Imants... Nekāda svētku noslēpuma vairs nebija. Taču vēl joprojām nezināju, kas bija tas īstais. Tas, kurš katru gadu nāk pie mums un vienmēr atceras manu vārdu, atnes man dāvanas un apķer mani cieši jo cieši. Un tad pamanīju arī šī Ziemassvētku vecīša zābakus. Tie izskatījās mats matā kā tie, kurus vectēvs bija uzvilcis, braucot pēc gurķiem.

Šie man bija visīpašākie svētki, kuri no atmiņas neizzudīs nekad – tajos sapratu, kas tad Ziemassvētku vecītis patiesībā bija. Skaidrs, kāpēc mans vectēvs vienmēr aizmirs nupurkt tos marinētos gurķīšus!

Lina Valijeva,
privātās pamatskolas „Gaismas tilts 97”
8. klase

[..] **M**ūsu Latvijas bagātība ir stipras un kuplas ģimenes. Tās ir ģimenes, kuras mīl savu valsti, ciena to, izkopj tradīcijas un māca tās saviem bērniem.

[..] Es, augot ģimenē, varēju priecāties par katru pavadīto mirkli kopā ar abiem vecākiem. Trīs gadus vēlāk vecāki varēja mani iepriecināt ar māsu, kurai es drīkstēju izvēlēties vārdu – Nikola. Ģimenē pēc pāris gadiem notika vēl viens brīnums, jo piedzima mazais brālis Niklāvs. Tagad mēs esam ļoti skaista un kupla ģimene. Mans tētis ir lauksaimnieks un ļoti daudz strādā. Viņš agri ceļas un tikai tumsā atgriežas mājās. Mamma strādā par pavāri skolā. Mans tētis un mamma ir piemērs, kā augt, dzīvot, strādāt un mīlēt. Es ļoti centīšos mācīties un pārņemt visu labāko no savas ģimenes. [..]

Visvairāk atmiņā man palikusi tā reize, kad tētis uzticēja man savu lielo traktoru. Es biju ļoti priecīgs, ka varēju viens pats braukt ar to, man tad bija tikai seši gadi, un es vēl biju mazs bērns. Es netiku līdz bremžu pedālim, jo biju par īsu. Tad mēs ar tēti aizbraucām, samainījām traktorus uz mazo „pļuksīti” un turpinājām strādāt. Kad es pirmo reizi braucu viens, man bija ļoti bail, bet tētis mani iedrošināja. Viņš teica: „Tikai neļauj bailēm sevi pārņemt! Jo tu mazāk baidīsies, jo labāk būs tev pašam, bet, ja tu baidīsies, tu baidīsies visu laiku.” Es biju tik ļoti uztraucies par

to, lai nekas neatgadās ar mani un tēta traktoru. Ir pagājuši 7 gadi. Tagad jau es esmu nopietns tēta palīgs lauku darbos.

[..] Katra valsts sākas no stipras ģimenes. Ja ģimenē vecāki iemāca mūs cienīt un mīlēt ne tikai vienam otru, bet arī līdzcilvēkus, mēs visi kļūstam stipri, un šādi cilvēki ir vajadzīgi mūsu skaistajai un mazajai Latvijai, lai tā sevi sauktu par lielu un bagātu.

Niks Lauberts,

*Naukšēnu novada vidusskolas
6. klase*

[..] **B**ērnudārzā es ne tikai iepazīnos ar bērniem, bet arī pirmo reizi ieraudzīju kartē Latviju un sapratu, ka tā ir mana dzimtene. Manas bērnodārza grupiņas bērniem audzinātāja iedeva lapas, uz kurām bija attēlota Latvija. Mēs visi čakli lipinājām zvaigzņiņu makaronus gar Latvijas robežu, dalījām Latviju novados. Tad man likās, ka Latvija ir tik milzīga un tik ļoti skaista. Latvijas robainās robežas manu zemi padarīja vēl interesantāku un vēl krāšņāku. Tajā brīdī es sapratu, ka no visas sirds vēlos šeit dzīvot. Šīs neparastās mūsu zemes kontūras man ļoti patika un rosināja fantāziju: es domās redzēju jūru, dzirdēju viļņu šalkas, upju zilās stīgas acināja sēsties laivā un ceļot, zaļie mežu masīvi lika prātot par visu to, kas mitinās mežā. Pārņākusi mājās, es ar lielu prieku

palielījos ar savu veikumu vecākiem. Tovakar, Latvijas dzimšanas dienas priekšvakarā, mēs visi izgājām pagalmā izkārt pie mūsu mājas iespaidīgo Latvijas karogu. Vecāki atceras, ka es esot bijusi tik sajūsmināta par bērnodārzā gūtajām atziņām, ka nav spējuši atlikt karoga izkāršanu līdz rītam.

Saules stari apspīdēja karogu, un šajā neparastajā vakarā es sēdēju ārā uz kāpnēm, nejutot vēlā rudens drēgnumu, un skatījos, cik svinīgi pret debesīm vējā plīvo sarkanbaltsarkanais karogs. Un devos pasakainā ceļojumā pa dienā iezīmētās valsts ceļiem. Pa manas Latvijas ceļiem.

Vineta Bite,

Dagdas vidusskolas

9.b klase

[..] **M**ēs zem liela koka sataisījām sev mājiņu, kuru ļoti ilgi rotājām, lai tā izskatītos kā īsta istaba un lai tajā būtu ērti. No saviem dzīvokļiem nesām uz šejieni lelles, lāciņšus, pat sedziņas un mazus spilventiņus. Vēlāk te parādījās veci klubkrēsli un pat mazs dīvāniņš. Kad kādam radās konflikti ar vecākiem, reizēm patvērums tika meklēts tieši te. Uzskatu, ka mūsu mītnē savās fantāzijās mēs uzbūrām nerealus ceļojumus pa svešām zemēm, izdomājām pasakas, pat sacerējām neveiklus dzejoļus un kopā dziedājām dziesmas.

Otra mūsu aizraušanās bija slēpšanās. Slēpāmiešus visur, kur vien bija iespējams. Par visnoslēpumainākajām vietām kļuva malkas šķūniši, tāpēc meklētājam reizēm vajadzēja staigāt un meklēt pat 20 minūtes. Atceros, ka vienreiz kopā ar mums slēpās arī mana jaunākā māsiņa, kurai tolaik bija 3 gadi. Sākumā viņa visur sekoja man, bet pēc kāda brīža nekur nevarēja viņu atrast. Kad slēpšanās un skraidīšana apnika, visi kopā sākām meklēt manu māsiņu. Izlodājām visu apkārtni, bet viņu nekur neatradām. Protams, mājās bez māsas es nedrīkstēju rādīties, tāpēc ar vēl trim draugiem turpinājām meklējumus pa malkas šķūnišiem. Nekur nebija. Sākās izmisums. Lai apspriestu tālāko rīcību, devāmies uz savu pagalma mājiņu un tur dīvāniņa stūrī ieraudzījām aizmigušo vaininieci. Priekam nebija robežu. No mūsu gaviļēm māsiņa pamodās un arī sāka smieties un lēkāt. Mammai par šo atgadījumu nestāstīju uzreiz, bet gan tikai pēc kāda gada.

[..] Esmu ļoti gandarīta, ka esmu piedzimis saticīgā ģimenē, kur valda cieņa un mīlestība, kur visiem svarīgs darbs tieši Latvijā. Esmu ļoti pateicīga visiem cilvēkiem, kuri ir man likuši saprast, kas ir cilvēcība un atbildīga attieksme pret saviem pienākumiem, kā arī īsta un uzticīga draudzība.

Kristina Timšāne,

Ilūkstes Raiņa vidusskolas

7.c klase

Anna Macuka, Laucesas pamatskolas 7. klase

Svētki kopā ar ģimeni

[..] **Z**iemassvētku rītā tīrījām māju vai darbojāmies ārā. Pēcpusdienā taisījām ēdienus – salātus, dažādas gaļas –, kā arī cepām piparkūkas. Vakarpusē ķērāmies pie speķpīrāgiem un vārījām pelēkos zirņus. Dažreiz pīrāgi piedega un izskatījās kā melna ogle. Tos vienmēr savācu mazā kastītē, jo tētis pie eglītes parasti

skaitīja pantiņu par pīrāgu, kam abi gali apdeguši, un tad es viņam ar lielu sajūsmu kastīti izsniedzu. [..]

Ar konfektēm man saistās arī Lieldienas, kad mamma vienmēr sagādāja konfektes, kuras es meklēju pa visu māju, un dažreiz paveicās, ka tās atradu pirmā. Pēc tam mēs ar māsu krāsojām olas sīpolu mizās, lai tās iegūtu sarkanbrūno krāsu. Kad biju maza, mēs arī ripinājām olas un sitāmies ar tām

vai sagaidījām kādus ciemiņus. Kopā visi gājām šūpoties, slēpām olas, dažas olas tika tā noslēptas, ka atradām tās tikai pēc kāda laika, šūpoles bieži vien saplīsa no trakās šūpošanās.

Savā dzimšanas dienā es dāvanas saņēmu reti, jo vienmēr izlūdzos mammai, lai man tās iedod dienu pirms dzimšanas dienas. Protams, arī dzimšanas dienā sagaidīju kādus ciemiņus, un tāpēc man vajadzēja atrast labāko kleitu, kura bija rozā krāsā, ar platu jostu un mazu, smalku mežģīņu apkaklīti. Pārsvārā kā dāvanu es saņēmu kādu rotaļlietu, spēli vai bilžu grāmatu. Vislabākās grāmatas bija tās, kurās bija uzlīmes vai kurās bija jāveic kādi uzdevumi.

31. decembrī gatavojām ēdienus, vakarā skatījāmies Vecgada raidījumus vai braucām skatīties salūtu uz Madonu. Tas man ļoti patika un likās katru gadu citāds, jo tas bija ļoti krāšņs un spožs. Taču mani biedēja troksnis, ko tas izraisīja. Tad tvēros pie tēta drošās rokas, acu nenolaidusi no ugunspuķēm debesīs.

[..] Vasaras saulgriežos mēs pinām Jāņu vainagus. Mamma man to mācīja, bet tā vai tā tie sanāca lieli un man nederēja. Vēl mēs nesām mājās Jāņu zāles, kā arī dziedājām Līgo dziesmas, pirms tam meklējot tās grāmatās un žurnālos. [..]

Mamma taisīja mājas sieru, un man tas ļoti patika un garšoja, jo tam bija unikāla garša, un es nekad nevarēju vien sagaidīt, kad to varēs ēst. Tagad

mums gotiņas vairs nav un sieru arī vairs netaisām. Es laikam to nemācētu, žēl gan.

Jāņos mēs ar māsu vēlu vakarā lecām pāri ugunskuram un sēdējām pie tā līdz tumsai, bet laiks apmācās un sāka līt, tādēļ mēs skrējām mājās, lai nesalītu, bet negājām gulēt, jo centāmies sagaidīt rītu, tomēr beigu beigās tāpat aizmigām un pamodāmies, kad saule bija piebērusi pilnu gultu ar spožām gaismas ripiņām. [..]

Anete Anija Romuļa,
Kusas pamatskolas
8. klase

Kur bezgala jūra,
Kur ziemeļu vēji,
Kur brīvība staro,
Piedzimu es.

Kur dzidras upes,
Kur zaji meži,
Kur plaši lauki,
Augu es.

Kur smilšu pludmale,
Kur senās pilsētas,
Kur gudrās dainas,
Nodzīvošu mūžu es.

Aleksandrs Radionovs,
Slokas pamatskolas
6. klase

[..] **U**zskatu, ka visa mana bērība ir piedzīvojumiem un notikumiem piepildīta. Es augu ģimenē, kurā ciena darbu, godina vecākus, svin visus nozīmīgos valsts svētkus. Visos svētkos mūsu lauku mājās tiek mastā uzvilks sarkanbaltsarkanais karogs, kas skaisti plīvo, kad vējš tam maigi pieskaras. Visās manās atmiņās šis karoga krāsas atgādina par piederību latviskajam, tās vairo mani mīlestību pret savu ģimeni un Latviju kopumā. [..]

Nekad neaizmirsīšu agros vasaras rītus, kad ar tēti devāmies makšķerēt zivis uz Sasaļu ezeru. Protams, gatavošanās sākās jau divas dienas iepriekš. Gatavojās tētis, bet es maisījos pa kājām. Pat tārpus saraka vecākā māsa Lauma. Kad pienāca gaidītais rīts, es gulēju kā nopērts. Mamma ap mani ņēmās veselu pusstundu, kamēr dabūja no gultas laukā, bet tētis neapmierināts tikai rūca un staigāja garajos zābakos no vienas istabas otrā. [..] Pēc daudziem pārdzīvojumu brīžiem beidzot mēs ar tēti devāmies ceļā. Braucām ar motociklu. Dzestrais rīta gaiss sitās sejā, kas mani atmodināja pilnīgi. Nokļūstot pie ezera, es biju pilnīgi gatavs makšķerēšanai. Sēdāmies ar tēti kaimiņa laivā, kura, tēta stipro roku vadīta, drīz vien nokļuva ezera vidū. Sākās makšķerēšana. Tētim pie āķa ķērās viena zivs pēc otras, bet man nekā. Tā sarūgtināts un neskaitāmas reizes aplūsināts, es mazliet iesnaudos. Mani

atmodināja tēta stingrās rokas pieskāriens un dusmīgie čuksti: „Nu, velc taču!” Es vilku, bet manas sešgadnieka rokas bija par vājām. Palīgā steidzās tētis. Drīz vien virs ūdens parādījās līdakas platā mute. Līdaka pretojās pamatīgi, peroties un kulstot ūdeni ar savu spēcīgo asti. Kad tā atradās laivā, mēs ar tēti bijām gandarīti, jo zivs bija vismaz trīs kilogramus smaga. Miegs pārgāja momentā. Makšķerējam līdz pusdienlaikam, bet nekas īpašs man vairāk nepieķērās. Toties gandarījums par pamatīgo līdaku bija liels, it īpaši mājās stāstot par to mammai un māsām. [..]

Novēlu latviešiem nedzīties pēc varas un naudas, nebraukt prom no Latvijas, bet iemācīties saprast, ka dzīvē pats svarīgākais ir dzimtā vieta, no bērības pazīstamie cilvēki un darbs Tēvzemes labā. Lai mums visiem gaiša un mīlestības pilna nākotne!

Mikus Gustavs Kūliņš,
*Ilūkstes Raiņa vidusskolas
7.c klase*

[..] **P**ar manu piedzimšanu visi priecājās, bet visvairāk – mans brālis. Māris, tā sauc manu brāli, nosauca mani par Miku. Mammai un tētim iebildumu nebija. Brālis vēl joprojām mani mīl. Es ļoti lepojos ar viņu. Ir tik labi sajūst vecākā brāļa plecu! Viņš nekad neļāva man darīt pāri, pažēloja, palīdzēja un kopā ar mani spēlējās.

[..] Pienāca Ziemassvētki, un Ziemassvētku vecītis man atnesa lielu kastīti. Man iemirdzējās acis, steidzīgi vēru to vaļā, nesaudzēdams krāšņo iepakojumu. Mans prieks bija neapprakstāms, jo kastītē gozējās sarkans velosipēds. Nekavējoties sāku iemēģināt savu braucamrīku. Mamma uzmeistaroja ceļu no vecām avīzēm, un brauciens varēja sākties. Sākums nemaz nebija tik daudzsološs, bija jāsauc palīgā tētis.

Kad pienāca vasara, varēju jau braukt pa ceļu. Kopā ar mammu braucām visur, bet visbiežāk – uz savām lauku mājām. Tur dzīvoja mana vecmāmiņa. Darba tur netrūka. Biju liels palīgs gan dārzā, gan kūtī. Ganīju vistas un teliņiem izdomāju vārdus. Man patika rakt zemi, sajūst tās smaržu, iesēt sēkļiņas un vērot, kā no tām izaug brīnumaini augi. Kad rakām kartupeļus, man grozs bija lielāks par pašu. Vienā rokā tētis paņēma mani, otrā – grozu. Bija neizsakāmi labi sajūst tēta stiprās rokas!

Kad kartupeļi gulēja kaudzē sabērti, mēs apsēdāmies uz soliņa, un tētis man lasīja pasakas. Mana mīļākā pasaka bija „Brēmenes muzikanti”.

[..] Mūsu divvientulību pārtrauca mamma un kairinoša smarža no virtuves loga. Uz galda kūpēja bļoda pilna ar pankūkām, blakus tai aicinoši smaržoja garšīgākais kakao dzēriens pasaulē. Bet tas vēl nebija viss! Zemenes ar putukrējumu! Kaut kas neticams! Jā!

Pēkšņi atcerējos, ka pats taču iesēju zemenītes, kuras var baudīt līdz pat pirmajām salnām.

Mana bērnība bija kā brīnumaina karalvalsts, kurā gribas atgriezties vēl un vēl, bet laiks ir nepielūdzams. Tās smarža mani pavadīs visu mūžu.

Miks Saulītis,

*Taurupes pamatskolas Mazozolu filiāles
7. klase*

[..] **A**manda dzīvoja mazā lauku ciematīnā. Viņa dzīvoja kopā ar mammu, jo tētis no kara neatgriezās. Mazajā ciematīnā bez viņas dzīvoja vēl daudz bērnu, tikai lieta tāda, ka tie visi bija puikas. Puikas pret viņu izturējās labi un kopā ar viņu spēlējās arī ar lellēm, ne tikai mašīnām, tāpēc Amanda nekad nebija viena. Bet varbūt tas bija tāpēc, ka viņa bija vienīgā meitene apkaimē? Lai arī kā viņai gāja, lieliem soļiem tuvojās viņas piektā dzimšanas diena. Amandai mājās bija ļoti daudz leļļu, bet nebija ratu, kuros viņas pavizināt. Meitene uz šo dzimšanas dienu mammai lūdza lielus leļļu ratus, lai tajos varētu sasēdināt visas savas lelles.

Viņas dzimšanas diena beidzot bija klāt! No rīta Amanda pamodās un devās brokastīs. Virtuvē viņu sagaidīja mamma ar siltām, zeltainām un pufīgām rauga pankūkām. Tā kā šodien bija sestdiena, viņa zināja, ka visu dienu pavadīs laukā ar

Aija Puisāne, Ciblas vidusskolas 4. klase

puikām. Amanda pabrokastoja, gatavojās jau skriet prom, kad viņu pasauca mamma. Mamma meitenīti stipri samīļoja un iečukstēja ausī, sakot: „Iekšpagalmā kaut kas jau no agra rīta piebrauca, izej, lūdzu, paskaties, kas tur ir!” Amanda drusku tramīgi devās uz iekšpagalmu. Kad viņa pavēra durvis, pagalmā stāvēja ratiņi – tik dzeltenī kā vasaras saulīte. Gaviļniece ātri aizskrēja uz savu istabu, paņēma savu vismīļāko lelli un steidzās atpakaļ pie savas dāvanas, pa ceļam saucot: „Paldies, paldies, paldies!” Pa logu mamma redzēja, kā Amanda ratos iesēdina savu lelli un dodas pastaigāties. Pa ceļam viņai pievienojās pāris puikas, kas uzdāvināja puķītes. Visi puikas gribēja izmēģināt jaunus ratiņus, bet Amanda lepni atteica: „Šodien ir mana dzimšanas diena, nevis jūsu!” Puikām viss bija skaidrs, un viņi vairs neuzdeva nevienu jautājumu un kā braša goda sardze soļoja abās pusēs saulainajiem ratiem. Vēlāk viņiem pievienojās puika, kas visu laiku runā – viņam nekad nav iespējams aiztaisīt muti. Arī viņš ar ziediem rokās pieskrēja pie Amandas, uzdāvināja tos un uzdeva jautājumu: „Tavi jaunie ratiņi ir tik dzeltenī, bet kāpēc riepas ir sarkanas?” Viņa pati to nemaz nebija ievērojusi, bet tagad nopriecājās par krāsainajiem riteņiem, kas tik labi saskanēja ar viņas matu lentu.

[..] Ciema puikas pirmie iemācījās braukt ar velosipēdiem, bet viņa gribēja iemācīties to, ko viņi nemācēja. Meitēns atcerējās, ka šķūnīti stāvēja vēl kaut kāds braucamrīks. Nevarēdama mierīgi nosēdēt, Amanda aizgāja uz šķūnīti, ieraudzīja kaut ko pārsegtu ar noputējušu lupatu. Piegāja tuvāk, norāva lupatu, zem tās atradās braucamrīks ar veseliem četriem riteņiem. Atnāca mamma un sāka stāstīt, ka tas ir kvadracikls, ar kuru agrāk braukāja viņas tētis. Amanda mammai paziņoja, ka grib iemācīties ar to braukt. Mammai dīvains mitrums mirdzēja acīs, kad viņa solīja, ka abas kopā iemēģinās šo braucamo, kura riteņi bija sudraboti pelēkā krāsā. „Kā tēta acis,” mamma klusu noteica. Pēc pāris nedēļām Amanda ar mammu brauca kā neviens cits ciemā. Visiem zēniem apakšžoklis nokārās gandrīz līdz zemei.

Amandai ar mammu braucieni ar kvadraciklu pa meža celiņu garām jaunaudzei, ko stādījis tētis, pirms devās misijā uz tālo zemi, kļuva par piektdienas vakaru svarīgāko notikumu. Viņas aizbrauca līdz izcirtuma malai, uzkāpa kalnā, apsēdās uz lielā akmens un, rokās sadevušās, lūkojās, kā saule lēnām krāso Latvijas sapņainos mākoņus visneparastākajās krāsās.

Semija Ozoliņa,
Kusas pamatskolas 9. klase

Lauku piedzīvojumi

[..] **A** tceros, kā man rudenī garšoja skābie ziemas āboli. Kamēr visi mājās mīlojās ar kārtīgiem ēdieniem, man patika izlavīties ārā un ēst tos pretīgos, kā krustmāte teica, ābolus. Zobi nomizojās, mute savilkās kā sakaltusi āda, bet es dievināju to aso skābumu! Protams, pēc tam reizēm nebija diez ko labi, bet ko tik nevar paciest liela mērķa vārdā!

[..] Laukos dzīve bija krāšņa. Vasarā mums šeit blakus nav dīķa, kur var peldēt. Ezerelis ir, bet tur neviens nepeldas, jo tas ir aizaudzis. Kolhoza laikos tur iekšā tika sagāzti visādi draņķi, kā pukojās mana vecmamma. Tomēr risinājums jāatrod! Iznesa ārā lielo, apaļo mucu. Man tā šķita milzīga! Tā bija mana piecgadīgā bērna augumā. Ielēja ūdeni no šļūtenes, kas bija ledaini auksts, bet ko tik karstā dienā neizdarīs! Plunčājos, skaļi spiegdams, un nebija ne vainas. Man bija savs dīķis!

Mums bija un ir joprojām arī truši. Mazi un lieli, resni un tievi, ļoti pūkaini un mīļi. Visi tika dievināti kā mazi bērniņi. Viņiem patika gozēties zem sarkanās ābeles. Mani vienmēr nolika, lai es viņus ganu un skatos, lai nesāk mukt. Bet, protams, ne reizi vien viņiem izdevās izmukt no salātzaļās sētiņas. Tad mēs visi rikšojām pakaj. Zaķīši jau nebija tie gausākie! Bet ķērājiem vienmēr izdevās visus sadzenāt. Es gan biju pats lēnākais.

Kuram gribēsies ķert trušus, ja ir atvests saldaiss citronu saldējums? Nevienam. Tāpēc, kamēr pārējie ķēra tos trušus, es baudīju saldējumu un vēroju viņus. [..]

Laukos viss gāja raiti un bija ļoti interesanti un darbīgi. Var cept picu vai arī doties vākt zāli mazajiem trusīšiem, var kaitināt krustmāti vai meklēt vecmamma pazudušās brilles, var lasīt tomātus vai arī mest tos mērķī, kamēr kāds to nepamana. [..]

Oskars Jansons,
Kusas pamatskolas
8. klase

[..] **E** s esmu dzimusi Rīgā un pirmos dzīves gadus pavadīju tur. Bet mani vecāki ir no Smiltenes. Kad es biju trīs gadus veca, mūsu ģimene pārvācās uz dzimto Smilteni. Es sāku iet bērnudārzā un iepazīnu šo skaisto pilsētu. Ziemā man ar vecākiem patika iet uz Jāņukalnu, kur braucu no kalna ar ragaviņām, pavasarī brīnījos par sniegpulkstenītēm mūsu dārzā. Vasarā stundām ilgi peldējos Klievezerā, tajā vienmēr bija ļoti silts ūdens. Rudenī skaistos skatus izbaudīju Vecajā parkā.

Mana ģimene ir mana pasaule. Es ļoti mīlu savus vecākus un brālīti. Kā arī divus rudos runčus. Cik vien sevi atceros, iedomājoties par vecākiem, domāju par

mammas silto smaidu un tēta lielisko humora izjūtu un stiprajām rokām. Mani vecāki ir labākie pasaulē, un es zinu, ka jebkurā dzīves situācijā varēšu atgriezties pie viņiem.

Bērnībā man bija arī ļoti jauki vecvecāki. Tagad diemžēl ir palikusi viena vecmamma un viens vectēvs. Es viņus saucu par omi un opi. Mana ome cepa garšīgākos „riekstiņus” un vienmēr bija gatava mani uzklausi. Opis spēlēja ar mani šahu. No vecvecākiem mācījos, ka vienmēr jābūt labam gan pret dzīvniekiem, gan cilvēkiem.

[..] Es esmu patiesi laimīga, ka piedzimu saviem vecākiem. Mamma un tētis mani ir mīlējuši un lolojuši, un esmu izaugusi par labestīgu un gudru meiteni. Es nezinu, ko nozīmē, ka nav ko ēst vai vilkt mugurā. Bet arī tā dzīvo bērni... Paldies maniem vecākiem par doto dzīvību un milzīgo mīlestību, kuru viņi man sniedz!

Jasmina Pakalne,
Smiltenes vidusskolas
6.d klase

[..] **M**ana bērnība dzīvo jau brīvā Latvijā. Tai ir zeltaini mati kā saules stari, kas rītos logā spīd. Tai ir zaļas acis kā tikko parādījies pumpurs pavasarī. Bērnībai ir sarkanbalti sārts smaidis, kas uzsmaida visām

grūtībām, un, ja kādreiz bēdas nomāc, tā pieceļas un basām kājām pār akmeņiem doties var. Tērpusies tā rudenīgi oranžā kleitā, kas vējā viegli plīvo. Bērnība runā skaidrā latviešu valodā, tā saka „lūdzu” un „paldies”, tā ir brīva un piedzīvojumiem bagāta.

Mana bērnība dzied latviešu dziesmas skaidri un no sirds, tā nes dziesmas tālāk pasaulē ar lepnumu un prieku. Bērnība, nonākusi svešās zemēs, daudzina savu valsti un dzimto valodu. Tā māca svešajiem savu tēvu valodiņu ar tādu lepnumu, kādu citur pasaulē neredzēt. [..]

Tagad bērnība vēl ir maza, bet, kad tā izaugs, viņa turpinās par to pastāvēt. Vienalga – mazu vai lielu, bet par dzimteni. Viņa dziedās Līgo dziesmas saviem bērniem un novembra vēlos vakaros stāstīs par Latvijas pagātni, mācot – lai arī kas būtu noticis pagātnē, ar mērķtiecību ir iespējams sasniegt visu, ko vēlies. Arī brīvību.

„Dievs, svētī Latviju!” – spēcīgs lūgums izskan no manis bērnībā un izskanēs, kad pieaugušo pasaulē palaista būšu. Latvija ir tāda, kādi esam mēs, jo tauta veido Latviju. Es zinu, ka, runājot spēcīgus vārdus latviešu valodā un tos nododot tālāk latviešiem paaudzi paaudzē, mēs saglabāsim Latviju mūžīgi.

Lāsma Siliņa,
Jelgavas Spīdolas Valsts ģimnāzijas
9. klase

[..] **B**ērnības un viņas draugu vismīļākā nodarbe bija spēlēt māju. Viņiem pie dīķa bija iekārtota virtuve ar dažādiem virtuves piederumiem, tur bija, piemēram, dažāda lieluma bļodas un trauki, vēl karotes, dakšas un neasi sviesta naži. Viņiem bija arī lielā istaba. Tolaik šķita, ka šī nelielā būdiņa pie dīķa bija tikpat liela un grezna kā pasaku pils bērnības bilžu grāmatā. Uz iekārtoto māju visi kāpa pa trepēm, jo māja atradās lejā pie dīķa, un, lai tur tiktu, bija jānokāpj pa lielu kalnu. Šī kalna nogāzē atradās trepes, kuras bērni paši bija izrakuši. Šajā mājā visi draugi meistarēja smilšu kūkas, tās bij visvisādas – dažkārt bērni centās atdarināt veikalā pirktās, bet biežāk sadomāja savas. Tā bija viņu iemīļotākā nodarbe. Smilšu kūkas tika dekorētas ar lapām, ziediem, akmentiņiem un turpat lejā augošā Kaukāza plūmju koka dzeltenajām bumbiņām. Pie dīķa bija iespējams droši pieiet un iesmelt ūdeni, un to viņiem vajadzēja, lai gatavotu ēdienus un pēc tam mazgātu traukus. Dīķa mājā laiks paskrēja tik ātri kā čipsu pakas izēšana visiem kopā.

[..] Vakarā viņi gāja uz veikalu iepirkt našķus jautram vakaram. Pirms gulēt iešanas viņas, jo teltis palika tikai meitenes, vēl skraidīja pa pagalmu, baidīdamas cita citu. Kā no šausmu filmas es atceros vienu reizi, kad mēs palikām teltī pie mana balkona. Vēlu vakarā

pēkšņi sadzirdējām troksni, un izrādījās, ka tas bija milzīgs, no ķēdes norāviens suns. Nobijāmies ne pa jokam!

Bērnībai ļoti patika un vēl joprojām patīk apciemot omi. Viņas abas parasti darināja ziemas krājumus, ko likt pagrabā, brauca lasīt ogas, kasīja lapas, rušinājās pa puķu dobēm, devās sēnēs – tas viss bija daudz, daudz aizraujošāk nekā vienkārši sauļoties pie ezera. Viņas ļoti labi sadzīvoja, un viņām vienmēr bija ko darīt.

[..] Tomēr vislabāk bērnībai patika svinēt Ziemassvētkus. Tas bija tikpat superīgi kā pirmais sniegš pēc karstās vasaras un lietainā rudens. Meitene ar ģimeni cepa piparkūkas un pušķoja eglīti, katru gadu izdomājot jaunas rotas. Šī eglīte bija visskaistākā svētku karaliene! Svinību dienā meitene ar savu omi gatavoja dažādus ēdienus viesiem, kas ieradās vakarā. Viņas abas vienmēr sataisīja tika daudz jauki noformētu ēdienu, ka viesi nespēja visu apēst. Vakarā viņiem patika saņemt dāvanas, runājot dzejoļus un dziedot dziesmas. Tas nekad neapnika!

[..] Tagad meitene ir ļoti mainījusies, bet arvien priecājas par savu Bērnību.

Marta Šimane,
Kusas pamatskolas
8. klase

[..] **M**ans vectēvs bija liels muzikants. Viņš spēlēja ģitāru un klavieres. Katros ģimenes svētkos mēs visi kopā dziedājām un priecājāmies. Vienu reizi Ziemassvētkos mēs ar vectēvu un brāli izveidojām priekšnesumu. Es deju, brālis dziedāja, un vectēvs spēlēja ģitāru. [..]

Bērnība ir maģiska. Tu sāk saprast dzīvi, iegūsti jaunus draugus un sāk sazināties ar cilvēkiem. Tu vari pieaugt, bet daļa no bērnības joprojām būs tev līdzās. Kā bērns esmu ieguvusi mācību, ka jādzīvo katrs mirklis no savas dzīves. Bēdājoties par vienu lietu, vari palaist garām burvīgākos un skaistākos brīžus ar tuvujiem un draugiem.

Bērnību veido jaukie brīži ar ģimeni un draugiem. Vienmēr atcerēšos vecmammaš siltos glāstus, skriešanu zaļajā pļavā, saldo zemeņu garšu uz mēles un atveldzi vēsajā upes ūdenī.

Bērnība ir ļoti skaista, bet vai to var pamanīt cauri spīdošajiem ekrāniem: telefoniem un planšetēm? Šobrīd bērnus ir grūti dabūt ārā, bet agrāk bija grūti dabūt mājās, jo cilvēki komunicēja vairāk nekā tagad.

Mana bērnība ir laimīga, un ar vislielāko prieku laiku pa laikam es atgrieztos tajā!

Laura Potaša,
Ogres sākumskolas
6. klase

[..] **S**tāsts būs par manu vectēvu, kurš man mācīja visu saredzēt, sadzirdēt, sasmaržot. Viņš bija mans mīļākais cilvēks. Tā jau nebija, ka viņš man visu atļāva, nē – viņš bija arī stingrs un prasīgs, viņu es paklausīju vienmēr. Manā atmiņā spilgti ir iespiedies tas rīts, kad manu vectēvu aizveda uz slimnīcu, bet man bija jāiet uz bērnudārzu. Mamma vectēvu apciemoja, bet man neļāva, jo viņš neizskatījās labi. Pēc dažām dienām, kad mēs ar mammu taisījāmies uz bērnudārzu, no omītes saņēmām ziņu, ka vectēva mums vairs nav... Mēs šo notikumu ļoti pārdzīvojām, es raudāju tā, kā nekad savā dzīvē vēl nebiju raudājusi.

Pēc neilga laika piedalījās konkursā, kurā es dziedāju veltījuma dziesmu savam vectēvam.

Tagad es bieži apciemoju vectēvu viņa atdusas vietā un domās sazinos ar viņu. Dziļi sirdī es jūtu, ka viņš ir kopā ar mani, ka viņš vēro mani un priecājas par visu, ko es daru. Es mīlu savu vectēvu un savu ģimeni, es izmantoju katru mirkli, lai apskautu un samīļotu savējos.

Estere Voitjule,
Ogres sākumskolas
5.a klase

Laura Mihejeva, Krāslavas pamatskolas 8.a klase

[..] **K**opš piedzimu, mamma un tētis man cenšas parādīt pasauli. Jau maza būdama, esmu apskatījusi Itāliju, prāmis mani ir aizvedis uz Zviedriju, interesanti pavadīju laiku Lietuvā un Igaunijā. Neklātienē, kopā ar vecākiem, esmu aizceļojusi uz tālām un tuvām aizjūras zemēm. Tās bija skaistas. Varbūt, kad izaugšu liela, man būs iespēja to visu skatīt klātienē. Es jau sešu gadu vecumā sapratu, ka pasaulē ir tik daudz skaistu vietu, kas sauc, aicina, vilina, bet es šos saucienus nedzirdu. Tikai Latvija ir tā, kas liek man sevī iemīlēties arvien vairāk un vairāk. Vienmēr esmu jutusies kā īstena savas dzimtenes patriote. Es zinu, ka Latvija ir vienīgā valsts, kurā vēlētos nodzīvot visu mūžu. Nemaz nevaru iedomāties, kāda pasaule būtu bez Latvijas. Patiesībā tā būtu katastrofa. Ja nebūtu Latvijas, tad nebūtu skaisto svētku un svinamo dienu: Jāņu, Miķeļdienas un Mārtiņu, Lāčplēša dienas un Dziesmu svētku. Es nevarētu lepoties ar bagāto folkloru, ar Raini un Aspaziju, ar Imantu Ziedoni un Ojāru Vācieti. Es neuzzinātu par Kārli Skalbi, kurš, dzīvodams svešumā, ilgojās pēc savas tēvu zemes.

Bet Latvija ir, un manu sirdi silda apziņa, ka Latvijā dzīvo cilvēki, kuri nesavtīgi palīdz cits citam. Par to liecina sirsnīgās vēstules „Latvijas lepnumam”. Tie ir līdz asarām aizkustinoši stāsti, tie ir varoņdarbi. Ir labi apzināties, ka cilvēki

„sadodas rokās”, kad kādam ļoti sāp un ir vajadzīga palīdzība. Tiek saziēdota nauda, lai izārstētu, lai izremontētu slimnīcu, lai atjaunotu nodegušu māju, lai Latvijas zemes klēpī guldītu ārzemēs bojā gājušos cilvēkus.

Domāju, ka Dievs vienmēr svētīs Latviju, latvju meitas vienmēr ziedēs un latvju dēli vienmēr dziedās, cilvēki būs laimīgi, karavīri stipri un prezidenti izturīgi. Plūdis labestība un sirsnība, virmos draudzība un sapratne. Latvijas dzintari vienmēr būs gaiši un saulaini, Latvijas ozoli stipri un diženi kā pati valsts.

Es ticu, ka Latvija saglabās savu neatkarību, un to nekad nemīdīs svešu zemju iekarotāji. Mēs varēsim mierīgi dzīvot un apstrādāt savu zemi, kopt un stādīt mežus. Latvija kļūs vēl zaļāka un tīrāka. Mēs strādāsim ne tikai Lielajā talkas dienā, bet arī visās citās dienās, mēs nepiemēslosim savu zemi un neļausim to darīt citiem. Mēs skandēsim savas tautasdziesmas un izdejosim savas tautas dejas. Ar paceltu galvu mēs stāvēsim krastmalā un dziedāsim „Dievs, svētī Latviju!” Mūsu himna skanēs pāri Daugavai, pāri trejdeviņām jūrām un okeāniem, to sadzirdēs visā pasaulē, un mēs varēsim būt lepni, jo esam latvieši.

Loreta Ozola,

*Taurupes pamatskolas Mazozolu filiāles
7. klase*

No saules nopilēja zelta piliens, tas nokrita uz klinšu maliņas. Vienu dienu kaut kas silts un maigs mani pamodināja. Es sāku lūkoties apkārt, man jau bija izaudzis skaists, tievs kātiņš un divas skaisti zaļas lapiņas.

Kad es jau biju paaugusies, es sāku iet ziediņu skolā. Tur es iemācījos skaitīt un rēķināt, un tur es satiku savas draudzenes – sniegpulkstenīti un margrietiņu, tulpīti – un citus burvīgus draugus.

[..] Tagad man jau ir mans pirmais ziediņš. Un es vēl joprojām augu un augu. Izaugšu par rozīti.

Emma Luīze Dripe,
privātās vidusskolas „Patnis”
5.a klase

[..] **E**s zināju, kas esmu, kādi ir mani milzumlielie sapņi, cerības un it kā papildāmie mērķi, kurus pēc iespējas ātrāk vēlējos sasniegt.

Es biju kā saules stariņš, kas katru rītu cejas ar smaidu uz lūpām, kas neredz pelēkās krāsas, kas sirds dziļumos tic, ka viss ir labi – ka nav koku bez lapām, ka rozes ir bez ērkšķiem, ka zvaigznes spēj piepildīt visus manus sapņus. Es ticēju, ka var notikt neiespējamais, var piepildīties viss, ja vien tam ticu no visas sirds.

Es uz visu skatījos kā pirmo reizi. Viss bija tik skaists, spožs, vēl neskarts. Es sarunājos ar vēju. Tas uzklausa, un

manas raizes un rūpes uzreiz aizšalca prom. Es skatījos debesīs, it kā tām varētu pieskarties. Mākoņi bija mana saldā cukurvate, zvaigznes – mazās odziņas uz kūkas.

Mana bērnība ir kā liegs pieskāriens. Tā lēnām slīd ārā no manām rokām, vairs nevaru to paturēt un izdzīvot vēlreiz.

Līva Ašmane,
Jelgavas Spīdolas Valsts ģimnāzijas
9.soc. klase

[..] **K**ad biju maza, es mīlēju dzīvniekus. Kamēr visi spēlējās bērnudārzā, parasti skatījos uz vistām aiz kaimiņu žoga. Es tās varēju vērot stundām ilgi. Es arī novēroju skudru pūžņus. Man patika skatīties uz mazajām skudriņām, kā viņas, skraidot pa visām malām, nesa gaudiņus un materiālus pūžņa būvei. Kā tās gāja gan iekšā, gan ārā no savām mājām.

Man vēl ļoti patika putni. Es vēroju visparastākos zvirbuļus un vārnas. Kad man bija maize, es tos baroju. Pricējos, kā bars zvirbuļu knābāja manis izbārstītās drupatas.

Ar lielu interesi pētīju ģeogrāfiskās kartes un centos iegaumēt valstu nosaukumus un to galvaspilsētas. Man patika vērot un veikt jaunus atklājumus. Kvēlākā vēlme man bija kļūt par mākslinieci. Bērnībā es ļoti bieži zīmēju.

Savus darbus spraudu pie sienas. Es lepojos ar savu talantu un biju laimīga, ka arī citi novērtēja manas spējas.

Zane Gaidale,
Ogres sākumskolas
6. klase

[..] **K**ad gāju bērnudārzā, man prātā ir palikušas jaukās brīvdienu pastaigas ar tēti un jaunāko brāli gan ziemās, gan vasarās. Ziemā mēs ar brāli un tēti bieži vien braucām ar ragaviņām. Atceros, ka bija lielas sniega kupenas, ārā bija ļoti auksti un tobrīd no mākoņainajām debesīm krita balts, mirdzošs sniedziņš. Un tad viena no virpuļojošajām sniegpārslīņām man iekrita plaukstā. Tā bija tik skaista un neparasta kā mazs brīnums! Es, to vērojot, smējos un rādīju tētim.

Vasarā mēs ar tēti bieži braucām uz dzimto pilsētu, kur atradās viņa bērnības māja. Blakus auga liela, kupla ābele, pilna ar āboliem. Bet pretī tai atradās ogulāju krūmi – tās bija saldās un sārtās avenes, ar kurām es bieži mielojos. Ieradies šajā mājā, tētis bieži kāpa uz bēniņiem, lai pārkārtotu vecās mantas. Allaž es tētim lūdzos iet līdzi, jo tur atradās veci žurnāli un grāmatas. Man ļoti patika tās skatīties un izgriezt dažādus krāsainus attēlus. Tas bija aizraujoši! [..]

Agate Pauliņa,
Krāslavas pamatskolas 7.b klase

[..] **B**ērnība – tā ir viena vienīga vasara! Ik puķīte zied ar varavīkšņainu krāsu ziediem, un nebēdnīgie taureņi lido! Tie nav notverami, tikai apbrīnojami. Akmentiņi un smiltiņas pielīp pie slapjajām pēdiņām un te, hops, ielec zālītē! Rasas lāsītes noskalo visu, tās ieripo pat starp mazajiem kāju pirkstiņiem, pakutinot tos.

Ejot caur mežu, var just: kokus aijā vējš, tie cits citam čukst: „Re, kur laimīgā bērnība!” Bērnībai liekas, ka koki dzied, tie tādi apburti dziedošie meži. Katrs koks kaut ko skandē savā balsī. [..]

Ir tikai vasara, silta saulīte. Guļ bērnība pieneņu pļavā un raugās augstu jo augstu gaisā, un fantazē. Pa debesīm skrien balti, pūkaini dzīvnieki, īsti pasaku tēli, tie no mammas lasītajām pasakām. Bet varbūt tur eņģeļi raugās caur baltajiem mākoņiem uz bērnību un pieskata, lai viss būtu kārtībā, lai bērnība smietu, līdz vēders sāp? Citā dienā pārsteidz ar varavīksnes tiltu meža malā, metot milzu loku debesīs.

Vakari silti, pilni ar sienāžu dziesmām. Bērnība mana bez telefona. Vien mammas pasakas un šūpuļdziesmas.

Visa krāsainā un burvīgā bērnības pasaule – tik mīļa, brīnumaina, droša!

Evelīna Brikmāne,
Jaunpiebalgas vidusskolas
6. klase

[..] **A** izsvīdis lodziņš ar vilinošām stikla figūriņām un vitrāžiņām, kuras aukstajā, sniegotajā dienā izstaro tādu savdabīgu siltumu. Uz mēles ir liela, salda, graudzēta un stipri virkota mandele, kas garšo pēc Ziemassvētku vakara līksmības. Dzirkstošie smieklī ripo pār lūpām un sasalst gaisā tepat, deguna priekšā. Māsa, tētis, mamma, smieklī, karstvīna smarža pa visu Doma laukumu un mazas sniegpārslīņas virs galvas. Paveros uz uz augšu un redzu – Mākoņmāte smaidot purina savas mākoņu segas un spilvenus. Es pasmaidu pretī un piedāvājot pastiepu sviestpapīra tūtiņu ar augļu sukādēm un karamelizētiem riekstiem, bet viņa tikai pakrata galvu un uzspiež vēsu buču uz manas mazās bērna galviņas.

[..] Es pavēršu skatienu uz augšu, un man ar roku māj kāds apsnidzis enģelītis no sienas fasādes. Es viņam pamāju pretī un smaidu, bet viņš, ak, nerātnis, izbāž mēli un parāda man radziņus. Smieklī atkal sasalst gaisā.

Ejot tālāk, uz podesta pie Melngalvju nama redzu stāvam staltu akmens bruņinieku ar zobenu un vairogu.

„Rolands,” viņš man saka un, iebāzīs zobenu makstī, patiepj man savu auksto plaukstu.

„Liencis,” es tikpat svarīgi atbildu un, paspiedusi roku, apsēžos blakus. Sniega virpuļi lido gaisā, ik palaikam atveidojot kādu figūru: zaķi, puķi vai ko

citū. Es pastiepu uz Rolanda pusi savu sviestpapīra tūtiņu. Kā jau noprotat, viņš, labi audzināts jauns cilvēks, pieklājīgi paņēma saujīgu sukāžu, jo no riekstiem esot alerģija. Neparasti!

Kad laiks atvadīties, es atkal priekšzīmīgi paspiežu Rolanda plaukstu un kopā ar ģimeni dodos uz Zviedru vārtu pusi. Nonākot galā, vējš strauji ietver mani savā virpulī, mudinot apgriezties un atskatīties. Uzmetu skatu atpakaļ, redzu – viņi man māj ardievas, viņi visi: gan mājas, gan baznīcas, gan baloži, gan skulptūras. Es māju pretī, bet ar vienu soli jau esmu ārpus pasakas.

„Atgriezīšos,” čuktu pilsētai, kad Rīgas pūķis atvadāmieš nograbina savu akmeņu kažoku. Vārds sasalst gaisā un paliek tur, pie vārtiem, pat tad, kad esmu jau tālu.

„Atgriezīšos!”

Liene Mazulāne,
Rīgas Valsts 2. ģimnāzijas
7.a klase

[..] **V** ienu ziemu mēs ar mammu lidojām pie krustmātes uz Zviedriju un dzīvojām viņas lielajā un mājīgajā mājā. Tā man bija kā pasaku pils, iesnigusi kupenās. Tur mēs ar mammu atrādām nelielu kalniņu, no kura visu dienu braucām ar ragaviņām. Tā bija vienreizēja sajūta. Mamma krustmātei

palīdzēja aizvākt sniegu ar lielu lāpstu, bet es viņai traucēju. Es uzgūlos uz lielās lāpstas, un mamma mani vēla pa mīksto sniegu.

Vēlāk mēs ar mammu braucām pie Ziemassvētku vecīša uz Lapzemi. Mums rādīja, kur viņš dzīvo, viņa īstos briežus, rūķus un viņa ragavas. Kad mēs iegājām Ziemassvētku vecīša mājā, kura bija silta, milzīga un mājīga, es redzēju Ziemassvētku rotājumu lielo daudzumu. Tas radīja manī tādas izjūtas, kā pušķojot Ziemassvētku eglīti. Kad mēs gājām pie viņa fotografēties, mums vajadzēja iziet cauri tunelim. Pie griestiem karājās milzīgas lāstekas, un tur bija ļoti auksti. Bija sajūta, it kā bērībā iepazītā Sniega karaliene šeit būtu uzpūtusi savu elpu.

Kad mēs fotografējāmies ar Ziemassvētku vecīti, viņš pieskārs man ar savām aukstajām rokām. Tas bija, kā pieskarties ledum bez cimdziem.

Lapzemē mēs ar mammu pikojamies. Bija sajūta, it kā mana mamma uz brīdi būtu ienākusi savā bērībā, jo tik skanīgus un patiesus smieklus var piedzīvot tikai bērībā. [..]

Anastasija Greiškāne,
Rīgas Klasiskās ģimnāzijas
7.b klase

Atmiņu smails

[..] **M**anas piecgadīgās bērna acis vēro, kā vecmamma rokas veikli un viegli sagriež izžāvētos augus, lai vēlāk tos varētu pārtaisīt par dabīgiem ārstniecības līdzekļiem. Jau maza būdama, es mācos no viņas.

Pirmā mācība: vienmēr rūpēties par citiem. Sniegt tādu mazumiņu kā svaigi sajauktu tēju maisiņā. Es ticu, ka tēja, kura vākta un taisīta ar mīlestību, spēj mūs dziedināt. Es mācos, ka mēs spējam dziedināt cits citu.

[..] Mana bērība garšo pēc mājām. Tai ir svaigu aveņu ievārījuma garša kopā ar mannu. Tā ar smaidu paziņo, ka gatavas pusdienas. Tā ar smaidu dodas ar mani pastaigāties, tā ar smaidu kopā ar mani iet barot kazas.

Manas atmiņas vienmēr sniedz man prieku, jo es zinu, ka viss, kas izjūts bērībā, ir patiess un īsts. Un nekas vairs nevar pārspēt to prieku, ko izjūt, ka par tevi rūpējas ar prieku. Tieši tā šobrīd man pietrūkst visvairāk.

Es skatos uz savu Latviju gaiši un zinu, ka mums priekšā ir vēl gaišāka nākotne. Mana mīļā vecmamma man ir iemācījusi smaidīt, rūpēties, mīlēt un nepadoties.

Es zinu, ka vienmēr stāvēšu stalti par Latviju. Par vietu, par cilvēkiem, par visu, ko mīlu.

Zane Lezdiņa,
Naukšēnu novada vidusskolas 8. klase

Patriks Pauls Grīnvalds, Pūņu pamatskolas 6. klase

[..] **S**miltenē ir vieta, kur es piedzimu, kur esmu augusi un kur es dzīvoju. Es piedzimu Smiltenes slimnīcas dzemdību nodaļā 28. februārī. Dzemdībās klāt bija arī mans tētis. Mājās mani arī atveda tētis. Uz loga bija uzraksts ar prieka novēlējumu.

Mani mājās sagaidīja abas māsas, brālis, krustvecāki, abas omes un citi radnieki. Uzaugu vairāk kopā ar brāli. Viņš man bija kā labākais draugs.

Kad biju maza, bieži ciemojāties pie Brutuļu omes. Bet mammas mammu es sauca par vecmāmiņu. Pie omes bija visticas

un govīs. Man ļoti patika tās barot, kaut man no viņām bija bail.

Kad biju maza, man kaimiņos dzīvoja draudzene. Kad mammas mums lika strādāt, tad mēs to darījām kopā, jo negribējām šķirties. [..]

Es esmu priecīga par savu jauko bērnību un pateicīga tiem, kas palīdzēja man to radīt.

Gabriela Gulbe,
Smiltenes vidusskolas
6.d klase

[..] **D**ažus no bērnības gadiem braucu saulgriežus svinēt Dundagā. Bija liels akmens, uz kura varēja likt dažādas latvju rakstu jostas un gūt no akmens enerģiju. Vēl mēs pie ugunskura dziedājām spēka dziesmas. Tas bija ļoti jauki, jo visi sadevāmies rokās, gājām ap ugunskuru un dziedājām. Ņēmām sēklas vai graudus un pērnā gada vainagus, ziedojam tos ugunskuram, lai izlūgtos labvēlību un svētību. Ap kvēlojoši sārta uguni stāvējām basām kājām, lai gūtu zemes spēku. Jāņu vakarā mēs vairāk izklaidējamies, pavadot laiku ar ģimenei, ēdot dažādus Jāņu ēdienus un dziedot dziesmas. Un vēl pie reizes nosvinam mana opja un divu brālēnu vārdadienu, jo viņus sauc šajā spēka vārdā Jānis.

Saulgriežu dienā agri no rīta kailam bija jāpeld tekošā ūdens straumē, lai garīgi attīrītos. Es peldējos Latvijas lielākajā upē Daugavā. Ūdens bija dzestrš, un radās sajūta, ka mazas adatiņas durstītu.

Īpaši šiem pasākumiem nopirku tautas svārkus par savu naudu. Tie bija zaļi ar melnām, pelēkām un baltām svītrām. Jutos kā īsta Vidzemes tautu meita, jo raksts ir ļoti līdzīgs. Man tos ļoti patika vilkt, jo šķita, ka ar tiem izceļos. Tagad diemžēl tādas iespējas vairs nav, jo svārki ir kļuvuši par mazu, taču varētu kādu dienu nopirkt jaunus.

Es lepojos, ka mani vecāki cenšas godāt sentēvu tradīcijas, kuras ne visi šodien piekopj un atceras. Mani vecāki un vecvecāki cenšas tās mācīt, skaidrot man, lai es saprastu to jēgu. Mana mamma vēl joprojām dodas uz šādiem pasākumiem, bet man diemžēl tam vairs nav laika, tāpēc tur vairs nebraucu. Toties savā skolā kopā ar skolasbiedriem rīkojam krāšņu Mārtaņa dienas tirgošanos, Lieldienās dzenam putnus, ripinām olas, šūpojamies uz nebēdu un ēdam dzērveņogas. Krājam spēkus visām latviešu skaistajām latviskajām tradīcijām.

Loreta Reinika,
privātās pamatskolas „Gaismas tilts 97”
6. klase

[..] **A**r ģimeni bieži braucām uz mūsu lauku mājām, kuras atrodas aptuveni divdesmit kilometrus no Bauskas. Ceļā bija laiks vērot dabu, kas kļuva arvien skaistāka un plašāka, attālinoties no pilsētas. Koki, mājas, visa pasaule bija jau ierasta, bieži braucot pa vienu un to pašu ceļu, tie jau bija kļuvuši par labiem ceļabiedriem. Visskaistākie skati caur logu bija vērojami ziemā, kad baltā sniega sega bija apsegusi zemi, kokus, māju jumtus un viss bija tik balts un mirdzošs kā īstā pasakā! Skatoties uz kokiem, vienmēr domāju, vai tiem nav grūti noturēt sniegu uz saviem zariem? Iebraucot mežā, aiz kura atrodas lauku māja, vienmēr jutos, ka esmu ieradusies sen zināmā brīnumu pasaulē. Un tā jau arī bija – mūs ikreiz sagaidīja opītis un suns Linholns, kuru mīļvārdā dēvējam par Lingo. Vienmēr zināju, ka tajā brīdī mūs vēro arī mana ome, tikai no augstākas vietas – kādas mākoņa maliņas. [..]

Atceros, ka pavadīt laiku laukos man vienmēr ļoti patika un tur es jutos labi un pa īstam brīva. Man apkārt bija mana ģimene un Lingo, kas mani uzmundrināja un vienmēr sargāja. Nekad man neapnika kopā ar Lingo skriet gan pa ierastajām taciņām, gan izzināt jaunus ceļus.

Visspilgtāk man atmiņā palicis Ziemassvētku laiks. Vienmēr visi kopā gājām uz savu mežu pēc eglītes. Kad biju nogurusi, tad tētis piekrita mani pavilkt ragaviņās. Šīs izjūtas bija tik

brīnišķīgas! Uz sejas krita sniegpārslas, kas bija tik vēsas un drīz vien izkusa. Apkārt mirdzēja sniegs... Aizvēru acis un sajutos kā lidojot. Pūta stiprs vējš, vienmēr sniga, un vienīgais, kas bija nosalis, bija mans degungals. Arī mežs izskatījās neaprakstāmi skaisti! Sniegs kā mākslinieks to bija izdaiļojis līdz sīkākajai niansei. Toreiz man likās, ka sniegotā zeme laistās visās varavīksnes krāsās. Bet pats grūtākais bija izvēlēties eglīti, kas Ziemassvētkos rotās mūsu māju. Visas tās bija tik skaistas, bet katra arī ar kaut ko atšķirīga. Izvēlēto eglīti ielikām ragaviņās un kopā ar opi un tēti vilkām uz māju. Visu atpakaļceļu domāju, cik skaista tā izskatīsies savā Ziemassvētku tērpā...

Rudeņos tuvējā mežā bija daudz sēņu. Tā kā mūsu ģimenē visi ir kaislīgi sēņotāji, vienmēr līdzī uz mežu gāju arī es. Tikai vienreiz nesapratu, kā tik daudz sēņu var būt mežā vienuviet? Tikai pēc laika mamma pastāstīja, ka oma ar opi šīs sēnes bija sasēņojuši jau no rīta un salikuši zem eglītes, lai man vieglāk atrast.

Vasaras atceroties, vienmēr atminos dārzu un zemeņu lasīšanu savā groziņā. Cik tās bija saldas un gardas! Tā zemenes garšoja tikai bērniībā no omes dārza! [..]

Marta Tēraude,
Bauskas Valsts ģimnāzijas
7.a klase

Kā es satiku bebrus ar baltām sejām

[..] **P**ie manām mājām ir neliela, aizaugusi un visu aizmirsta upīte. Tā ir maza un nemanāma, tomēr pie tās aug stalti koki, tumšas, lielas kazenes un mazi, skābi meža āboli, kuru izskats atgādina pasaku princešu sārtos vaigus. Pie upes vasarās ganās raiba gotiņa un ciemojas stirnu bari, reizēm cēli pastaigājas aļņu pāris, bet visvairāk mani vienmēr interesēja tas, kas dzīvo ūdenī un peld pa šo mazo upi. Kurš grauž stalto koku mizas? Kāpēc zemē ir dīvaini caurumi, kuros iekrītot es varu pazust? Vai tas varētu būt kaut kas pilnīgi neiedomājams, kā, piemēram, liels kurmis vai pat citu planētu iemītnieki, kuri tur slēpjas? Mani vecāki teica, ka tie ir bebri. Vēl vecāki teica, ka es nekad nedrīkstu iet uz upīti viena.

Toreiz bija silta vasaras diena, pūta lēns vējš. Labības laukā kviešu vārpas līgani šūpojās no vienas puses uz otru. Tā bija jauka diena, jo man mamma bija nopirkusi jaunas, skaistas, rozā kurpes ar dažiem spīgulīšiem. Nu, tiešām skaistas! Es uzvilku savus rozīgos svārkus, jaunās kurpes un gāju apciemot kaimiņus, lai parādītu savas skaistās karpītes, bet vecmāmiņa teica, ka visi aizgājuši uz upīti lasīt kazenes. Es tiešām ļoti vēlējos visiem parādīt savas karpītes, tāpēc biju gatava pārvarēt lielās bailes un aizliegumu vienai iet uz upi.

Upe nebija īpaši tālu. Lai līdz tai aizietu, bija nepieciešamas vien pāris minūtes. Es iegāju labības laukā, atradu iemīto taku un sāku soļot. Ejot es saucu savu kaimiņu vārdus, gaidot, kad viņi atsauksies, bet no viņiem nebija ne miņas, tāpēc es sāku satraukties un mēģināju klausīties ļoti uzmanīgi. Es sāku sadzirdēt upes straumi un otra krasta kaimiņus, smeļot ūdeni no tās. Redzēju, kā lielā steigā aizlido meža pīles. Joprojām neviens neatsaucās. Un tad es sadzirdēju blīkšķi. Es ļoti pārbijos, jo man šķita, ka tie noteikti ir bebri. Man bija pieci gadi, un vēl nekad nebiju redzējusi bebrus, kuri dzīvo upē, tomēr ticēju, ka tie ir briesmīgi un lieli, jo viņi rok tik lielas alas, ka es varu tajās pazust. Un tad es tos ieraudzīju sēžam uz upes tilta. Netīras rokas, baltas sejas, un viņi skaļi smējās: „Ho- ho-ho!” Tad es skrēju. Muku mājās tik ātri, ka kviešu vārpas zibēja un ņirbēja, un šķita, ka ceļš līdz mājām ir stundām garš. [..]

Vēl es kopš tās dienas domāju, ka ceļu strādniekiem nevajag tik skaļi smieties un vajag mazgāt muti, lai maziem bērniem nav bail. Starp citu, bebru alās tiešām var iekrist un to zobi nemaz nav balti – tagad es to zinu, jo pieaugot iemācās daudz jaunu faktu, un tas ir labi, jo var mazināt bailes no nezināmā. [..]

Keita Jirgensone,
Bauskas Valsts ģimnāzijas
7.a klase

[..] **E**s gribu pastāstīt par savu pavisam agro bērnību, kad vēl bija pavisam maziņš un negāju skolā. Dīvaini, bet man nepatika būt mazam. Atceros, kā negribējās iet gulēt pusdienlaikā. Visi gulēja, bet es spēlējos ar saviem pirkstiem. Iztēlojos, ka tie ir mazi cilvēciņi un cīnās savā starpā. Ja blakus negulēja mans draugs, tad mēs klusi čukstējāmies. Gadījās ar runāšanu aizrauties, ka kāds no mums sāka skaļi un gardi smieties, tad audzinātāja mūs sarāja, un kādu brīdi bija mierīgi un klusi.

Bet bērnībā bija arī grūti brīži. Viens no tiem bija ģērbšanās. Ziemā nācās ģērbties kā pasaku varonim Rausītim. Silti apģērbts, knapi varēju pakustēties. Bet es tā gribēju brīvi skriet un lēkt kā zaķītis.

Tagad varu brīvi aprunāties ar vecākiem, man ir paveicies! Man ir daudz brīvības, bet ir arī pienākumi un atbildība par man uzticētām lietām. [..]

Kirils Smirnovs,
Jelgavas 2. pamatskolas 5. klase

[..] **V**ienmēr, kad ienācām vecmāmiņas dzīvoklī, sajūtām maģisku un katru reizi citādu smaržu. Tā bija tik brīnišķīga smarža, kuru gribējās sajust vēl un vēl. Nēsāt līdzīdu pudelītē kā smaržas.

Kad ielūkojāmies virtuvē, tur mūs gaidīja vilinoši pilns šķīvis, katls vai bļoda ar gardu un smaržīgu ēdienu. Viens no

maniem mīļākajiem ēdieniem bija vecmāmiņas gatavotie kāpostu tīteņi, kuri katlā gulēja kā mazi bērniņi, ietīti kāpostu lapiņās.

Vasaras otrajā pusē, kad vecākiem bija atvaļinājums, mēs visi kopā gājām garās pastaigās, veldzējāmies upītes ūdeņos un dažreiz grilējām gaļu. Ar to mielojāmies, piekožot klāt dārzā izaudzētu gurķīti, tomātu, redīsu vai cūku pupas. Un, protams, visu bagātina mazie, jaunie kartupeliši.

Mūsu ģimenei ļoti patīk ceļot. Tad izbaudām citu zemju ēdienus. Godīgi sakot, manā sirdī vismīļākais ir un paliek mūsu dzimtenes ēdiens. Sirdī esmu latviete.

Esmeralda Stīpiņa,
Ogres sākumskolas 6.d klase

Kāzu kleita

[..] **K**āzas notika vasarā, un tolaik man bija seši gadi. Es atceros, cik svarīga man likās līgavas kāzu kleitas izvēle. Mēs braucām vēlā pavasarī uz kāzu salonu. Mamma, viņas māsiņa, draudzene un, protams, es bijām noskaņotas nopirkt visskaistāko kleitu. Mamma māsiņa visu ceļu nožēloja, ka precējās pārāk kuplā kleitā, jo tā nebija ērta. Mamma sīkās detaļās aprakstīja, kādu kleitu viņa grib. Bet es klusu sēdēju un apskatīju telefonā kāzu kleitu bildes. Kāzu salonā bija ļoti jautri: mamma pielaikojā kleitas, bet mēs stingri novērtējām

mammas izskatu tajās. Viena bija par kuplu, otra – pārāk šaura, trešajā viņa izskatījās mazliet bērnišķīgi, ceturtajā... Un tā saskaitījām līdz desmitam. Un te beidzot visas trīs pieaugušās sievietes izvēlējās kleitu! Mamma uzmanīgi ieskatījās manā sejā, laikam viņa gaidīja manu piekrišanu šai izvēlei. Kleita man nepatika! Tāpēc, laikam spriežot pēc manas sejas izteiksmes, mamma noģērba šo kleitu. Mana māmiņa izskatījās bēdīga. Lai glābtu situāciju, es parādīju kleitu, kurā gribētu viņu redzēt. Mamma nopirka. Es jutos laimīga, jo sapratu, ka mammai ir svarīgs tieši mans viedoklis.

Viskaistākais brīdis bija klāt. Tētis Princis un Mamma Princese svinīgi gāja pa liepu aleju, un viņiem priekšā es kaisīju rožu ziedlapiņas. Princis un Princese teica jāvārdu uz ezera laipas. Princese bija apburošā kleitā.

Šī kleita ir manas bērniības spilgtākais brīdis.

Anastasija Vanaga,

Krāslavas Varavīksnes vidusskolas

6. klase

[..] **S**eptiņos no rīta izbraucām no mājām un devāmies uz Gusjonas ezeru, kas atrodas Robežniekos. Ārā bija bieza migla. Visu ceju es jutos ļoti satraukusies. Man bija vienlaicīgi gan bail, gan jautri. Piebraucot pie ezerkrasta, man likās, ka esmu nokļuvusi pasakā. Egles stāvēja kā burvīgi milži. Migla ietina

visu ezeru, un tas likās bezgalīgs. Sniegs pārklāja ledu kā balts paklājs. Un te es pamanīju, ka zem ledus ir ūdens – tas nezin kāpēc mani izbrīnīja. Kļuva mazliet baisi, tomēr blakus bija tētis.

Pēc kāda laika es samērcēju kājas, bet neuzdrošinājos par to teikt tētim. Mēs izcirtām ledū dažus āliņģus. Es jutos bezgala priecīga, kad noķēru pirmo zivtiņu. Es biju šī aizraujošā procesa varā un kaut kā nepamanīju, ka esmu galīgi nosalusi. Tētis aizveda mani pie vecmāmiņas, jo viņas mājas nebija tālu. Vecmāmiņa neslēpa savu prieku, ieraugot mani, un uzreiz steidzās izžāvēt manus apavus un apģērbu, noliekot visu uz karstas lauku krāsns. Viņa cienāja mani ar garšīgām pusdienām. Bet man tā gribējās atpakaļ pie zivtiņām. Un pēkšņi man iešāvās prātā, kā es toreiz uzskatīju, oriģināla ideja. Es nolēmu, ka maniem zābakiem steidzīgi jābūt ūdensnecaurļaidīgiem. Tiem virsū es uzvilku veikala „Rimi” maisiņus. Tas ļoti sasmīdināja manu vecmāmiņu – iekšā taču zābaki vienalga palika slapji. Vecmāmiņa iedeva man vilnas zeķes, es uzvilku savus ūdensnecaurļaidīgos zābaciņus, un mēs atkal devāmies uz ezera pusi. Nosēdēju ar makšķeri ap stundu, un te sāka virpuļot sniegpuenis. Un mēs steidzāmies atpakaļ. [..]

Lija Ignatjeva,

Krāslavas Varavīksnes vidusskolas

6. klase

Megija Kārklīņa, Āgenskalna sākumskolas 5. klase

[..] **E**s ļoti mīlu abus savus vecākus. Tētis Madars dzīvo Rīgā. Katru mēnesi es braucu pie viņa paciemoties. Atceros, kad man bija gadi četri, tētis man pirka kādu mantiņu ik mēnesi. Tie bija mani visjaukākie mirklī.

Kad sāku iet bērnudārzā, vecāki bija ļoti aizņemti darbā. Viņi mājās atgriezās tikai

naktī. Man nācās vairākas naktis nedēļā palikt bērnudārzā. Audzinātājai reizēm nācās aizvest mani mājās. Kādā tādā reizē, kad ierados mājās, es tēti nekur neredzēju. Mamma Ilona paskaidroja, ka tētis vairs nebūs ar mums kopā. Katru vakaru pirms gulētiešanas es ļoti raudāju, jo es vēlējos satikt tēti un paprasīt Dievam, kāpēc gan tā ir noticis.

Kad man palika astoņi gadi, lietas kārtojās uz labāko pusi. Biežāk redzējos ar tēti, mamma atrada labāku darbu, un tētis uzdāvināja man pašam savu divriteni. Tā bija mana labākā dāvana.

Tie ir daži no manas bērnības jaukā-kajiem un bēdīgākajiem notikumiem.

Regnārs Vekmanis,

Ogres sākumskolas

6.d klase

Es kļūstu par maģisko putnu, un tad, kad laika pulkstenis simtajā sitienā mūžības telpā atver 18. novembri, paceļos spārnos, aplidoju Latvijas sauszemes robežu. Atelpas brīžos piezemējos četros Latvijas tālākajos punktos ar simboliskām granīta zīmēm, kuru pamatā ir saules motīvs, ko radījis mākslinieks Vilnis Titāns kā dāvanu Latvijai pirms divdesmit gadiem. [..]

Ceļu sāku no sev tuvākā punkta uz robežzīmi ziemeļos „Baltās naktis” Ipiķu pagastā. Kaut miglains un sarmā tīts rīts, cauri akmens sāniem savos spārnu galos sajūtu saules siltos glāstus, un atmiņā ataust igauņu puīšu bezbailīgā apvienošanās ar Valmieras un Cēsu skolnieku un studentu rotu cīņās ar landesvēru, lai nosargātu jaunradīto Latviju. Aiz zīmes atrodas kaimiņu valsts Igaunija.

Domu pārņemts, ceļos spārnos un lidoju uz Pasienes pagastu austrumos,

nolaižoties „Austras kokā”. Ludzas puses stāstu par varonīgajiem latgaliešu puīšiem un vīriem Latvijas Brīvības cīņās man atklāj brūnie akmens sāni.

Seko robežtrajektorija uz „Saules puķi” tālākajā dienvidu punktā Demenes pagastā. Akmens risina stāstu par robežcīņām kopā ar lietuviešu patriotiem par Latvijas zemi.

Visbeidzot mans ceturtais sasniegtais sauszemes punkts ir rietumos Nīcas pagastā esošais „Zaļais stars”. Skatienam paveras jūra, un akmens klusais stāsts par panākumiem cīņā par Latviju un Latviju kā ūdens lielvalsti. [..]

Bet ko es pati? Esmu izjutusi divu simtgažu maiņas elpu. Katrs mans radošais mirklis jau ierakstīts pirmajā simtgadē. Aizdedzu piemiņas sveci un raugos fotogrāfijā, kur esmu ietērpta jaunsardzes formā un atrodos pie skolas svētzīmes – karoga pirms došanās uz Rīgu, lai otro reizi soļotu militārajā parādē. Tas bija gods un iekšējs pārdzīvojums, iepazīstot īstenību, patiesību un sevi. Prieka dzirksts pārtapa liesmā, kad 11. novembrī jau vairākus gadus pēc kārtas pacēlu lāpu gājienā, atdodot piemiņu brīvības cīnītāju mūžiem. [..]

Gūtais mani rosina spēcīgāk sakņoties dzimtajā zemē ar latviskajām saknēm, tās iestiepjot dziļāk tepat, pasaulē un visumā. Jādara pašai, negaidot uz brīnumiem.

Evelīna Balode,

Rencēnu pamatskolas 9. klase

Mani bērnības rīti

[..] **A** tceros kādu vasaras rītu – es bridu pa ziedošu pļavu līdz ezeram satikt uzticamo draugu saullēktu. Es pamāju tam, uzsākot dienas gaitas, ar meža zemeņu sauju rokās.

Bet rudens rīti man likās nedaudz skumji, jo vairs nedzirdēja putnu jautro tērgāšanu. Apkārtne kļuva ievērojami klusāka, bet krāšņāka, jo koki uzvilka košus tērpus. Es pastaigājos kļavkoku alejā un sapņoju par vasaras atgriešanos. Neskatoties uz to, ka es tik ļoti vēlējos, lai vienmēr būtu vasara, pienāca aukstā ziema.

Īstenībā ziema man patika, jo šajā gadalaikā it īpaši jutu ģimenes siltumu. Aukstie ziemas rīti tika pavadīti pie siltās krāsns, dzerot karstu piparmētru tēju. Īpaši man patika vecmāmiņas stāsti no viņas bērnības par skolas gaitām, tā laika rotaļām.

Pavasārī, kad daba sāka mosties, manu mājas pagalmu piepildīja radu pulks. Viņi no lielām pilsētām devās uz Zilo ezeru zemi. Burzmas nogurdinātie pilsētnieki devās uz lauku pirtiņām Latgales mežu un ezeru tuvumā. Tā bija vēlme pabūt vienkāršā, vēl nesamākslotā pasaulē, ko savā varā nav spējusi pārņemt straujā, saspringtā lielpilsētas dzīve.

Manas bērnības atmiņas saistītas ar dzimto vietu un man tuviem cilvēkiem. Man prieks par to, ka es nāku no tik skaista novada kā Latgale, kas arī ir mātes Latvijas daļa.

Egita Kozlovskā,
Ciblas vidusskolas
9. klase

Sis stāsts sākās 2010. gadā. Man bija četri gadi. Es biju daļa no laimīgās ģimenes. Mēs bijām mamma, tētis, vecākā māsa un es.

Taču šī laime neturpinājās ilgi. Tētis nomira. Sākumā mamma mums to neteica. Viņa stāstīja, ka tētis aizbraucis uz siltajām zemēm. Kad pēc apmēram pusgada mamma mums to izstāstīja, mēs abas ar māsu bijām satriektas. Mēs raudājām visu nakti.

Pagāja trīs gadi. Mamma sadraudzējās ar ļoti jauku vīrieti. Mēs ar māsu priecājāmies, jo cerējām, ka mums būs jauns tētis. Man jau šķiet, ka šo draugu mammai mūsu tētis no debesīm ir atsūtījis.

Mammas draugs Valdis ir šķīries, viņam ir divi bērni. Viņš ir asprātīgs, prot jokoties. Mēs sadzīvojam labi.

2018. gada 3. martā Valdis un mamma apprecējās. Tās bija visskaistākās kāzas pasaulē! 28. augustā viņiem piedzima meitiņa Lina. Vismīlīgākais, skaistākais un burvīgākais bērniņš uz pasaules.

Tā nu mēs visi septiņi laimīgi dzīvojam Ogrē, bet pavisam drīz pārvāksimies uz jauno māju Pārogrē pie pašas Daugavas.

Nora Millere,
Ogres sākumskolas 6.c klase

Bērnības kods

[..] **K**ādu dienu vecmāmiņa lūdza Anniju uzkāpt uz bēniņiem, lai viņa atnes no turienes tukšās burciņas ievārījumam. Kad meitene uzkāpa augšā, viņa ieraudzīja vecu, milzīgu dārgumu lādi, kura pārklāta ar putekļiem. Viņa tūlīt pat aizmirs par burkāmiem un nolēma atvērt lādi. Lādei bija kods, lai varētu to atvērt, bija nepieciešami 4 cipari. Bet kas tie par cipariem? Viņa pamēģināja pameklēt atbildi bēniņos, bet neko neatrada. Pēkšņi viņa ieraudzīja, ka kaktā kāds sēž un čukst. Viņa uzmanīgi tuvojās un ieraudzīja mazu, nesaprotamu zvēru.

„Kas tu esi?” Annija jautāja.

„Es esmu Mencis, dzīvoju šeit jau daudzus gadus un sapratu, ka tu vēlies atvērt šo dārgumu lādi!” mierīgi runāja dīvainā būtne.

„Jā, bet tu zini kodu?” meitene bailīgi izdvesa.

„Protams, bet vispirms es gribu, lai tu mani pabarotu!”

Meitene ātri noskrēja uz virtuvi pēc vecmāmiņas pīrādziņiem un atnesa Mencim.

„Cik garšīgi! Labi, ņem savu kodu! 1603.”

Meitene bija šokā, jo tas bija viņas dzimšanas dienas datums – 16. marts. Viņa vēl vairāk gribēja atvērt šo lādi. Meitene pateicās Mencim un atvēra lādi. Pēc tam, kad Annija atvēra lādi, viņa atrada tajā aploksni. Tur bija apdzeltējušas lapiņas. Meitene sāka lasīt to un saprata, ka tās rakstījusi vecmāmiņa bērnībā. Viņai bija ļoti interesanti, un viņa sāka lasīt skaji.

1965. gada 5. jūnijs. Šodien es pastaigājos pa parku un atradu kaķēnu, es nolēmu to noslēpt bēniņos, lai mamma to neatrastu.

8. augusts. Mēs ar tēti ejam makšķerēt. Es nekad vēl savā mūžā neesmu makšķerējusi, ceru, ka man patiks!

30. decembris. Drīz, drīz būs Ziemassvētku vecīša dāvanas. Vai šoreiz piepildīsies mana vēlēšanās - man uzdāvinās grāmatu par rokdarbiem. Es tā to gaidu!

Annija tā aizrāvās ar šiem ierakstiem, ka nepamanīja, ka vecmāte uzkāpusi bēniņos un stāv blakus. Viņa bija ļoti pārsteigta, un abas kopā sāka lasīt vecmāmiņas ierakstus, smieties un atcerēties bērnības mirkļus. Izrādās, ka dažreiz noderīgi pierakstīt savus dzīves skaistākos un mīļākos mirkļus. [..]

Elīna Naumenko,
*Jelgavas 2. pamatskolas
8. klase*

[..] **R**īga man likās kā liels bišu strops. Šajā bišu stropā bija senas baznīcas, kurās dzīvoja zelta gailis Justiņš. Katru reizi, izejot ar mammu un tēti pastaigā, es sasveicinājos ar kādu uz jumta tupošu gaili, parkā izteicu komplimentus skaistai puķu princesei, kas gozējās savās sarkanajā, zilajā vai dzeltenajā kleitā, stāvēdama lielajā pilī – puķu dobē.

Kad pārcēlos uz laukiem, manas bērna acis redzēja jaunu pasauli. Uzmaniību pievērsu garai, vijīgai upei, kas kā slieka izvijās cauri visam ciematam. Pļavā, kur ziedēja āboliņi un margrietiņas, ganījās kaimiņu brūnaļa. Visapkārt bija redzami gan lielāki, gan mazāki dārzi, kas deva labu ražu zeltainajos rudenos.

Īpaši spilgti atceros laukos svinētos Līgo svētkus un Jāņus. Kad mamma aizgāja salasīt ziedus Līgo vainagam, es, pie loga sēžot un vērojot netālu piesieto zirgu, sapņoju, kādu vainagu dabūšu. Vai tas būs kā princesei? Vai vainagā būs daudz košu krāsu? Vai tam būs ziedu smarža?

Reiz, kad biju jau nedaudz paaugusies, ar māsiņu pusnaktī nolēmām pārbaudīt leģendu par papardes ziedu. Palūdzām atļauju un lēnām devāmies prom no ugunsкура mēlēm iekšā biedējošajā, bet reizē vilinošajā nakts tumsā. Tā mūs apņēma kā necaurredzams, tumšs zirnekļu tīkls. Pēkšņi netālu augošajās papardēs ieraudzījām ko gaišu, kā gaisīgu

mākonī tumšajās debesīs. Tur ziedēja visparastākais pelašķis, izspraucies starp paparžu zaļajām lapām. Man un māsiņai tas bija visistākais papardes zieds. Mēs to priecīgas, nebaidoties no priekšā esošā tumsas mūra, skrējām paziņot vecākiem. [..]

Antra Toporkova,
Ciblas vidusskolas
7. klase

Atskatoties...

[..] **K**ad es biju maza, ar mani spēlējās gandrīz visi, kam veltīju savu uzmaniību, bet vairāk man patika spēlēties vienai pašai. Man tad bija labi laiki, jo man bija vecāka māsa un brālis, kuri jau gāja skolā. Pēc skolas ejot mājās, viņi zināja, ka es viņus gaidu, un atnesa man kādu gardumu.

Vienreiz es biju aizgājusi uz piena-māju, kur stāvēja attaisīta cementa paka, es uzlīdu uz cementa pakas un sāku spēlēties ar pelēkajiem miltiņiem... Un tas jau nebūtu arī nekas, ja vien...

Mans mazais stiķis bija bieži vien neatsaukties, kad mani sauc. Un visa ģimene saprata, ka es kaut kur esmu aizgājusi. Viņi visi sāka mani meklēt, apgāja apkārt mājai, aizgāja līdz dīķim. Izdomājās visas nelāgās domas.

Nezinu, kur viņi mani tālāk meklētu, ja vien beidzot mātai nebūtu kaut kā ienācis prātā aiziet uz pienamāju un

paskatīties. Tad, mani atradusi, priecīgi iesaucās: „Atradu!” Acis gan viņai bija... nu, tāāādas! [..]

Katrīna Damba,
Riebiņu vidusskolas 5. klase

[..] **B**ērnudārzs ir tas pats, kas mājas, tikai mājās nav tik daudz bērnu. Lai gan vecāki strādāja un nevarēja būt līdzās, man vienmēr bija silti un droši. Bērnudārzā es iemācījos griezt, zīmēt, veidot, būt radošs. Iepazīnu jaukas rotaļlietas, kuru nebija mājās.

Kad bērnudārza gaitas beidzās, sekoja 1. septembris skolā. Skolā mācījos un joprojām mācos rakstīt, rēķināt un daudzas citas prasmes. Drīz būs jāapgūst fizika, ķīmija, ģeogrāfija – tas jau būs daudz grūtāk. Bet, kad pabeigšu skolu, arī būs jāturpina mācīties un apgūt profesiju, lai iegūtu darbu un strādātu savas zemes un tautas labā.

Mans pirmais un nozīmīgākais dzīves skolotājs ir ģimene. Spilgts piemērs tam, kā es mācījos braukt ar velosipēdu. Mamma mani pagrūda no kalna, un es pat nenojautu, ka viņa mani netur, un turpināju mīt pedāļus. Tāpat arī dzīvē ir svarīgi, lai ir atbalsts un iedrošinājums. Tad visi darbi ir iespējami, un panākumi garantēti!

Gabriels Leo Žukovskis,
Slokas pamatskolas
6. klase

[..] **M**anas mammas dzimtās mājas atrodas Ludzas novadā. Māja nav jauna, bet iekšā ir mājīga un mīļa. Vislabāk man patika krāsns, jo lietainā laikā vecāmamma to kurināja, un no tās nāca tāds siltums, ka nemaz negribējās iet ārā! Man patika skatīties uz uguni krāsnī, bet tomēr saulainu dienu bija vairāk, un tās mēs pavadījām ārā.

Kādu dienu devāmies pastaigā – es, vecāmāte un suns. Nonācām pie liela, dzeltena lauka, ejam tajā iekšā un dzirdam dīvainas skaņas. Skatos uzmanīgi, uzmanīgi apkārt. Zemē guļ maziņš stārķītis. Neviena nekur. Nesam putnēnu mājās.

Kļuvām makšķernieki, ķerot dīķi zivis, lai barotu jauno stārķi. Sildījām tīro akas ūdeni dzirdinot. Kad viņš ārā pastaigājās, tad suņi un citi iemītnieki vēroja tā garās kājas, garo kaklu un domāja: „Kas tas ir par zvēru!? Mūsu ģimenē vēl nekad nav tāds bijis!”

Laiks gāja ātri. Stārķis aprada ar savu plašo ģimeni – govīm, vīstīņām, suniņiem. Pastaigās viņš devās lielākoties ar vistām.

To, ka viņš mūs atstās, es jau sapratu, zināju, ka tā tam jānotiek. Bet to, ka viņš izveidos ligzdu uz mūsu mājas jumta, gan neiedomājos. Biju ļoti priecīgs par lielā stārķa uzticību mums – cilvēkiem.

Ričards Kļaviņš,
privātās pamatskolas „Gaismas tilts 97”
7. klase

[..] **M**anu bērniņu ļoti papildināja brālis, brālēni un, protams, mani draugi. Mums katru dienu bija kāda ideja, vienmēr kaut ko interesantu izdomājām, atradām kādu nodarbi. Vajadzēja arī vecākiem un omei palīdzēt mājas darbiņos. Atceros tās vasaras, kad vajadzēja ravēt dārzu vai laistīt puķes. Man tiešām ļoti patika pielikt savu mazo rociņu dārza darbos, bet reiz pārcentos un dārzā izveidoju nelielu jūriņu.

Taču visjautrāk bija kraut malku kopā ar brāli un brālēniem. Jautri jau mēs to laiku pavadījām, taču rezultāts lika saķert galvu. Nolēmām agri no rīta labot savu kļūdu, bet saldaiss rīta miedziņš kā nelaida vaļā, tā nelaida vaļā. Vēlāk atkal tētis nelaida vaļā, kamēr darbu neizdarījām kārtīgi. Par to es tētim gribu teikt paldies, ka lika saprast – darbi jāsāk un arī jāpabeidz kārtīgi.

Vasarās mēs līdz vēlai tumsai ārā spēlējām dažādas spēles. Tādos brīžos laiks paskrēja vēja spārniem un nejutām, ka laiks mājās doties, ka omīte mūs meklē. Tā mēs abas divas klusajā vasaras vakarā runādamies gājām mājās. Un neaizmirsīšu tos brīžus, kad noskrējušies šausmīgi gribējām padzerties, taču, ja ieiesim mājā, mamma vairs nelaidīs ārā, tāpēc gājām uz draugu mājām. Tagad es saprotu, ka mamma uztraucās par mani, bet toreiz visa zeme bija zem kājām. Piedzīvojumi vilināja un aicināja!

Mūs arī ziemā dīdīja mazais velniņš, nespējām atrasties istabā. Ļoti patika pikoties, celt sniegavīrus un tīrīt sniegu pagalmā. Taču visinteresantāk bija kopā ar brāli celt sniega mājas, pilis, būdas un alas. Bija dienas, kad vienkārši priecājos par balto sniega segu, par apsnigušo pasauli, par to, ka plaukstā iekrita mazā sniegpārslīņa. Bieži ar draugiem gājām šļūkt no kalniņa. Tur gan bija jampadracis! Sasaluši, slapji un ar sārtiem vaigiem vakaros nācām mājās, kur gaidīja karsta tējas krūze un kāds kārumiņš. Arī mūždien nobrāztie ceļi un elkoņi bija vien sīkums.

Es tiešām esmu laimīga, ka uzaugu bez telefona un datora. Droši varu teikt, ka bērniība ir laimīgākais posms manā dzīvē. [..]

Nikola Derkina,

*Taurupes pamatskolas Meņģeles filiāles
8. klase*

[..] **P**arasti bērniem tas liktos skumīgi, taču es mīlēju vienatni. Tā deva daudz laika manai iztēlei un domām. Ar laiku tās sakrājās un guva izpaudumu uz lapas, dažreiz arī uz istabas sienām. Kādu dienu aiz garlaicības atklāju savā planšetē internetu un sāku skatīties filmas bērniem. No tām izdomāju dažādus notikumus un izspēlēju tos ar savu mazo māsiņu vecākiem kā teātra izrādi. Mana mīļākā daļa no tā visa bija sakārtot skatuvi

tieši tā, kā biju to iedomājusies. Es esmu uzaugusi ļoti kautrīga, un man bieži ir bail pateikt savas domas citiem cilvēkiem, pat tuvākajiem draugiem. Un, ja es saņemos kaut ko pastāstīt, tas bieži ir sarakstoties vai ar saviem mākslas darbiem. [..]

Auklīte mani bieži veda uz Rīgu. Tā man likās tik liela un brīnumaina vieta! Visas mājas lielas, un visi veikali milzīgi un pilni ar ēdienu un manu mīļāko filmu varoņu mantiņām. Pat staigāt pa pilsētu bija jautri, varēja izvairīties no bruģa akmeņu starpām un skatīties uz dažādajiem cilvēkiem. Muzejus es nesaistīju ar Rīgu, jo man tā bija cita pasaule.

Atceros, ka vecāku ierašanās mājās bija milzīgi svētki manā galviņā. It īpaši kad mamma ieradās. Kā es ieskrēju viņai rokās un cieši apmīļoju. Viņas mētelis parasti bija slapjš un smaržoja pēc maigām smaržām. Par viņas ierašanos es tik ļoti priecājos, jo varēju parādīt vai pastāstīt savus notikumus un darbus. Mamma bija vienīgā, kas klausījās manos stāstīņos.

Bērnība ir dārgums cilvēka dzīvē. Jābūt priecīgam, ka tāda vispār ir bijusi, nevis bēdīgam, ka tā beidzas.

Alise Gaile,
privātās pamatskolas „Gaismas tilts 97”
7. klase

Brauciens uz Saulkrastiem

[..] **U**z iecerēto vietu mēs devāmies ar vilcienu. Kad es braucu vilcienā, man likās, ka tas stāv uz vietas, bet koki paši paskrien man garām. Un visa pasaule griežas līdztiem kokiem, tikai es un vilciens stāvam uz vietas. [..]

Ierodoties pie radiem, mēs nolikām mantas un devāmies uz jūru. Ieraugot krāšņo, zilo jūru, es paliku stāvam uz vietas. Es nekad vēl nebiju redzējusi tik skaistu skatu! Man likās, ka jūra ir bezgalīga, ka visa zeme ir jūra! Un ir tikai viena Latvija, kur atrodos es. Vēsie viļņi sitās ap manām kājām, vēlāk tās sasildīja

sakarsušās smiltis. Es ierakos tajās kā slieka zemē. Virs galvas lidinājās balti putni, izkļiedzot savus sveicienus jūrai. Ieraugot kādu putnu, es skrēju tam pakaļ, cenšoties to noķert kā lapsa vistu. Skatoties uz zilajām debesīm un jūru, es domāju, ka nekur nav tik skaisti kā Saulkrastos.

Kad es braucu uz savām dzimtajām mājām, koki atkal paskrēja vilcienam garām, kā jautru danci vedot. Tomēr tajā brīdī es zināju, ka tagad manā sirdī dzīvo jūra.

Alīna Ciganska,
Ciblas vidusskolas
7. klase

Annija Jurševica, Rencėnu pamatskola, 5. klase

[..] **J**ūnija sākumā mana ģimene izlēma doties ceļojumā kaut kur netālu. Mēs izlēmām apmeklēt Ķemeru tīreljpurvu. Kad gājām pa laipām, es ieraudzīju parastu, bet apburoši skaistu un noslēpumainu skatu, kas pavērās pāri purva ezeriņam, krūmiem, kokiem un meža horizontam.

Vasaras turpinājumā izlēmām doties apskatīt Ventas rumbu. Līdz turieni braucām vairāk nekā divas stundas, taču tad man šis ceļš likās divas, pat trīs reizes ilgāks. Tālāk es atceros, ka mēs jau gājām kājām pāri lielam, sarkanam tiltam. Pēc tam šķērsojām vēl vienu tiltu, tikai daudzreiz mazāku, un tad jau bijām klāt. Es ieraudzīju garu, cilvēkiem pilnu ūdenskritumu, no kura dabiskā skaistuma apžilba acis. Mēs gājām pāri mirdzošajam ūdenskritumam, un tas bija aizraujoši! Man aizrāvās elpa aiz prieka un pārsteidzošā skata. Atpakaļceļš uz mājām likās daudz ātrāks.

Bērnībā es visu uztvēru citādāk, un ne viss, kas likās aizraujošs, šķiet pievilcīgs pašlaik, taču Latvijas dabas skaistums ir brīnums, kas mani joprojām sajūsmina.

Samanta Sprudzāne,

Slokas pamatskolas

8. klase

Ir vasara, un plāni mākoņi izkaisīti pār spoži zilajām debesīm virs Salacgrīvas.

Sīks vējiņš skrien caur zaļajiem kokiem, un mierīga lapu šalkoņa sasniedz

manas ausis. Ir tikko lijis, un zeme vēl mitri spiežas zem manām basajām kājām, kad es dodos pie vecā, zaļā ozola, kas tik lepnī slejas manas mājas priekšā.

Es pieķeros pie zemākajiem zariem un sadzirdu kaut kur tālumā zirgus zviedzam un putnus, kas čivina ābelēs tepat dārza malā. Es kāpju kokā vēl augstāk, un tagad es redzu skaistās liepu alejas, kas aizsargā ceļus, un mazās taciņas, kas vijas pāri zeltainiem laukiem un cauri zaļiem mežiem. Es redzu mazu, biklu stirniņu, kas ir ienākusi auglīgā laukā un tagad laiskojas siltajā vasaras saulē. Es jau sēžu ozola galotnē, un viegls vējš sveic pļavas un mežus, noskrienot man garām. Liekas, ka ozola vecās, garās rokas sniedzas tik tālu, lai dāvātu zīles tuvējai liepu alejai.

Tālumā redzu mammu, kas vāc smaržīgus liepziedus tējai, un pēc brīža viņa jau sauc mani pusdienās.

Kad esmu laukos, es pirmo vienmēr apraugu šo lielo ozolu dārza vidū. Man liekas, ka tā lapas sniedzas līdz pat debesīm, bet saknes iet dziļi pagātnē. Es iedomājos, kā tas ir runājies ar mani senčiem un kā tas turpat paliks, kad es arī nebūšu vairs tam kā draugs zaļajā dārzā.

Daris Bērziņš,

Rīgas Starptautiskās skolas

8. klase

Mana bērniņa agros rītos raud. Tas ātri pāriet smieklos. Viņai ir tik mīksti vaigi, ka ikviens vēlas tajos iekniebt. Viņas sarkanās kurpes piedzīvo visus bērniņas priekus – skrien pa mežu, lec peļķēs, brauc ar riteni, skrien sacensībās nometnē un arī paliek kājās gultā. Manai bērniņai vislabākais draugs ir suns. Ar sunīti tā lasa grāmatas un guļ blakus. Manas bērniņas tērps ir princešu kleita, ko tā velk gandrīz katru dienu. Mana bērniņa redz pirmo skolas dienu. Tā turpina smaidīt un smieties kopā ar jaunām draudzenēm.

Zinta Lazda,

Ņūdžersijas Latviešu skolas 6. klase

Veltījums Jurim Bartkevičam

Mans vectēvs

Mans vectēvs nav tāds kā visi, viņš ir īpašs. Es atceros to dienu, kad es aizbraucu uz laukiem un gāju ar vectēvu pirmo reizi makšķerēt. Es noķēru mazu zivtiņu, bet jutos tā, it kā es būtu īsts makšķernieks.

Pēc dažiem gadiem mēs braucām ar laivu, un no tā brīža man ļoti iepatikās laivas. Vectēvs man iemācīja arī braukt ar mašīnu. Viņš ir tas vectēvs, kas tev mācīs visu – ne tikai to, kā spēlēt kārtis, bet arī to, kā darīt mājus darbus, piemēram, veikt „lielo tīrīšanu” utt. Pateicoties vectēvam, es tagad māku paveikt daudz vairāk praktisku lietu.

[..] Mans vectēvs ir aktieris, tāpēc mēs bieži ejam uz Dailes teātri. Vasarās vectēvs man mācīja aktieru mākslu. Būdams jauns, es tad ne visu pilnībā sapratu. Kad man bija 8 gadi, man ar vectēvu patika iestudēt leļļu teātri, un visa ģimene skatījās. Man tas bija patīkami un ļoti nomierinoši.

Pašlaik vectēvs ir pensijā, bet es kļūstu vecāks un jūtos daudz drošāks kopā ar viņu. Es jūtos arvien līdzīgāks vectēvam, un mums vienmēr kopā ir daudz ko runāt un darīt. Viņš ir īpašs, tāpēc ka viņš izturas tā, it kā būtu mans labākais draugs. Un viņš noteikti arī ir mans labākais draugs!

Francis Rolšteins,

Rīgas Starptautiskās skolas 7. klase

Mana bērniņa ir krāsaina kā puķu zīrnis, iestādīta lielā puķu podā, ko sauc par Latviju.

Es piedzimu pašā gleznainākajā Latvijas vietā – Siguldā. Tur kalni mijas ar gravām, cauri pilsētai līkumo skaistā Gauja ar trošu ceļu un alām. Ziemā šeit sabrauc slēpotāji no malu malām.

[..] Pavasaros sveicu putnus, kas atgriezušies mājās no tālajiem siltzemju ceļojumiem. Stārķi sētsvidū sakārto savu lielo ligzdu, bet strazdi iekārtojas putnu būrīšus ābeļdārzā. Tas ir brīnums, kā puķu dārzā plaukst un veras pavasara ziedi.

Rudeņos, piedaloties kartupeļu talkā, vēroju dabas gleznu krāsu salikumus.

Ziemā ceļu sniega zaķus, piedalos piku kaujās. Bieži vien ar mēli ķeru sniegpārslīņas un izbaudu, kā tās man mutē kūst. Ziema ir tas laiks, kad kopā ar mammu un brāli varam uzkāpt uz slidām un kārtīgi izslidoties tepat – mūsu pilsētas slidotavā.

Es bērnību vadu priekos un rotaļās zem brīvās Latvijas debesīm. Jūtos šeit pasargāta un mammas gādīgo roku samīļota.

Ella Linde,

Limbažu 3. vidusskolas

5.c klase

[..] **N**av viegli izpildīt latviešu mājas darbus, kad gribas būt ārā un sportot. Pirms dažiem gadiem, kamēr bija skaista, saulaina diena un man bija jābūt iekšā pildīt nebeidzamas gramatikas lapas, es dusmīgi uzkliežu mammai un prasīju, kāpēc man ir jādara visas šīs latviešu lietas, ja es pats neesmu nekad bijis Latvijā?! Viņa bija tik pārsteigta par manām dusmām un smējās, kamēr viņa atbildēja, ka mēs taču nevaram braukt uz Latviju, jo mums nav laika, jo mēs piedalāmies tik daudzās latviešu nodarbībās šeit Amerikā. Mana mamma saprata un piekrita, ka vajag aizbraukt kaut kad drīz.

Mēs beizot aizbraucām uz Latviju 2017. gada augustā. Mums nebija daudz

laika, bet es zināju, ka gribēju braukt uz Liepāju, jo tur dzīvo Kristaps Porziņģis, un zinu, ka tur arī daudz spēlē hokeju.

Pirmā vieta bija Liepājas Olimpiskā centra Ledus halle. Bija interesanti redzēt, kā jaunieši treneņās hokejā, kā es gribēju piebiedroties! Tad aizbraucām uz Liepājas Olimpisko centru, lai skatītos basketbolu. Es ar savu onkuli slepeni spēlējām basketbolu kādas 10 minūtes, līdz kamēr kāds darbinieks mūs ieraudzīja, un mums bija ātri jāiet prom.

Nākamā vieta plānā bija jaunais „Porzingis Foundation” basketbola laukums. Es ar lielu prieku spēlēju 1 pret 1 ar vienu vietējo latviešu zēnu. Es biju lepns, ka mans jaunais draugs domāja, ka es arī dzīvoju Liepājā!

Pēc dažām dienām mēs aizbraucām uz Jūrmalu, kur bija Eiropas čempionāts pludmales volejbolā, un es satiku Mārtiņu Pļaviņu un pat dabūju autogrāfu. Tanī vakarā mūsu draugi aizveda mūs uz Latvijas un Lietuvu basketbola spēli „Arēnā Rīga”. Tas bija vienreizējs piedzīvojums! Man īpaši patika redzēt, kā Kristaps Porziņģis spēlēja Latvijai, un dzirdēt, kā visi kļiedza: „Sarauj, Latvija!”

Es esmu tiešām laimīgs, ka mudināju ģimeni braukt uz Latviju un ka varēju kaut ko latvisku piedzīvot no visiem trim maniem mīļākajiem sportiem.

Dāvids Jansons,

Vašingtonas Latviešu skolas

8. klase

Dzimusi Latvijā

Jekaterina Bore, Rīgas klasiskās ģimnāzijas 9. klase

Mana bērība, ielikta bērza šūpulī, ieaijā katru kustību, skaņu un vibrāciju.

Mana bērība pakāpjas piemājas kalnā, lūkojas visapkārt, tad nošļūc no kalna savos bērības veltenīšos. Tā spēlējas ar sniegpārslām un ceļ sniega cietokšņus un sapņu pilis.

Bērība ir priecīga, tikai dažreiz norauš no vaiga pa asarai. Viņa smejas un jūsmo par pavasara urdziņām, palaiž savu sapņu pieneņpūku, drosmīgi ieskatās tuvējā meža pasaulē un atkal atgriežas mājās. Tur, pie nelielā plauktiņa, kur tā vienmēr paslēpjas, atmiņu albumā jau aizšķirtas dažas lappuses.

Pavisam nemanot, bērība sajūt pirmo meža zemeņu un Līgo smaržu, kopā ar saviem iedomu karuseļiem cenšas noskriet saules zaķi. Tepat un vienmēr būt līdzās kaut kam mīļam, tuvam, paliekošam.

Bērība iekāpj rudens lapu paklājā, sameklē paslēpto ozolzīli un stingri iespiež savā rociņā, lai uzdāvinātu lielajai mā sai, bet citreiz kāds kastanis iekrīt manas bērības lielajā kabatā. Tas veiksmei!

Bērības ģimenē dzīvo jaunība. Tā iesien pušķi matos un draudzējas ar bērību. Tas gan ir labi!

Ēriks Ralfs Blauberģs,
Jaunpiebalgas vidusskolas
9. klase

[..] **E**s ļoti labi atceros vienu vasaru, man tad bija 4 gadi. Mana dzimšanas diena ir maija beigās, un mans vecvectēvs no Lielbritānijas man zvanīja un teica, ka 2. jūnijā viņš būs Latvijā, un viņam ir īpaša dāvana tieši man. Es bija tik priecīga, jo katru gadu ļoti gaidīju jūniju, lai satiktu savu vecvectēvu.

Atceros, kā nevarēju gulēt visu nakti un agri no rīta pamodos pati pirmā. Es uzvilku savu visskaistāko kleitu un gaidīju. Vecvectēvu es satiku tikai vakarā, un mani ļoti interesēja, kāda būs man domātā dāvana. Izrādījās, ka tas bija mazs, balts zaķītis.

Laiks ar vecvectēvu pagāja ļoti ātri, un drīz viņš atkal aizbrauca. Tad pienāca rudens, un pēc tam ziema, un pavasaris, bet vecvectēvs neatbrauca pie mums un nepiezvanīja. Es nezināju, kāpēc. Galu galā es uzzināju, ka viņš ir miris.

Bet es vienmēr atceros viņu, jo man ir viņa zaķītis. Šis zaķītis vienmēr bija ar mani visās sacensībās, veiksmēs un grūtībās manā dzīvē. Un šodien šis zaķītis ir ne tikai rotaļlieta, bet arī mans draugs, tāds draugs, kāds agrāk bija mans vecvectēvs.

Marija Starovoita,
Rīgas Starptautiskās skolas
9. klase

Laikā, kad biju tik maza, kad nepratu ne staigāt, ne runāt manas mammas un tēta valodā, kad mani vizināja ratiņos, man patika skatīties un vērot kokus, debesis, putnus un klausīties dažādajās skaņās. Šķiet neticami, bet, iespējams, jau tad sapratu – šeit, Latvijā, ir brīnišķīgi!

Ir daudz skaistu bērņības mirkļu, pasākumu, cilvēku. Bet toreiz, kad man bija apmēram četri gadi, es atceros pienees. Tik milzīgs pieneņu lauks, un es – tā vidū. Jutos tik maza, bet tik laimīga. Tādu sajūtu grūti aizmirst.

Bērņudārzs. Jauns dzīves posms. Sajūta, it kā būtu noticis kas īpašs. Tikai dažas stundas dienā, bet, šķiet, mūžību pavadi bez vecākiem. Tad audzinātāja kļūst par tavu glābēju. Ir tikai viens mīnuss, nu varbūt apmēram divdesmit mīnusi – visi citi grupiņas bērņi, kas audzinātāju mēģināja visādos veidos piesavināties sev. Bet... viens mirklis, un es jau stāvu sapucēta kopā ar saviem grupiņas biedriem, audzinātājas izšūpo izpušķotās šūpolēs un atvadās. Esot jāsāk atkal jauna dzīve! Urrā! Bez pusdienas miega!

Mana pirmā skolas diena! Viss tik svinīgs! Ziedi, skolotājas, bērņi, vecāki. Skola tik liela. Un lielo klašu skolēni paņēm pie rokas un ved cauri pūlim visu priekšā. Sajūta kā mazam kukainim, bet prieks tik liels! Es iešu skolā! Un pavisam drīz arī es vedīšu citus „pirmišus” un

būšu lielā, uz kuru viņi skatīsies apbrīnas pilnām acīm, domājot: „Es arī gribu būt tāds!” Un tad iestājas klusums, un sāk skanēt „Dievs, svētī Latviju!” Visi sāk dziedāt, un tas ir tik savilņojoši, šķiet, ka skudriņas skraida pa ķermeni. Es vēl nezinu vārdus, bet sāku dungot pie sevis līdzī un nolemju, ka noteikti iemācīšos, jo gribu dziedāt līdzī pilnu krūti. [..]

Līva Rulle-Zeļenkova,
Limbažu 3. vidusskolas
5.c klase

[..] **D**audz bērņības atvaļinājuma laika es pavadīju garāžās kopā ar mīļo tēti Edgaru. Mamma Sarmīte teica, ka es 51% savas būtības laikam esmu puika. Es, meitukiņš ar biželēm, citreiz ar peļastītēm, pratu nomainīt riepu mašīnai, bet vienīgā bēda – sava necilā augumiņa dēļ es nevarēju pacelt šo melno, apaļo brīnumu. Protams, stiprais tētis, labsirdīgi smaidot, nāca man palīgā (es domāju, ka viņš bija ļoti lepns par savu mehāniķi).

[..] Mazā Kerija ļoti, ļoti centās palīdzēt tētim, tāpēc, ceļot mašīnu ar domkrata palīdzību, viņa nobrāza visu plaukstu virspusi. Jā, bija sāpes un nelielas bēdas, bet galvenais, ka mašīna tika ievirzīta pareizās sliedēs!

Bija arī sava darbošanās ar māmiņu. Man patika atrasties uz skatuves, pat maziņai esot (ne velti tagad esmu kļuvusi par daiļlasītāju un piedalos skatuves runas

konkursos). Bērnudārzā ar mammucīti kopā tēlojām ludziņā „Mamm, kur mana lielā karote?” Vēl Ziemassvētku izrādē es biju vienīgā visskaistākā eglīte, bet visi pārējie – rūķīši, kuri dejoja ap mani. Es biju ietērpta skaistā, no kreppapīra veidotā kostīmā. Un man nemaz nebija bail uzstāties!

Mijākais darbs laukos man bija bebru nograuzto koku vilkšana no dīķa. To mēs darījām ziemā, kad mārks bija aizsalis. Bija arī kāds negadījums ar veiksmīgām beigām – mana tante iekrita bebru alā līdz pat augšstilbiem (es visu laiku domāju, kā bebbri jutās tajā mirklī, kad viņu mājoklī sākās zemestrīce). [..]

Kerija Keita Kampāne,
Aglonas Katoļu ģimnāzijas
8. klase

[..] **L**ielākajai daļai bērnība saistās ar laiku, kad skatījums uz dzīvi ir daudz krāsaināks un spožāks, tieši kā toreiz, kad sāku saprast, kas patiesībā šeit notiek. Mana mazā dvēselīte kā tāds eņģelītis kopā klejoja ar mani pa pasauli, stāstot un rādot, kur tad nu es esmu nokļuvusi. Tieši šī mazā dvēselīte, manuprāt, ir bērnība.

Viņa ir bijusi ar mani. Viņa vienmēr ir bijusi man blakus un mācījusi, kā būt labākam cilvēkam. Vienmēr ir bijusi tuvu klāt, lai iedegtu manās mazajās, dzidrajās actiņās to uguntiņu, kas vienmēr manī ir degusi. Lai gan man apkārt viss vienmēr

bija tumšs un drūms, tā palīdzēja man veidot pašai savu sapņu pasauli, kurā paglābties no skarbās pasaules realitātes. Pat ja man neviena apkārt nebija, viņa vienmēr bija mans atbalsts, draugs, ar ko runāt un kopā spēlēt visdažādākās spēles.

[..] Reizēm, kad paliek patiešām skumji, es domāju, ka varbūt viņa aizgāja pie kāda cita bērna, kam patiešām to vajadzēja. Kāda bērna, kuram no jauna vajadzēja iemācīt ticēt brīnumiem. Tajos brīžos paliek siltāk ap sirdi, jo zinu, ka kaut kur pasaulē ir maza dzīvība, kas ir atsākusi ticēt brīnumiem, pateicoties šai dvēselītei – dvēselītei, kas arī man to iemācīja. [..]

Vai es viņu pievilu? Vai es patiešām spēju pievilt ko tik gaišu un skaistu? Varbūt tieši tāpēc viņa bēg? [..]

Vientuļās naktīs, kad liekas, ka pasaulē vairs nav nekā, kas būtu ar mani kopā ik soli, kā to darīja viņa, es lūkojos tumsas pārņemtajās debesīs un saucu pēc viņas. Ar cerību, ka viņa atgriezīsies pie manis vai drīzāk – pēc manis. Atgriezīsies un paņems mani pie sevis, tur, kur viss vienmēr ir skaisti. [..]

Kaut zinu, ka viņa nekad nepiepildīs manu vēlēšanos tumšās un tukšās dvēseles dēļ, es vienalga nespēju sevi atturēt to lūgt – bērnība, atgriezies!

Laura Ulme,
Rīgas 85. vidusskolas
9. klase

[..] **M**ums ir lauku mājas Latgalē, kur esmu pavadījusi ilgu laiku. Katru vasaru tēva brāļa ģimene bērniem rīko „Nometni Latgalē” tuvāko radnieku un draugu lokā, kur mēs palīdzam mūsu vectētiņam darbos un izbaudām lauku dzīvi un brīvību.

Mana bērnība bijusi pilna anekdotēm un jokiem, kurus labprāt stāstu arī citiem. Manuprāt, visā sliktajā var atrast ko labu, bet ne vienmēr tas būs labi pašai. Man ļoti patīk ceļot, kaut gan aiz Eiropas robežām neesmu bijusi. Viens no maniem mīļākajiem ceļojumiem ir ceļojums ar kemperi uz Horvātiju. Devāties ceļojumā ar mana krusttēva ģimeni. Viņš šo ceļojumu filmēja, kas man toreiz likās bezjēdzīgi un stulbi, kaut gan tagad ir tik interesanti kavēties video atmiņās. Braucām izbraucienos ar riteņiem, kā arī baudījām siltumu un sāļo jūras ūdeni.

Spēlēju kokli, blokflautu un nedaudz klavieres. Ar koklētāju ansambli divas reizes esmu piedalījies Dziesmu svētkos. Tā ir vienreizīga pieredze! [..]

Jums varbūt šķiet, ka strēlnieka raksturu esat jau iepazinuši, tomēr šis zodiaka zīmes pārstāvji var izdarīt ko tādu, kas visus jūsu pieņēmumus nolīdzinās līdz ar zemi, kā es to biju izdarījusi trīs gadu vecumā. Bez atļaujas biju paņēmusi mammas kosmētiku un pārsteidzu viņu ar apburošu grimu! [..]

Es noteikti esmu bijusi piedzīvojumu meklētāja. Patiesībā vēl joprojām tāda esmu. Apmēram piecu, sešu gadu vecumā, vecākiem nemanot, pa taisno noslēpoju pa sarkano slēpošanas trasi. Viss, par laimi, beidzās labi. Tāpēc arī laikam saka, ka strēlniekiem jāmacās pareizi izvērtēt savas spējas.

Strēlniekiem piemīt arī īpašības, kuras var būt un arī var nebūt sliktas. Esmu bijusi diezgan plāpīga. Visu gribu izstāstīt līdz pēdējai niansei. Šajā zvaigznājā dzimušie ir ļoti emocionāli un smagi pārdzīvo neveiksmes. 2011. gadā

pasaulē nāca mūsu ģimenes jaunākā atvase. Grūtniecības laikā neviens nezināja, vai būs puika vai meitene. Es, protams, ļoti gribēju māsiņu, jo man jau viens brālis bija. Nešaubījos, ka man būs māsa. Negribēju pat domāt,

kas būs, ja piedzims brālītis. Beigu beigās piedzima... puika. Vēl viens brālis! Es biju šokā. Sāku raudāt. Negāju pie telefona, kad vecāki zvanīja no slimnīcas. Es biju ļoti apvainojusies un pat līdz brīdim, kad braucām ar vecvecākiem uz slimnīcu, cerēju, ka tas ir tikai joks un man tomēr ir māsa. Bet, kad brālīti atveda mājās, visas domas par māsu pagaisa, un tagad tomēr saskatu priekšrocības būt vienīgajai divu brāļu mātai.

Saka, ka strēlnieki gūst panākumus, smagi strādājot un pārvarot šķēršļus. Par

to esmu pārliecinājusies, atbraucot dzīvot uz Vāciju. Es nepratu ne angļu, ne vācu valodu, tomēr nepilna gada laikā tekoši runāju angļiski un sapratu angļiski un vāciski mācīto. [..]

Dārta Spūle,

*Eiropas skolas Frankfurtē pie Mainas
8. klase*

Kad man bija trīs vai četri gadi, ikreiz, kad biju ārā, ar pirkstu rādīju debesīs un jautāju: „Kas tās par baltām švīkām?” „Tās ir lidmašīnas,” mamma atbildēja. Es uzreiz: „Un uz kurienu lido?” „Uz Parīzi.”

[..] Es nopietni gatavojos skaistajam ceļojumam un aizmirsusi nekādā gadījumā nebiju. Sāku pat interesēties, kā ir lidot lidmašīnā. Es biju bijusi lidostā, lai sagaidītu kādu, bet diendienā sapņoju, kā būtu man pašai staigāt ar koferi uz ritenīšiem, iziet pa drošības vārtiņiem, lūkoties pa lidmašīnas logu un visbeidzot – ierasties Parīzē.

[..] Vecāki jau bija mani aizveduši uz Poliju, pēc tam – uz Itāliju. Bet tagad! Tagad gatavojāmie vasaras ceļojumam uz Parīzi. Izlēmām tomēr braukt ar mašīnu, bet tas pat bija labi, jo varējām ļoti daudz apskatīt, būdami ceļā.

Mēs apmeklējām neskaitāmas vietas, protams, – Eifeļa torni un Parīzes Dievmātes katedrāli –, bet tad nāca lielais notikums – Disnejlanda. Tas bija

tik neapprakstāmi maģiski! Visas ieliņas ar skaistām mājām, visi tik zināmie tēli, bet dzīvi! Skaistās parādes dejas, karuseļi un cukurvate, krāsainā cukurvate! Un šis pilsētiņas vidū? Krāšņā pils, kuru redzam katras „Disney” filmas sākumā. Tā bija ļoti, ļoti, ļoti skaista diena...

[..] Protams, tas ir daudz – četrus gadu vecumā nolemt lidot uz Parīzi. Bet tā ir lielā sapņošana, ko bērni prot. Manuprāt, augot un esot pieaugušam, šī lielā sapņošana pazūd. Bet kāpēc? Kāpēc lai, ejot uz mājām, nevarētu pafantazēt, kā būtu atrasties Turcijā? Staigāt gar jūru pa karstām smiltīm. Būt Ķīnā un nogaršot viņu nacionālos ēdienus. Austrālijā brīvā dabā redzēt ķengurus vai Ņujorkā pabūt Taimskvērā.

Vēl joprojām šīs baltās švīkas debesīs ir mans atgādinājums turpināt sapņot un cerēt.

Mēs nezinām, kas un uz kurienu lido virs mums esošās lidmašīnās. Kādā sēž uzņēmējs, kurš pēc darba komandējuma ārzemēs dodas atpakaļ uz mājām pie ģimenes. Kādā – pusaizmigusi sēž veikala pārdevēja, kura atvaļinājuma laikā dodas uz Londonu. Bet citā sēž uztraukusies maza meitene, kas lido uz Parīzi – Disnejlandu.

Turpināsim sapņot!

Klēra Kujikauska,

*Bauskas pilsētas pamatskolas
9.a klase*

Nikita Bajkovs, Riebiņu vidusskola, 11 gadi

Stāsts par mazo Emīlu, kurš liels izauga

[..] **K**ad Emīls izauga no zīdaiņu mantiņām, viņu aizsūtīja uz bērnudārzu, kur viņu sagatavošot nākotnes dzīvei. Nu gan bija laiks izpausties! Te viņš varēja spēlēties ar citiem bērniem un iegūt pirmos draugus. Šis bija liels solis Emīla dzīvē. Tā kā viņš gribēja būt liels, zēnam

vienkārši apnīka, ka lielle viņu ignorē un neklausā. Ar laiku, skatoties to, ko dara lielle, Emīls sāka atkārtot viņu darbības. Ēda vairāk, mācījās apzinīgāk un centās atdarināt viņu zemās balsis. Viņam jau ritēja apaji pieci gadiņi..., bet puisēns joprojām visur staigāja ar savu mīksto sunīti rokās. Mamma teica, ka to iedevusi krustmāte, taču viņš nebija pārliecināts, vai tik parastam stāstam var ticēt.

[..] Emīls bija viens no veiksmīgajiem, kurus palaida uz skolu sešu gadu vecumā. Skolā viņš satika ne tikai savus vecos grupiņbiedrus, bet arī citus bērnus, kurus iepazīt bija jauns izaicinājums. Sākumā puisim galvā bija tikai mācības un draugi, savus pagātnes sapņus Emīls bija aizmirsis bērnībā. Skolā viņš ļoti aizrāvās ar sportu un zīmēšanu. Kļuvis par aktīvu un pat novērtētu mākslinieku, zēns devās sava sporta veida meklējumos. No sākuma bija futbols, tad basketbols, pēc tam vēl daži „boli”, un beigās kaut kas, ko neviens cits viņa draugs nebija darījis un nedarīja – Emīls sāka nodarboties ar cīņu sportu. Precīzāk – tekvondo. [..]

Nu esmu jau liels un vēl jauns vienlaikus. Vienaudži uz mani skatās citādāk – es neesmu vairs mazais Emīls, bet gan garākais Emīls. Esmu pārnācis mācīties uz novadu, kur visilgāk esmu dzīvojis, kur vienmēr mitusi daļiņa manas sirds – Skrīveros. Gūstu daudz sasniegumu sportā, esmu iepraktizējis zīmēšanu kā uz papīra, tā arī datorā un uz audekla. Bet vissvarīgāk – esmu sasniedzis savu bērnības sapni: šķiet, esmu gudrs, stiprs un beigu beigās arī varētu atzīt, ka liels. Taču dīvaini... mana augšana neapstājas. Man gribas vēl! Nu labi, kāja varētu apstāties pie 49. izmēra, bet nu esmu sapratis, ka pēc augšanas ir vēl tāds vārds kā „izaugsme”. Te man

paveras iespējas pilnveidoties. Tagad es gribu ne tikai mācīties, bet arī meklēt, atklāt, radīt – kļūt liels prātā un darbos.

Emīls Straziņš,

*Andreja Upīša Skrīveru vidusskolas
9. klase*

Esmu piedzimis Madonas novadā, Ošupes pagastā, „Tropos”. Tieši pie Lubānas ezera. Tur vēl joprojām dzīvo mana vecmāmiņa ar vectētiņu. Tās ir manas gaišākās un labākās atmiņas par saviem vecvecākiem Inesi un Andri. Šobrīd dzīvoju Limbažu novadā Umurgā. Bet, atceroties bērnību, vecmāmiņu un vectētiņu, spilgtākās atmiņas saistās ar Lubānu. Tā kā dzīvojām

pie ezera, tad lielāko dienas daļu ar opīti pavadījām tur, makšķerējot zivis. Tā bija mana vismīļākā nodarbe kopā ar vectētiņu. Bet ar vecmāmiņu ganījām govīs, kuras bija izbēgušas no aploka. Mana māmiņa ar tēti visu dienu strādāja, tāpēc ar vecvecākiem esmu pavadījusi lielāko daļu bērnības.

[..] Vecvecāki ir sirds un dvēseles ķēdīte. Tas ir svarīgs mantojums, kuru nevar nopirkt ne par kādu naudu. Mana vislielākā bagātība ir vecvecāki, kuri man ir iedevuši sirdsmīlestību, sirdsskaidrību. Viņi ir mūsu ģimenes lielākais dārgums!

Daniela Kristiāna Saleniece,

*Umurgas pamatskolas
8. klase*

Literārā dienasgrāmata

[..] **2** 009. gada 1. septembris
Mamma no rīta mani uzpucēja svētku drēbēs, tomēr nejutos īsti laimīga – bija pamatīgs uztraukums. Draugi tik daudz bija stāstījuši par skolu, zināju, ka tagad man būs jāmācās, nebūšot vairs tik viegli kā bērnudārzā. Spiedos pie mammas, cerēju, ka izdosies pirmo skolas dienu atlikt uz vēlāku laiku. Bet nekā! Mamma mierināja, ka viss būs labi, un piekodināja, lai klausos, ko skolotāja stāsta.

Pagājušajā gadā mācījos „Rūķu skolā”. Nodarbības man notika tajā pašā skolā, uz kuru jādodas šodien. „Rūķu skolā” man patika, tāpēc ziņkāre ņēma virsroku un beigu beigās labprāt kopā ar mammu gāju uz Bauskas pilsētas pamatskolu.

Ienācu klasē, kur bija tā pati skolotāja, ko iepazinu pagājušajā gadā. Mamma bija iedevusi puķes, ko pasniegt skolotājai. Tā kā viņa bija ļoti smaidīga, ar prieku devos pie skolotājas un atdevu puķes. Nu man rokas bija brīvas, varēju sēsties pie galda un šķirstīt noliktās grāmatas. Bet, ak vai! Ieskanējās zvans, un skolotāja teica, ka mums jādodas pie skolas vārtiņiem, kur mūs gaida 9. klases bērni – viņi mūs katru svinīgi ievēdīšot skolā. Kāds stalts puisis iedeva man roku, un, atskatot dziesmai, iegājām skolas pagalmā. [..]

Kad kādu laiku bijām stāvējuši skolas pagalmā un klausījušies visādās

skolotājās un bērnu dziesmās, staltais puisis veda mani uz klasi, kuras durvis rotāja uzraksts „1.a”. Ieraudzīju, ka uz tāfeles ir mans vārds. Jā, ar sarkaniem burtiem kāds bija uzrakstījis „Zane”! Par to biju priecīga, rādīju mammai, ka uz tāfeles ir mans vārds. Skolotāja smaidīja un sauca katru no mums parādīt savu vārdu. Nu gan zinu – skolā būs interesanti!

2010. gada 17. novembris

Esmu Bauskas pilsētas pamatskolas 2.a klases skolniece. Daudz esmu iemācījusies.

Pēdējā laikā skolotāja ļoti bieži stāsta par Latviju. Esmu uzzinājusi, ka Latvijai, tāpat kā man, ir dzimšanas diena. Rīt, 18. novembrī, Latvijai paliek 92 gadi, tā teica skolotāja. Ārprāts, cik daudz! Man ir tikai astoņi gadi, bet Latvijai jau 92! [..]

2012. gada 15. jūlijs

No rīta pamodos agri, vectēvs ar omi apsolīja – ja būs saulains, brauksim uz jūru. Sapnis piepildījās – pēc nepilnām divām stundām bijām pie jūras, cēlām smilšu pilis, daudz peldējāmies.

Ceļot pilis, vectēvs atcerējās savu skolas laiku, izrādās – viņš ir mācījies manā skolā! Vectētiņam skolas laiks bijis interesants. Reiz viņš ar draugu nedaudz nokavējis stundas sākumu, abiem vairs nav gribējies iet klasē un atvainoties. Puiši izdomājuši pastaigāt pa ielu pie skolas, kamēr beidzas stunda. Pie zēniem pienācis kāds liels, draudzīgs, noklīdis suns. Zēni ievēduši četrkājaino draugu

skolā, uzgērībuši tam kreklu un ielaiduši klasē, kurā tobrīd sēdējuši klasesbiedri. Paši ātri aizbēguši. Klase smējusies, bet skolotāja bijusi pikta un pēc stundas abus resgajus – manu vectēvu ar draugu – rājusī.

Kopš vectēva skolas gadiem pagājis tik daudz laika, bet viņam joprojām ir spilgtas atmiņas par Bauskas pamatskolu. Lai gan ir vasaras vidus un par skolu negribas domāt, es saprotu – šis laiks, kā stāsta vectēvs, ir viens no skaistākajiem.

Zane Balcere,

*Bauskas pilsētas pamatskolas
9.a klases skolniece*

[..] **A**izbraucām uz Saulkrastiem un sākām iet uz pludmales pusi. Es biju maziņš, bet gāju visiem pa priekšu kā gids un rādīju ceļu. Meklējām vietu, kur paklāt pledu un atpūsties. Novilkām apavus, lai sajostos kā īsti atpūtnieki. Sākumā baidījās kāpt smiltīs basām kājām, jo tās likās tik dedzinoši karstas. Taču biju varonīgi drosmīgs. Soļoju uz priekšu aizvien tuvāk jūrai, lai arī smiltis cepināja manas pēdas. [..] Gribēju spēlēties smiltīs un mesties ūdenī, bet vēl bija jāiesmērējas ar sauļošanās krēmu.

Mana vismīļākā nodarbe jūrā nebija plūncāšanās. Visvairāk man patika ķert

zivtiņas ar rokām. Ar tēti biju braucis maksšķerēt, bet tad zivis ķēru ar maksšķeri. Ar rokām bija daudz aizraujošāk. Iemērcu rokas ūdenī, vēroju zivtiņu šaudīšanos un tad ar diviem pirkstiem ķēru. Bet nekā. Zivtiņas jūrā nekad neesmu notvēris, jo tās ir pārāk ātras. Bet es neatkāpšos no mērķa tās kādreiz noķert.

Jūrā man patika arī plūncāties, bet peldēt tolaik vēl nemācēju. Pat tagad to ne īpaši labi protu. Tomēr ceru, ka pienāks brīdis, kad peldēšu.

Uz jūru mēs bijām paņēmuši līdzi arī bumbu, jo man ļoti patika to spēlēt. Varbūt bērna aizrašanās ar bumbas mētāšanu veidoja manu interesi par futbolu, jo jau četrus gadu vecumā sāku trenēties.

Man un māsīcai ienāca prātā ideja ievest māsīcas mammu ūdenī, jo viņa bija nolēmusi neslapināties. Mēs viņu pierunājām iebrist jūrā pašā krastā. Piepeši viņa neveikli paklupa un iekrita ūdenī. Viņa bija paspējusi priekšā izstiept rokas, tāpēc nesamirka tik ļoti, cik mums gribētos. Māsīcas mamma bija dusmīga. Par laimi, ne uz ilgu laiku.

Pēc neveiksmīgās peldes nolēmām sarīkot smilšu cīņu, jo tā man arī patika. Cīņas beigās abi ar māsīcu bijām netīri, bet nekas – blakus taču bija ūdens. Nomazgājāties un braucām mājup. [..]

Arijs Muravskis,
*Iļģuciema vidusskolas
6.b klase*

Baltā, gaišā sirds stūrītī
glabāju es **b**ērnību sevī,
raibas manas atmiņas,
ar **n**ebeidzamu mīļumu apvītas.
Bezrūpīgi vasaras rīti
ne**b**eidzamu tēta rūpju vīti,
māmiņas sirdssiltuma apveltīti.

Labestīga.

Atraktīva.

Trakulīga.

Vienkārša.

Interesanta.

Jautra.

Ārkārtīgi mīļa un saulaina –
tāda bija mana bērnība!

Beāte Sannija Aploka,

*Jelgavas Spīdolas Valsts ģimnāzijas
8. klase*

Kad Latvija izaugs lielāka?

[..] **V**ecmāmiņa gatavoja pusdienas. Kad viņa ieraudzīja mazmeitu, viņas nopietnība izzuda: „Sveika! Kā tev veicās skolā?” Alvīne nevērīgi atmata: „Tāpat kā vienmēr.” „Aha! Man ir brīnišķīgi jaunumi! Zvanīja tava mūzikas skolotāja,” vecmāmiņa sacīja. „Tu esi ieguvusi augstāko punktu skaitu neklātienes atlasēs kārtā Latvijā un esi iekļuvusi Starptautiskās Mūzikas olimpiādes finālā, kas šogad notiks Rīgā. Vēl tev tikai jā sacer sava dziesma.” Alvīne noelsās: „Tiešām? Tu domā, ka es to spēšu? Es taču to nespēju!” „Mieru! Laika vēl ir daudz.

Divi mēneši. Es zinu, ka tu pa šo laiku spēsi sacerēt savu dziesmu un atkārtot mūzikas teoriju. Bet tagad paēdīsim pusdienas!” vecmāmiņa mierīgi teica. [..]

[..] Kad meitene bija atpakaļ no skolas, viņa uzskrēja augšstāvā uz savu istabu. Viņa tā steidzās, ka pat aizmirsas sasveicināties ar vecmāmiņu. Alvīne pievēra durvis un beidzot paņēma ar putekļiem klāto nošu lapu un zīmuli, tad piegāja pie loga un ieklausījās apkārtējās skaņās un arī pati savās domās. Lūkojoties koši zilajās debesīs un vērojot, kā viegla vēja trīsuļo koku lapas, meitenes prātā radās brīnišķīgi vārdi dziesmai. Tie stāstīja par viņas dzimto zemi Latviju, par tās skaistumu. Alvīne steidzās šos vārdus pierakstīt. Tad viņa aizgāja pie klavierēm un sāka spēlēt kādu melodiju, kas visu dienu bija skanējusi Alvīnes prātā. Meitene saskaņoja vārdus ar melodiju un tad tos glīti pierakstīja uz nošu lapas. Tad meitene paraudzījās uz tumšo istabas stūri, kur plauktā stāvēja viņas flauta. Varbūt jā pamēģina, kā skan? Viņa paņēma flautu un nospēlēja melodiju uz tās. Jā, šādi skanēja vēl labāk. Meitene dziedāja un spēlēja no visas sirds. Viņa bija tik laimīga! [..]

Latvijas Nacionālās Operas ēka bija milzīga. Gar abām ielas malām stāvēja ļoti daudz mašīnu. Kad meitene vēra ēkas smagās durvis, visapkārt bija tik daudz cilvēku! Šeit skanēja dažādas valodas. Alvīne ar vecmāmiņu, laužoties cauri cilvēku pūlim, nonāca pie liela galda, kur Alvīnes

ierašanās tika pierēģistrēta. Reģistratūras darbiniece pastāstīja, kurp Alvīnei jādodas. Meitene atvadījās no vecmāmiņas un devās uz norādīto telpu, kurā bija atlikusi vairs tikai viena brīva vieta. Viņa apsēdās līdzās smaidīgai, franciski runājošai meitenei. Alvīne atsmaidīja, bet no meitenes teiktā nesaprata ne vārda. Tad telpā ienāca sieviete, kas izdalīja rakstiskās, klausīšanās un ritmizēšanas daļu darba lapas. Alvīnei veicās lieliski. Šķīta, ka kāds viņai ir īpaši iedalījis veiksmi, jo meitene, viņasprāt, visu paveica perfekti.

[..] Lielajā zālē jau pulcējās daudzi dalībnieki no dažādām pasaules malām, citi ar mūzikas instrumentiem, citi bez. Tur spēcīgi smaržoja pēc satraukuma, arī pēc cerības un pat pēc mīlestības pret mūziku. Alvīne un vecmāmiņa atrada brīvas vietas, un priekšnesumi sākās jau pēc piecām minūtēm. To bija tik daudz! Un visi bija tik lieliski! Alvīnes satraukums nerimās, bet tikai pieauga.

Kad beidzot tika izziņota Alvīnes uzstāšanās, viņa devās uz milzīgo skatuvi un, uzkāpusi pa kāpnēm, ar nelielu uztraukumu teica: „Es, tāpat kā ikviens dalībnieks, izpildīšu savu dziesmu. Tās nosaukums – „Mana Latvija”. Šajā dziesmā stāstīšu jums, kāda ir mana Latvija.” Kad viņa bija pabeigusi savu sakāmo, meitene pielika flautu pie lūpām, lēnām aizskaitīja līdz trīs, un tikai tad, kad bija pilnīgi gatava, sāka spēlēt. Alvīne, stāvot skatuves spožajās gaismās, dziedāja no dvēseles.

Iedomas bija zudušas. Satraukums izplēnējās. Dziedot viņa domāja par visu, ko viņa mīl Latvijā. Un, protams, par to, cik ļoti viņa mīl savu vecmāmiņu.

[..] Žūrijas priekšsēdētāja nostājās uz skatuves un sacīja: „Žūrija visus punktus ir saskaitījusi. Man ir tas gods paziņot šī gada Starptautiskās Mūzikas olimpiādes rezultātus!” Tika nosaukti visi pateicības ieguvušie dalībnieki, tad sekoja ļoti daudz bronzas diplomu ieguvēju, Alvīnes vārda starp tiem nebija. Sekoja sudraba diplomu ieguvēji, to bija krietni mazāk. Alvīnes vārds joprojām netika nosaukts. Tad žūrijas priekšsēdētāja paziņoja, ka ir palikuši vairs tikai trīs zelta diplomu, tika nosaukti divi no tiem, ko ieguva kāds zēns no Lietuvas un meitene no Itālijas. Tagad bija atlicis pats pēdējais diploms, bet Alvīnes vārds joprojām nebija nosaukts. Tad meitenes prātā iezibējās sīksika doma, kas tūlīt izzuda – ja nu viņa ir uzvarētāja? Nē, tā nu gan nevarēja būt. Bet tad notika visneticamākais, kas jebkad ar Alvīni noticis. Žūrijas priekšsēdētāja nokreķškinājās un sacīja: „Lielo Balvu ar ļoti pārliecinošu punktu pārsvaru iegūst... dalībniiece no Latvijas! Alvīne Liepiņa! Lūdzu, nāc uz skatuves!” Alvīne ar pietvīkušiem vaigiem un mirdzošām acīm uzskrēja uz skatuves, kur viņas rokas tika piepildītas ar balvām. Pār milzīgo zāli dārdēja aplausu un gaviļu vētra.

Eliza Evelīna Pētersone,
Trikātas pamatskolas
7. klase

[..] **S**arkanā krāsa man ir ļoti īpaša, jo tā man atgādina pašu pirmo atmiņu. Šis dzīvnieks man ir „iekritis” atmiņā kopš tā laika, kad man bija apmēram divi gadi un es dzīvoju Jūrmalā. Mums kaimiņos dzīvoja suns: mazs franču buldogs, kuru sauca Žoriks, kurš skaļi rukšķēja un kuram bija sarkana kakla siksnīņa. Laikam tik labi viņu atceros, tādēļ ka no suņa ļoti baidījās viņa skaļās krākšanas dēļ.

Oranžā krāsa man atsauc atmiņā tos laikus, kad es dzīvoju Baložos, tur gāju bērnudārzā un pirmajās divās klasēs. Bērnudārzs man ļoti patika, tas bija oranžīgā krāsā ar ļoti lielu pagalmu. Es īpaši izbaudīju spēlēšanos gan ārā, gan iekšā, bet man nemaz nepatika gulēt diendusu. Skolā jau bija nedaudz grūtāk: bija jāpilda mājasdarbi un jābūt daudz patstāvīgākam.

Dzeltenā un zaļā varavīksnes krāsa man liek domāt par manām vismīļākajām atmiņām. Tās ir siltās vasaras dienas, kuras pavadīju pie vecmamma. Man nebija pilnīgi nekā, par ko satraukties, un es sauļojos zaļajā zālē, spēlēju spēles ar brālēnu un māsiņām un vienkārši baudīju vasaru kopā ar ģimeni.

Savukārt zilā un violetā simbolizē visemocionālāko manas bērnības daļu. Šīs krāsas man atgādina lidošanu un ceļošanu. Lidošana negatīvas emocijas manī izraisa, kad lidoju prom no Latvijas, atceros visus tur piedzīvotos jautros mirkļus un kļūstu

neizsakāmi bēdīga. Tomēr lidošana man var izraisīt arī neiedomājami lielu prieku, piemēram, dodoties kādā ceļojumā vai lidojot uz Latviju.

Šīs ir tikai dažas no atmiņām, kuras rakstītas manā lielajā bērnības varavīksnē. [..]

Šarlote Abatniece,
Briseles II Eiropas skolas
8. klase

[..] **I**zrādās, ka akas briesmonis dzīvo ilgi. Viņa mūžs stiepjas vairāku paaudžu garumā. Manas mamma bērnībā Ķorbaks dzīvoja dīķī. Viņa dīķim netuvojās, jo viņai bija bail no Ķorbaka kurkstēšanas, kas katru vasaras vakaru bija dzirdama dīķa tuvumā.

Tad piedzimu es. Pie mājas, kurā divu gadu vecumā pārcēlos dzīvot, bija aka, un Ķorbakam atkal bija jāmaina dzīvesvieta. Kādu dienu mamma mani pieveda pie akas un izstāstīja visu par akas briesmoni Ķorbaku, neaizmirstot piebilst, ka viņam garšo bietes, bet visvairāk – bērni, kurus viņš ierauj pie sevis, ja akai tuvojas.

Vakaros, netuvojoties akai, es spēlējos sētā, bet no rītiem devos uz bērnudārzu. Kādu dienu bērnudārzā viena no aktivitātēm bija mīklu uzdošana un minēšana. Es biju ļoti kautrīga, tādēļ man bija bail visiem uzdot savu mīklu. Kad šī jautrā aktivitāte tuvojās noslēgumam, es sāku raudāt, tāpēc ka nebiju uzdevusi

savu mīklu. Nomierinājusies es ievilku elpu un skaļā balsī uzdevu visiem savu mīklu: „Kas dzīvo akā un ēd bietes?” Atceros, ka audzinātāja uz mani tā jocīgi paskatījās, un pārējie bērni mēģināja uzminēt manu mīklu. Kad visi jau bija pateikuši savus atbilžu variantus, no kuriem neviens nebija pareizs, es priecīga par to, ka manu mīklu neviens neuzminēja, paziņoju, ka mīklas atbilde ir Ķorbaks. [..]

Daniela Alise Smelte,
Talsu Kristīgās vidusskolas
9. klase

[..] **L**oti mīļš man ir bērnudārza laiks. Lai arī sākums, pēc mammas teiktā, bija grūts, tomēr atmiņas par to laiku ir ļoti jaukas. Man bija daudz draugu un mīļas audzinātājas. Bērnudārzā mēs ne tikai mācījāmies, bet arī devāmies dažādos piedzīvojumos, kā, piemēram, makšķerēt pie Daugavas zivis ar paštaisītām makšķerēm, piedalījāmies labdarības pasākumos, cepām pīrāgus un daudz ko citu. Bet visspilgtāk man atmiņā no bērnudārza laikiem ir palikušas divas lielākās blēņas. Vienu dienu man līdzī uz dārziņu bija liels saldējums, un ne mamma, ne tētis nebija pamanījuši, ka es to ieliku savā somiņā. Dārziņā es bērniem parādīju, ka man ir saldējums, taču viņi tālāk pateica audzinātājam. Tad man bija jāiet vienai pašai guļamistabā

to apēst. Tas vairs nebija interesanti, jo viena saldējumu es varēju ēst arī mājās. Otra blēņa bija līdzī paņemtais telefons. Kamēr citi gulēja, es spēlēju spēlītes, līdz audzinātāja to ieraudzīja, atņēma un nolika skapītī.

Kā skumju dienu atceros bērnudārza izlaidumu. Lai arī tie bija svētki, es biju skaisti saposta, man ļoti negribējās atstāt dārziņu, audzinātājas un draugus. Tāpēc fotogrāfijās es nemaz nesmaidu. [..]

Mēs esam liela ģimene, tāpēc mums katru gadu ir daudz svētku, kurus mēs vienmēr gaidām un svinam ar lielāko prieku – gan dzimšanas un vārda dienas, gan Lieldienu, gan Jāņus, gan Latvijas dzimšanas dienu un Ziemassvētkus.

Mana mīļākā dzimšanas diena bija tā, kad man palika 10 gadu. Mamma bija uztaisījusi gardāko kūku pasaulē, un mana ģimene veda mani pārsteiguma braucienā, par kuru es neko nenojautu. Mēs devāmies izbraucienā uz Ventspili, kur pavadījām aizraujošu dienu. Turklāt liels bija pārsteigums, ka arī vecvecāki bija devušies līdzī, lai mēs visi būtu kopā! Dāvana, ko saņēmu, bija kaut kas neiedomājams – mani aizveda uz Siguldu, uz „Aerodium” vēja tuneli, un 4 minūtes es pavadīju, gaisā lidojot. Tas bija neaprakstāmi un aizraujoši! Kaut ko tādu es nekad dzīvē neaizmirsīšu!

Katrina Kondrāte,
Andreja Upīša Skriveru vidusskolas
5. klase

Linete Vētra, Āgenskalna sākumskolas 4. klase

Reizēm es sapņoju, ka atrodos lidmašīnā. Šī lidmašīna nelido uz kādu zināmu vietu Amerikā vai Itālijā. Manā sapnī lidmašīna lido uz Latviju, tā mani ved uz Dagdu. Savā sapnī es aizveru acis un zinu, ka jau rīt es pamodīšos no saldās pankūku smaržas, kuras vecmāmiņa izcepusi īpaši man. Es zinu, ka drīz pēc brokastīm mani draugi sauks spēlēties pagalmā. Un es

zinu, ka, pienākot vakaram, mans vectēvs pasauks skatīties „Cilvēka bērnu”. Šo sapni es ļoti labi pazīstu – jo īstenībā tas nav sapnis. Tā ir mana bērnība.

[..] Kāpēc Dagda ir manas bērnības sapņu zeme? Tur ir neiespējami garlaikoties mājās. Nevienš to nespētu darīt, dzirdot pa logu bērnus kliedzam, ka viņi atraduši zalkti grāvī. Vai arī smilšu kastē – arī tas

ir gadījies Dagdā. Tomēr tas netraucē uzcelt pagalmā telti un nakšņot tur ar draudzenēm. Tur var viegli aizmirst, ka telefonā ir pieejams internets, un atcerēties par to tikai lietainajā dienā, kad pagalma dzīve apstājas. Tur notiek mani mīļākie svētki – Annas Dagdā. Zirgu sacensības, jautrie konkursi, koncerts un zaļumballe – tas saliedē Dagdas iedzīvotājus. Tur var peldēties caurām dienām un dažādās vietās. No rīta mēs ar draudzeni peldamies ezerā, pusdienlaikā mēs ar vecmāmiņu braucam uz upi, un vakarā vectētiņš mani paņem uz pirti. Tur var ēst ķiršus taisni no koka. Tur var stādīt kāpostus kopā ar vecmāmiņu. Tur var vārit ievārījumu no pašu izaudzētajām zemenēm.

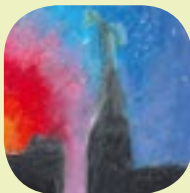
Es esmu tik laimīga, ka man bija tik jauka bērnība. Nākamajā vasarā es atkal braukšu uz Dagdu un ceru, ka tur nekas nemainīsies. Nekad.

Anna Mujica,
Briseles II Eiropas skolas
7. klase

Reiz kādā saulainā vasaras dienā, kad viesojos pie vecmāmiņas, es izdomāju iziet ārā pastaigāties. [...] Saules pielietā pļava mirdzēja un laistījās. Dzidri zilajās debesīs peldēja balti, pūkaini mākoņi. Visapkārt lidinājās tauriņi, koši un krāsaini. Ziedēja skaistas puķes. Tur

bija staltās margrietiņas, trauslie, zilie zvaniņi, smaržīgās naktsvijoles, mazie raspodiņi, kā arī nārbulji, madaras, āboliņi... [..]

Apkārt pļavai pletās mežs, kurā mita daudz dažādu putnu. Nogūlos garajā zālē un klausījos, kā kaļ dzenis. Ar uzstājīgiem sitieniem tas kala dobumā iestrēgušu čiekuru. Vienmēr esmu

brīnījusies, kā gan dzenis var tik ilgi un ritmiski klaudzināt? Vai tam neapnīk visu laiku vienmuļi sist pie viena koka? Vai dzenim nav cita veida, kā iegūt barību? To visu prātoju, skatīdamās, kā vējš dzen mākoņus kā gans savas govīs. Vai mākoņiem arī ir sava kūtiņa kaut kur starp zvaigznēm? Un vējam katru dienu tie jādzen ganīties lielajā pasaules pļavā. Bet varbūt tas ir pats Dieviņš! Un mākoņi ir Viņa ganāmpulks!

Te pēkšņi es izdzirdēju kļušu čabēšanu garajā zālē. Mazliet pašķīrusi garos zāles stiebrus, iepletu acis. Tur tupēja liels, resns krupis, tas mani uzlūkoja ar pārsteigtām, oranžām acīm. Daudz nedomādama, paņēmu kārpaino pļavas princi rokās, tomēr bučot to negrasījos. Tas īgni piepūtās, un es smaidīdama noliku to zemē. Krupis lempīgi aizčāpoja tālāk. Tas izskatījās tik komiski! [..]

Laura Rumpe,
Dundagas vidusskolas
8. klase

[..] **M**ana bērība daudz laika ir pavadījusi vecmāmiņas zaļajā dārzā un mūsu vecajā, omulīgajā dzīvoklī. Tai ir netīra mute un melnas rokas. Tā ir ģērbusies krāšņās drēbēs, rozā, un jūtas kā īsta princese. Tās mati ir sajaukti, jo viņa nevar mierīgi nosēdēt un gaidīt, kamēr māmiņa tos saķemmēs.

Tai ļoti garšo krāsainas konfektes un šokolāde.

Mana bērība reizēm kaktā dusmojas vai skumst, jo tika sarāta par blēnām. Protams, tai ir arī raksturīgs. Mēdz būt kašķīga, skopa un nepaklausīga. Reizēm nevēlas dalīties ar brāli un māsu. Tā ir skaļa, enerģiska un zinātkāra.

Tā mīl savus tuvākos un cenšas būt paklausīga.

Mana bērība sapņo. Par ko? Tas lai paliek noslēpums.

Eva Vucenlздāne,

Jaunsilavas pamatskolas

7. klase

[..] **P**ienākot rītam, es atkal devos uz pļavu. Rīts šeit bija kā atdzimšana, kā ārstnieciska terapija. Es ievilku dziļu elpu, gaiss pēc lietus ir tik maģisks un spēkpilns. Lūkojoties uz mežiem, balto miglas mākonī, es aizdomājos par to, kā gan šī pļava izskatītos ziemā, sniegiem balti ievīta, bez neviena ziedīņa. Mūsu vasaras

mājā ilgāk par oktobri mēs nepaliekam, tāpēc nekad neesmu redzējusi šo pļavu sniegā, un viņa – mani veļam sniegavīrus vai taisot sniegā eņģelišus. Gribētos atstāt pļavai piemiņu, lai viņai ziemā nav tik vientuļi.

Vakarpusē, dodoties mājās, manīju, ka debesis kļuvušas draudīgas. Tētis jau teica, ka būšot gaidāma vētra. Naktī debesis ārdījās, zibeņu zibeņiem šķaidīdamas zemi. Nākamajā dienā izdomāju pastaigāties pa mežu pie manas mīļotās pļavas. Tur koki sagāzušies, un citiem melnas zibens dedzinātas rētas. Tā nu es blandījos pa mežu, līdz ieraudzīju vienu mazu, vāju ozoliņu ar saknēm izrautu no zemes. Es paņēmu mazo ozolu savās rociņās un nesu uz pļavu. Un tagad es zinu – viņš būs atgādinājums pļavai par mani. Es viņu stādīšu tur, kur gulšņādama dungoju meldīņus, kur saule manu ādu skūpst, kur acis vien burvību redz.

Es kailām rokām izraku ozoliņam dobīti. Es ik dienas nācu to apraudzīt un labu vēlēt, stiprākam augt. Es zināju, ka priekšā ir skarbā ziema, bet es vienmēr ticēju, ka reiz šeit izaugs ozols stalts. Un tagad es te stāvu un skatos uz varenu koku, un tāda kā apgaismība ļauj saprast, cik tomēr liels spēks ir ticībai, ka viss izdosies.

Nelliņa Pфafrode,

Līvānu 1. vidusskolas

9.a klase

Vecāki teica, ka mēs pārcelsimies uz Briseli. Es nesapratu – kas tā Brisele tāda ir. Kad es pirmo reizi izdzirdēju vārdu „Brisele”, es iztēlojos sev priekšā lielu pļavu ar tik garu zāli, ka es neredzu tai pāri. Aizbraucām. Bija janvāris, auksts. Es ieraudzīju mazas eglītes, kas auga priekšā mājai. Aiz tām bija sarkana ķieģeļu māja. Tētis apstājās uz lieveņa, sameklēja atslēgas un attaisīja durvis.

Prieks

Ziemassvētki – skaisti, krāšņi, emocionāli svētki. Lai mani Ziemassvētki izdotos, jāatrodas Latvijā. Tad es jūtu, ka piepildos ar enerģiju, es jūtu, ka esmu no tiesas priecīgs. Kad mēs svinam Ziemassvētkus, mēs vienmēr sadabūjam eglīti, izdekorējam ar mantiņām un ar svecītēm. Vienreiz man pat radās tāda dulla ideja kā eglītes apbēršana ar pūdercukuru, lai izskatītos pēc sniega. Mamma un tētis iebilda. Labi, ka tā.

Satraukums

Bija jūnijs, un man pirmo reizi bija jābrauc uz diennakts nometni. Es iepriekš jau biju bijis dienas nometnēs, taču tas ir pilnīgi citādāk. Tā bija angļu valodas nometne, kura tika organizēta laukos. Vesela nedēļa bija jāpavada bez vecākiem. Es biju satraukts tādēļ, ka manas angļu valodas prasmes tolaik nebija tik labas. Nometne izrādījās ļoti aizraujoša. [..]

Gustavs Grečihins,

Briseles II Eiropas skolas

7. klase

[..] **S**uns bija mans lielais bērnības sapnis. Ar asarām acis esmu lūdzies mammai suni. Katru gadu Ziemassvētkos esmu cerējis, ka Ziemassvētku vecītis izpildīs manu lielo vēlēšanos, bet viss velti. Bet brīnumi tomēr notiek! Beidzot pienāca tā ilgi gaidītā diena, kad mamma teica: „Jā!” Braucām skatīties kucēnus. Mana sirds daudzējās kā negudra. Kaut nu mamma nepārdomātu! Vai beidzot tas notiks? Vai man tiešām būs pašam savs suns? Jau sen biju izdomājis vārdu. To noteikti sauks Margo.

Beidzot bijām klāt. Mūs sagaidīja pieci mazi kucēni. Mazi, pūkaini kamoliņi. Viens nobijies aiz dīvāna skatījās uz mani ar pārbiedētām acīm. Otrs skrēja uz rinķi un visādi centās izrādīties. Vēl divi savā starpā spēlējās un nepievērsa mums nekādu uzmanību. Un tur bija arī viņa! Mana Margo! Kas tā bija par laimes izjūtu, kad paņēmu viņu pirmo reizi rokās, piespiedu sev cieši klāt, un Margo man nolaižīja vaigu. Tā bija mīlestība no pirmā mirkļa. Kopā ar Margo esmu pavadījis daudz skaistu savas dzīves mirkļu. Viņa vienmēr mani pavada uz skolu un gaida pārnākam mājās. Mēs kļuvām par patiesi labiem draugiem, kas saprotas no pusvārda.

Es ļoti mīlu savu Margo, un viņa mīl mani. Mans bērnības sapnis piepildījās! [..]

Kārlis Jelevcis,

Ogres sākumskolas 6.b klase

[..] **M**ans paradīzes šūpulis tika iekārts visskaistākajā pasaulē vietā, kur Zemgales horizonts mijas ar ziedu pilnām pļavām, mirdzošu bērzu birzi, govju ganībām nosētiem pakalniem un kur cauri, līkumus mezdama, laužas Svētes upe. Šīs upes krasti ir visskaistākie, tās pelēkie, vietām ar mīkstāko, zaļāko sūnu apaugušie akmeņi, ir manām pēdām pazīstamākie. Svētes upes krastos dzied un satiekas skaistākie Latvijas putni. Viņu spirtās, samtainās balsis ir modinājušas mani katru vasaras rītu. Ziedu pilnās pļavas, kur esmu mācījusies baltos, mirdzošos madaru vainagus pīt, kur es katru trauslāko ziediņu esmu maigi glaudījusi. Zālainās ganības, kur aug treknākā un sulīgākā zāle, agros saullēkta rītos ar dimanta rasas pilieniem pielietā, – tur esmu mammai līdzīgai gājusi govīs slaukt. Pļavas smarža, tik spēcīga un brīnīšļa, ir manus mazos jutekļus kairinājusi ik rītu un vakaru. Manas bērniības mājas man ir kā balts sapnis, ko nevar pārdukt. Mājas logos vienmēr varēja redzēt mīlestību, gaismu, ilgas un siltumu, it sevišķi aukstos, puteņotos ziemas vakaros, kad mājas izstarotā gaismas strēle, siltais pavards bija tik aicinošs. Apkārt mājai auga krāšņākās puķu dobes un ābeļdārzis. Cik daudz mīlestības varēja smelties no mammas roku aprūpētiem ziediem dārzos, ābeļdārzā zumošajiem bišu stropiem, kur vectēvs ar savu sirmo matu

cekulu vienmēr tās uzmanīgi aprūpēja. Kad liepas bija noziedējušas, tad māja smaržoja pēc medus, no kura man tik ļoti kārojās ar savu mazo pirkstiņu notraukt zeltaini saldus medus pilienus. Medus smarža un vecvecāku apciemojumi bija mani ilgi gaidītie vasaras piedzīvojumi. Mani zibenīgie acu skatieni pamanīja visu, ašās kājeles ātri paguva visam tikt līdzī. Un vairāk par visu es iemīlēju savu skaisto paradīzes šūpuli, kas man bija lielākā Dieva dāvana.

Daļa no mana paradīzes šūpuļa ir mana ģimene, mammītes un tēta kopīgā mīlestība, kas ir devusi sešus skaistākos putnēnus, viens no tiem esmu es. Grūti iedomāties, vai ir iespējama paradīze bez šiem draiskulīgajiem, mazajiem putniņiem, kas dzied viskrāšņāk par visiem, mācās lidot, lēkāt, spēlēties, ēst, draudzēties. Manas trīs skaistās māšas un divi brašie brāļi ir bērniības papildījums. Mūsu kopīgās rotaļas, spēles, nedarbi, pasaules iekarošana un cīņa, kurš pirmais iekaros mammas klēpi – ir mani trauslākie, mīlestības pilnākie, dārgākie bērniības pavedieni, kas smalki kā zirnekļu tīkli rudenī pār laukiem caurauž visu manu bērniību, tik tagad šajos zīda pinumos es ieraugu mirdzošas rasas lāsītes, spožus, mazus dimantiņus. Tie ir vecāku asaras, rūpes un viņu vislielākā mīlestība pret mums. [..]

Anna Landorfa,
Elejas vidusskolas 12. klase

[..] Reizēm, kad ārā lija lietus, es ar draugiem tikos kādā no kāpņģutelpām, lai spēlētu dažādas galda spēles vai kārtis. Kad uzvedāmie pārkāk skaji, no saviem dzīvokļiem iznāca pensionāres, kurām tika traucēta filmu, seriālu vai kādu citu pārraižu skatīšanās, tādēļ viņas mums lika būt klusākiem. Šajās reizēs mēs uzklusījām viņas, taču mūsu cieņpilnā izturēšanās nebija pārkāk ilga, jo pavisam noteikti sākās strīds par to, ka ir kāds, kurš krāpjas spēlē. Tad nemiernieku starpā parasti iejaucās viens no vecākajiem un gudrākajiem bērniem, kas centās visus samierināt, lai mēs mierīgi varētu turpināt savas spēles.

[..] Mana bērnība netika pavadīta tikai pilsētā. Kad mammai bija brīvdienas, es un māsa palikām savos „Stūrīšos” – lielā, plašu lauku ieskaudā mājā, kur varēja izskrieties pēc sirds patikas. Ļoti spilgti atceros reizi, kad māsa gribēja vest kaķi pastaigā, tādēļ viņa paņēma manu lecamauklu un lika man turēt nelaimīgo dzīvnieku, lai viņa varētu apsiet striķi ap kaķa kaklu. Protams, es klausīju lielās māsas pavēlei, taču, kad aukla bija apsietā ap kaklu, dzīvnieks izspruka no manām rokām un iebēga šķūnī, kur paslēpās un nosēdēja visu turpmāko diennakti. Es biju bēdīga, jo rotaļu draugs bija pazudis. Bet, kad mamma uzzināja par notikušo, viņa ļoti sadusmojās, taču māsa centās visu vainu uzvelt man, izmantodama to, ka es parasti izdomāju

dažādas nesaprātīgas lietas, darbus un nedarbus.

Pāris gadu no manas bērnības tika pavadīti bērnudārzā „Vārpiņa”, kur iepazinās ar jauniem draugiem, kuri tagad ir mani esošie vai bijušie klasesbiedri. Tolaik man bērnudārzā bija viena ļoti laba draudzene Dārta, ar kuru kopā piedzīvojām raibu emociju gammu: prieku, laimi, smieklus, dusmas, naidu, bēdas. Visspilgtāk atminos reizi, kad viena no meitenēm mani un manu draudzeni pierunāja iet viņai līdzi, lai bučotos ar zēniem. Kad tas notika, par to, protams, uzzināja audzinātājas un auklīte, un par šo atgadījumu tika informēti arī mūsu vecāki. Man bija šausmīgs kauns, jo par mani smējās visa ģimene. [..]

Ja man tiktu dota iespēja mainīt savu bērnību vai pat sākt dzīvi no sākuma, es noteikti to darītu, jo šodien man šķiet, ka pirms vairāk nekā desmit gadiem biju ļoti dīvaina meitene, kura pavisam noteikti nedomāja par to, kas notiks pēc tam, kad būšu paveikusi ko neprātīgu. Taču, neraugoties uz manu vēlmi mainīt pagātnes notikumus, mana bērnība, priecīga, nerātņa, draiska, piedzīvojumiem un pārdzīvojumiem bagāta, joprojām dzīvo manās atmiņās.

Everita Dunce,
Rūjienas vidusskolas
10. klase

Daniels Gudejonoks, Cēsu internātpamatskolas – attīstības centra 1.a klase

Kad tagadne attālinās

[..] **A**grs rīts, saule met savus gaismas starus augstāk debesīs, zeme atkal ir kļuvusi zaļa un rotaļīga, sāk dīgt pirmās puķes, tās uzņem spēkus no bagātīgi barotās augsnes. Mana māte sen jau ir nomodā, viņa strādā no agra rīta. Man šķiet, ka tādām dzīves ritmam ir vajadzīgs liels gribasspēks un pacietība. Kamēr saldi gulēju, tikmēr iedziedājās gailis. Tas vēstīja,

ka tuvojas silta ziedoņa diena. Rožainā, lepnā mājputna balss bija tik ķērcoša, ka citi putni no koku galotnēm tūlīt pat aizspurdza un apmetās kādās citās galotnēs. Es metos laukā, likās, ka ir silti, bet siltums bija tāds skops, jo ziema tikko bija atkāpusies un pavasara saulīte tikai centās iesildīt dabu.

Pēc brīža abi ar brāli jau atradāmies pie brokastu galda un mielojāmies ar siltu govju pienu, kuru noteikti māte izslauca agri no agri. Vienā rokā piena kūze, otrā – maizes

šķēle, ar kaimiņa dāsni dāvāto veselīgo medu klāta, kāri grima mutē, kura tā gaidīja uz zoba ko liekamu.

[..] Tur, pagalma malā, gulēja koku balķi, tie atgādināja laivas, kuras atrodas nevis uz ūdens, bet gan izsviestas krastā kā nederīgas. Aiz horizonta bija saredzama melna negaisa strīpa, kura tuvojās. Es biju pārliecināts, ka nāk kārtējā lietus šalts, bet tas bija maldīgi. Pēc kāda laiciņa vēja brāzmas apsīka, lapas nemaz nečaukstēja un gulēja rāmas un mēmas, dabā iestājās riktīgs klusums. Brālis steidzināja sasliet balķus, bet jumtiņu pats ātri sameistaroja no plēves, kura mētājās garāžā. Sapņu namiņš bija uzcelts nieka dažās minūtēs. Darbs nebija veltīgs, jo pēc brīža sākās spēcīgs un negants vējš, kurš atnesa melnus mākoņus. Mums bija sava brāļu mājiņa, kurā slēpties no mākoņiem, kuri nosedza visas debesis tumšas un pelēcīgas. Nedaudz vēlāk atskanēja pērkonu dārdi un zibens zibeņoja pilnā sparā. Brālis saskatīja manās acīs bailes un tūlīt pat ar savām siltajām rokām pieklāva mani sev klāt, un bez vārdiem mierināja. [..]

Rīta rasa saldi gulēja, laideni pārlaidās saules stari, kuri klajumu padarīja par vienu lielu dimantu mirdzumu. Likās, ka varēšu izskriet laukā un visus tos savākt ar savu silto plaukstu.

Bija pienākusi kārtējā saulainā diena. Virs debesīm pacēlās bezdelīgu mākonis, tas aizsedza gaišo, zeltaino šķīvi, kurš nemitīgi dod mums gaismu.

Es sakārtoju vectēva ceļasomu un atvēru vecās ozolkoka durvis, caur tām ieplūda staru kūļi, un tad putekļi bija visur saredzami. Tie lēnītēm laidās uz grīdas, it kā tos kāds vāktu un liktu mozaīku, un pēc brīža atkal viss pazuda tā, kā nebūtu bijis.

Mans bērna ceļojums sākās. Smaids pletās plašumā, acis iezagās negaidīts prieks. Te vienā malā gulēja vēja nolīdzinātas vārpas, te otrā pusē stalti stāvēja laukakmeņi, tie visi man atgādināja kupenas ziemas aukstajā laikā, kad viss dzīvais ir noslēpies zem sniega segas un sevī glabā nedaudz siltuma un patīkamas smaržas. Bet, pagriežot galvu, varēja saredzēt zilgano ezeru, kura malās stalti līgojās brūnās vālītes.

Lielceļš nupat bija uziets, un tas bija tik plats, ka tajā varētu ierīkot zirgu stalli, bet apkārtnē neviena jātnieka nebija, varbūt es visus nobiedēju, tomēr nezaudēju drosmi un gāju tālāk. Biju nedaudz piekusis un saguris, bet mana sirds alka piedzīvojumu. [..]

Aiz tālajiem un aukstajiem vējiem tupēdama, palika mana bērnība Latvijas laukos. Laiks, kad smiekli un sapņi valdīja kā neaizmirstams ceļojums caur paradīzes dārziem. Turp mana sirds kvēloja un tajā dzīvesprieks nebeidzams... [..]

Dāvids Pavlovs,
Rēzeknes tehnikuma
3.B grupa

[..] **V**isu bērniņu es dzīvoju laukos,
Jaunpiebalgā, vietā, kurai
vienmēr piederēs mana sirds.
Prātā atāust dienas, kad ar omīti gājām
sēņot un viņa man vienmēr piekodināja
iegaumēt šīs meža takas, lai nākotnē
varētu viena pati pa tām iet. Es izklāju
košās rudens lapas ik pēc soļa, lai atrastu
ceļu mājup, taču toreiz man tas likās
mulķīgi, jo domāju, ka viņa vienmēr man
būs blakus, lai parādītu, kur doties.

Ziemas rītos, raugoties uz omītes
adītajiem cimdiem un rūpīgiem latvju
spēka rakstiem greznoto šalli, es atceros,
cik viegli un silti bija būt bērniņā. Ziemas
vēja stindzinošie pieskārieni man nekad
nekaitēja, ieejot mājās, vienmēr bija
omulīgi, jo krāsni sprakšķēja malka, un
omīte sagaidīja ar smaržīgu, Gaujas plāvās
vāktu zāļu tēju. Tā visa ļoti pietrūkst.

Bērniņa ir ar mani līdz šodienai,
tā vienmēr būs ne tikai fotogrāfijās
un zināmās takās, bet arī cilvēkos. Tas
siltums, ko sajūtu viskrāšņākajās bērniņas
atmiņās, rudens aukstajos vakaros spēj tik
ļoti sasildīt. Vecmāmiņas mīlestība, rūpes
par mani un kopā izdziedātās dziesmas...
Bērniņas atmiņas plūst caur prātu kā koši
rozā mākoņi nogurušās vakara debesīs.
Un tik ļoti gribas, lai tās vienmēr būtu
kopā ar mani, tikpat krāšņas, kādas tās
šķiet šobrīd. [..]

Kristīne Baltkaula,
Jaunpiebalgas vidusskolas
12. klase

Manai bērniņai pieder ziedu lauki,
Un lietainās dienās spīd saule.
Mana bērniņa lēkā ar saules zaķiem
Un lido ar taureņiem.

Rītos tā rotājās ar miglas meitām,
Bet dienā skrienas ar vēju.
Naktīs viņa rāpjas līdz mēnesim,
Bet no rīta pamostas uz zemes.

Mana bērniņa ziemā grauž lāstekas
Un dejo ar sniegpuķējiem.
Mana bērniņa pavasarī snauž sūnās
Un mazgājas bērzu sulās.

Kad vasarā saule lec agri,
Viņa peldas jūrā ar nārām,
Bet vakaros vēlos, kad gulēt laiks,
Tā aizmiegt zvaigžņu pēļos.

Manai bērniņai pieder ziedu lauki,
Un lietainās dienās spīd saule.
Mana bērniņa rāpjas līdz mēnesim,
Bet no rīta pamostas uz zemes.

Sindija Irbe,
Kuldīgas Tehnoloģiju un
tūrisma tehnikuma
3. kurss

[..] **V**ēl šodien atceros, kā gājām ar
omi pa pilsētu un 18. novembrī
bija izkārti karogi cauri mūsu
pilsētai. Man bija kādi pieci gadi, un man
viss interesēja, tāpēc jautāju: „Kāpēc
šodien ir izlikti karogi?” Ome pastāstīja,

ka Latvija svin savu dzimšanas dienu un ka tie ir ļoti nozīmīgi svētki visai mūsu zemītei. „Vai Latvijai arī būs daudz dāvanu?” es jautāju. „Nav nozīmes dāvanām, bet gan tam, ko mēs esam gatavi tai dot un ziedot no sevis. Pietiek ar to, ka būsi Latvijas patriots, mīlēsi un kopsi savu zemīti, izturēsies labi pret tuvajiem un svešiniekiem, nepametīsi nevienu bēdās,” ome atbildēja. Es to visu ilgi pārdomāju un sapratu – jā, Latvijai daudz nevajag, galvenais ir cienīt un mīlēt.

Tagad saprotu to, cik ļoti esmu pateicīga saviem vecākiem, ka sāku dejot tautas dejas jau no sešu gadu vecuma. Tautas dejas jau izsenis tiek uzskatīta par vienu no mūsu tautas lielākajām vērtībām un bagātībām. Dejas ļauj tuvāk iepazīt arī Latvijas novadu atšķirību, to tikumus un principus, tā liek just lielāku piederību Latvijai un tās bagātīgajai kultūrai. Sevišķi tautastērps palīdz rast pareizo noskaņu dejas un ietin stāstā, ko dejas pauž. Mūsu deju skolotājas vienmēr pastāsta dejas stāstu, un tas ir lielisks veids, kā labāk izprast to, kā cilvēki ir agrāk dzīvojuši, viņu emocijas, likstas un priekus. [..]

Amanda Sabecka,
Druvas vidusskolas
12.d klase

[..] **M**an jau bērnībā izveidojās stiprs raksturs, jo agri piedzima mana māsa, tādēļ visa mātes uzmanība bija veltīta viņai. Es ļoti gaidīju māsu un sapratu, ka tas bija pareizi. Māte vairs nevarēja gulēt man blakus, bet es ļoti baidījies viena gulēt tumsā, lai gan ar gaismīgu iemigt neizdevās. Tā bija pirmā pieredze, kad es iemācījos meklēt risinājumu, negaidot citu cilvēku palīdzību, bet domāt, ko darīt, lai pati sev palīdzētu. Māte turpināja veltīt laiku manai attīstībai, tādēļ es jau bērnudārzā labi lasīju un man ļoti patika enciklopēdijas.

Lielu pieredzi es esmu ieguvusi no vecmāmiņas, viņa iemācīja man daudzas lietas, galvenokārt gatavot gandrīz tikpat meistarīgi kā viņa. Īsta saimniece, taču arī skaista, stipra, neatkarīga un veiksmīga sieviete, kura spēj attīstīties un pilnveidoties, neaizmirstot par māju, vīru, bērniem, pat mazbērniem. Vecmāmiņa kļuva man par piemēru, par cilvēku, kurš māca nevis stāstot, bet dzīvojot tā, lai tevi godātu, lai ne par ko nebūtu jākaunas. Viņas pamatvērtība bija palīdzēt citiem. Es cenšos līdzināties, es gribētu sasniegt savā dzīvē tik daudz, lai spētu atmaksāt par visu, ko viņa man darīja un deva. [..]

Nika Kutuzova,
Rīgas Klasiskās ģimnāzijas
12.b klase

[..] **G**adalaiki lielpilsētā mijās daudz citādāk, nekā tagad to piedzīvoju. Tur ziemas baltie sniegi ātri samirka un kļuva par pusšķidru, nepievilcīgu šļūdoni, kas šķīda gar mašīnu sāniem un dažbrīd uzmeta slapjas, netīras šļakatas uz zābakiem. Tomēr reizēm gadījās arī ļoti aukstas un sasalušas dienas. Tajās varēju atļauties paņemt kādu šļūcamo un doties uz kalnu pie skolas. Patīkamās ziemas dienās tur mudžēja no bērniem un vecākiem jauniešiem. Kalns bija tik ļoti pieblīvēts, ka no tā laisties bija itin viegli un aizšļūkt varēja labi tālu. Iespējams, kāds lēja uz kalna ūdeni un ar laiku tas sasala, līdz ar to veidojās bieza ledus kārtā. Lai kā mamma ikreiz bārās uz mani, es nenācu uz mājām ātrāk, kamēr vairs nejutu kāju un roku pirkstus, un zods bija tik ļoti nosalis, ka to nevarēja just gluži tāpat kā pēc zobārsta anestēzijas potes.

Tieši tikpat vēsi un nemīlīgi bija arī rudeņi galvaspilsētā. Ja laukos var redzēt kokus zeltainām lapām un saules gaismā mirdzošus, tad Rīgā es nekad netiku redzējusi tik krāsainus skatus. Lapas vienmēr ātri kļuva brūnas un drīz vien zem gājēju biežajām kurpju zolēm tika iemīcītas melnā trotuāra raupjajā virsmā, un kļuva par glumu, neglītu, saspaidītu plāceni. Lietus un necaurspīdīgie miglas mākoņi bija smagnēji un nospiedoši, tie nepiešķīra ne noslēpumainību, ne valdzinājumu. Mazai man šķita, ka tas ir

gripas, iesnu un citu slimību sakopojums, kas veļas caur pilsētu.

Vasaras vienmēr bija neizturami karstas, ielu melnie trotuāri spieda pie zemes un izsūca no ķermeņa pēdējo mitruma lāsi. Karstums neļāva pat elpu ievilkt. Ja bija apautas vieglas sandales, kas nereti mēdza noslidēt no kājām, tad pieskāriens karstajam asfaltam ar pliku pēdu bija kā kvēlojošu ogļu apsvilums.

Iespējams, toreiz, bērniībā, biju apvainojusies uz pilsētu. Drīzāk ne jau uz to dusmojos, bet sāpināja fakts, ka man tajā jādzīvo kā iespiestai, sīkai mājdzīvnieku pelei metāla režģu ieskautā būrī. Man tik ļoti patika laukos, ka nevēlējos atrasties Rīgā, vienmēr dumpojos par to. Tagad man lauku šarma ir pārpārēm, un, Rīgā esot, redzu un novērtēju, ka arī pilsēta ir skaista. Brīvības pieminekļa trīs zvaigznes viegli skalo lietus lāses, un Zaķusalas televīzijas tronis slēpjas miglas biežajos vaļņos, tā ka dažkārt tikai tā pēdas, kas skar zemi, ir vienīgā redzamā daļa. Un pārblīvētās satiksmes zilos tramvajus, trolejbusus un autobusus es uzlūkoju kā daļu no Rīgas, tiem katram ir savs raksturs, un tagad es tos sveicinu kā draugus. Arvien uz ielām mētājas saplakušas rudens lapas, un noslēgti, purngalos ieurbušies cilvēki sojo pa gājēju celiņiem, pāriši noklāj Vērmaņdārza soliņus, meitenes skatās savos puišos un smaida platiem, žilbinošiem smaidiem, zēni ar ziediem rokās šauda skatienus pār plašo

laukumu pie Laimas pulksteņa, un ikreiz, kad ierauga savu draudzeni, skatiens tūlīt pārvēršas par mirdzošām uguntiņām. Esmu izaugusi, un mans redzējums uz Rīgu līdz ar mani. Arī nepievilcīgi ielu skati manī vairs neraisa nepatiku. Rīga ir daļa no manis, pilsēta mani veidoja par tādu cilvēku, kāda esmu šobrīd.

Erida Cepurīte,

Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskolas

10. klase

[..] **T**agad pierastas lietas agrāk likās tik pārsteidzošas, neparastas. Bija interesanti, kur slēpjas mēness dienā un kur saule – naktī, kāpēc mākoņus, kas izskatās tik mīksti, nevar paņemt rokās? Gribēju izpētīt visu, tāpēc daudz laika es pavadīju ārā. Atceros, kā mēs kopā ar draugiem rāpāmies kokos, rāvām puķes no dobēm un nesām uz mājām, ķērām kaķus, lai paglaudītu un pabarotu. Tad vecākiem bieži vajadzēja skaidrot, kāpēc ir lietas, kuras nedrīkst darīt un ko nozīmē – rīkoties pareizi. [..]

Mēs vienmēr izdomājām jaunas spēles, varējām viegli sacerēt savu pasaku vai dziesmu. Kad nezinājām, kā jādara noteiktas lietas, paši izgudrojām savas metodes. Agrāk mēs ticējām brīnumiem, tāpēc pārvērtām savus sapņus realitātē. Bērībā man bija pašas izdomāts pūķis, kurš atlido tikai naktī, un ne tikai es, bet arī mani draugi tam ticēja. Mēs centāmies

to ieraudzīt, bet aizmigām ātrāk, nekā viņš atlidoja melnajā tumsā. Tagad par to var tikai pasmieties, bet pirms vairākiem gadiem mēs tam tik ļoti ticējām, ka varējām arī citus bērnus pārliecināt par mistiskā dzīvnieka eksistenci.

Es skatījos uz pasauli caur īpašām brillēm, redzēju tikai dzīves labāko pusi. Man nekad nevajadzēja domāt par to, kā nopirkt vēlamo mantu, par to vienmēr rūpējās vecāki. Es nezināju par tādām lietām kā skaudība, augstprātība, divkosība un liekulība, ka arī to var satikt dzīves ceļā un tā var izpostīt cilvēku dzīvi. Un neuztraucos par to, ko domās par mani citi cilvēki. Manuprāt, tieši tāpēc bērība asociējas ar kaut ko labu, jo mēs neapjautām to, kas ir šajā pieaugušo pasaulē, galvenais mūsu satraukums bija par pēcpusdienu miegu bērnudārzā spēlēšanās vietā. Tad mēs bijām brīvi no sarežģītu problēmu risināšanas.

Vispār bērni tik daudz smejas, tik daudz priecājas, ka gribas visu laiku būt viņu tuvumā. Kad uzkrita pirmais sniegš, mēs uzreiz skrējām ārā pikoties; rudenī jautri lēkājām pa peļķēm; pavasarī neatlaidīgi meklējām pirmās sniegpulkstenītes; vasarā līksmojot aplējām cits citu ar ūdeni. Ne aukstums, ne karstums – nekas nevarēja noturēt mūs mājās, un nekas neietekmēja mūsu garastāvokli. [..]

Diāna Spila,

Līvānu 2. vidusskolas

11. klase

[..] **M**anā bērnbībā svarīga loma bija kaimiņam Mikam, piecdesmitgadīgam, pēc sejas diezgan pavecam vīram. Viņš bija tievs, ar retiem, sirmiem matiem, ko veiksmīgi paslēpa zem beretveidīgās cepures ar nagu. Viņam bija garāža, un pie tās traktors, kas galīgi izjaukts – bija tikai rāmis un vēl kaut kāda detaļa. Miks, manuprāt, spēja saremontēt jebkuru mašīnu vai kādu citu tehniku, jo viņam garāža bija pilna ar visādām detaļām un skrūvēm. Es parasti cēlos augšā jau septiņos vai astoņos no rīta, un pirmais gājiens man bija pie viņa, jo man likās, ka viņš mani gaidīja. Miks man katru dienu bija nopircis „Snickers” vai „Marss” batoniņu. Es vienmēr ar apbrīnu skatījos, kā viņš kaut ko taisa, un palīdzēju, ja ko varēju. Kad traktora salikšana tuvojās beigām un kad es dzirdēju plaukšķošas skaņas, es ar steigu skrēju uz garāžu, lai redzētu, vai traktors darbojas. Kas tas bija par prieku!

Es arī atceros, kā Miks mašīnas piekabē atveda mopēdu, kurš nedarbojās un bija daļēji salikts. Viņš ar laiku pārtaisīja to gandrīz pilnībā, viņš ilgi cīnījās, lai panāktu to, ka mopēds darbojas bez problēmām. Kad mopēds bija salikts, viņš pats ar to nebrauca, bet iemācīja man braukt. Mopēda modelis bija „Mini Mokik”, tāpēc to sauca par „Mokiku”. Tas nebija pārāk liels un ātrs, tāpēc es varēju tikt uz tā virsū un droši braukt. Es kādas divas vasaras dabūju izbraukt ar „Mokiku”, un

man tas ļoti patika. Miks bija ļoti liela daļa no manas ikdienas „Rūjmalās”, un es arī bieži vien sēdēju pie mājas uz soliņa un runājos ar viņa mammu. Miks bija gaidīts ciemiņš arī manās dzimšanas dienās, bet 2011. gadā mēs pārvācāmies uz tagadējo māju. Miku mocīja veselības problēmas, un viņš 2013. gadā aizgāja. Man bija ļoti skumji, jo paliku bez sava gudrā un sirsnīgā drauga. [..]

Jānis Ivo Landrāts,
Rūjienas vidusskolas
10. klase

[..] **B**ērnbība ir pats gaišākais laiks, kad mēs atrodamies lidojumā. Tālu, tālu, baltajos mākoņos, kas mūs aiznes uz citu pasauli. Tādu, kur visas mūsu vēlēšanās piepildās. Tur mūsu domas ir tik tīras kā balts palags, kurā nav neviena netīra pleķīša. Mana bērnbība vienmēr būs saistīta ar laukiem, kur tik labi un mierīgi. Tuvumā ir dzirdams strautiņš, kas noskalo visas raizes, apkārt mājai ir skaists puķu dārzs, kur stalti zied tulpes. Nedaudz tālāk – vizbuļu lauks, tur vizbulītes ir noklājušās kā milzīgs gaišo domu paklājs. Ieejot mājā, var sajust svaigi izceptas maizes smaržu, kas dod tik omulīgu sajūtu. Lūk, tāda ir manas bērnbības smarža!

Šī burvīgā smarža ir manā mīļajā dzimtenē – Latvijā. Tieši Latvija ir devusi man tik labas mājas, kur es pavadīju

savu bērniņu. Tikai Latvijā ir tik zaļi, kupli un dabas veltēm bagāti meži. Vienīgi pie mums ir tik labi, kur mana dvēsele priecājas. Tā ir vienīgā vieta, kur es jūtos laimīga, mīlēta un vajadzīga. [..]

Es esmu ļoti priecīga un pateicīga par to, ka man bija tāda balta un cerību pilna bērniņa. Bērniņai aizejot, mūsu mākonītis aizpeld, un paliek tikai gaišas atmiņas, kurās mēdzu ieritināties, kad salst. Tas ir neaizmirstams laiks, ko vajag cienīt un izbaudīt no visas sirds, jo laiks paskrien ļoti ātri, un mēs vairs nekad nevarēsim atgriezties savā bērniņā, kad bijām pavisam mazi un mīlestības pārpilni bērni.

Natālija Sanija Baikova,
*Rēzeknes valsts poļu ģimnāzijas
10.a klase*

[..] **K**ādu dienu mazā meitene devās pie savas vecākās māsiņas, viņa gribēja spēlēties, taču māsiņa viņu atraidīja ar vienu vienīgu teikumu: „Es nevaru spēlēties, es mācos latviešu valodu.” Mazā meitenīte ieinteresētībā sāka pētīt savu lielo māsiņu. Viņa rakstīja kaut kādus nesaprotamus ķeburus, ko saucot par rakstītajiem burtiem. Meitenīte aizgāja mājās un sagribēja atdarināt māsiņu – viņa paņēma mamma rozā līmlapiņas un sāka vilkt sev nesaprotamus lokus un svītriņas. Šis darbs viņai iepatikās, visas lapiņas tika

iztērētas; pēc darba paveikšanas viņa rādīja sazimētās lapiņas pārējiem un lielījās, ka tagad protot latviešu valodu un esot gatava skolai.

1. klasītē bija jāzīmē savas valsts karogs. Šī uzdevuma veikšanas laikā viņa aptvēra, cik skaistas ir sarkanbaltsarkanās līnijas. Viņa visas savas krāsojamās grāmatas sāka krāsot karmīnsarkanajā krāsā. Tad viņa uzzināja teiku par Latvijas karoga rašanos un asiņaino karavīru. Teika mazo meitenīti vareni nobiedēja, taču vēlākajos skolas gados vēstures skolotāja izskaidroja, kā patiesībā ir radies Latvijas karogs.

Skolas 2. klasītē mazajai meitenītei mūzikas skolotāja iemācīja kādu dziesmu, kas kļuva par viņas mīļāko dziesmu, tā skanēja viņai galvā visu laiku. Dziesmas nosaukums bija „Dievs, svētī Latviju!”, un skolotāja arī skaidroja, ka tā esot Latvijas valsts himna, taču meitene nesaprata, ko nozīmē vārds „himna”.

Kādā maģiskā dienā tētis aizveda viņu uz Rīgu un teica: „Šodien ir mūsu valsts dzimšanas diena.” Pēc šī teikuma meitene saprata, kāpēc Rīga ir tik spoži izgaismota. Viņi devās uz krastmalu nosalušām ausīm un gaidīja lielo salūtu, lai kas tas arī nebūtu. Pēkšņi viss lielais pūlis sāka dziedāt viņas dziesmu, meitene tam pievienojās un jutās piederīga šai svētku dienai. [..]

Rebeka Ludriķe,
Iecavas vidusskolas 10.a klase

Sabīne Vēvere, Majoru vidusskolas 1.b klase

[..] **L**ai gan biju vienīgais bērns, vientulību neizjutu, jo vienmēr līdzās bija brālēni – nedaudz vecāki, bet bieži rotaļājās ar mani. Mīļākā rotaļa bija paslēpes. Tā kā vecvecākiem bija liels dzīvoklis, tad varējām slēpties gan ziemā, gan vasarā, jo bērniībā tādas spēles ļoti patika, tikai man nācās meklēt biežāk, jo puikas bija gudrāki, tādēļ šad tad mani apmānīja. Mums bija koka zirdziņš, uz kura mums patika jāt, bet ar to arī negāja gludi,

jo brālēni mani iešūpoja tik stipri, ka nolidoju no zirdziņa, un tas izjuka pa gabaliem. It sevišķi interesanti bija, kad mums, bērniem, svinēja kādu jubileju, tad vecmāmiņa izdomāja dažādas atjautības spēles, bet, ja kaut kas neizdevās, bija jāizpērk ķīla. Tas likās ļoti, ļoti interesanti.

Jauku laiku pavadīju Nīgrandes bērnu dārzā. Vispirms jau vajadzēja pierast pie režīma, jo viss bija jādara noteiktā laikā pēc plāna, nācās iemācīties ar visu tikt galā

pašai – gan pusdienot, gan apģērbties pašai. Man bija tikai nepilni divi gadiņi, kad nokļuvu bērnudārzā, tā kā daudz kas bija svešs. Mājās palīdzēja māmiņa, bet te uzreiz atvērās cita pasaule. Pieradu visā dalīties ar citiem bērniem. Tomēr pirmās iemaņas guvu tieši dārziņā, pateicoties savām jaukajām audzinātājām un auklītēm. Patika nodarbības, pasākumi, it sevišķi jauka bija Jaungada eglīte, kad vajadzēja sagatavot dažādus priekšnesumus. Man ļoti patika dziedāt. Mīļākā dziesmiņa bija par ezīti, atceros, ka rokās turēju groziņu, bet pašu dziesmiņu vairs neatminos. Palicis atmiņā arī kas nepatīkams, kā, piemēram, gulēšana pēc pusdienām un negaršīgas biežputras ēšana. Tomēr jauki bija tas, ka līdz skolas laikam iemācījos gan lasīt, gan rakstīt, gan rēķināt, gan zīmēt.

Pateicoties vecvecākiem, esmu iepazinusies ar skaistām vietām Latvijā, tālākā ekskursija mums visiem bijusi pie radiem Ukrainā. Mana bērnība paliks prātā ar siltām, gaišām un mīļām atmiņām par māmiņu, vecvecākiem un maniem brālēniem. Tagad dzīvoju Rīgā, taču, kad atgriežos Nīgrandē, sirdi silda Ventas ūdeņi, pļavu un mežu smarža un skaistas atmiņas par bērna gadiem vienā no brīnišķīgākajām vietām manā Latvijā.

Rēzija Flugrāte,
Rīgas Vakara ģimnāzijas
12.c klase

[..] **M**anā bērnības atmiņā vienmēr paliks tie Ziemsvētku rīti, kad kopā ar ģimeni baudījām gardās brokastis un tad ķērāmiešus pie dāvanu izsaiņošanas, mājās valdīja mandarīnu un piparkūku smarža. Ar tēti cēlām tik lielu sniegavīru, kurš bija četras reizes lielāks par mani, un tad tētis mani pacēla, lai es varētu uzceltajam sniegavīram uzlikt skaistu degunu un acis.

Atceros, kā ciemojos pie vecvecākiem, viņiem biju ļoti mīļa mazmeita, it īpaši vectēvam; visās bildēs, kuras ir iemūžinātas no manas bērnības, es sēžu vectēvam klēpī, to cieši apķērusi. Atmiņā ir kāda saulaina, silta diena, un vecāmāte mani baro ar garšīgu zupu, kuru es tajā brīdī negribēju ēst, bet pēc vectēva vārdiem, ja neēdīšu zupu, es neizaugšu par stipru meiteni, es tomēr nolēmu to apēst. Varbūt šī atmiņa nešķiet īpaša, bet man tā liekas ļoti sirsnīga, tā ir gandrīz vienīgā atmiņa, kurā es atceros savu vectēvu.

Bērnībā man ļoti patika dejot ar savu krusttēvu, viņš izdancināja tā, ka galva vēl ilgi bija noreibusi. Bērnības dzimšanas dienas bija tik ļoti patīkamas un bezrūpības pilnas. [..]

Vera Ļeonoviča,
Misas vidusskolas
12. klase

[..] **B**ērnība – tas ir vecāku un draugu izstarotais siltums. Mana bērniība bija ļoti mīļa un saulaina. Es atceros visus spilgtākos brīžus – ar draugiem staigājām ārā, smējāmies un priecājāmies, ar ģimeni ceļojām, svinējām svētkus, priecājāmies, kopā esot. Vecāki vienmēr centās ieskaud mani ar jaukām emocijām, mācīja domāt un rīkoties dažādi, veltīja man daudz laika. Tieši tāpēc šodien mums ir labas attiecības un prieks būt kopā ar visiem.

Bērniība – tie ir draugi dzimtajā pilsētā. Ņemu zilo krāsu, jo pilsēta ir divu upju ieskauda. Pagalmā sastapu savus pirmos draugus, ar kuriem joprojām tiekos ik dienu. Ņemu košas krāsas. Uzzīmēšu draugus laimīgus un pavisam maziņus, jo tādus es viņus atceros. Mēs pavadījām daudz laika kopā un katru dienu izdomājām sev jaunas nodarbošanās. Vienreiz es uzzināju par skaistajām kompozīcijām no ziediem un stikla, kuras var paslēpt zemē, lai pēc tam atkal atrastu, it kā laiks ir apstājies un daba saglabājusi tavu veikumu. Ak, cik skaisti sanāk zīmēt ziedus ar krāsām! Baltus un sarkanus, koši zilus un maigi dzeltenus, stikliņš vizuļo saulē...

Bērniība – tie ir svētki, un man ļoti patika Ziemassvētki. Pati nemanu, bet rokās jau akvareļu kārbā, un glāzē ieliets tīrs ūdens, lai būtu mīļāk, gaišāk un lai labāk atminētos bijušo. Atceros katru dāvanu, lielo un ļoti mazo, katru eglītes rotājumu un manas mīļās, visbaltākās

sniegpārslīgas. Katra būs citādāka, ar savu rakstu. Zīmēju tās ļoti akurāti, ar nelieliem pilieniem pievienoju ūdeni, ar vieglu otas triepienu velku uz lapas līnijas, lai krāsas pašas izvēlas sev virzienu uz papīra.

Pēdējie otas vilcieni, un mana glezna ir gatava. Mana bērniība ir dzeltena – saules apstarota, zaļa – dzīvības pilna, sarkana – emocijām bagāta, zila – sapņu ieskauda, balta – tīra un naiva. Bērniība paskrēja garām ļoti ātri, bet nelielas glezniņas vienmēr paliks manā atmiņā, manā bērniības grozā.

Eliza Kivliniece,
*Līvānu 2. vidusskolas
11. klase*

[..] **O** 5.01.2004.

Šorīt vecāki mani atveda uz Aizviķu mājām „Kārijām”, lai es pavadītu dienu kopā ar vectēvu. Ar patiesāko smaidu un vislielāko mīlestību es skrēju pretī vectēvam. Kā divi lieli cilvēki apsēdāmies vecās mājas tumšajā viesistabā pie mazā galda un viens ar otru dalījāmies emocijās. Ikreiz, kā es dodos pie vectēva ciemos, viņš mani cienā ar siltu baltmaizes šķēli, kurai uzsmērēts sviests un uzbērts nedaudz sāls. Tas ir mans mīļākais ēdiens, jo vectēvs gatavo visgaršīgāk. Un arī šodien vectēvs man pasniedza kafiju ar pienu. Ar vectēvu runājam par aktuālāko Latvijā un pasaulē. Lai arī mans zināšanu krājums ir niecīgs, es cenšos saprast visu, par ko runājam.

Daži vārdi man vēl misējas un nespēju tos izrunāt, taču pajautāt svešvārdu nozīmi tas man netraucē. Taču tikai tērzēt visu dienu mēs nevaram, jo jāpastrādā arī lauku darbi. Tā nu dodamies pie mājlopiem, lai tiem iedotu paēst. Šodien mans uzdevums ir izslaukt gotiņas. Godīgi sakot, man parasti tas sagādā bailes, jo gotiņa ar asti man var iesist pa seju. Bet, kā mans vectēvs teica: „Darbs dara darītāju!” Un tas mani iedrošina paveikt savu darbiņu.

08.03.2004.

[..] Tagad es dzīvoju pilsētā, kurā viss ir citādi. Mammai palūdzu, lai šodien mani aizved pie vectēva. Ar mašīnu jābrauc pusotra stunda. Ātrāk gribu tikt pie vectēva un pastāstīt, kā es jūtos. Kad viņu ieraugu, es atplaukstu smaidā. Šīs dienas programma iesākas kā parasti – baltmaize ar kafiju. Taču vēlāk ar vectēvu ejam ekskursijā uz Aizvīķu parku, kuru dēvē par Ķeruču parku, jo vectēvs tā veidošanā ieguldījis lielāko daļu no savas dzīves. Šis parks man ir īpašs, jo zinu, ka to veidojis mans vectēvs. Vectēvs parkā izveidoja Otrā pasaules kara bunkuru, kurā atradās kara laika atrastie ieroči un ķiveres. Man tur ļoti patīk, jo klausīties, kā vectēvs stāsta par vēsturi, ir aizraujoši. Šodien vectēvs man rādīja visus kokgriezumus par Latvijas vēsturi, kurus pats gadu gadiem ar kailām rokām izcirtis. Tie ir tik skaisti!

10.12.2005.

Šodien ciemojos pie omes Liepājā. Kad iegāju lielajā viesistabā, es redzēju, ka ome

un mamma ļoti raud. Kad es pavaicāju, kas noticis, es saņēmu īsu un saraustītu atbildi: „Egons nomira.” Man pazuda visa pasaule, viss prieks. Es pazudu laikā. Pār maniem vaigiem rit siltas, lielas asaras. Es jūtu, kā asara tek tieši sirds virzienā, un, kad tā lēni plūst pāri sirdij, tas sāp divtik vairāk. Vectēv, es tevi ļoti mīlu! Paliec ar mani!

06.28.2017.

Šorīt brokastīs ēdu šķēli baltmaizes, kurai uzsmērēju nedaudz sviesta un uzbēru sāli. Es pagatavoju arī kafiju ar pienu. Bet tas negaršo tā, kā to taisīja vectēvs. Ir pagājuši 12 gadi, kopš runāju ar viņu tikai domās un sapņos. Šo 12 gadu laikā ne reizi neesmu aizbraukusi uz Aizvīķiem, lai ieiētu vectēva mājā. Es šodien nopirku autobusa biļeti uz Liepāju un izlēmu, ka došos uz Aizvīķiem. Pēc vairākām stundām es stāvu pie vectēva vārtiem un ir grūti saņemties ieiēt sētā. Diemžēl mājā vairs nevar tikt, taču pasēdēt zem ābeles sētā gan var. Es par vectēvu uzzināju tik daudz, ko līdz šim es nezināju. Viņš sarakstīja biezu grāmatu par saviem 4 gadiem Sibīrijā, dzīves laikā uzņēma 30 kinofilmas un veidoja bagātīgu kultūrvēsturisko mantojumu. Es savai ģimenei teicu, ka pētīšu vectēva garadarbus un rūpēšos par viņa ieguldīto dvēseli Aizvīķu parkā. Man ir tik daudz jautājumu, ko viņam pavaicāt, taču zinu, ka viņš ar mani lepojas!

Eva Ķeruča,

Iecavas vidusskolas 12.b klase

[..] **E**sam atbraukuši pie ezera. Šeit notiek sporta spēles, visi cilvēki kaut ko dara. Pārsvārā jau mētā bumbu pāri tiklam. Ir tik karsts, bet man taču virsū mans mīļākais peldkostīms gaiši rozā krāsā, pa vidu tam glīta, sarkana zemenīte.

Te piepeši ieraugu savu labāko draugu. Skrienam un darām muļķības. Tas ir tik jautri! Ieraugu, ka nedaudz nostāk ir arī bērnu slīdkalniņi, kas man tik ļoti patik. Nevilcinos un ātri skrienu uz to pusi, bet ilgu prieku gan tas nerada – diezgan sarežģītā kāpšana pa kāpnēm uz augšu un tikai acumirkļīgs nobrauciens.

Pēkšņi pamanu, ka citi bērni ar mammām staigā pa ūdeni. Arī es tā gribu! Un man taču mugurā ir skaistais peldkostīms! Prasīt mammai atļauju vai neprasīt? Viņa bārsies? Ai, aiziešu pa kluso, es jau pabradāšu tikai gar krastu, tāpat peldēt vēl nemāku. Ūdens ir diezgan auksts.

Manī rodas vēlme iet nedaudz dziļāk. Tas ir tikai viens mirklis, es vairs neredzu ne cilvēkus, ne ezera ainavu, redzu tikai tumsu. Un šausmās saprotu, ka esmu zem ūdens. Ir tik baisi, es pārbīstos vēl vairāk, man sākas panika. Es nezinu, ko darīt! Izmisums! Jūtu, kā grimstu, taču te pēkšņi mani atkal ceļ uz augšu. Es kuļos, cik spēka, bet netieku ārā. Mani atkal paceļ augšā, uz brīdi redzu gaismu, taču tūlīt atkal grimstu lejā.

Te jūtu kādu roku. Tas taču mans labākais draugs! Viņš, vaigus piepūtis,

no visa spēka pavelk mani ārā no ūdens, un pats nokrīt atmuguriski. Viņš ir tikpat vecs kā es. Tieši četri gadi! Taču viņš ir vienīgais, kas pamanīja!

Mani moka smeldzīgs klepus, acis miglojas un grauž, ausis pavisam aizkrikušas. Jūtu tikai to, cik ātri un smagi man dauzās sirds, kā asaras tek pār vaigiem un cik ļoti es vēlos pie mammas. Un tūlīt arī es viņu pamanu, viņa satin mani mīkstā, pūkainā divielī, samīļo, un es jūtos drošībā.

Patricija Trokša,

Madonas pilsētas vidusskolas

12. klase

[..] **P**irmais spilgtais uzplaiksnījums no bērnības ir Līgo svētki. Es atceros bezgalīgo puķu plāvu, jo baidījies, ka varēšu tajā pazust, atlaižot mammas roku, kamēr viņa lasīja zāles vainagam. Sēžot plāvā, redzēju augstas jo augstas koku galotnes, ar kurām lielumā bija spējīgas sacensties vien dzirksteles no mūsu uguns kuriem, kas viegli it kā dejā cēlās zilajās debesīs, padarot tās līdzīgas attēliem, kurus varēju skatīt pasaku grāmatās, ko priekšā lasīja mamma. Es atceros savas mammas un vecmammas priecīgās sejas, krāšņos puķu vainagus kaimiņu meiteņu galvās, apbrīnojami skanīgas dziesmas, kas bija dzirdamas arī no kaimiņu mājām. Likās – dzied visa Latvija.

Otra atmiņa no bērnības ved mani aukstā ziemas laikā. Es stāvu pie mājas durvīm un gaidu tēti. Redzu, kā mazas, baltas sniega pārslīņas ceļo man apkārt. To ceļojums sākas debesīs, bet vēlāk tās visas satiekas uz zemes, kur liktenis sapulcē tās kopā, un izveidojas neparasta ģimene, kur visi ir līdzīgi, taču tajā pašā laikā unikāli. Ejot cauri sniegu kalniem, es redzu, ka manas pēdas paliek sniegā kā zīme, ka esmu piederīgs savai zemei. Taču vējš panes sniega pārslas gaisā, it kā pasakot, ka laiks vienmēr nāk un aiziet un viss pasaulē mēdz mainīties. Mājās atnākam ar Ziemassvētku eglīti, kura vēlāk krāšņi iemirdzas lielās istabas vidū. [..]

Žanis Tihovskis,
Ciblas vidusskolas 12. klase

Dadzīša sentimento*

[..] **S**ogad būs aizvadīta sešpadsmitā ziema. Lūkojos uz dadža stāvu ceļmalā un saprotu, ka mēdzu pieķerties cilvēkiem. Apņēmīgi esmu iekērusies klases audzinātājas stērbelē. Viņa man palīdz iekļauties skolā, būt iederīgam un redzāmam. Ar bites čaklumu viņa katram paspēj apčubināt cekulu, palīdz kļūt patstāvīgiem, paskaidro sarežģīto pasauli. Audzinātāja apkopj mūsu dažādos ziedus, ļauj dzelonīšiem dilt. Nenogurstoši rūpējas, lai mēs nebūtu vēja vai ledus ziedi.

Kādu dienu, kad saule spīdēja uz dadziša pusi, ieskanējās mūzikas stars un tajā brīdī dadzītis saprata, ka vēlas spēlēt ērģeles. Niprulis uzdrošinājās un piesēdās pie skanīgā instrumenta, un sākās cita pasaule.

Dadzis – neparasti pacietīgs un izturīgs. Bet, kad runa ir par mūziku, tas gatavs pasaulei dāvāt savas pūkas līdz pēdējai sēkliņai. Dvēsele pildās ar neparastu enerģiju, kā sausumā pēc valgmes izslāpušais auga ķermenis. Es gremdējos ērģeļu skaņās un pateicos debesīm, ka man dota tāda iespēja. Tā ir neaprakstāma izjūta, ka tavam pieskārienam pakļaujas šis majestātiskais instruments. Brīdī, kad spēlēju ērģeles, pazūd viss sāpīgais un sliktais. Kā pūkas gaisā paceļas domas. Cik daudz cerību glabā baznīcas velves?! Kā siltā jūnija rītā pļavu iepriecina dadziša košais zieds, tā es esmu gatava dāvāt savu mīlestību un enerģiju visiem izslāpušajiem.

Labais vienmēr pielīp pie manām adatiņām, bet ļaunais sabirst ceļa putekļos. Paldies, ka tiku iesēta mīlošā ģimenē. Paldies, ka ik dienu gūstu pārliecību, ka manas saknes pamatīgi iesakņojas un piepilda ķermeni un dvēseli. [..]

Man visapkārt ir gaismas stari, bet brīžiem man liekas, ka uz šīs zemes pat mazs puteklīts ir mans draugs.

*sentimento – izjūta

Dace Daukšte,
Aglonas vidusskolas 10. klase

[..] **I**r viens no manas bērniņas rītiem. Māmiņa pošas uz darbu rīta saules pielietā istabā. Es pamazām atgriežos no savas sapņu pasaules realitātē un vēroju saules zaķiņu deju loga aizkaros. Māmiņa steidzas. Pēkšņi istabā smagiem soļiem iešļūc vecmāmiņa un savādā balsī pavēsta, ka vectētiņa vairāk nav. „Kā var vectētiņa nebūt?” rosās domas manā bērna galvā. „Viņš tūlīt atvērs durvis, papletīs savas varenās rokas un satvers manu skrienošo augumiņu.”

Tad bēres. Vecmāmiņa un mamma melnos lakatos saraudātām acīm, bet vectētiņš guļ tādā savādā gultā un nemaz neatver acis. Tad gulta tiek aizvērta ar vāku un ielaista bedrē. Tas esot kaps. Kad vectētiņš pazūd bedrē, tad arī man asaras sprūk vaļā ar joni un nevar rīmties pat līdz vakaram. Acis aizpampušas, no krūtīm raujas laukā dīvainas elsas, bet sirdi plosa neizsakāmas žēlabas un zaudējuma izjūta. [..]

Visu skolēnu pulcēšanās uz svinīgo līniju notika skolas pagalmā. Pamatīga piepūle bija jāpieliek, kamēr atradām kopā ar mammu savu 1.a klasi un tās audzinātāju Sarmīti Isodi. Abas laimīgas nostājāmies blakus savējiem, kuriem rokās tāpat kā man atradās milzīgi ziedu pušķi, kas traucēja saskatīt apkārt notiekošo. Ak, posts, lielajā drūzmā pazaudēju savu klasi! Skrēju uz vienu pusi, uz otru, bet nekā! Tad ar asarām acīs, lielo ziedu pušķi vēcinādama kā slotu, skrēju uz mājām.

Ieskrēju virtuvē un izmisīgi paziņoju: „Es pazaudēju savējos un 1. septembri!” Tad mamma mani grāba pie rokas un steigā abas skrējām uz skolu. Ieskrējām klasē, es izspraucos caur pieaugušo cilvēku sienu un paziņoju audzinātājai: „Atvainojiet, es mazliet aizkavējos!” Audzinātāja mani veda uz solu blakus draudzenei Annai, bet apkārt šalca smieklu jūra.

[..] 2009. gadā mūsu pilsētiņā izveidoja bērnu laukumu, kas pievilka visus kā magnēts. 3. klases sākumā es gatavoju mājasdarbus pagarinātājā dienas grupā. Vienreiz stundas beidzās ap divpadsmitiem, un es kopā ar draudzeni, nevienam neko nepateikušas, devāmies uz vilinošo vietu. Sākās īsta „uzdzīve”: šūpošanās šūpolēs, šļūkšana no slidkalniņiem, pat braukšana ar nomātiem velosipēdiem un nemitīga skriešana un viļšanās zaļajā zālienā. Vēlāk izrādījās, ka skolā mūs meklējusi gan audzinātāja, gan dežūrskolotāja, gan pagarinātās grupas skolotāja. Visas nākamajā dienā bija dūsmīgas un dubultuzmanīgas, lai mēs nejauši nepazustu. Sapratām, ka mūsu viltības neizdosies, tāpēc gandrīz katru starpbrīdi rudenī un pavasarī gājām uz skolas pagalmu, kur lecām klasītes, lēkājām pāri lecamauklai un izveidojām tumšo „kvadrātu” – vietu, kur divi cilvēki sadevās rokās un griezās kādu minūti vienā virzienā, bet pēc tam apmēram trīsdesmit sekundes izjuta īpašu reibuma sajūtu.

Mācoties 4. klasē, mēs kļuvām apzinīgāki un vairāk sākām domāt par mācībām, kā arī par palīdzību vājākajiem. Netālu no mūsu skolas dzīvo pensionētā skolotāja Anna Kuļikovska – invalīde no bērnības. Pēc audzinātājas ierosinājuma četri skolēni no mūsu klases uzņēmās šefību par veco skolotāju, gatavojot apsveikumus dažādos svētkos, iepriecinot ar kādu dziesmu vai dzejoli, palīdzot atnest malku krāsniņ, uzpošot mājas pagalmu, ravējot puķu dārziņu un uz svētkiem uzcepot kādu garšīgu kūku. Palīdzība sagādāja skolotājai prieku, bet mums iekšēju gandarījumu un sapratni, ko nozīmē rūpes un atbildība par otru cilvēku. [..]

Inese Polovaja,

*Ilūkstes Raiņa vidusskolas
12.c klase*

[..] **N**eatceros, cik nu man bija gadu, bet mājās jau bija Ziemassvētku egle, un gatavošanās ziemas Saulgriežiem ritēja pilnā sparā. Aiz loga sniegs atstaroja saules stārus, bija svētdiena un svēts klusums. Visi bija mājās ieritinājušies siltās segās, skatījās Ziemassvētku komēdijas un malkoja siltu tēju. Mums pirmajā stāvā bija atvērts logs. Kamēr istaba tika piepildīta ar svaigo, dzestro gaisu, mums nemanot, istabā ielīda mazs kaķēns, paslēpās zem eglītes un tur mirdzošām actiņām sēdēja. Kad es to ieraudzīju, domāju, ka tā ir vecāku

dāvana. Tā bija sagādīšanās, jo mazais kamoliņš meklēja tikai siltu patvērumu. Tā bija labākā sagādīšanās manā dzīvē! Un šobrīd šis mazais kamoliņš laiski sildās oktobra saulītē.

[..] Liela daļa manas bērnības tika pavadīta laukos. Bērnu dienās man tas šķita kaitinoši. Mamma vārda „Kriksi, mēs taisāmieš uz laukiem!” skanēja kā šāviņš tieši sirdī. Mani tas nāvējoši garlaikoja, un par vienīgo izklaidi man kļuva nedarbu taisīšana. Atceros, kā no omes dārziņa slēpu ravēšanas piederumus, noēdu visas zemenes, atstājot tikai zaļākās. Mani interesēja, kāpēc debesis ir zilas, zāle – zaļa, bet tētim ir tik daudz spēka, un viņš var uztaisīt veselu māju. Pienākot vakaram, es ātri vien aizmigu, jo mana profesija – lauku zinātnieks – bija ļoti sarežģīta un laikietilpīga, lai rīta agrumā man atkal būtu jautājums – kāpēc gailis tik skaļi dzied?

Bērnībā man šķita, ka es mūžīgi būšu maza un līdz 12. klasei man lidot kā līdz Marsam vai Saulei, bet, nē, nu es sēžu te, 12. klasē, un rakstu šo stāstu ar nostalgijas izjūtu par savām bērnu dienām. Tagad pasaule liekas pat par mazu, zvaigznes – pārāk tālu, lai tās tvertu, un cukurvate kļuvusi par iemeslu, lai dotos pie zobārsta. Taču viens noslēpums gan vēl nav atklāts! Es joprojām nezinu, kāpēc debesis ir zilas...

Keita Averčenko,

Liepājas Raiņa 6. vidusskolas 12.b klase

Junora Keita Puļa, Pušmucovas pamatskolas 2. klase

„Nekur nav tik labi kā mājās...”

[..] **I**nterese par kultūru savā ziņā noteica, ko darīt pēc pamatskolas pabeigšanas – kļūt par apmaiņas studentu. Kad es sapratu, ka Kanāda ir pārāk dārga, bet Ķīna – pārāk apdzīvota, es nolēmu, ka došos apmaiņā uz vienu no kulturāli visdaudzveidīgākajām valstīm – uz ASV.

Un tieši tur manas un Sprīdīša gaitas sāka izskatīties diezgan līdzīgas, izņemot to, ka ģimene, pie kuras es paliku uz gadu, bija nevis ļauna un naudaskāra, bet gan jautra un mīloša. Es ierados ASV augusta vidū, un jau uzreiz man viss šķita lielāks, zāle zaļāka un ēdiens augošam organismam, kurš ieradies no Latvijas un ļoti mīl ēst, likās nevainojams.

Ar laiku es sāku pamanīt arī daudz dīvainību, it īpaši vienu – amerikāņiem ļoti patika braukt ar mašīnām. Viņi brauca ar mašīnu pat tad, ja dzīvoja skolai tieši pretim un bankām bija speciāli apkalpošanas lodziņi, kur varēja piebraukt ar mašīnu (līdzīgi kā „McDonald’s”). Tajā brīdī, kad es to visu sāku pamanīt, es sapratu, ka neesmu vietējais un diez vai kādreiz tads jūtīšos. Tādēļ es nolēmu, ka citīgāk pievērsīšos mērķa, kuru biju nospraudis pirms ierašanās ASV, izpildei – Latvijas valsts popularizēšanai.

Šis mērķis sākotnēji nebija tik viegli sasniedzams, jo tolaik ASV notika prezidenta vēlēšanas. Amerikāņi par to tik spēja domāt, un viņi arvien vairāk sāka diskutēt un strīdēties par faktiski visu. Tas lika ilgoties pēc samērā garlaicīgās Latvijas, kur nekas tik briesmīgs kā priekšvēlēšanu diskusijas vēl nenotika.

Taču pēc vēlēšanām es savam Latvijas propagandēšanas projektam ķēros klāt ar jaunu sparū. Es sarunāju ar svešvalodu skolotājiem, ka varēšu viņu stundās iepazīstināt skolēnus ar Latvijas valsti un pamācīt viņiem arī latviešu valodu, kā arī sniegtu prezentāciju visiem interesentiem vietējā konferencē zālē. Šie pasākumi, pēc manām domām, bija ļoti efektīvi, jo mani vairs neviens neuzskatīja ne par krievu, ne par vācieti, ne par zviedru, bet gan par lepnu latvieti.

Kad pēc gada atgriezos Latvijā, viss likās daudz mazāks – gan ēkas, gan ceļi, gan cilvēku un paziņu interese par manām gaitām. Taču es kā latvietis varēju pierast, ar ko es varēju sadzīvot un ko es varēju novērtēt. Tāpat kā Sprīdītis, es sapratu, ka nekur nav tik labi kā mājās. Tikai atšķirībā no Sprīdīša es spēju saskatīt, ko mājās varētu vēl uzlabot, lai dzīvošana būtu vēl patīkamāka.

Dāvis Dejus,
*Mārupes vidusskolas
12.a klase*

[..] **M**ani draugi bija „lielie” bērni. Šie draugi bija ar mani jau no laika, kuru pati pat nespēju atcerēties. Viņi veltīja man daudz laika, būdami ar mani kopā. Biju īsta laimes luteklīte. Ticu, ka viņi man daudz ko ir iemācījuši, tikai es to neapzinu. Atceros, dzimšanās dienās pie manis nebija mani vienaudži, tikai šie mani „lielie” draugi – Kristaps ar Sintiju, Solveiga, Anita un Rihards, kas dzīvoja tepat vien kaimiņos –, arī mans brālēns. Vai tas nav lieliski?

Satiekot Kristapu, ik reizi viņam sagādāju pārsteigumu. Tā kā satieku viņu reti, iespējams, gadā reizi, tad esmu izmainījies, un uz ielas viņš pat nespēj mani atpazīt. Gluži kā tas notika šī gada deju svētkos, satiekot Kristapu tur. Kad ieraudzīju viņu, pieskrēju un apķēru viņu. Kristaps sākumā nesaprata, taču samīloja mani pretī, paskatījās un saprata, ka tā esmu es, un apskāva mani ļoti cieši. Šīs izjūtas lika man atgriezties atpakaļ bērībā, jo tajā mirklī šķita, ka es atkal būtu maza.

Ik vasaru ar ģimeni devāmies uz Liepāju nedēļu ilgā atpūtā pie jūras. Dzīvojāmies manas mamma krustmātes dzīvoklī, kas atradās 10 minūšu gājienā no jūras. Parasti no rīta, kad piecēlāmies, pabrokastojām un devāmies uz jūru, kur pavadījām lielāko dienas daļu. Tad katru vakaru devāmies pastaigā pa Liepāju. Tā kā mana mamma pabeidza Liepājas

Universitāti, tad ik gadu arī pie tās uztaisījām bildi, kurā es biju pie taureņa kompozīcijas, kas rotā universitātes priekšu, vai pie ieejas durvīm. Pa šīm vasarām man izveidojās mazs, bet tajā pašā laikā liels sapnis, kuru nu es sāku atklāt arī citiem. Nolēmu – kad izaugšu liela, es dzīvošu Liepājā, arī mācīšos tajā pašā skolā, kur mamma un dzīvošu tuvu jūrai.

Mūsu ģimenei šī tradīcija – ik gadu braukt uz Liepāju un atpūsties – nekur nav zudusi. Varbūt jau nākamgad es mācīšos Liepājas Universitātē un vēlāk arī tiešām dzīvošu tur.

Es esmu laimīga, ka man bija bērība ar tik daudziem piedzīvojumiem, laimes izjūtu, kas ir saglabājusies līdz šodienai.

Una Pole,
Druvas vidusskolas
12.m klase

[..] **B**ērības atmiņas man saistās ar brīvdienu rītiem, kad no virtuves plūda pankūku smarža kopā ar priecīgu čalošanu. Šādi rīti man bija vismīļākie. Visām atmiņām ir kas kopīgs – viss noticis šeit, Latvijā. Bērībā pat prātā neienāca doma, ka citur varētu būt labāk. Te taču ir mājas! Vienīgi aizbraukt ciemos pie vecvecākiem man nebija iebildumu. Bērībā mūsu domas ir neviltojas, un bērns saka to, ko domā. [..]

Visspilgtāk ar bērniību man saistās piparkūku garša un smarža, tikko pļautas zāles smarža un sajūta pa to staigājot, kā arī valsts svētki. Šīs sajūtas laiku pa laikam jūtu arī tagad, ēdot piparkūkas vai vasarā sajūtot svaigi pļautas zāles dvesmu. Bērniībā Ziemassvētki un valsts svētki man saistījās ar ģimenes kopā būšanu. Ziemassvētki vienmēr man bijuši vismīļākie svētki. Eglītes skuju svaigais aromāts, kas izplatījās pa visu māju, atsauc atmiņā laiku, kad vēlām sniegavīrus un skrējām pa baltām, mirdzošām sniega kupenām. Ziemassvētku vakars, kuru pavadījām ar siltām tējas krūzēm, ar izrotātu eglīti un sprēgājošām brīnumsvecītēm rokās, man vienmēr saistās ar bērniību un manām mājām.

Vasaras bērniībā bija īpašas, tad ūdens upē nešķīta auksts, un zāle, pa kuru skrējām basām kājām, nebija tik asa. Vasara man saistās ar bērniības bezrūpību un brīvību. Tas bija laiks, kad lielākās raizes bija kājā iedūrusies skabarga vai kritiena rezultātā pārsists ceļgals. [..]

[..] Es nekad nesapņoju par kādu citu zemi, jo mājās tomēr ir vislabāk. Latvija ir un paliks mana sapņu zeme.

Elīza Puriņa,

Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolas

12. klase

[..] **T**e pēkšņi pamanīju Pīpeni. Vējš to lieca pie zemes, lietus nežēlīgi durstīja baltās ziedlapiņas smagām lāsēm, puķe neliecās un nepadevās, bet savas samtainās, zobenveidīgās lapiņas pacēla pretim lietus brīzēm, kā lūgšanā, lai saudzētu un samīļotu.

Steidzos mājās, paņēmu vectētiņa lāpstu un, savās mazajās bērna rociņās turot smago, veco, sarūsējošo, ilgu gadus nelietoto glābēju, skrēju ātri, cik vien spēju, pēc tā, kas man likās dārgs un sargājams, kas ietvēra sevī to, kāda gribētu kļūt es – bezbailīga, drošsirdīga.

Sameklējot ziedu, uzmanīgi to izcēlu no mitrās zemes un, sargājot maigās trauklās ziedlapiņas pie savas sirds, gāju mājās, lai tā, kad iestādīšu mātes krāšņākajā puķudobē, nenasalst, lai sasilst no manas dvēseles un sirds mīlestības, lai smeļas spēku augt un priecēt mani, man mīļos cilvēkus.

Es atradu visskaistāko vietu pie mājas, kur puķei netraucētu vējš un lietus neplosītu tās gaišās ziedlapiņas, es to iestādīju – lai tā ir kā svētība, kā gaisma tumšās dienās.

Nākamajā rītā, palūkojoties pa logu, sadzirdēju klusi šalcošu un smaržīgu: „Paldies!” [..]

Darja Komlačeva,

Riebiņu vidusskolas

12. klase

Zvaigžņu sietiņš

[..] **K**ad man bija aptuveni septiņi gadi, vasaras pavadīju savu draugu lauku mājās, man tur ļoti patika, tāpēc ka tur dzīvoja vecāmāte, visi viņu tā sauca, un tas tika atļauts arī man. Savukārt viņa mani mīļi dēvēja par princesīti. Mūsu kopā pavadītājā laikā no viņas mācijos ne tikai mīļumu un sirds siltumu, bet arī to, ka saldo pankūku mīklai ir mazliet jāpieber sāls. Tas manam septiņgadnieces prātam šķita tik savādi, jo kas tad padara saldās pankūkas par saldajām?

Vecāsmātes ģimene ir ļoti liela, viņai ir 9 jau pieauguši bērni, kuriem ir savas ģimenes, un vasaras visi pavadīja tur – laukos. Bet vissvētākais šajā mājā, kā daudzās citās latviešu ģimenēs, bija ēdamgalds. Šis lielais koka galds spēja sapulcēt lielo saimi vienkopus. Vecāmāte jau bija paspējusi izslaukt govī, un krūkā uz galda stāvēja svaigs piens, ko daži lēja klāt tējai vai kafijai. Spilgti prātā man ir palicis sviests, ko vecāmāte pati bija kūlusi, taču man kā pilsētas bērnam tas ne pārāk gāja pie sirds, tomēr tas arī iederas gaišajās atmiņās par šiem rītiem. Es sēdēju pie koka galda, juzdama, cik svarīgs ir šis brīdis tiem, kuri tūlīt ies lauka darbos, vecāmātei, kura rūpējās, lai visi varētu sēsties pie galda, kā arī man, mazai meitenei, kura jutās kā savējā citā ģimenē.

Viens notikums man ir īpaši tuvs. Bija augusta vakars, vecāmāte bija izslaukusi

govis, un mēs abas nācām no kūts, ārā bija jau satumsis. Es stāvēju uz kūts sliekšņa un redzēju, kā no mājas iznāca Laima un Mārīte, vecāsmātes meitas. Viņas gāja ar spaiņiem rokās, un es jautāju: „Uz kurieni jūs ejat?” Viņas smaidot atbildēja, ka iet ķert zvaigznes. Es palūkojos debesis, un man tas šķita tik pašsaprotami – ja jau mēness ir liels siera ritulis, tad tagad es zināju, ka zvaigznes ir jāķer spaiņos un... divatā.

Zvaigžņu sietiņš, kurš tajā brīdī pārsijājās pār manu mazā cilvēka dzīvi, bija savienojis mani ar mammu un mājām, kuras bija desmitiem kilometru tālumā, ar vecomāti un gotiņām, un visu, kas man bija mīļš un svēts. Arī tagad es bieži skatos zvaigžņotās debesis un domās turu rokās spaini, kurā noķert kādu zvaigzni.

Alīna Bartkeviča,

Jelgavas Spīdolas Valsts ģimnāzijas

11. klase

[..] **L**atviešu valoda bērībā man asociējās ne tikai ar zājainām plāvām, zilām debesīm un mūsu ceļojumiem pa mežiem, bet arī ar dažādām pasakām un stāstiem. Tajā laikā mana bērība no vecmāmiņas plaukta paņēma rokās grāmatu ar kādu interesantu, fantastisku stāstu, nolieca galvu un pazuda bezgalīgajos rakstītās pasaules dziļumos. Vienā no tiem mežā dzīvoja rūķītis ar cepuri, kurš ceļoja pa pasauli, noslēptu

zem zālēm un koku vai zaru gabaliņiem. Tur viņš satika daudz jaunu draugu, kas arī vēlējās ceļot kopā ar viņu un izdzīvot fantastisko piedzīvojumu pasauli.

Laukos Siguldā manai bērnībai patika ēst melnu maizi ar ķiploku un piedzert kazas pienu. Arī tur viņa satika jaunus draugus, kas iemācīja viņu runāt Dzimtenes valodā. Ar viņiem bija daudz kopīgu ceļojumu ar riteņiem, kas atstājuši jautras, krāsainas atmiņas. Tajā laikā patika ņemt ābolus no kokiem un peldēties ar saviem draugiem lauku dīķī.

Vecmāmiņas dzīvoklī manai bērnībai patika spēlēties Ķengaraga ielās, Daugavas krastā, lai uzzinātu, kas atrodas tālāk pa straumi. Viņa gribēja atklāt kādu jaunu, nezināmu taku un satikt jaunu piedzīvojumu prieku.

Es raugos uz savu bērnību un saku tai paldies par latviešu valodu, piedzīvojumiem, draugiem...

Nikita Kuzņecovs,
Rīgas Vakara ģimnāzijas
11.r klase

[..] **M**amma ar tēti bieži strādāja, tāpēc mēs ar brāli dzīvojām ar vecvecākiem. Viņi kļuva par mūsu labākajiem draugiem, bet vasaras rīti lauku mājās – par mūsu mīļākajiem rītiem. Vecmāmiņai piederēja mājlopi – daudz un dažādi. Es biju lielākais palīgs vecmāmiņai pie piena „mašinēšanas” un biezpiena karsēšanas. Vecmāmiņai vienmēr bija

viens standarta jautājums – ko mēs ēdīsim pusdienās: mannas putru vai piena zupu ar makaroniem. Izvēle vienmēr bija ļoti grūta. Savukārt vectēva ikdiena bija saistīta ar zvejas laivām, tīkliem un bojām: kā nekā mājas atradās nieka 200 metrus no jūras. Katru rītu ar brāli redzējām vienu un to pašu skatu: vectēvs pagalmā tīrīja zvejas tīklus, viņam bija īpaši raupjas rokas, un tās allaž smaržoja pēc svaigām zivīm. Katru trešo dienu mēs ar brāli un vecākiem devāmies uz lielveikalu, pirms izbraukšanas vecvecāki dāsni mums katram sauja iespieda piecdesmit santīmu monētu. Protams, ledenes un saldējums šajā dienā netika liegti.

Kā brīnumu atceros siena un kartupeļu talkas. Sanāca kaimiņi, mammas brāļi, tēta māsas. Gāja raiti un cītīgi. Pēc tam pusdienās tika pasniegts lielais grāpis zupas un, protams, arī našķi. Vakara gaitā visi pieaugušie to mazliet nosvinēja kā labi padarītu darbu. Talkas notika arī pie „tālās” omītes un opīša, tie bija mani otrie vecvecāki, kuri dzīvoja Aizputes pagastā. Viņi vienmēr pret mums bija mīļi un dāsni. Omītei vienmēr sārts priekšautiņš, opītim – pašam savi zirgi. Tā bija pavisam cita pasaule. Diemžēl es viņus atceros maz, viņi ātri devās aizsaulē, bet aiz sevis atstāja astoņus bērnus un astoņpadsmit mazbērnus.

Adīne Gūtmane,
Liepājas Raiņa 6. vidusskolas
10.b klase

Renata Oboļeviča, Laucesas pamatskolas 4. klase

[..] **P**ienāca 2010. gads, kad notika X Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki, kuros es arī piedalījos. Tie bija mani pirmie Dziesmu un Deju svētki, un emocijas no šīs koncertu nedēļas ir vēl neaizmirstas. Tā bija viena no karstākajām vasaras nedēļām manā mūžā. Daudziem bērniem palika slikti, viņi nevarēja dejot noslēguma koncertos. [..] Vispilgtākās emocijas no šiem svētkiem man vēl joprojām ir atmiņā. Un tā pēdējā deja, kuru dejoja visi, visi deju kolektīvi kopā pašā pēdējā šo

svētku laikā. Kad nodejām šo kopdeju un kad deju virsvadītājs Agris Daņiļevičs teica pēdējās gala vārdus, kuros tika pieminēts, ka satiksīties pēc 5 gadiem nākamajos Deju svētkos, es sāku raudāt. Tās bija bēdu asaras, jo es negribēju, lai šī brīnišķīgā Deju svētku nedēļa beidzas.

Pienāca 2015. gads, un es piedalījos ar kolektīvu „Kursa” XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos. Dejojot „Ābrama polku”, tika uzstādīts jauns deju rekords – vienlaicīgi vienu deju uz vienas skatuves

Daugavas stadionā dejoja 15000 deļotāju. Bija arī nepatīkamas emocijas šajos svētkos. Gājiēna rītā mums skolotājas pateica, ka mēs neiesim svētku gājiēnā. Bet, laikam ejot, mēs skolas televizorā redzējām, ka gājiēns notiek. [..] Par to mēs visi Saldus novada deļotāji bijām ļoti dusmīgi. Neskaitot šo starpgadījumu, mēs bijām priecīgi un gaidījām nākamos Deļu svētkus, kas notiks 2018. gadā. Bet tie jau bija pieaugušo Deļu svētki.

[..] Esmu ļoti pateicīga saviem vecākiem, kas mani aizveda uz pirmo deļu mēģinājumu. Iespējams, jau tajā brīdī sapratu, ka mans dzīves aicinājums un hobijs ir deļot tautiskās deļas. Un esmu ļoti, ļoti lepna uzvilkt tautastērpu un tajā deļot tautiskās deļas. It īpaši citās valstīs, kad mēs varam parādīt, cik interesanta ir mūsu tautas deļa un cik ļoti skaisti un krāšņi ir mūsu valsts tautastērpi. [..]

Kristiāna Jansone,
*Druvas vidusskolas
12.d klase*

[..] **V**ecvecāku māja atrodas pie liēla meža. Mežs man ar māsu vienmēr izsauca neliēlu trauksmes izjūtu, jo pašas bijām ļoti mazas, salīdzinot ar milzīgo mežu. Kopā ar vectēvu no koka zariem veidojām svilpītes. Ziemā mājas pagalmā cēlām sniega mājas un alas. Vēlāk sasalušām rokām un zilām lūpām gājām dzert karsto medus tēju.

Vasarā no agra rīta basām kājām skrējām pa akmeņaino celiņu uz dārzu skatīties, vai ir nogatavojušās zemeses, vēlāk vērtījamies rīta rasā. Varējām ilgu laiku pavadīt pļavas vidū, pētot un lasot ziedus. Vislabākās zāles nobrāztiem ceļgaliem bija ceļtekas. Pēc tās uzlikšanas sāpes noņēma, kā likts. Vienmēr priecājāmies par vecmamma puķu dobi, par ābelē iekārtajām šūpolēm un leduspuķēm uz loga rūts. Mēs bijām īsti dabas bērni.

Tā kā dzīvojām laukos, es vienmēr gribēju kļūt par pilsētnieci un dzīvot lielā mājā Rīgā. Kad mamma nebija mājās, es ģērbu viņas baltās augstapēžu kurpes, uzkrāsoju lūpas, paņēmu savu mazo rokassomiņu un staigāju pa māju, iztēlodamās, ka esmu īsta dāma. Man ļoti patika gatavot, taču daudzas lietas nedrīkstēju darīt patstāvīgi. Parasti svētdienās kopā ar vecmammu gatavojām brokastis un pusdienas.

Lai arī bērībā es sapņoju par pilsētas dzīvi, tagad saprotu, ka nevarētu dzīvot liēlpilsētā. Dziļi sirdī sapņoju par neliēlu māju ar puķu dobi un pirti pilsētas nomalē. Gluži kā bērībā, joprojām sapņoju par nākotni, taču tāpat gatavoju svētdienas brokastis un staigāju basām kājām pa rasu. Mana sirds ir šeit, Latvijā, savās mājās.

Arnita Bleive,
*Ludzas pilsētas ģimnāzijas
11.b klase*

[..] **K**ad biju maza, mana mīļākā vieta pasaulē bija laivu būdas. Es mīlēju saulītei rādīt savus baltos vaigus, no baltajiem āboliņiem plūkt puķu pušķus un, uz ezera laipas sēžot, mērcēt kājas smaragdzaļajā un atspirdzinošajā ūdenī. Manam vectēvam bija trīs laivu būdas. Kad man palika seši, vectēvs iegādājās jaunu laivu. Tā bija jahta. Toreiz man tā likās tik liela un grezna! Vectēvs jahtu nosauca par „Kati”. Pirms 10 gadiem es nesapratu, kāds gods tas ir, ka laiva nosaukta tieši manā vārdā. Mēs devāmies ezerā. Es raudzījos tajā kā kucēns, kurš noilgojies pēc sava saimnieka. Kur mēs braucam? Kas slēpjas aiz tiem meldru puduriem? Vai te ir dziļš?

Ģimenē esmu pastarīte, bet tas man nesagādāja problēmas pārsteigt vecākus. Man bija trīs gadi. Viss, ko atceros, man saistās ar cipariem. Es dzīvoju savā ciparu brīnumzemē, kurā kāršu spēlēšana bija obligāta nodarbe. Mani biežākie pretinieki bija brāļi Porziņģi. Tā kā Kristaps tad vēl bija mazs, viņš konkurenci man sastādīt nespēja un šķita visai garlaicīgs. Jānis un Mārtiņš gan labprāt ar mani spēlēja kārtis. Zaudēta kāršu spēle man bija retums. Par zaudējumiem mūždien lēju gaužas asaras. Man patika spēlēt kārtis. Man bija atstrādāta stratēģija, kas palīdzēja uzvarēt ikkatrā spēlē.

Ikdienā par bērniību man atgādina sarunas ar vecākiem, jo mūsu ģimenes vārdu krājumu es savulaik mēdzu papildi-

nāt ar visai interesantiem vārdiem. Vai kāds var iedomāties, ko nozīmē vārds *tadis*? Un *daka*? Bet varbūt kāds zina, kas ir *papadižās*? Nereti brīvdienās ar mammu gājām uz tirgu. Man patika tantēm prasīt nogaršot ķiršus un zemenes. Taču tirgus man nekad nav bijis vienkārši tirgus. Kopš sevi atceros, tas vienmēr bijis *tadis*. Un *tadis* vēl tagad ir *tadis*. Man vienmēr ir garšojis *daka*. Es varēju tos ēst gan rītos, gan vakaros. Es runāju par gurķi, taču vēl joprojām nevienam nav skaidrs, kāpēc gurķis ir tieši *daka*. Kādreiz mēs ar ģimeni diezgan bieži devāmies īsākos vai garākos izbraucienos ārpus Liepājas. Kad pie Durbes ieraudzīju vēja ģeneratorus, vienmēr zināju, ka drīz būsīm mājās. Redzot vēja ģeneratorus, saucu: „Papadižās! Papadižās!” Vai arī jūs zināt, ka tumsā redzamās vēja ģeneratoru gaismiņas tur spīd tikai tāpēc, lai ciplanētiešu kuģi tajos neieskrietu? [..]

Katrīna Buša,

*Liepājas Raiņa 6. vidusskolas
10.a klase*

[..] **A**cu priekšā kamīns, uguns liesmas apvij katru pagali, paklājs kā baltas jūras putas un šūpuļkrēsls, kurā sēž vecmāmiņa un ada zeķes. „Vai neiztraucēju?” mazā dvēselīte papurina vecmāmiņu aiz pleca un atlaižas baltajās jūras putās. „Nemaz!” vecmāmiņas acis mirdz kā dzintara gabaliņš jūras krastā, un lūpu kaktiņi pastiepjas uz

augšu, it kā katrs no tiem gribētu skriet uz savu pusi. „Man ir kāds jautājums,” mazās actiņas noskatās uz vecmāmiņas sārtajiem vaigiem un pamana, kā tajos parādās bedrītes. „Vecmāmiņ, mums taču katram ir savas mājas, vai ne? Man ir savas, kaimiņonkuļiem un tantēm savas, un arī putniem ir savas mājas. Bet vai ir tādas mājas, kurās mēs esam viens kopīgs veselums, kā tava pārļu rota, kur pārles sarindojušās cieši viena pie otras? Vai mēs varam būt kā tavas pārles?”

[..] Un tad ierunājās vecmāmiņa: „Mūsu mājas ir tur, kur sirds nealkst pēc spožākiem tālumiem.” Vecmāmiņa atver lādi, un viņas sagurušajās rokās ir balta pārļu rota ar sarkanbaltsarkanu lentīti. Tā līgani ieslīd mazās smalkajās plaukstās. „Vai tu redzi?” Klusums. Sarkanbaltsarkanā lentīte. Pērles... „Mēs esam pārles. Viena tu, otra es, un trešā varbūt kāds cits, bet mēs visi kopā esam kā šī rota. Mēs, cilvēki, esam viena ģimene, kurai pieder kopīga māja. Un mūsu māja ir tur, kur mēs, pārles, esam uzaugušas.”

Pērles uzaug jūrā, un mūsu jūra ir Latvija. Vieta, kur mēs uzaugām, vieta, kur zini, ka tevi gaida. Kur katru pavasari cilvēka sirdī uzplaukst zilās vizbules un lakstīgalu dziesmas aizkustina ikvienu dvēseles stīgu. Kur Jāņos matos iepinas simtu viena margrietīņa un ozollapu vainagu smaržu izjūt katra, pat vismazākā radībiņa, bet Jāņu ugunskura liesmas ieskauj ikviena sirdi un dvēseli. Tur rudenī

zeltītām lapām uzaust saulespuķes, gaisā virmo ābolu smarža un purvos pukst mazās dzērveņu sirsnīgas. Līdz ar dzērveņu kļiedzieniem lēnām nāk ziema, un cilvēka dvēselē dzimst brīnums, nemitīgi klauvējot un ienākot ar skuju un piparkūku smaržu.

Diāna Purvinska,

Ilūkstes Raiņa vidusskolas

12.b klase

Tu pulsē reizē ar vēju.
Salst.
Ieviedu dzedums nesaudzē.
Pajūk solis.
Gaisma azotē šūpina rītu.
Tikai neatpaliec.
Tev vēl jānāk.
Grants šņirkstina zobus
Un gaida.
Kaut kam vēl ir jābūt.
Nepamet ēnas pusceļā.
Jā.
Sūrstēs.
Dzinkstēs gaiss.
Elpa sarausies
Un mirklis izplēnēs.
Bet nāc.
Tev tas ir jājūt.
Kā zied dzīvība.
Un samulst laiks.

Ieva Lukaža,

Druvas vidusskolas

12. klase

[..] **N**eej pie dīķa! Tur dzīvo milzīgs sams! Viņš tevi ar savām garajām ūsām ievilks dīķī!" mani bieži brīdināja vecāki. Es, protams, baidījos no lielā sama un negāju pie dīķa. Kad bija auksta ziema, kopā ar mammu gājām slidināties pa dīķi. Pirms spēru soli uz ledus, es mammai pajautāju: „Kā mēs drīkstam iet uz ledus? Vai mūs neievilks sams?" Mamma tikai pasmaidīja un atbildēja, ka sams tagad guļ ziemas miegu, un viņš neaiztieks bērņus, kas ir kopā ar vecākiem. Taču manu bērņa prātu vēl ilgi nodarbināja šis jautājums. Kad es paaugos, vecāki man paskaidroja, un es sapratu, kāpēc tiku baidīts ar lielo samu.

Pirmos trīs bērņības gadus es pavadīju mājās. Mani pieskatīja mana vecmāmiņa. Tie bija skaisti un interesanti mirkļi. Es nepratu lasīt, tomēr es labprāt klausījos vecmāmiņas lasītās pasakas. Dzirdētās pasakas es gandrīz iemācījos no galvas. Gaidot Ziemassvētkus, mūsu mājās tika rīkots pasaku konkurss. Nu es varēju stāstīt pasakas.

Un vēl par dziedāšanu. Cik daudz bērņiem veltītas dziesmas dziedāja vecmāmiņa! Es arī iemācījos dziedāt šīs dziesmas, un, šūpojoties šūpolēs, es dziedāju viņai līdzī.

Kad pie mums ciemos atbrauca otra vecmāmiņa, tad mēs abi daudz zīmējām. Visvairāk man patika zīmēt mūsu suņukiem būdas. Kāpjot no otrā stāva, mēs ar vecmāmiņu skaitījām pakāpienus,

tā es, mazs ķipars būdams, iemācījos skaitīt līdz 10.

Mans strādīgais vectētiņš mācīja man mīlēt darbu, ikkatru lietu veikt kārtīgi un labi. Es pat līdz šai dienai atceros, kā mēs abi būvējām strazdu būrīšus.

Mijā māmiņa ievada mani burtu un ciparu pasaulē, mācīja mīlēt dabu un dzīvās radības. Mans lielais, stiprais tētis vienmēr atrada laiku ar mani parotaļāties. Mēs likām puzzles, klucīšus, sportojām. Tie bija lieliski mirkļi.

Mani bērņības gadi ir kā raibi taureņi, kas aizlidojuši un vairs nekad neatgriezīsies. [..]

Egils Greivulis,
Ludzas pilsētas ģimnāzijas
11.b klase

[..] **M**anā sirdī ir palikuši gads-kārtu svētki un to svinēšana. Vismīļākie man bija Jāņi un Ziemassvētki.

Jāņos visi radi pulcējās vienuviet, parasti tas notika vecmāmiņas mājās. Mums bija milzīgs ugunskurs, kuram visi līgotāji lēca pāri vēlā vakara stundā. Bija dziesmas, dejas, Jāņu siers un alus pieaugušajiem. Mēs, visi radu bērņi, dzērām kvasu un reibām no salduma un no kopā būšanas prieka. Nakšņojām siena šķūnī.

Un tad nāca Ziemassvētki ar saliem un sniega vaļņiem. Tie Ziemassvētku vakari, kad ar ģimeni gājām uz baznīcu, bija visjaukākie manā dzīvē. Es nekad nesapratu, kāpēc tētis vienmēr steidzās ātrāk mājās no dievkalpojuma? Tas bija tādēļ, ka tētis steidzās slēpt dāvanas ārā zem apsnigušās eglītes. Lai man būtu prieks, ka rūķis ir atnācis pa to laiku, kamēr mēs bijām prom no mājām. Sniegā bija lielas pēdas, un es ticēju, ka Ziemassvētkos brīnumi notiek. Ziemassvētku dzejoliši, ko iemācījies no galvas, bija tik jauki! Tā piparkūku, pīrāgu un zirņu smarža... Tas viss smaržoja daudz citādāk nekā tagad. [..]

[..] Mana bērniība ir bijis tas laiks, kuru es esmu izbaudījusi vispatiesāk šeit, Latvijā. Paldies, Tev, bērniņa!

Elīna Kaktiņa,

Apes vidusskolas 12. klase

Vēsajos un vēlajos novembra vakaros es atceros savas bērniības vasaru. Aizverot acis, uzvirmo jūras smarža Kolkā. Tā ir citādāka. Tur satiekas Dižjūra ar Mazjūru, sajaucas kopā un veido burvīgas nianses. Vējš brāzmaini pūš, plīvo matos, bet neaizden ne jūraszāļu smaržu, ne kūpināto zivju, ne arī eļļas krāsu aromātu, kas brīžiem spēj apdullināt galvu. Tas neaizden arī piejūras priežu, svaigo zemeņu un piemājas rožu krūma smaržu.

Ataust atmiņā vēsos toņos gleznots saullēkts. Debesīs kliez kajjas. Viļņi puto pie kājām. Sadzirdami priežu čiekuri, kas krīt, atsitas pret zemi, un bērnu smieklī – tas viss izsaka vienu vārdu „mājas”.

Tālumā skan tēva otas triepieni, kas mērķtiecīgi tiek triepiti pret audeklu, skan vectēva atmiņas par lībiešu dzimtu un bagātīga vārdu jūra par mīļu zemi, par cīņu un par to, ka šīs mājas iedzīvotājiem jābūt pateicīgiem, ka nu var staigāt pa krastu, skart viegli un maigi ar pirkstu galiem smilgu vāļītes, ka tālumā vairs nav saredzami armijas kuģi un aizlieguma zīmes.

Jo vairāk atceros, jo dziļāk elpoju, aklī taustos pāri atmiņu atvilktnītēm, cenšoties sev atrast vismīļāko. Bāli ābeļziedi, kas ir tik maigi un mierīgi, tādi, kas atgādina mātes pieskārienu – uzticamu un siltu. Ar roku braucu pāri vecajam zvejas tīklam, cenšoties saskaitīt rūtis, savilkt dzīves paralēles, atrast tiltu starp horizontiem.

Nekas, neviens un nekad šīs sajūtas nespētu aizstāt, šādi nesmaržo nekur citur pasaulē. Citur ir palmas, kokosrieksti un sveša smarža, pārlieku karsta vēsajam ziemeļniekam, kas pieradis naktī lekt laivā un meklēt Ziemeļmeitu. Šī smarža ir Latvijas smarža, kur „dvēseli baltajos liedagos balina sāļais vējš”.

Līva Lamstera,

Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolas

1. kurss

Daniela Šņucina, Āgenskalna sākumskolas 5. klase

[..] **T**ētīm radās plāns lidot uz ASV, kur varētu pelnīt lielu naudu, lai, atbraucot atpakaļ uz mājām Latvijā, būtu drošības sajūta ģimenē. Mamma piekrita, un tā mēs lidojām pāri okeānam uz citu kontinentu, ar vājām angļu valodas zināšanām, bet milzu apņemšanos pelnīt naudu.

Es strauji augu, vienmēr biju ar mammu. Mamma auklēja citus mazus bērnus, tādus kā es, bet tētis cēla mājas. Mūsu jaunā ģimene šajā svešajā zemē nodzīvoja pusgadu, līdz atgriezāmie mājās, tiesa, ar pietiekami daudz naudas, lai nopirktu jaunu sporta mašīnu un vēl maniem vecvecākiem iedotu naudu, kas padarītu arī viņu ikdienu vieglāku.

Mūsu ģimene apmetās uz dzīvi mazā, vienstāvēģā mājā, kur dzīvoju arī tagad, taču nepagāja ilgs laiks, līdz tētis atkal lidoja uz ASV pelnīt naudu. Es paliku ar mammu, kura izmisīgi meklēja un mainīja darbus Latvijā. Mani vecvecāki uzņēmās mani pieskatīt, uzturēt, kamēr viņu 22 gadus jaunā meita atradīs stabilu darba vietu. Es atceros, cik mīlēta un lutināta biju – vecāki līdz sešu gadu vecumam man nebija regulāri blakus, taču mana vecmāmiņa mani mīlēja tik sirsnīgi. Es uzaugu ārpus pilsētas, pie pļavas un meža pāri ielai. Satikt kaimiņu bērnus un skraidīt apkārt līdz naktij – tas bija pats labākais, kas man tobrīd bija. Es nekad nedusmojos uz vecākiem, bet ilgojos gan. [..]

Tētis atgriezās Latvijā, un atceros, cik laimīga biju, protams, arī par rotaļlietām, kas man tika uzdāvinātas, jo tādas reti kuram bija, bet vairāk priecājos par tēti, kurš atkal būtu man blakus. Lai arī cik laimīga es būtu, mamma tāda nebija. Pēc tēta atgriešanās sekoja šķiršanās. Tajā brīdī es nesapratu, kas noticis un kāpēc mūsu jau tā mazajai ģimenei ir jāizjūk. Es sāku dzīvot pie mamma, pie vecmāmiņas braucu tikai ciemos, un tēti es satiku katru nedēļas nogali – mēs braucām uz citām Latvijas pilsētām, galvenokārt, lai apciemotu radniekus Latvijā, lai arī cik tuvu vai tālu tie atrastos. Atceros, ka, braucot mājās no ciemošanās pie krustmātes, tētis teica: „Amerikā bija darbs un daudz naudas, taču Latvijā – šeit ir ģimene, šeit esi tu.” Būdama pavisam maza, īsti vēl nesapratu šo domu, taču tā vienmēr man ir atmiņā.

Cilvēki mācās no kļūdām. Varbūt es varu mācīties no vecāku pieredzes. Nauda ir cilvēkiem nepieciešama, taču šķiet, ka ģimene ir svarīgākais, kas mūsu dzīvē ir. Iespējams, tas bija jaunības maksimālisms, iespēja iepazīt svešo, šķietami nenasniedzamo, bet es saviem vecākiem nepārmetu par pagātņi – tagad es dzīvoju kopā ar mammu un tēti satieku gandrīz katru dienu.

Nikola Bandeniece,
Jelgavas Spīdolas Valsts ģimnāzijas
12. klase

[..] **D**augavas krastā aug brīnumliels un brīnumskaists ozols. Ozola lapas ir neticami lielas, bet ozolzīlēm piemīt varens spēks, ja cilvēks atrod šī ozola augli, tad cilvēks kļūst pasargāts no visām iespējamajām nelaimēm. Pieskaroties ozola vecajai un saplaisājušai mizai, cilvēks var iziet cauri neredzamām durvīm un nokļūt Latvijas sirdī.

Tur cilvēks ierauga neticami plašu pļavu, kurā aug dažnedažādas puķes. Lielākā pļavas bagātība ir rudzi. Bālo rudzu sega stiepjas līdz pat apvārsnim, tik tālu, ka cilvēks tās beigas nevar saskatīt.

[..] Tur tālumā vīd iespaidīgs Pormaļu Sudrabkalns, un vējš plašajos laukos aiznes Latvijas gadskārtu skanīgākās dziesmas – Līgo dziesmas. Tautu meitas un dēli, saķērušies elkoņos pa divi, bezbailīgi lec pāri ugunskura pavērtajai mutei. Tur uz pārpilni klātā galda, blakus alus kausiem un rudzu maizei, uz koka dēlīša ir siera ritulis, kurš pavēris savu iedzelteno vēderu uz augšu.

Kalna pakājē ir latviešu viensētu ciematīņš. Tur harmonijā ar dabu dzīvo latviešu tauta. Vīri tur apkopj bezgalīgi plašos tīrumus, kā arī rūpējas par ciemata mājdzīvniekiem – brašiem zirgiem un brūnajām. Tur zeltenes ar garām, garām bizēm maļ vissmalkākos miltus un darina visskaistākos tautastērpus, lai līdz malām piepildītu savu pūra lādi. Mājas saimnieces gatavo garšīgākos ēdienus: slokārtņus,

dažādas putraimu desas, kopķēžus un pelēkos zirņus.

Man allaž likās, ka vecmamma stāsts nav izdomāts. Katru reizi, kad bērniībā mēs ar ģimeni ceļojām gar Daugavas krastiem, es centos atrast tieši to pasakaino vietu, par kuru stāstīja vecmāmiņa. Tagad, kad es jau esmu pieaugusi, es zinu, ka mans bērniības stāsts ir patiesība. Latvija tiešām ir tikpat brīnumaina kā manas vecmāmiņas uzburtajā nostūrītī pie mūsu tautas lepnuma – Daugavas. [..]

Albīne Hlopnicka,
Ludzas pilsētas ģimnāzijas
10.a klase

[..] **K**opš pirmās klases es dejuju Kalnciema vidusskolas deju kolektīvā. Pēc veiksmīgas uzstāšanās skatē mums deva atļauju piedalīties X Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos. Būt prom no mājām kopā ar deju kolektīvu – tā bija gluži jauna pieredze nedēļas garumā. Dzīvošana Rīgas skolā, mēģinājumi karstajā saulē Daugavas stadionā, svētku simboliem – rotaļu vilciņiem – izrotātā Rīga – kā bērns es nojautu, ka mēs gatavojamies kam lielam un svarīgam ne tikai deju kolektīviem, bet visai tautai. Kad bija grūti, vadītāja uzmundrināja, ka koncertā mūs vēros skatītāju tūkstoši.

Svētku lielkoncerta „Deja kāpj debesīs” dienā, saģērbušies tautastērpos, devāmies uz Daugavas stadionu. Pilnās skatītāju rindas radīja satraukumu un prieku. Es zināju, ka kaut kur sēž arī mani vecāki, brālis un māsa, un biju lepns, ka esmu viens no 13 tūkstošu deju pulka.

Koncerta uzvedums bija veidots kā simbolisks dzīvības koks ar saknēm pagātnē visos Latvijas novados un deju prieku visās paudzēs, kas šūpojas stumbrā, zaros un galotnē. Kad atrados uz deju laukuma, viss ģirbēja un zibēja, saplūstot vienotā deju solī. Viss izdevās godam, un mēs bijām laimīgi un starojoši. Kad koncerta finālā atrados visu svētku dalībnieku vidū, jutos kā mazs zāles stiebrīšs milzīgā līgojošā deju pulkā, bet bez šiem stiebrīšiem nebūtu arī pašas plavas. [..]

Rainers Neuss-Lucs,
Kalniciema vidusskolas
11. klase

[..] **V**ējš pūš manos matos, un manas kājas šūpojas no vienas puses uz otru, augšā un lejā. Līdz ar mani šūpojas meitene, mana draudzene. Lidojot augšā, vajag piemiegt acis, lai saule nespīdētu tajās tik spoži. Kritot lejā, mēs iedomājāmies, ka tas ir lidojums ar izpletņiem. Mēs vienmēr mēģinājām šūpoties vienā ritmā, bet gandrīz nekad mums tas nesanāca, beigu beigās viena no mums

lidoja augšā un otru – lejā, bet tas mūs neapstādināja.

Skanīgi smieklī un bērnu dziedāšana – es domāju, ka tas bija tas, ko toreiz dzirdēja citi mājas iedzīvotāji, sēdēdami savos balkonos.

[..] Mana vecmāmiņa jau gaidīja pie durvīm un aicināja iekšā. Viņas dzīvoklis smaržoja pēc ķaķiem un svaigām vasaras ogām. Viņa mūs apsēdināja pie galda un iedeva lielu bļodu ar ķiršiem, un teica, lai mēs izņemam laukā kauliņus no ogām, lai pēc tam varētu pagatavot pīrāgu. Mēs centīgi pildījām visu, ko viņa mums lika. Kad pīrāgu ielikām cepeškrāsnī, vecmāmiņa ieslēdza mums televizoru, kamēr gatavojas mūsu „šedevrs”.

Rāpdamies pāri kalniņam mežā, mēs visi smējāmies un gaidījām, kā sacenšoties skriesim jūrā. Atnākuši uz pludmali, mēs secinājām, ka ir jau tumšs, un mēs orientējamies tikai pēc viņu šalkoņas. Sadevušies rokās, mēs sākām skriet. Vējš svilpa ausīs, un mums uzbruka auksts ūdens, bērnu saucieni un kliezieni aizpildīja gaisu, un mēs kritām viņos. Ienirstot ūdenī, viss palika vēl tumšāks, bet tā nebija tumsa, no kuras vajadzētu baidīties, tā bija tumsa, kas lika saprast, ka mēs dzīvojam tagad, ne pagātnē un ne nākotnē, bet tagad! Tad mēs jutāmies brīvi, un tas bija pats svarīgākais!

Marija Bakušina,
Rīgas Starptautiskās skolas
11. klase

[..] **M**anas mājas vienmēr būs vieta, kur es varu būt es pats, vieta, kur jūtos brīvs un laimīgs. Tur, kur varu izpausties, tur, kur varu būt kopā ar saviem mīļajiem. Bērniību savās mājās atceros visspožāk. Te no rītiem tika justa smaržīgo pankūku smarža, te gūtas pirmās brūces un sasitumi un te justa vislielākā mīlestība. Pateicos saviem vecākiem no visas sirds, ka man ir tādas mājas, kur mana bērniība varēja sākties.

Mana zeme bija un būs vismīļākā un jaukākā vieta, kur vien es varu būt. Savu bērniību es nevaru iedomāties bez savas Latvijas, bez skaistiem laukiem un pļavām, kur bieži spēlējos un jutu maigo vēja pieskārienu mani matiem, bez lieliem ozoliem, kuros nemitīgi šūpojos un pētīju skaistos mākoņus, kas lidinājās apkārt, kuriem ļoti vēlējos pieskarties un sajust pūkaino mākoņa maigumu, bez lauku mājām, kas atradās fantastiskā vietā. Tā bija paradīze, kur varēju izskrieties un sajust svaigo pavasara dvesmu, siltie vecmāmiņas apskāvieni, kas vienmēr smaržoja pēc tikko izceptām piparkūkām. Esmu ļoti pateicīgs, ka esmu šeit un nekur citur – es esmu savā zemē, savā Latvijā.

Un beidzot – ģimene. Ģimene ir kaut kas tik svarīgs un īpašs, bez kā nevaru iztikt. Tā vienmēr atbalstīs un nekad nepametīs. Mana bērniība nebūtu izdevusies tik fantastiska, ja man nebūtu tādas ģimenes, kāda man ir. Mamma, kura samīļos jebkurā brīdī, tētis, kurš palīdzēja

manu bērniību padarīt piedzīvojumiem bagātu, brālis, kurš bija gatavs spēlēties ar mani kaut līdz naktij, un vecmāmiņa, kura nekad neļaus padoties. Ģimene ir tā, kas manu bērniību padarīja īpašu. Bez šādas ģimenes man nebūtu ne skaistas bērniības, ne siltas mājas, un nebūtu arī es pats. [..]

Kristaps Suhanovs,
Limbažu 3. vidusskolas
10.b klase

Rozes

[..] **V**ectēvs bijis krietns cilvēks, cik spēju atcerēties – allaž baltiem matiem klātu galvu un smaida rotātu seju. No Urālu kalniem nācis, viņš bija apņēmis latvieti par sievu. Tad pārvācies uz dzīvi Latvijā, dzimtenē viņš tā arī nekad neatgriezās. Ar mums viņš runāja latviski, smieklīgi latviski, bet tomēr. Opaps mācēja stāstīt teikas un nostāstus, prata dziedāt vairāk nekā 100 latviešu tautasdziesmas, viņam allaž krājumā bija kāds atgadījums, ko izstāstīt, un cepums, ar ko uzcienāt.

Vēl viņš mīlēja rozes. Vectēvam bija dārzs, kurā tās plauka un zēla no agra pavasara, izturot līdz pat novembra beigām. Kad opapam jautāja, kā viņš panāk, lai tās zied tik krāšņi un ilgi, viņš mēdza izvairīgi bilst: „Tās rozītes tiek apstrādātas ar vienu līdzekli...” Tad citi

nerimās taujāt, kas tas par līdzekli, lūdza nosaukt ražotāja nosaukumu un zinoši jautāja, vai tas esot papildu mēslojums vai arī līdzeklis pret kaitēkļiem. Viņš tad vienmēr pasmaidīja savu silto smaidu, atmāja ar platu plaukstu, it kā rādot – ak, jums jau tikai materiālais, taču skaļi pasacīja: „Galvenais ir rozes kārtīgi apstrādāt ar mīlestību. Dzīvē pret visu ir jāizturas un viss ir jāapgādā ar mīlestību. Caurus gadus.”

Vectēvs ļoti lepojās ar savām rozēm – gan dzeltenajām, gan sārtājām un zilajām, ilgziedošajām un rudens vēlajām, un it īpaši ar angļu rozēm, kuru sēklas viņš patstāvīgi un nelegāli bija pārvedis no Nīderlandes. Taču vislielākais viņa rožu lepnums bija mazmeitas, kaut arī nevienai no tām netika dots vārds Roze, viņš tā mēdza saukt mūs visas, mēdza teikt, ka mēs esam labākais, ko viņam izdevies izaudzēt. [..]

Jeļizaveta Kļimanova,
Vijāņu vidusskolas
12. klase

Pie jūras sēdēja mazs zēns. Vēja brāzmas iemuka tā gaišajos matos un uzreiz izskrēja tiem cauri. Saules glāstošie stari atspoguļojās zēna smaidošajā sejā, gaisā bija dzirdamas attālas putnu skaņas, un vienmērīga viļņu šalkoņa to ievada dziļāk iedomu pasaulē. Sarauktām uzacīm sejā un ar pilnīgu

koncentrēšanos darbam lēnām tika būvēts dambis. Tā vaļņi saturēja uz jūru plūstošā strautiņa spēcīgo straumi.

Ūdens līmenim augot, zēns steidzīgi meta klāt smiltis, sauju pēc saujas, lai gan labi zināja, ka šis ir pretinieks, kuru tam nav iespējams uzveikt. Rakšana paātrinājās, un uzacis savilkās vēl ciešāk, bet valnī parādījās arvien jaunas un jaunas plaisas. Tad pēkšņi straume izlauzās cauri dambim, un zēns ar klusu apbrīnu vēroja, kā tā ar negaidītu spēku ierauj visu jūrā.

Tagad zēns no dambju celtnieka pārvērtās par kuģa kapteini. Tas burāja cauri neatklātiem ūdeņiem, ļaujot vieglai vēja plūsmai lēnām nest tēta darināto kuģīti jūrā. Sīki vilnīši sitās pret kuģa sāniem, bura vējā viegli plivinājās, un tas mierīgi un iemidzinoši šūpojās no sāna uz sānu, tomēr mazais kapteinis nezaudēja modrību, viņš stingru skatienu vērās tālumā, ļaujot kuģītim lēnām attālināties.

Puisēns vērās pāri ūdeņu un debesu plašumiem, un milzu iespēju jūra izpletās tā acu priekšā. Viņš jutās šajā brīdī kā Kārļa Skalbes pasakas varonis, kurš, meklējot Ziemeļmeitu, ir sapratis, ka „pasaulei nav gala un debesīm nav malas” un ka „īstā dzīve ir liela kā pasaule un augsta kā debesis”. [..]

Emīls Auziņš,
Rīgas Starptautiskās skolas
10. klase

[..] **K**ādu dienu nomira mana jūras-cūciņa. Glaudot to tik sastingušu un nedzīvu, es nobijos, pirmo reizi aci pret aci sastopot „sievu ar melno izkapti”, par kuru biju lasījusi tolaik man mīļajā grāmatā „Anna no Zaļajiem jumtiem”. Nodaļa, kurā nomira Annas tēvocis, man lika sajust ko iepriekš nezināmu, nedaudz draudīgu. Varbūt tādēļ mazā dzīvnieciņa aiziešana lika izjust skumjas un apslāpētas bailes. Gājām uz mežu, atradām īpašu vietu – piecu ozolu pudurītī –, kur apbedīt jūras-cūciņu. Tika rīkota vesela bērnu ceremonija, dziedājām latviešu tautasdziesmu, aizberot mazo kapa bedrīti, katrs pasacījām novēlējumu aizgājušajai dvēselītei un vēl izrotājām visu ar puķēm un zāli, vienojoties, ka drīz vien nāksim ciemos. Tā turpmāk ik nedēļu, vēlāk reizi mēnesī, gājām apraudzīt un parunāties ar jūras-cūciņu, tas man kā bērnam bija dziedējoši. Arī ar nākamajiem dzīvnieciņiem pēc to aiziešanas veicām šādus pavadīšanas rituālus. Nekad nejutos kā pazaudējusi savu mīļo mājdzīvnieku, jo zināju, ka tā gars nekur neizgaist.

Kad man bija 11 gadu, nomira vecvecmammīte, kurai pirms pāris nedēļām nosvinējām simto jubileju. Viņa visu mūžu bijusi katoliete un aizgājusi brīdī, kad viņas meita skaitījusi rožukroni. Mamma par to runāja kā skaistu, īpašu zīmi, radot manī bijību pret viņas ticību. Vēlāk, no vecākiem uzzinot par vecvecmammītes dzīves laikā izciesto, piedzīvoto, es

sapratu, ka tikai ar mieru, ļaujoties uz ko augstāku, neatkarīgi, vai tā būtu Māra, Laima vai Jaunava Marija, var rast sevī spēku tikt pāri sāpīgajiem mirkliem. Šāda pašāvēība izslēdz arī jebkādas bailes no nezināmā, nāves. [..]

Mana pieredze un tuvie cilvēki ir mācījuši, ka nāve ir tikai kāds pārmaiņu punkts dvēseles attīstībā. Nesen lasiju kādā filozofijas grāmatā, šķiet, šīs sajūtas precīzu aprakstu – nāves brīdis ir nomiršana šajā pasaulē, bet piedzimšana kādā citā. Ar šo nostāju agrākā vecumā neapzināti, vēlāk jau apzināti dzīvoju un vēroju sev apkārt notiekošos procesus. Tas palīdz vieglāk pieņemt zaudējumus, pieķeroties tikai garīgajam, ko nav iespējams sataustīt, bet var izjust. [..]

Trīne Žagare,

Cēsu Valsts ģimnāzijas

12. klase

Mans mirklis

[..] **K**amēr plašās pasaules realitāte man uzglūnēja no katra stūra, kāds vienmēr mani uzraudzīja. Tas nebija ne Dievs, ne kāds cits augstāks spēks – tie bija mani vecāki. Mamma siltā buča, no rītiem mostoties un vakarā ejot gulēt, tēta ciešais apskāviens, satiekot vienam otru, bija tikai pats, pats mazumiņš no visa lielā, ko viņi manis dēļ ir darījuši. Pasaulē nav neviena cilvēka, kurš būtu pelnījis lielāku pateicību kā vecāki.

Došanās ciemos pie vecmāmiņas un vectētiņa bija neatņemama bērniņas daļa. Vecvecāku māja, manuprāt, ir pavisam cita pasaule: tajā valda pavisam citāda gaisotne nekā jebkurā citā mājā. Esot ciemos pie vecmāmiņas, vienmēr varēju gatavoties tam, ka būs jāēd. Bez tā jau nu nekur! Atceros, kā, sliekšņim pārķāpjot, mani apņēma vecmāmiņas tikko cepto pankūku un mājās gatavota svaigā ievārijuma smarža. Brīžiem tas lika aizdomāties par to, cik maz vajag, lai visas problēmas, kas kņudēja prātā, varētu pazust kā nebijušas. Mana vecmāmiņa brīžos, kad bija jāēd, nekādi nevarēja iztikt bez savas populārākās frāzes: „Šķīvis ir jāizēd tukšs, lai rīt būtu skaists laiks!” Ak, cik labi būtu, ja laikapstākļus varētu tik viegli kontrolēt! Es zinu, ka vienmēr, aizejot pie vecmammās, kumodes otrajā atvilktnē būs saldumi. Mans bērniņas saldākais mirklis ir pasaulē labākās pankūkas un noslēptie saldumi. [..]

Aksels Jaunzemis,
Druvas vidusskolas
10. klase

[..] **P**irmos piecus savas dzīves gadus es pavadīju parastā lauku sētā ar kūti, šķūnīti, aku un daudzajiem bišu stropiem, jo vectēvs nodarbojās ar biškopību. Es, mani vecāki un vecvecāki kopā satīcīgi dzīvojam mazā ķieģeļu mājīņā, kura toreiz man likās tik liela kā pils. Es tikpat baskājaina skraidīju pa

sētu savā lauku idillē kā J.Jaunsudrabiņa Jancis. Bet bija brīži, kad paņēmu rokās zīmuli un cītīgi zīmēju dažādus aplīšus, līdz tie kļuva glītāki un sāka veidoties sarežģītas figūras un kompozīcijas.

Skolas gados es pilnveidoju tālāk savas mākslinieciskās, muzikālās un runas prasmes, es iemācījos skaisti ģērbties, lasīt grāmatas un sāku plānot savu laiku. Bet manā ikdienā plecu pie pleca bija mani vecāki pašu uzceltajā mājā; jāatzīst, ka mājas celtniecība mūs norūdīja un satuvināja, lika apzināties, cik grūti nākas realizēt savus sapņus. Bet šis laiks stiprināja manu raksturu un ielika pamatus manai nākotnei un iespējām attīstīt savus talantus. Nemainīgas palika tikai ciemošanās pie vecmāmiņas Ziemassvētkos manā bērniņas zemē.

Man bija parasta latviešu lauku meitenes bērniņa, bet es nesaku, ka man tā nepatika. Esmu priecīga, ka man nebija ne datora, ne telefona, ka piederu tai paaudzei, kas izbrādāja visas peļķes, caurām dienām skraidelēja ārā un pat ziemā mājās nāca tikai tad, kad cimdi bija izmirkuši līdz pēdējai dzītiņai.

Esmu pateicīga, ka mani vecāki jau bērniņā mācīja man būt patstāvīgai, godīgai, pieklājīgai un centīgai un ka no mazotnes es ieguldīju darbu savā nākotnes izaugsmē. [..]

Kristīne Švalbe,
Kalnciema vidusskolas
11. klase

Ance Paula Onužāne, Preiļu 1. pamatskolas 5.b klase

[..] **E**s biju liela sapņotāja, bet tas nenozīmē, ka biju klusa un mierīga meitene. Bērnības atgadījumi sagādāja maniem vecākiem sirdssāpes. Man nepatika neko paturēt sevī. Manai valodai nebija nekādas cenzūras, es teicu visu, kas iešāvās prātā. Es biju impulsīva, un, ja kāds mani aizskāra vai aizvainoja, lai nu tas saturas. Šim cilvēkam es neizrādīju nekādu žēlastību. Maziņa būdama, biju ļoti aktīva. Man patika dejot cilvēku vidū, kaut arī mūzika neskanēja un neviens man apkārt nedejoja. Sporta aktivitātēs vienmēr gribēju būt pirmā un labākā. Manuprāt, tas man bija asiņīs. Mājās es redzēju mammas un tēta sacensību medaļas un cerēju, ka kādu dienu arī tādas iegūšu. Es vienmēr vēlējos būt galvenā. Man nepatika, ka cilvēki pieņēma lēmumus manā vietā, piemēram, kā man ir jāizskatās.

[..] Godīgi sakot, pat ja es to šobrīd negribu atzīt, mazajās dienās es biju puišmeitene. Man neinteresēja bārbijas un somiņas, bet gan mašīnas un ieroči. Es visu savu bērnību pavadīju kopā ar sētas puišiem. Spēlēju ar viņiem kopā kariņus un policistus un šaudījos ar aronijām. Ak, šīs draudzības odziņas! Kad pienāca aroniju laiks, visi sapulcējās pagalmā un sākās lielās cīņas. Vecāki gan par to nebija priecīgi, jo dienas beigās mūsu apģērbs vairs nebija lietojams.

Un tad nāca manas labākās draudzenes laiks... Mums bija līdzīgi raksturi – abas nešpetnas un runīgas. Kopā sastrādājām tik daudz nedarbu, bet labi, ka par tiem neviens nekad neuzzinās. Mums bija savi noslēpumi. Mēs kopā pavadījām tik daudz laika, kaut brīžiem šķita, ka tās ir tikai minūtes.

Mans bērnības stāsts nav iedomājams bez manas ģimenes. Es vēl joprojām nespēju saprast, kā viņi ar mani ir tikuši galā. Es biju maza, neklausīga un brīžiem izlutināta meitene. Par to, ka biju nedaudz izlutināta, varu pateikties savam

vecpapa. Viss, ko vien varēju iedomāties, man tika iedots. Viņš mani uzskatīja par mazu princesi, kuras visas iegribas bija jāizpilda. Es tā arī jutos. Brīžos, kad no vecākiem dabūju rājienu par blēņām, vienmēr varēju vērsties

pie vecpapa. Viņš bija mans glābējs un vienmēr prata mani nomierināt. Vecpaps reizēm pats kādu no blēņām ierādīja. Tagad es saprotu, ka, mācot tās, viņš patiesībā lika man saprast kaut ko citu. Viņš man iemācīja ticēt pasakām, sapņot, fantazēt, būt draudzīgai. Gan vecāki, gan vecvecāki man atgādināja, ja ko daru, tad man jābūt pārliecinātai par to, un ieaudzināja atbildības izjūtu. [..]

Māra Elīza Sila,
Dundagas vidusskolas
12. klase

Elizabete Spilberga, Ogresgala pamatskolas 5. klase

[..] **K**ad biju vēl pavisam maza, ilgi domāju, ka mana mammuka vārds ir mamma – jā, tieši tā! Un tas ir visskaistākais vārds pasaulē. Arī pats mammauks ir visskaistākais! Un bērībā Ziemassvētku vecītim, dīvaini, vienmēr bija mana opīša acis un cimdi! Un, kaut daudz kultūras bijis manā dzīvē, tomēr lieliskākās izrādes bija tās, kurās papiņš dažādās balsīs lasīja Karlsonu – kā Bokas jaunkundze un tēvocis Jūlijs viņš ir nepārspēts aizvien!

Cik ļoti man patika manas dzimšanas dienas! Esmu ūdensvīrs, un, kad visi sabrauca pie mums, vienmēr man tika kāda alpu vijolīte. Reiz mammai man uzzielināja kallu. Nevis amarilli, bet īstu kallu! Un vizbulīšu laikā mēs vienmēr braucām lasīt zilās puķītes, savukārt cerīgu laikā bez laimīšu meklēšanas un apēšanas neiztikt! Kad vasarās lietus lija no debesīm stāviem stabiem, visvairāk man patika kā bultai skriet pagalmā un smieties, kamēr mammauks, stāvot durvīs, klaigāja, lai aši nāku iekšā, citādi viņa izsauks Džoniju Bravo Melno Matiņu palīgos, un, kaut gan nekad nebiju viņu satikusi un īsti nezināju, kas tas tāds ir, arvien paklausīju un laimīgi slapja atgriezos istabā. Arī ziemu baudījusi nekad vairs tā neesmu kā bērībā – sniegs un ledus visās iespējamās izpausmēs: slēpojot, slidojot, vērtoties, vāļājoties, brienot, pikojoties.

[..] Sākot mācīties skolā, vienmēr esmu bijusi ļoti centīga un pati pildījusi

mājasdarbus. Reiz darba lapā bija jāzīmētas, kā mēs ar ģimeni kopā pavadām laiku. Mammai apraudājās no smiekliem, kad ieraudzīja, ka biju uzzīmējusi mūsu ģimeni liftā. „Tas humors Tev no papiņa!” viņa vienmēr saka.

Visu mūžu dejuju latviešu tautas dejas, un arī tautasdziesmas vakaros nereti bija manas šūpuļdziesmas. Katrai dziesmai izdomāju savu iekšējo kino, ko skatījos. Piemēram, „Aijā, Ancīt, aijā” – kā es tur braucu ar tiem sešiem zirgiem, vai „Velc, pelīte, saldu miegu” – kā caur lodziņa šķirbiņām pelītes tiek cauri un cik lieliski būtu gulēt šūpuļtīklā, vai arī „Princesīte un trubadūrs” – kādas īsti tās naktsvijoles izskatās...

Gribas likt nevis punktu, bet komatu, lai tā ir pieturzīme nākamajiem stāstiem – tikpat gaišiem, laimīgiem, sirds siltiem, kuros skaidri redzams, kā no mazas saknītes izaug dārzs. Esmu jau no savas bērības izaugusi, jau dzīvoju tālu prom no dzimtajām mājām, bet pamats, mans laimes kodols – mana bērība tuvo cilvēku mīlestībā un rūpēs – ir devis ļoti daudz. Ir izauguši mani spārni nākotnei, un reizē man ir arī drošs patvērums, kur jebkurā laikā varu atgriezties. „Laipei vajag gaužu nieku – skaidru ceļu zem kājām un apgaismotas smadzenes,” saka mana mamma, un es dodos tālāk – izdzīvot visus citus savas košās dzīves posmus.

Ance Martinsone,

Briseles II Eiropas skolas 12. klase

Lappuse par ruļļiem

[..] **A**tceros – tobrīd ar brālēnu spēlējām spēles vai (pilnīgi iespējams) dullojāmies. Un tad nu mēs nonācām pie vienas ļoti trakas idejas. Neatceros, kurš no mums bija šīs idejas autors, taču abi iegājām klētī. Tā bija pilna ar siena ruļļiem. Dzelteni kamoli glītās rindās, sāns pie sāna – tik skaists bija skats! Spējat iedomāties nesen pļauta siena smaržu? Tik pasakaini tur smaržoja! Kā jau bērni, gribējām jautrību. Tā sākās mana pieredze ar siena ruļļiem.

Tobrīd biju ļoti īsa, un problēmas man sagādāja tikšana uz pirmā no siena ruļļiem. Brālēns atsperdamies mani vilka augšā. Viegli tas nebija – viņš skaļi errojās, ka es esot smaga, es savukārt īdēju – vilkšanas laikā rokas tā sāpēja! Kad tikām uz ruļļiem, sākās lielā skriešanās. Pārskrējām šurp un turp pa apaļajiem tinumiem. Visi tie nebija vienādi – cits mazliet lielāks, cits – mazāks. Bija jābūt uzmanīgiem: mazākā kļūda, un būtu zemē, kā likts! Starp ruļļiem mūs īpaši vilināja mazie tuneliši. Kas mēs būtu par bērniem, ja neizlīstu tiem cauri! Uzrāpāmies uz augstākā siena ruļļa un lecām lejā. Tas bija jautri. Pēc tam slēpāmies, meklējām viens otru. Tobrīd nebija nevienas vietiņas, kur es nebūtu ielīdusi, pat vairākkārt. Tik daudz vilinājumu: rāpšanās, lēkšana, līšana, šļūkšana...

Nemanījām, kā pienāca vakars. Noguruši, bet priecīgi skrējām mājās. Par vienu gan mēs nebijām padomājuši: par salmiem! Abi bijām no galvas līdz kājām aplipuši ar salmiem. Brālēns izskatījās pēc dzeltena putnubiedēkļa, es – meitene ar gariem salmu matiem. Tas bija gan traki, gan jautri. [..]

Laura Ceļapītere,
Druvas vidusskolas
10.d klase

[..] **M**ans tēvs sacīja: „Tagad brauksim ekskursijā.” Mēs aizbraucām uz Ventspils novada Jūrkalni, lai redzētu metāla buru – piemiņas zīmi pēdējai latviešu bēgļu laivai uz Zviedriju. No stāvkresta nokāpām pludmalē. Tad es iesaucos: „Te jau nav nekā, ko redzēt!” Tēvs jautāja: „Par maz?” Mazais brālis brēca: „Vajag vēl, vajag vēl!”

Tad mēs caur Kursas priēžu mežiem, gar Grīņu rezervātu braucām uz Akmensraga bāku.

Tas jau bija tikai nieks – uzkāpt tur, augšā, pa vītņu kāpnēm! Bet kāds skats! Likās – visa Latvija guļ apakšā pie kājām, un cik dzidra un skaista jūra! Nokāpuši no Akmens bākas skatu laukuma, mēs tikām cienāti ar zāļu tēju, ko mums piedāvāja Akmensraga bākas uzraudze, vienlaikus rādot savu dzintaru kolekciju un mācot mazajam brālim muļķības. Kādas? Kā ar

saules stariem un stikla lēcu var dedzināt prieku skalus un kausēt dzintara graudus. To bākas pakājes pludmalē netrūka. Saulainā vasara jau nebija mūžīga. Sākās skola.

Tad tā paša gada novembra sākumā tēvs deva ziņu, ka man un brālim jāfilmējas. Ja jau māte un tēvs kā amatiereteātra aktieri var pa skatuvi dzīvot, tad mēs ar brāli nebūsim sliktāki...

Dublis trīs... Dublis četri... Ir 2011. gada 18. novembris. Mēs ar brāli un vecākiem filmējamies Jāņa Norda filmā „Mammu, es tevi mīlu”.

Tēvs jau kuro reizi saka: „Paskaties pa labi – tur Prezidenta pils, skaties taisni – lūk, Likteņupe Daugava, kura lēni plūst uz jūru.” Beidzoties četrpadsmitajam filmēšanas dublim, no Daugavas kreisā krasta AB dambja un Lucavsalas sākās svētku salūts, un caur skandām gaisā dzirdēju mūsu valsts himnu. Tad īsti sajutu – esmu patriots! Latvietis!

Roberts Ralfs Vārslavs,

*Jelgavas Spīdolas Valsts ģimnāzijas
10. klase*

[..] **V**iena no spilgtākajām atmiņām, kas man ir no bērnības, ir par to, ka kopā ar sētas bērniem kokā uzcēlām būdu. Es gan tieši celšanas darbos piedalījos ļoti maz, jo biju pavisam maziņa. Celšanas darbus lielākoties paveica lielie sētas zēni, kuri bija arī

idejas autori. Viņi izdomāja, ko, kā darīt un kas ko darīs. Es un vēl kāda meitene pārsvarā piedalījāties uzkopšanas un rotāšanas darbos. Mums bija jāsaslauka būda, jāsalasa ziedi, kurus uzglabāt būdā un jādara citi nelieli darbiņi. Būdai bija arī lielā atklāšana, kur pa visu sētu skanēja mūzika un dega gaismīgas, kas nāca no būdas. Atceros dūsmīgās sētas tantes, kurām, protams, traucēja mūzika, kas ik pa laikam nāca no būdas, un celtniecības troksnis, jo vajadzēja arī zāģēt un sist naglas. Vēl tagad atceros, kad jau būda bija gatava, risinājās karš starp manu sētu un pretējās ielas kaimiņsētu. Es un vēl pāris mazie bērni bijām tie, kas sagādā munīciju. Diezgan skarbi, bet munīcija bija akmeņi. Zēni cēla pat cietoksni, lai aizsargātu sētu. Kurš uzvarēja karā, īsti nevarēšu pateikt, jo pēc kāda laika visi kļuvām par draugiem un sākām kopā spēlēties. Kad vēlāk palika mitrāks un būda sāka bojāties, tad to pārcēlām uz zemi un pārtaisījām par baznīcu, kur lielākā daļa bērnu „precējās”, izmantojot meiteņu plastmasas princešu gredzentiņus kā laulību gredzenus. Izspēlējām dažādas situācijas. Viena no tām bija arī „bēgošā līgava”, kur līgava pēkšņi izdomāja aizbēgt no kāzām. [..]

Roberta Romāne,

*Kuldīgas Tehnoloģiju un
tūrisma tehnikuma
1. kurss*

Anastasija Nikitina, Laucesas pamatskolas 7. klase

Zem sūnām apaugušām palodzēm

[..] **P**ie garāžām stāvēja vecas, nodilušas riepas, kuras nereti ripinājām lejā pa kalnu. Kad bijām izskraidījušies pa garāžām, jozām uz smilšu kasti, kur mēs spēlējāmies ar gliemežiem. Man piederēja gliemežu veikals. Valūta – akmeņi. Katram gliemežim bija pat vārds. Mēdzām skriet pa kaimiņu dārziem, lai paķertu kādu salātlapu

mūsu gliemežiem. Tad sekoja arī gliemežu sacensības smilšukastē. Mums ātri apnika, jo parasti mēs sastrīdējāmies par to, kurš gliemezis uzvarēja.

Ar plikām kājām skrienam uz zālienu ar bumbu rokās. Speru bumbu, bumba ripo un ripo tālāk. Aizgāja gaužām šķībi. Kur tā palika? Nu, jā, zem mašīnas. Pats jau spēru... Noguļos un ar roku mēģinu līdz tai aizstiepties. Satveru to un izvelku ārā. Ienāk

prātā doma – labi, ka pa logu netrāpīju. Spēlējām tālāk, līdz sāka jau satumst. Telefonu mums, protams, nebija. Mammu sejas parādījās virs palodzēm, viņas mūs katru pa vienam sauca iekšā. „Nu, lūdzu, mamm! Vēl 10 minūtes!” tā dīcu mammai katru vakaru.

Kājas mums bija netīras, rokas oranžas no smilšu rakšanas, aiz nagiem melns, uz drēbēm pleķi. Mamma nebija ļoti priecīga, nez kāpēc. Es gan biju.

Skaistie saulrieti un pie kāpņu telpas dzirdamie bērnu smiekli. Siltās un lietainās dienas jūlijā, kad varēja pat peļķē izpeldēties. Tā mana bērnība – zem sūnainajām palodzēm.

Kārlis Dureika,
Druvas vidusskolas
10. klase

[..] **V**ai esat sēdējuši traktora piekabē un izjutuši, kā tikko svaigi kults rapsis no kombaina bunkuriem piepilda piekabes malas? Vai esat lēkuši no kūts otrā stāva uz pirmo – siena kaudzē? Un sajutuši svaigi pļautas zāles smaržu un rīta rasu, kas nomazgā siltās, tikko pamodušās pēdņas? Ne katrs var ar savu brokastu bļodiņu aiziet uz lauku salasīt zemenes un, ja pietrūcis piena, tad pasmelt to no svaigā rīta slaukuma, bet, cepot vakariņās pankūkas, sasmērēt degungalu ar miltiem, kurus lika atnest no šķūņa, no pašu audzētajiem graudiem maltus. Tomēr vislabākais bija vecmāmiņas

siltais pieskāriens pirms gulētiešanas, kas iemidzināja saldi jo saldi.

Mana vecmāmiņa ir īpašs cilvēks, ar kuru es lepojos ik dienas. Citiem viņa asociējas ar gardajiem un no paaudzes paaudzē ceptajiem sklandraušiem, kuri ir zināmi gan apkārtnē, gan tālumā. Taču man viņa saistās ar gudru padomu, mācību, un neiztikt arī bez kāda stingrāka vārda. Kurš gan cits, ja ne vecmāmiņa pareizi iemācīs, kā jātur rokās kaplis un kā jāravē bietes! [..] Tomēr vistuvāk sirdij paliek jaukās sarunas, kuras ļauj aizbēgt no ikdienas steigas, rūpes par mums, mīļajiem mazbērniem, un ciešais apskāviens brīžos, kad likās, ka viss nu ir slikti.

Ejot pa atmiņu taku, es atceros ne tikai izklaides, bet arī smagu darbu un rakstura audzināšanu, par kuru es arī pateicos savai vecmāmiņai. Garās stundas, kuras ar māsicām pavadījām, uz ceļiem rāpojot un ravējot burkānus, laistot neskaitāmas tomātu rindas, braucot ar velosipēdiem pusdienas uz lauka, saņemot precīzu daudzumu miltu govju silēs... Protams, darbu sarakstu varētu vēl turpināt. Taču vecmāmiņas paraugs, dzīves gudrības, patiesie atzinības vārdi un mīļais smaids mani ir veidojis par mērķtiecīgu, drošu un strādīgu jaunieci. [..]

Anete Anna Savicka,
Dundagas vidusskolas
12. klase

Marija Kuzņecova, Ziemeļvalstu ģimnāzijas 2.a klase

[..] **B**et dažreiz, kad tepat pagalmā ieraugu sen neredzētu zilacainu meiteni ar pārāk pazīstamiem nepaklausīgiem, pašas nogrieztiem matiem, kuri spurojas uz visām pusēm, lai arī kādā frizūrā tie būtu saņemti, un man pašai līdzīgu smaidu, kurš liecina vien par to, ka viņa gatavojas kaut ko stāstīt. [..]

„Katru reizi, kad tu man ej garām, es tevi vēroju tāpat kā tu mani un saprotu, ka tad, kad izaugšu, gribu būt tāda kā tu.” Zilace pastiepj man roku, lai es tai palīdzētu piecelties un ar brīvo roku notrauš no ceļiem tiem pielipušo zemi. „Tu droši vien domā, ka mēs neesam pazīstamas, bet patiesībā mēs vienkārši pārāk ilgi neesam tikušās,

un ikdienas satraukumi un darbi aizņem to vietu tavā prātā, kur glabājas atmiņas par mani. Arvien biežāk, ejot garām, tu mani nepamani." Mazā meitene runā tik prātīgi, ka nevaru noticēt viņas šķietamajam vecumam, tomēr negribu par to pārliecināties, jo zinu, ar kādu aizvainojumu bērni uztver sava gadu skaita samazināšanu. Gribas jautāt, kā viņa to visu zina, bet, kamēr esmu apsvērusi labāko veidu, kā to darīt, meitene jau ir spērusi vairākus soļus uz mājas pusi. Kad gudriniece saprot, ka vēl nesekoju tai, viņa pagriež galvu un palūkojas uz mani ar acinošu skatienu.

Pēc pavisam neliela brīža abas apstājami pie īstā dzīvokļa logiem, un viņa atkal sāk runāt: „Es laikam nekad neaizmirsīšu, kā pēc ķīmenēm smaržo vecmāmiņas istaba un viņas priekšauts, kurš rosās pie plīts. Viņas cepto kartupeļu smarža vienmēr spēja mani aizvilināt no citām istabām uz virtuvi. Tagad gan tur izskatās citādāk nekā tad, kad es tur pēdējo reizi biju. Tev ir vairāk grāmatu, nekā esmu lasījusi. Atceros, kā priecājos tad, kad tu nopirki pirmo grāmatu par savu naudu, man to vēl nav sanācis izdarīt. Zini? Es vienmēr esmu gribējusi uzrakstīt pati savu grāmatu, ļoti ceru, ka ar tavu palīdzību man tas izdosies. Man prieks, ka katru reizi, kad tu man paej garām, mani neievērojot, tev vismaz

ir attaisnojums – tu esi iebridusi pārāk tālu kādā dziļā apcerē, tu plāno kādu stāstu.” Es nespēju izsekot līdzī bērna domām, kuras maina savu virzienu katru sekundi. Nevaru neiedomāties par to, cik gan ļoti tas man atgādina pašas domas, kuras kustas ātrāk, nekā mani pirksti tās spēj pierakstīt. Meitene izrauj mani no pārdomām, saņemot manu plaukstu savējā. „Es zinu, ka tev ļoti bieži ir bail no tumsas, bet nebaidies, jo man arī no tās ir bail. Mūsu tumsas gan laikam nedaudz atšķiras, tomēr tu vari pajauties uz to, ka mēs esam veselas divas gaismas pret vienu tumsu, tai nav izredžu likt mums tajā apmaldīties.” [...] „Tad,

kad mana tumsa atņem visam krāsas un paceļ pret mani balsi, es domāju tikai labas lietas. Es domāju par tevi un par to, ka es kādreiz būšu tāda pati. Pret šādām domām tumsa nespēj cīnīties.”

Kopā ar mazo zilacaino meiteni es pēc ilgiem laikiem atkal uzrāpjos uz šķūņa jumta pa neviena neatklātajām koka kāpnēm, un virs galvas peldošie mākoņi atkal vairs nav tikai mākoņi. Mūsu abu pasaules redzējums savijas vienā, un baltajās debesu salās mēs meklējam ziloņus, dinozaurus un kaut ko tādu, ko nevienam vēl nav sanācis izdomāt.

Justine Dižpētere,
Elejas vidusskolas
12. klase

Anita Daudiša, Ciblas vidusskolas 3. klase

[..] **S**aule karsēja, bet es jutu vēja dzestrumu, varbūt tās bija pavasara beigas. Es sēdēju mūsu pagalma zālē. Visapkārt viss bija dzeltens. Manas rokas turēja ļoti daudz mazu saulīšu, tās bija pienenes. Māsa, mirdzoši smaidīdama, turpat blakus skrēja pa apli un ķēra taureni. Anna palaikam krita saulainajā jūrā un atpūtās, tādēļ viņas garie mati nu jau vairs nebija tumšas šokolādes krāsā, jo mati ziedputekšņu dēļ bija ieguvuši pārsteidzoši silto apkārtnes nokrāsu. Mammas pirksti

gādīgi un nesteigdamies pina puķi pēc puķes, kuras viņa ņēma no manām rokām. Pēc kāda mirkļa mamma turēja rokās apaļu vainagu, tā bija maģiski skaista lieta. Es neticēju savām acīm, māmiņa bija mana feja. Man galvā mirdzēja kronis! Es jutu laimi, tāpēc smaids manā sejā neizzuda līdz pašam vakaram. Es kļuva par īstenu pieneņu princesi. [..]

Anastasija Krasavina,
Rīgas Klasiskās ģimnāzijas
12.a klase

Brīnumu zeme – Latvija

[..] **K**he! Khe! Es esmu vecs rūķis, kurš dzīvo gadsimtiem ilgi „burvju mežā, kura īpatnējais aromāts nekad neizzūd, tikai vairojas. Ieelpojot to, cilvēka mūžs pagarinās par veselū gadsimtu. Droši vien jūs, mani ziņkārīgie draugi, vēlaties zināt, kur mūžību vairojošais brīnumš atrodas. Tikai nevienam neizpaužiet šo noslēpumu. Šis brīnumš ir paslēpts Latvijā, zemē, kur bērni izrakstītās zeķēs burto Margaritas Stārastes pasakas, kur dūšīgus runčus iemidzina dzeguzes pogošana. Meklējot to, pie jūsu kājām draiski ripos dzērveņogas, aiz apkakles aizkritīs ozolpuika, kuru nejauši pazaudēja silis, aplidodams dzidrākos ezerus. Latvijā ir tik dzidri ezeri, liekas, ka, pieskaroties tiem, tu nokļūsi brīnumu zemē.

Kaut gan mana miesa ir veca un bārda sirma, tomēr mana dvēsele ir pavisam jauna. Es nemiršu, es būšu mūžīgs, jo mana senču zeme neizdzisīs. Tā ir uguns, silta un kvēla, lai sasildītos un spētu saredzēt pareizo ceļu. Māla trauki, kuru maliņas ir aplietas ar krāsainu sīrupu... No tiem es dzeru balto sapņu pienu un domāju par piēnēm. Kaut es būtu zieds, kurš var pārvērsties par piēneņpūku un apecjot vienas minūtēs laikā ikvienu Latvijas maliņu! Mūžība, mani mīļie bērni, ir paslēpta mūsu ticībā, lūgšanā par zemi, kurā esat dzimuši. [..]

Latvija ir senāka nekā jūs domājat. Zem zemes, pa kuru mēs staigājam, ir milzīgas saknes, kuras satur kopā izrakstīta Lielvārdes josta. Uz saknēm sēž jaunava ar gariem, zeltainiem matiem, ietērpta linu kreklā, un stiprina tās ar mīlestības pilniem vārdiem. Katrai Māras zemes saknei ir savs stāsts un uzdevums. Uz vienas no tām ir iesprausti simtiem zobenu, uz kuriem sulojas brūkleņsarkanās asinis. Uz pašas jaunākās no saknītēm dus draisks bērniņš, kurš sapņo par kopā būšanu ar ģimeni, ilgojas pēc siltiem apskāvieniem un vecmāmiņas ķiršu ievārijuma. Aizveriet acis un ieklausieties! Vai dzirdat – kaut kas pukst? Tā ir Latvijas sirds. Liekas, ka tā ir laimīga. Laimīga par latvju meitu tikumību, Lāčplēša dēlu drošsirdību, vectēvu gādību, par saviem mazbērniem, bērniem...

Manā bārdā ir ietītas mūžības saknes. Tās ir piepildītas ar mīļu cilvēku skūpstiem, Ziemassvētku piparkūku drupačām un melno stārķu spalvām. Vai redzat, kā spīd manas acis, gluži kā jāņtārpiņi mežā. Tās mirdz, jo es ticu gaišai Latvijas nākotnei, tās nemirstībai. Es redzu gaismu, kura izstaro Laimi...” [..]

Laura Čuprinska,
Rēzeknes valsts poļu ģimnāzijas
11. klase

Ieviņa Sprukte, Preiļu 1. pamatskolas 7.a klase

Literāro darbu autoru saraksts

Kaspars Miklašonoks	5	Sofija Temirgalijeva	30
Daniela Majore	5	Gabriela Kostigova	31
Dārta Asarīte	7	Kristaps Kravaļš	33
Roberts Linde	7	Daniels Matiņņecs	33
Anna Majecka	9	Aldis Vaivods-Šulte	33
Kristers Gaņševičus	9	Kristis Ustics	34
Rebeka Sakalauska	11	Patrīcija Ivanova	34
Anna Ločmele	11	Arina Formanicka	35
Kellija Līga Ķezēna	13	Sandijš Peipiņš	35
Aleksandra Solvita Popoviča	13	Edgars Mažeika	35
Kristiāns Dzalbs	14	Šons Ričards Šmits	36
Žanete Stafecka	15	Laura Lorita Buševica	37
Marta Elizabete Bilsēna	15	Liza Ņebogatiha	37
Terēze Agloniete	15	Paula Skadiņa	39
Evelīna Katkeviča	17	Eva Saulīte	41
Adriana Belova	17	Nadežda Sidarova	41
Nikola Vilcāne	18	Markuss Priekulis	42
Alise Vilcāne	19	Vitālijs Radzevičš	43
Alika Tjuļkina	19	Kristīne Dorila	43
Zane Gaidele	19	Jānis Aldzers	43
Kristiāna Čakše	21	Rebeka Kostanda	45
Engelīna Brence	21	Kristīne Vonoga	46
Nauris Pudulis	23	Anna Macuka	46
Estere Felicita Žukovska	23	Dženija Brūvele	47
Sofija Lorence	25	Anna Donatelle	47
Gustavs Korulis	25	Anete Gaura	49
Ella Gulbe	26	Laura Baško	49
Marta Mauriņa	27	Krista Jodžonaite	49
Arvis Ormanis	27	Alise Zoltnere	50
Maija Tihonoviča	27	Zane Puriņa	51
Annika Ramza	29	Arije Lemans (Arye Lerman)	51
Rēzija Jakute	29	Dana Zaharova	53
Marta Kūrsinska	29	Leons Stankevičš	53
Deniss Šalders	30	Veronika Leščova	55

Viktorija Gračova	55	Samanta Druka-Jaunzeme	85
Kristina Mavričeva	56	Ilze Eizengrauda	86
Elva Freimane	57	Tīna Sarmule	87
Aigars Rutks	57	Elizabete Krista Lasmane	87
Kristians Anrijs Baikovskis	57	Anastasija Ivanova	87
Selīna Zēlesa (Zēles)	58	Rēzija Ābeļkalne	89
Samanta Romane	59	Danija Barone	89
Elīza Heidemane	59	Aurēlija Aleksa Puļa	91
Olīvija Patrīcija Jermakova	61	Kristiāns Rēders	91
Aleksa Ārmāne	62	Hedviga Mieze	92
Nikija Paula Šauriņa	63	Viktorija Oša	93
Linda Kukute	63	Sanija Grebūne	93
Arita Mieze	65	Madara Šņickovska	93
Sofija Jermakoviča	65	Ance Grīnvalde	95
Rebeka Lilienfelde	67	Milēna Kaštaljana	96
Anete Andersone	67	Evelīna Česka	97
Henriks Garokalns	69	Ženija Nikolaičenko	97
Dagnija Novicka	71	Annija Klipa	98
Rihards Indrikovs	71	Ance Grīvalde	99
Kristaps Kašs	72	Adriāna Turlaja	99
Rebeka Ronīte	72	Anda Dedze	101
Sandijs Mazuro	73	Anastasija Paula	101
Līga Aksenova	73	Daniels Mednis	101
Rūta Kronberga	74	Grēta Marija Grebže	102
Andris Jakovļevs	75	Justīne Diena	103
Elizabete Puzule	77	Līva Bogdanoviča	103
Kristers Kristis Rudzroga	77	Mārtiņš Markuss Ozoliņš	105
Anna Marija Austruma	78	Henrieta Hincenberga	105
Anete Bumbiere	79	Ingars Jēkabsons	106
Evija Čerņiša	79	Beatrise Ivanovska	107
Astra Zakalovska	80	Laura Strode	109
Nauris Ivanovs	81	Ieva Birzāka	109
Marta Ieva Gulbe	82	Alise Noela Patmalniece	111
Aiga Strazdiņa	82	Kalvis Lazdiņš	111
Laura Stīpniece	83	Lāsma Repeje	113
Paula Lea Luce	83	Ieva Surgunte	113

Ingus Purmāls	115	Agate Pauliņa	145
Endija Zemīte	115	Evelīna Brikmane	145
Ajesja Kovaļova	116	Liene Mazulāne	146
Elmīra Botore-Tumova	116	Anastasija Greiškāne	147
Polīna Kovaļčuka	117	Zane Lezdiņa	147
Mērija Keita Sprukte	117	Gabriela Gulbe	149
Anželika Budo	118	Loreta Reinika	149
Līva Blūma	119	Marta Tēraude	150
Līga Belova	119	Keita Jirgensone	151
Čārlzs Džons Grenjers	122	Kirils Smirnovs	152
Mareks Bahs	123	Esmeralda Stīpiņa	152
Milinda Austere	123	Anastasija Vanaga	153
Undīne Marija Voino	125	Lija Ignatjeva	153
Samanta Jostiņa	125	Regnārs Vekmanis	155
Laila Repeje	126	Evelīna Balode	155
Marta Grīnvalde	127	Egita Kozlovska	156
Amanda Bazajeva	128	Nora Millere	157
Līna Valijeva	129	Elīna Naumenko	157
Niks Lauberts	130	Antra Toporkova	158
Vineta Bite	131	Katrīna Damba	159
Kristina Timšāne	131	Gabriels Leo Žukovskis	159
Anete Annija Romuļa	133	Ričards Kļaviņš	159
Aleksandrs Radionovs	133	Nikola Derkina	160
Mikus Gustavs Kūliņš	134	Alise Gaile	161
Miks Saulītis	135	Alīna Ciganska	161
Semija Ozoliņa	137	Samanta Sprudzāne	163
Oskars Jansons	138	Daris Bērziņš	163
Jasmīna Pakalne	139	Zinta Lazda	164
Lāsma Siliņa	139	Francis Rolšteins	164
Marta Sīmane	140	Ella Linde	165
Laura Potaša	141	Dāvids Jansons	165
Estere Voitjule	141	Ēriks Ralfs Blauberģs	167
Loreta Ozola	143	Marija Starovoita	167
Emma Luīze Dripe	144	Līva Rulle-Zeļenkova	168
Līva Ašmane	144	Kerija Keita Kampāne	169
Zane Gaidele	145	Laura Ulme	169

Dārta Spūle	171	Inese Polovaja	201
Klēra Kuļikauska	171	Keita Averčenko	201
Emīls Straziņš	173	Dāvis Dejus	203
Daniela Kristiāna Saleniece	173	Una Pole	204
Zane Balcere	175	Elīza Puriņa	205
Anrijs Muravskis	175	Darja Komlačeva	205
Beāte Sannija Aploka	176	Alīna Bartkeviča	206
Elīza Evelīna Pētersone	177	Ņikita Kuzņecovs	207
Šarlote Abatniece	178	Adīne Gūtmane	207
Daniela Alise Smelte	179	Kristiāna Jansone	209
Katrīna Kondrāte	179	Arnita Bleive	209
Anna Muļica	181	Katrīna Buša	210
Laura Rumpē	181	Diāna Purvinska	211
Eva Vucenlīdzāne	182	Ieva Lukaža	211
Nellija Pfafrode	182	Egīls Greivulis	212
Gustavs Grečihins	183	Elīna Kaktiņa	213
Kārlis Jelevics	183	Līva Lamstera	213
Anna Landorfa	184	Nikola Bandeniece	215
Everita Dunce	185	Albīne Hloņicka	216
Dāvids Pavlovs	187	Rainers Neuss-Lucs	217
Kristīne Baltkaula	188	Marija Bakušina	217
Sindija Irbe	188	Kristaps Suhanovs	218
Amanda Sabecka	189	Jeļizaveta Kļimanova	219
Nika Kutuzova	189	Emīls Auziņš	219
Erīda Cepurīte	191	Trīne Žagare	220
Diāna Spila	191	Aksels Jaunzemis	221
Jānis Ivo Landrāts	192	Kristīne Švalbe	221
Natālija Sanija Baikova	193	Māra Elīza Sila	223
Rebeka Ludriķe	193	Ance Martinsonē	225
Rēzija Flugrāte	195	Laura Ceļapītere	226
Vera Ņeonoviča	195	Roberts Ralfs Vārslavs	227
Elīza Kivliniece	196	Roberta Romāne	227
Eva Ņeruže	197	Kārlis Dureika	229
Patrīcija Trokša	198	Anete Anna Savicka	229
Žanis Tihovskis	199	Justīne Dižpētere	231
Dace Daukšte	199	Anastasija Krasavina	232
		Laura Čuprinska	233

Zīmējumu autoru saraksts

Zane Rizga	pirmais vāks	Undīne Marija Voino	94
Karolina Lavrenkova	pēdējais vāks	Džesika Sirotina	100
Tomass Šalders	4	Dārta Roze	106
Elīza Daniela Dzene	6	Inese Vitkovska	114
Madara Šidlovska	8	Mārtiņš Ozols	120
Edgars Koževņikovs	10	Krista Šumkova	121
Katrīna Dubrovska	12	Krista Gabriela Roba	124
Roberts Jurkāns	16	Anna Macuka	132
Elizabete Livkiša	20	Aija Puisāne	136
Agija Zeļjuka	22	Laura Mihejeva	142
Veronika Zaščirinska	24	Patriks Pauls Grīnvalds	148
Evija Mīze	28	Megija Kārkliņa	154
Svetlana Gabrāne	32	Annija Jurševica	162
Envija Skumbiņa	36	Jekaterina Bore	166
Roberts Frīdenbergs	40	Ņikita Bajkovs	172
Līga Irbīte	44	Linete Vētra	180
Elīza Ločmele	48	Daniels Gudejonoks	186
Anna Stremjanova	52	Sabīne Vēvere	194
Dagmāra Brūvele	54	Junora Keita Puļa	202
Zenta Marija Rinmane	60	Renata Oboļeviča	208
Evelīna Irbīte	66	Daniela Šņucina	214
Samanta Prikšāne	68	Ance Paula Onužāne	222
Marta Jenaua	70	Elizabete Spilberga	224
Alise Evelīna Toča	76	Anastasija Ņikitina	228
Elizabete Anna Blauberga	80	Marija Kuzņecova	230
Luīze Sīle	83	Anita Daudiša	232
Jelizaveta Morozova	84	Ieviņa Sprukte	234
Laila Liene Jucīte	88	Sindija Irbe	239
		Rūdolfs Zēbergs	241

Rūdolfs Zēbergs, Jaunlutrīņu pamatskolas 6. klase

ISBN 978-9984-829-63-0

9 789984 829630